

Programa Electoral 2019

NTRODUCCIÓ		
Eleccions a les Corts Valencianes 2019		
NTRODUCCIÓ		
Eleccions Generals 2019		
CUIDEM DE LA	GENT	
1. Políti	ques inclusives.	
Eleccio	ns a les Corts Valencianes 2019	15
1. Políti	ques inclusives.	
Eleccio	ns Generals 2019	22
2. Educ	ació.	
Eleccio	ns a les Corts Valencianes 2019	26
2. Educ	ació.	
Eleccio	ns Generals 2019	37
3. Cultu	ıra.	
Eleccio	ns a les Corts Valencianes 2019	43
3. Cultu	ıra.	
Eleccio	ns Generals 2019	57
4. Salut	t.	
Eleccio	ns a les Corts Valencianes 2019	61
4. Salut	t.	
Eleccio	ns Generals 2019	79
5. Ocup	ació.	
Eleccio	ns a les Corts Valencianes 2019	84
5. Ocup	ació.	
Eleccio	ns Generals 2019	88

	6. Habitatge.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	98
	6. Habitatge.	
	Eleccions Generals 2019	101
	7. Esport.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	105
	7. Esport.	
	Eleccions Generals 2019	109
PROTI	EGIM LA TERRA	
	8. Canvi climàtic.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	112
	8. Canvi climàtic.	
	Eleccions Generals 2019	125
	9. Agricultura.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	145
	9. Agricultura.	
	Eleccions Generals 2019	153
	10. Dsenvolupament rural.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	160
	10. Dsenvolupament rural.	
	Eleccions Generals 2019	165
	11. Territori.	
	Eleccions a les Corts Valencianes 2019	167

11. Territori.	
Eleccions Generals 2019	176
12. Model econòmic.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	183
12. Model econòmic.	
Eleccions Generals 2019	200
13. Nou model turístic.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	209
13. Nou model turístic.	
Eleccions Generals 2019	213
GARANTIM DRETS	
14. Drets de la ciutadania.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	217
14. Drets de la ciutadania.	
Eleccions Generals 2019	237
15. Feminismes.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	256
15. Feminismes.	
Eleccions Generals 2019	264
16. Joves.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	270
16. Joves.	
Eleccions Generals 2019	277

17. Drets LGTBI.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	285
17. Drets LGTBI.	
Eleccions Generals 2019	290
18. Cooperació.	
Eleccions a les Corts Valencianes 2019	294
18. Cooperació.	
Eleccions Generals 2019	297

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Introducció

PROPOSTES BÀSIQUES PER A SER #IMPARABLES

En la passada legislatura hem aconseguit un canvi de rumb radical en les polítiques públiques. Hem passat de ser exemple de corrupció a ser exemple de democràcia, transparència i bona gestió. En només quatre anys hem deixat enrere la política d'amiguitos i hem rescatat persones.

- 1 Hem incorporat més de 78.000 persones al sistema de dependència.
- 2. Hem fet possible la gratuïtat dels llibres a l'escola per a 424.636 xiquets i xiquetes.
- Hem posat en marxa la Renda Valenciana d'Inclusió per a no deixar ningú fora.
- 4. Hem paralitzat l'especulació del territori.
- 5. Hem abaixat la ràtio màxima a les aules entre 5 i 7 alumnes i tenim més de 6.000 docents més quan vam arribar.
- Hem eliminat el copagament i hem retornat el dret a una sanitat pública i universal.
- 7. Hem doblat la inversió en beques universitàries i Erasmus i hem abaixat un 15% les taxes.
- Hem aconseguit que una de cada quatre persones que buscava treball en trobe.
- **9.** Hem reduït el tram autonòmic de l'IRPF a més d'1.500.000 persones amb rendes baixes i mitjanes seguint la màxima de qui menys té menys paga.

La legislatura passada Compromís ha sigut la garantia perquè el Govern del Botànic derrocara la corrupció i posara en marxa polítiques d'emergència social. També hem posat alguns dels pilars bàsics per a teixir una societat més democràtica, com el Pacte valencià contra la violència de gènere i masclista o la Protecció de l'Horta. I hem aconseguit tindre un govern que procura l'equitat per a ser un poble més digne, més feliç i, per tant, millor.

Aquest document representa les línies mestres i les mesures destacables del projecte Compromís per a les eleccions de 2019, però també tenim una proposta més completa per a seguir tenint un govern compromés, que pots consultar "ací". No oblides que la nostra forma de treballar és a través del diàleg permanent. Per això, si no trobes alguna cosa, parlem-ne. Perquè serem IMPARABLES amb TU.

La nostra proposta es basa en EXIGIR UN FINANÇAMENT JUST per a seguir CUIDANT DE LES PERSONES, GARANTINT ELS DRETS I PROTEGINT LA TERRA.

EXIGIR UN FINANÇAMENTJUST

Des de Compromís, seguirem reclamant un tracte just per al poble valencià. Com bé s'expressa en l'informe de la Comissió d'Experts de les Corts, sense un canvi del sistema de finançament continuarem sent discriminades per l'Estat. Compromís és la garantia que la nostra veu s'escolte a Madrid, perquè som una formació d'estricta obediència valenciana.

Només Compromís seguirà reclamant la reforma del finançament, els diners valencians i el deute històric des del minut 1 de començar la legislatura.

CUIDAR DE LES PERSONES

Garantirem la base d'una vida digna, d'uns serveis bàsics, públics i de qualitat que arriben a totes les persones. La salut, entesa no sols com la cura de la malaltia; l'educació especialitzada i vinculada a les capacitats personals i no a l'economia. L'habitatge no pot ser un bé especulatiu, sinó un dret que s'ha d'atendre. Ens proposem que l'ocupació siga tractada com una necessitat per a viure i que en absència d'aquesta no es quede ningú fora del sistema, perquè seguim apostant per uns serveis socials universals, que atenguen les necessitats específiques de cada persona al llarg del cicle vital, de les diversitats funcionals o les prestacions per dependència.

Una administració pública que continue posant les persones al centre.

GARANTIR ELS DRETS

Una nova societat necessita nous drets. Compromís és garantia i avantguarda de la promoció de l'equitat entre les persones i de la protecció de la seua diversitat i dels

seus drets individualment i col·lectiva. Ens cal avançar en democràcia. Necessitem una reforma de la llei electoral més democràtica i aprofundir en la millora de l'estatut per a garantir els drets de les valencianes i els valencians. Apostem per una ciutadania empoderada, per més participació, per una justícia més pròxima, accessible i gratuïta. Volem una administració més eficient, coordinada i centrada a ser útil a la ciutadania, connectada a les noves tecnologies, propera i sobretot humana. És fonamental que continuem protegint i garantint els drets de les persones i dels col·lectius minoritaris i minoritzats: el dret a la infància, la dignitat del poble gitano, les famílies com a suport de la comunitat, el dret a la diversitat sexual, a estimar i sentir com vulgues, el dret a la memòria democràtica, a ser recordat i oblidat, a una mort digna. En definitiva, el dret a una vida digna.

Totes aquestes polítiques estan travessades per dos elements cabdals, sense els quals no és possible aspirar a una societat igualitària. La visió de la joventut per a la seua promoció i protecció i la perspectiva feminista, que impregna cada mesura de les polítiques de Compromís.

Perquè sense les dones no hi ha democràcia i sense la joventut no hi ha present.

PROTEGIR LA TERRA

L'estima per la terra de les valencianes i valencians és un dels nostres trets identitaris. La nostra cultura està arrelada al territori i per això sabem que cal protegir-lo. La terra és font de vida, ens alimenta i ens permet respirar. Ens dóna treball, riquesa, refugi; per això és tan important poder-la sostindre, perquè necessitem seguir convivint en ella i amb ella.

El canvi climàtic és un dels majors reptes que hem d'afrontar per a tindre una vida digna, per això les nostres polítiques vinculades al territori estan enfocades a assumir aquest repte. L'ordenació contínua del territori treballant per uns pobles i ciutats

on les connexions, les emissions i la vida siguen respectuoses amb el medi ambient sense deixar de posar les persones al centre. Des d'aquesta visió seguim treballant en un canvi de model econòmic que aporte major sintonia entre la terra, les persones i la bona vida. Per això, apostem per la millora dels sectors productius existents, centrant-nos sobretot en les energies netes i renovables. Potenciem altres sectors, com la cultura, l'agricultura, la societat de les cures o la rehabilitació energètica en els habitatges; i promovem els emergents, en una aposta per la democratització de les noves tecnologies i la innovació sostenible.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Introducció

PROGRAMA ELECTORAL PER A LES ELECCIONS GENERALS DE 2019

Compromís es presenta a les eleccions del 28 d'abril perquè volem ser la teua veu a Madrid i defensar els interessos valencians. Els interessos de totes i tots.

Durant estos anys Compromís hem treballat per demostrar al Congrés i al Senat que els valencians i les valencianes som un poble digne, honest i treballador. Hem explicat a tota Espanya el que hem aconseguit a la nostra terra: acabar amb la corrupció del Partit Popular i posar en el centre de la política les persones i el seu benestar. I hem treballat sense descans per traslladar a l'Estat el que ja funciona a la Generalitat i als Ajuntaments valencians:

- Hem incorporat més de 78.000 persones al sistema de dependència.
- Hem invertit 16,18 milions d'euros al Pla de Coeducació per impulsar la igualtat a les aules.
- **3.** Hem fet possible la gratuïtat dels llibres a l'escola per a 424.636 xiquets i xiquetes.
- 4. Hem posat en marxa la Renda Valenciana d'Inclusió per no deixar ningú fora.
- Hem paralitzat l'especulació del territori.
- 6. Hem abaixat la ràtio màxima a les aules entre 5 i 7 alumnes i tenim més de 6.000 docents més que quan vam arribar.
- 7. Hem eliminat el copagament i hem retornat el dret a una sanitat pública i universal.
- 8. Hem doblat la inversió en beques universitàries i Erasmus i hem abaixat un 15% les taxes.

- **9.** Hem aconseguit que una de cada quatre persones que buscava treball en trobe.
- 10. Hem reduït el tram autonòmic de l'IRPF a més d'1.500.000 persones amb rendes baixes i mitjanes seguint la màxima de qui menys té menys paga.

Acords plurals i estables de forces progressistes que han millorat la vida de la gent i hem RESCATAT PERSONES.

Per tal de continuar amb el camí que vam iniciar fa 4 anys, per a ser imparables, necessitem fer créixer allò que vam sembrar. Tenim un projecte per al nostre territori que té una visió única i coherent allà on siga.

Les nostres propostes no canvien quan anem a Madrid. Només tenim una paraula, un COMPROMÍS, per això les nostres idees a València i a Madrid no canvien.

Estes són algunes de les propostes que tenim per fer de les valencianes i els valencians IMPARABLES.

La nostra proposta se centra a EXIGIR UN FINANÇAMENT JUST per continuar CUIDANT LES PERSONES, PROTEGINT LA TERRA I GARANTINT ELS DRETS.

En les últimes dècades, els valencians i les valencianes hem rebut menys recursos dels que necessitem per culpa d'un model de finançament autonòmic que ens discrimina. No volem ser més que ningú, però tampoc no volem ser ciutadans de segona. Volem un tracte just per a invertir més recursos en sanitat, educació, serveis socials i creació d'ocupació. Cal a Madrid una veu valenciana, nítida, valenta i decidida per acabar amb esta injustícia.

EXIGIR UN FINANÇAMENT JUST

Continuarem reclamant un tracte just per al poble valencià. Sense un canvi del sistema de finançament continuarem sent discriminats per l'estat. Només Compromís garanteix que s'escolte la nostra veu a Madrid, perquè som d'ESTRICTA OBEDIÈNCIA VALENCIANA.

Només COMPROMÍS continuarem reclamant a Montoros o Monteros els diners valencians, el deute històric i que retornen els diners quan toca i no quan volen.

CUIDAR DE LES PERSONES

Garantirem la base d'una vida digna, d'uns serveis bàsics, públics i de qualitat que arriben a totes les persones: la salut, entesa no sols com la cura de la malaltia; l'educació especialitzada i vinculada a les capacitats personals i no a l'economia; l'habitatge no pot ser un bé especulatiu sinó un dret que s'ha d'atendre. Ens proposem que l'ocupació siga tractada com una necessitat per a viure i que en absència d'aquesta ningú no es quede fora del sistema perquè continuem apostant per uns serveis socials universals, que atenguen les necessitats específiques de cada persona al llarg del cicle vital, les diversitats funcionals o les prestacions per dependència.

Una administració pública que continue posant al centre les persones.

PROTEGIR LA TERRA

L'estima per la terra de les valencianes i dels valencians és un dels nostres trets identitaris. La nostra cultura està arrelada al territori i per això sabem que cal protegir-lo. La terra és font de vida, ens alimenta i ens permet respirar. Ens dóna treball, riquesa,

refugi, per això és tan important poder sostenir-la, perquè necessitem seguir convivint en ella i amb ella.

El canvi climàtic és un dels majors reptes que hem d'afrontar per tindre una vida digna, per això les nostres polítiques vinculades al territori s'enfoquen per assumir eixe repte. L'ordenació del territori continua treballant per uns pobles i ciutats on les connexions, les emissions i la vida siguen respectuoses amb el medi ambient sense deixar de posar les persones al centre. Des d'aquesta visió continuem treballant en un canvi de model econòmic que ens aporte major sintonia entre la terra, les persones i la bona vida. Per això apostem per la millora dels sectors productius existents, enfocant-nos sobretot cap a les energies netes i renovables, i potenciem d'altres sectors, com són la cultura, l'agricultura, la societat de les cures o la rehabilitació energètica en els habitatges; promovem nous sectors emergents, apostant per democratitzar les noves tecnologies i fomentar la innovació sostenible.

GARANTIR ELS DRETS

Una nova societat necessita nous drets. Compromís és garantia i avantguarda de la promoció de l'equitat entre persones i de la protecció de la seua diversitat i dels seus drets individuals i col·lectius.

Ens cal avançar en democràcia. Necessitem una reforma de la llei electoral més democràtica i aprofundir en millorar l'Estatut per tal de garantir els drets de les valencianes i els valencians. Apostem per una ciutadania apoderada, per més participació, per una justícia més pròxima, accessible i gratuïta.

Volem una administració més eficient, coordinada i centrada a ser útil a la ciutadania,

connectada a les noves tecnologies, propera i, sobretot, humana. És fonamental que continuem protegint i garantint drets de les persones i col·lectius minoritaris i minoritzats: el dret a la infància, la dignitat del poble gitano, les famílies com a suport de la comunitat, el dret a la diversitat sexual, a estimar i sentir com vulgues, el dret a la memòria democràtica, a ser recordat i oblidat, a una mort digna. En definitiva, el dret a una vida digna.

Totes aquestes polítiques estan travessades per dos elements cabdals, sense els quals no és possible aspirar a una societat igualitària: la visió de la joventut per a la seua promoció i protecció, i la perspectiva feminista, que impregna cada mesura de les polítiques de Compromís.

Perquè sense les dones no hi ha democràcia i sense la joventut no hi ha present.

El pròxim 28 d'abril, podem fer que les coses canvien. Amb el teu vot pots fer possible un grup parlamentari valencià potent amb més diputats i diputades que coneguen la realitat dels nostres pobles i ciutats, que entenguen els problemes que encarem en el dia a dia i que s'impliquen a buscar-hi solucions. Un grup que quan haja de prendre decisions no ho faça pensant en el que manen des de la seu del partit a Madrid o Barcelona, sinó que ho faça pensant en la vida dels 4.963.703 valencians i valencianes. Un grup que defense els drets socials de totes i tots i plante cara a l'odi i la intolerància. El present programa assenta unes bases sòlides per a construir eines capaces de materialitzar totes les demandes que afecten el dia a dia de la ciutadania.

Nota:

El present programa representa les línies mestres i fonamentals del projecte Compromís per a les eleccions de 2019. És molt difícil arreplegar totes i cadascuna de les propostes del nostre ideari en un programa. Si desitges tindre més informació sobre algun aspecte concret d'una matèria determinada, et recomanem que visites la nostra pàgina web, així com l'Espai Compromís, una compilació del nostre ideari i propostes programàtiques de manera sectorial. A més a més, també pots consultar totes les iniciatives que Compromís ha presentant a les institucions allà on governa o on té representació.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

1. Polítiques inclusives

Serveis socials

L'aprovació de la Llei de Serveis Socials Inclusius comporta crear, estructurar i generar un vertader sistema públic de serveis socials, atés que els reconeix d'interés general i essencials per a les persones, a més de garantir-los el gaudi efectiu dels drets fonamentals i un elevat nivell de protecció social, per tal com reforça la cohesió social i territorial.

Recuperem la centralitat de la persona en tot el sistema, garantint els seus drets i oferint una atenció continuada al llarg del seu cicle vital, amb l'acompanyament de professionals.

Les polítiques inclusives també incorporen les propostes en matèria de solucions residencials i d'habitatge públic; de migració i cooperació internacional, perquè són una continuïtat dels drets socials.

- Desplegarem la nova Llei de Serveis Socials Inclusius com a eina per a garantir els drets socials de la ciutadania.
- 2. Desenvoluparem la nova cartera de serveis de Llei de Serveis Socials Inclusius des de l'òptica de la proximitat, garantint així l'equitat territorial i prestant especial atenció a les comarques de l'interior i zones rurals.
- Crearem l'Institut Valencià de Formació, Investigació i Qualitat en Serveis Socials.
- Implementarem com a via de finançament estable, amb criteris objectius, el contracte programa municipal plurianual per a dotar de qualitat els serveis socials municipals
- 5. Aprovarem i desplegarem un pla d'infraestructures de serveis socials (d'atenció diürna i ambulatòria) que garantisca l'accés equitatiu a tots els departaments de serveis socials.
- 6. Posarem en marxa el servei d'urgència social en tot el territori, especialment

- a les grans ciutats.
- 7. Dissenyarem el sistema d'informació valencià en serveis socials, que permetrà desenvolupar la història social única.
- 8. Farem universal el Servei d'Ajuda Domiciliària en totes les seues modalitats, per a fomentar l'autonomia personal, la inclusió social i la vida independent.
- 9. Regularem i ordenarem les prestacions individuals d'Emergència Social de manera comuna a tot el territori, establint mòduls i criteris objectius que permeten pal·liar de forma urgent l'espera per part de la ciutadania a l'accés a la Renda Valenciana d'Inclusió i altres prestacions socials de caire estable.
- 10. Crearem el Comité Valencià d'Ètica, que vetlarà per un funcionament professional, de qualitat, amb garanties i empatia en els serveis socials.
- 11. Crearem i desenvoluparem l'òrgan de coordinació interadministrativa entre la Generalitat, les diputacions provincials i els ajuntaments per tal d'assegurar la unitat d'acció del Sistema Públic Valencià de Serveis Socials.
- 12. Potenciarem la innovació social, a través de la difusió de bones pràctiques i de la incentivació al desenvolupament de programes, experiències, mètodes, instruments i fórmules noves que donen respostes als nous reptes i problemàtiques socials.
- 13. Treballarem per l'estructuració, l'impuls i la consolidació dels laboratoris socials especialitzats en serveis socials a Alacant, Vinaròs-Benicarló i la Ribera.
- 14. Impulsarem la Comissió Delegada d'Inclusió i Drets Socials del Consell com espai de coordinació sociosanitària, socioeducativa, sociolaboral i de dret a l'habitatge.
- 15. Potenciarem i implementarem el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social (Pla VICS) com el full de ruta compartit del govern i la societat civil per a garantir una societat més justa, igualitària i feliç.
- 16 Aprofundirem en la Renda Valenciana d'Inclusió com a instrument unificat

per a garantir la igualtat d'oportunitats i el suport a les famílies. Implementarem la nova modalitat de Renda Complementària d'Ingressos del Treball com a eina de lluita contra la precarització laboral i d'inclusió de les persones treballadores empobrides. Formarem els i les professionals en el disseny i la implementació dels itineraris individualitzats d'acompanyament per tal d'afavorir la construcció dels projectes vitals de les persones titulars de la renda amb perspectiva d'innovació social.

- 17. Simplificarem i unificarem les diferents prestacions per desocupació de llarga durada, com la Renda Activa d'Inserció (RAI) i el Programa d'Activació per a l'Ocupació (PAO), el dotarem de major estabilitat i el referenciarem al 60% del SMI. A més, afegirem un increment sobre la prestació del 20% per cada filla o fill menor d'edat i facilitarem la complementarietat amb la Renda Valenciana d'Inclusió.
- 18. Dissenyarem i implementarem l'Estratègia Valenciana de Sensellarisme apostant pel model de housing first per a garantir l'alternativa residencial d'aquest col·lectiu i la intervenció comunitària en l'àmbit de la salut mental. Ens comprometem a crear 300 places al llarg de la legislatura mitjançant la fórmula del concert social.
- 19. Fomentarem programes de desenvolupament comunitari, xarxes de solidaritat i voluntariat per a previndre la soledat no escollida i enfortir el sentiment de pertinença a la col·lectivitat.
- 20. Crearem la Mesa de Diàleg Civil com a òrgan d'interlocució estable i directa entre el tercer sector d'acció social i la Generalitat.
- 21. Garantirem el finançament estable a les entitats del tercer sector d'acció social mitjançant el 0,7% social de l'IRPF per a fomentar programes de convivència, igualtat d'oportunitats i foment de la vida independent.
- 22. Promocionarem l'associacionisme, el voluntariat i la iniciativa social com a eines de cohesió social i participació ciutadana.
- 23. Dotarem els ajuntaments i les mancomunitats dels recursos necessaris per a crear espais de convivência comuns al veïnat, d'interrelació i d'usos quotidians que siguen multifuncionals i atenguen la diversitat del barri tot afavo-

- rint-ne la socialització.
- 24. Derogarem el Decret 157/1988, dels Barris d'Acció Preferent, i posarem en marxa l'estratègia integral Barri Inclusiu, per a cadascun d'aquests barris, amb l'objectiu d'acabar amb la transmissió generacional de l'empobriment i resoldre problemes estructurals cronificats amb noves metodologies d'intervenció transversal.
- **25.** Seguirem treballant en la dependència, modernitzant i millorant els processos, aplicant el Decret 62/2017 per tal d'afavorir l'autonomia personal i previndre les situacions de dependència.
- 26. Exigirem al Govern Central el compliment de la memòria econòmica de la Llei 39/2006, d'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència, del finançament del 50% de la despesa realitzada per la comunitat autònoma.
- Regularem la professionalització de les persones cuidadores en l'entorn familiar.
- 28. Realitzarem una campanya informativa permanent del catàleg existent en el sistema de dependència perquè la ciutadania puga escollir lliurement entre els serveis i les prestacions de la llei.
- 29. Generarem una xarxa de suport i reconeixement de les persones cuidadores en l'entorn familiar per a dignificar les seues condicions i afavorir que tinguen temps per a dedicar-se a elles mateixes.
- 30. Desenvoluparem la teleassistència avançada dotada de sensor (llum, gas, aigua, mobilitat), que done seguretat i atenció a persones en situació de dependència, amb supervisió dels hàbits saludables i coordinació sociosanitària en la presa i control de la medicació.
- 31. Realitzarem un mapa de demanda primerenca sobre necessitats d'adaptació i evolució del catàleg de prestacions i serveis de l'atenció a la situació de dependència, i també afavorirem els recursos per comarca, de manera que es respecte la idiosincràsia de la zona a atendre.
- 32 Estudiarem la figura d'acompanyant infantil per a les persones dependents

- menors de 18 anys que així ho necessiten i donar suport d'aquesta manera a les famílies.
- 33. Elaborarem i desenvoluparem l'estratègia valenciana per a pal·liar les situacions de soledat no desitjada en les persones majors, aportant programes que fomenten i estimulen la connexió i la participació plena, així com l'atenció a través de mitjans telemàtics i domòtics en casa.
- 34. Implementarem el programa de beques Europa amb un finançament d'1 milió d'euros per a fomentar l'intercanvi de persones majors amb altres països de la Unió Europea com a eina d'envelliment actiu, foment de la convivència i l'autonomia personal.
- 35. En col·laboració amb les diputacions provincials, posarem en marxa una xarxa de centres socials públics comarcals, basats en un model que fomente l'autonomia personal, la solidaritat intergeneracional i evite el desarrelament.
- 36. Potenciarem la participació activa del Consell Valencià de les Persones Majors, per a donar-los veu en totes i cadascuna de les línies de treball que responen a l'atenció dels majors i supervisant i avaluant les activitats i accions executades en aquest sector. I fomentarem els consells locals de persones majors.
- 37. Desenvoluparem el nou model residencial basat en una atenció més personalitzada, inclusiva i afectiva, de foment dels bons tractes i d'excel·lència convivencial i menys medicalitzada.
- 38. Seguirem treballant en l'atenció i protecció de persones majors que puguen ser víctimes de violència de gènere i maltractes, coordinant protocols de les àrees de salut, seguretat i serveis socials que donen resposta imminent davant la detecció d'algun tipus de situació que puga danyar els drets humans.
- 39. Millorarem els programes preventius d'atenció diürna per a retardar el desenvolupament de malalties neurodegeneratives i millorar l'autonomia de les persones que poden necessitar una atenció específica.
- **40.** Elaborarem i implantarem la llei valenciana d'accessibilitat universal per a garantir els drets de les persones en l'accés a tots els espais públics i privats;

- entorns naturals, sistemes de transport, mitjans de comunicació i serveis d'atenció a la ciutadania.
- 41. Crearem una oficina de vida independent per a l'estudi i impuls de la figura de l'assistent personal per a les persones amb diversitat funcional, que done resposta ràpida, eficaç i professional a les necessitats tant de les persones amb diversitat funcional com a les seues famílies en el mateix entorn.
- 42. Crearem centres especialitzats segons la tipologia de la diversitat funcional als centres de valoració de la discapacitat, ampliant la cobertura territorial i incrementant els recursos tant de personal com de centres.
- **43.** Crearem una xarxa de caràcter comarcal d'habitatges tutelats, centres de dia, centres d'inserció laboral i residències, d'acord amb el mapa de necessitats, per a donar cobertura a tot el territori.
- Crearem tres centres de referència públics de diversitat intel·lectual, física i psíquica per a informar i orientar, assessorar de forma especialitzada i personalitzada sobre els recursos socials, les ajudes, les prestacions i els programes a totes les persones i famílies que es troben en aquesta situació.
- 45. Generarem una xarxa pública de programes de vida independent amb caire comunitari, dependent dels serveis socials municipals, per tal d'afavorir l'autonomia de les persones amb diversitat funcional en el seu entorn i al llarg de la vida.
- **46.** Aprovarem l'estratègica autonòmica de promoció i inclusió de les persones amb diversitat funcional residents en el medi rural.
- 47. Impulsarem campanyes de sensibilització i informació sobre la convenció i els drets de les persones amb diversitat funcional.
- 48. Ampliarem el concert social en l'àmbit de la diversitat funcional i posarem en marxa el pagament delegat per a tots els recursos residencials i centres diurns concertats.

Coordinació socioeducativa, sociosanitària i salut

La convergència entre els serveis socials, sanitaris i educatius ha de crear una cultura de col·laboració entre les diferents administracions (locals i autonòmiques), el tercer sector, les entitats concertades, la gestió privada i fins i tot els organismes estatals.

D'ací la importància de la coordinació entre el sistema educatiu (reglat i no reglat) i el sistema de protecció social com un espai de treball conjunt per a garantir la igualtat d'oportunitats, el suport a les famílies i la aliança intergeneracional. Cal treballar la socialització amb una òptica comunitària i d'acompanyament en el foment dels bons tractes, els valors i l'aprenentatge al llarg de la vida.

- 49. Dotarem de recursos necessaris les coordinadores d'Igualtat i Convivència en tots els centres educatius perquè es coordinen amb els serveis socials municipals
- 50. Fomentarem els centres de Formació de Persones Adultes com una part clau dels itineraris personalitzats de la Renda Valenciana d'Inclusió i de l'acolliment de persones nouvingudes.
- 51. En l'estratègia de Barris Inclusius, acabarem amb els centres escolars que segreguen i discriminen socialment l'alumnat i les seues famílies, tot impulsant l'escolarització inclusiva en tots els centres escolars.
- **52.** En l'Estratègia valenciana de joventut, desenvoluparem programes d'oci educatiu als barris per a garantir la igualtat d'oportunitats i la convivència.

Les persones necessiten una atenció integrada i continuada de les seues necessitats socials i de salut. L'atenció sociosanitària és el conjunt de prestacions destinades a les persones amb problemes de salut o amb factors socials de vulnerabilitat que necessiten l'actuació simultània i sinèrgica dels serveis sanitaris i socials per a millorar

la seua salut, augmentar la seua autonomia, ajudar-los en les seues limitacions o patiments i facilitar-ne la reinserció social. Es tracta, per tant, de la convergència entre els serveis socials i sanitaris, de manera que es cree una cultura de col·laboració entre totes les administracions (locals i autonòmiques), el tercer sector, les entitats concertades, la gestió privada i fins i tot els organismes estatals.

D'ací la importància de la coordinació entre el sistema educatiu (reglat i no reglat) i el sistema de protecció social com un espai de treball conjunt per a garantir la igualtat d'oportunitats, el suport a les famílies i la aliança intergeneracional. Cal treballar la socialització amb una òptica comunitària i d'acompanyament en el foment dels bons tractes, els valors i l'aprenentatge al llarg de la vida.

- 53. Reconeixerem l'atenció sociosanitària com un dret universal, per això desenvoluparem el marc autonòmic que la regule amb mecanismes d'implementació i coordinació entre l'àmbit sanitari i social.
- **54.** Crearem i posarem en marxa l'estratègia de coordinació sociosanitària autonòmica amb un finançament suficient per al desenvolupament de l'atenció sociosanitària.
- Treballarem des dels àmbits competencials la coordinació dels recursos existents d'atenció sociosanitària als centres socials i sanitaris.
- 56. Crearem un òrgan executiu de coordinació dels àmbits social, sanitari i educatiu que involucre totes les administracions amb competències en la matèria.
- **57.** Assegurarem un finançament suficient per al desenvolupament de l'atenció sociosanitària.

- 58. Integrarem els sistemes d'informació socials i sanitaris. Desenvoluparem completament la història sociosanitària adequant els procediments d'acreditació en el SIP per a facilitar l'assistència sanitària. Establirem contactes amb l'INSS per a resoldre les discrepàncies existents en l'aplicació de la normativa vigent.
- 59. Combinarem i vincularem els dos sistemes de protecció en els recursos residencials, els programes i els centres diürns, especialment en l'àmbit dels recursos humans en residències de persones majors, centres de valoració i centres de salut.
- 60. Establirem una cartera de serveis d'atenció sociosanitària adequada a les necessitats de les persones i famílies, a fi d'assegurar un accés correcte a les prestacions.
- Optimitzarem, augmentarem i coordinarem els recursos existents d'atenció sociosanitària en els centres socials i sanitaris.
- 62. Prestarem una atenció farmacèutica equitativa, de qualitat i que afavorisca la integració sociosanitària en l'àmbit residencial.
- 63. Millorarem la prestació farmacèutica sociosanitària al domicili per a les persones en situació de dependència.
- 64. Desenvoluparem un pla de formació sociosanitària per a treballadors i treballadores de l'àrea social i sanitària de la Generalitat.
- 65. Impulsarem l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques de coordinació i treball conjunt entre els professionals del sector públic, el tercer sector i la ciutadania.
- 66. Promourem la investigació en les àrees social i de salut, orientant-la a l'avaluació i millora de les intervencions. Incorporarem línies d'investigació sociosanitària en les convocatòries públiques.
- 67. Dotarem de treballadors socials els dispositius sanitaris per a treballar en equip i per programes, perquè aquests professionals són els que tenen competències en les valoracions socials i els qui es coordinen amb els serveis socials de base, els serveis socials especialitzats no sanitaris, el sistema educatiu i el sistema judicial.

- 68. Garantirem la gratuïtat dels medicaments als malalts sense recursos una vegada feta la valoració tècnica.
- Reconeixerem la validesa d'altres documents personals com a alternativa a l'empadronament per a demostrar la residència.

Els trastorns mentals en conjunt són la causa més freqüent de malaltia a Europa, per davant de les malalties cardiovasculars i del càncer. Els problemes de salut mental tenen un gran impacte en molts aspectes de la vida, com la salut física, les relacions familiars i socials, la situació laboral, els ingressos econòmics i l'autonomia personal. La malaltia mental d'un familiar repercuteix en altres membres de la família. L'estigma que moltes vegades acompanya els problemes mentals pot generar discriminació.

- 70. Seguirem implementant l'Estratègia de salut mental de la Comunitat Valenciana des de l'àmbit sociosanitari, mitjançant el desenvolupament del primer pla d'atenció integral a les persones amb trastorns mentals greus.
- 71. Reorientarem l'atenció a la salut mental cap a un model organitzatiu i de provisió de serveis a fi que siga més comunitari, equitatiu, més ben coordinat, millor governat, accessible, de qualitat, eficaç i eficient.
- 72. Inclourem els psicòlegs en l'equip d'atenció primària com a recurs fonamental per a desmedicalitzar el pacient en els seus problemes de malestar emocional.
- 73. Impulsarem la implantació del servei de coordinació sociosanitària en diversitat funcional i mental crònica en tots els equips de serveis socials municipals com a porta d'accés al sistema de protecció de la salut mental.
- 74. Inclourem accions i intervencions integrals i específiques que acaben amb l'estigma i la discriminació de les persones amb trastorns mentals.
- 75. Assegurarem la participació de les persones usuàries i les seues famílies com un dret i una garantia de bona atenció, mitjançant un consell de participació integrat per les persones, famílies i entitats que treballen per la inclusió i l'autonomia de les persones amb trastorns de salut mental.

- 76. Millorarem i potenciarem el Consell Assessor de Salut Mental CV, on es posarà especial atenció en la participació de les persones afectades i les famílies perquè tinguen més representació en aquest Consell.
- 77. Treballarem en la sensibilització de la salut mental i la prevenció de la malaltia en l'àmbit de les escoles, dels centres de treball i dels centres de salut. Establirem programes per a previndre addicions, ajudar els pares en l'educació dels xiquets i xiquetes; promoure l'envelliment actiu i previndre la violència.
- 78. Transformarem les unitats de salut mental en verdaders centres integrals comunitaris d'atenció a les persones amb funcions preventives i assistencials.
- 79. Completarem els equips d'atenció multidisciplinària per a coordinar les necessitats en l'àmbit sanitari i social, incloent-hi les addiccions, drogodependències i patologies duals. Vincularem els equips al territori, amb capacitat per a l'atenció en les crisis, l'atenció domiciliaria, l'acompanyament en els entorns normals de convivència, a més de treballar de manera col·laborativa amb altres equips de salut i serveis socials.
- 80. Posarem en marxa mesures específiques per a la prevenció de la ludopatia i restringirem la publicitat del joc en línia, i regularem la instal·lació i el funcionament de les cases d'apostes.
- 81. Impulsarem una campanya específica per a combatre la ludopatia, amb especial atenció en els joves, eliminant la publicitat en els mitjans de comunicació, regulant la distància de les sales de joc dels centres educatius, pujant els impostos i posant en marxa programes específics de suport a les famílies i persones afectades.
- **82.** Assegurarem una atenció sanitària i social fonamentada en els drets humans, sense mètodes coercitius.
- 83. Crearem centres d'atenció pediàtrica per a l'atenció dels trastorns infantils i juvenils, centres de diagnòstic i seguiment que es coordinaran amb els centres d'atenció primària i les escoles, amb la finalitat de donar cobertura integral.
- **84.** Crearem la xarxa de programes d'intervenció comunitària per a treballar amb

- les persones amb problemes de salut mental en el seu entorn i afavorint les seues capacitats; lluitant contra els estigmes i evitant la institucionalització amb l'objectiu de generar recursos alternatius als hospitals psiquiàtrics i als CEEM.
- 85. Invertirem en els centres d'inserció i rehabilitació sociolaboral (CRIS) de titularitat pública i augmentarem el nombre de dispositius per a la inserció social dels malalts amb trastorns mentals greus: habitatge, treball adaptat, oci i companyia.
- **86.** Transformarem progressivament el model residencial (CEEM) en un altre més digne i diversificat perquè les persones institucionalitzades i les que es troben a l'espera de plaça s'incorporen als recursos comunitaris en funció de les seues circumstàncies
- **87.** En coordinació amb les conselleries competents en matèria de justícia i serveis socials, crearem una oficina per a la informació i l'assessorament de les famílies i persones afectades sobre la incapacitació judicial.
- 88. Reestructurarem i millorarem els recursos dels serveis centrals de la conselleria destinats a la planificació i coordinació de la salut mental del sistema sanitari valencià.
- 89. Crearem un protocol de detecció de situacions d'abús en l'àmbit familiar a menors i a persones amb trastorn mental greu.
- **90.** Fomentarem la investigació i formació en salut mental, àmplia i independent, de finançament públic, desvinculada de la industria farmacèutica i amb la implicació de les persones usuàries.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

1. Polítiques inclusives

Polítiques Inclusives

La política social és una competència d'àmbit autonòmic i municipal que ha d'estar degudament finançada per l'Administració General de l'Estat. A més, des de l'òptica de cooperació entre administracions públiques, l'Administració General de l'Estat ha d'ajudar a coordinar les polítiques socials, d'igualtat d'oportunitats i de suport a les famílies per tal de garantir la millor prevenció i protecció, promoció de drets i participació de la ciutadania. L'harmonització de les prestacions socials i subsidis dels diferents sistemes de protecció, independentment del seu àmbit competencial, és clau per generar cohesió social i evitar bretxes de cobertura entre els diferents col·lectius de persones vulnerables en un mateix territori. Per això, és clau referenciar tot el sistema públic de protecció a un mateix indicador: el Salari Mínim Interprofessional (SMI).

Allò fonamental és la centralitat de la persona en tot el sistema, bo i garantint els seus drets, acompanyant-la des de les persones professionals de referència; la seua atenció és la base del sistema perquè cada persona veja cobertes les seues necessitats.

- 1. Simplificarem i unificarem les diferents prestacions per desocupació de llarga durada, com són la Renda Activa d'Inserció (RAI) i el Programa d'Activació per a l'Ocupació (PAE), dotant-lo de major estabilitat i referenciant-lo al 60% del SMI. A més, afegirem un increment sobre la prestació del 20% per cada filla o fill menor d'edat. I facilitarem la complementarietat amb la Renda Valenciana d'Inclusió.
- 2. Impulsarem un nou Pla Concertat dels Serveis Socials Inclusius per al desenvolupament dels Serveis Socials, així com un nou Pla d'Ordenació dels Serveis Socials Generals i Especialitzats que atenga la necessària territorialització, comarcalització, municipalització i inclusió de la participació de la iniciativa social en la xarxa pública de serveis socials. A més, incrementarem la seua dotació fins als 140 milions d'euros.

- Promourem un sistema de cooperació autonòmic, amb el suport econòmic i tècnic de l'Estat, per tal de garantir que les persones titulars de prestacions i ajudes autonòmiques que canvien de residència a una altra comunitat o ciutat autònoma la continuen cobrant fins que tinguen reconeguda la prestació autonòmica o local del nou lloc de residència.
- 4. Impulsarem una normativa estatal que determine les bases, els requisits i les condicions dels serveis prestats per empreses privades a fi de reduir i eliminar la privatització i externalització de serveis.
- Derogarem la Llei de Racionalització de l'Administració Pública, especialment en allò que afecta la recuperació de les competències municipals en matèria de serveis socials per part dels ajuntaments.
- 6. Promourem la ratificació del Conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball (OIT) sobre el treball decent per a les treballadores i els treballadors domèstics amb l'objectiu d'equiparar-se al mateix tracte que la resta de persones assalariades.
- 7. Promourem una fiscalitat justa en l'àmbit de les cures on s'incloguen dins de la categoria d'IVA superreduït tots aquells productes de primera necessitat i d'higiene o cura personal, com ara bolquers, higiene geriàtrica, preservatius femenins i masculins i d'altres barreres profilàctiques per a la prevenció de les ITS.
- Exigirem la transferència completa de la gestió del 0'7% de l'IRPF social a les comunitats i ciutats autònomes.
- 9. Promourem la ratificació de la Carta Social Europea revisada: la Carta Social Europea revisada contempla una sèrie de drets socials que reforçarien el nostre Estat social i democràtic de dret i que s'adapten millor a la realitat existent; entre d'altres qüestions, cal ressaltar el dret a la protecció contra la pobresa i l'exclusió social o el dret a l'habitatge.

Majors

- Blindarem les pensions constitucionalment per evitar qualsevol intent de privatització.
- 11. Dignificarem les pensions, tot equiparant-les a la mitjana europea. Les pensions mínimes s'incrementaran com a mínim en un 60% del salari mitjà tal i com indica el Protocol Addicional de la Carta Social Europea. A més, en el marc de la protecció social, les pensions no contributives es vincularan al SMI i progressivament s'unificaran al marc del 60% del salari mitjà.
- 12. Garantirem el compliment per part de l'Administració General de l'Estat amb la Comunitat Valenciana en matèria d'autonomia personal i persones en situació de dependència. Aportació del 50% del finançament de la llei d'autonomia personal i persones en situació de dependència.
- 13. Posarem en marxa de l'Estratègia Estatal d'Envelliment Actiu 2020-2025 que, junt amb els programes d'estances vacacionals i el termalisme, incloga una programació cultural, esportiva i social que fomente l'envelliment actiu, saludable i inclusiu. A més, tindrà com a base la salut, la participació i la seguretat, i establirà fórmules perquè la gent major puga integrar-se en empreses per a traslladar-hi la seua experiència. Establirem també plans especials per a atendre els principals problemes de la tercera edat i quarta edat que afecten tant qüestions econòmiques com mèdiques o de soledat, rebuig familiar, marginació social i maltractament als majors.
- **14.** Promourem un pla per combatre l'escletxa digital entre la població major, especialment a les zones rurals.
- 15. Redefinirem els objectius de la geriatria per tal d'aconseguir mantenir els majors al seu domicili en condicions funcionals i independents amb una digna qualitat de vida, a més de desenvolupar un sistema assistencial a tots els nivells amb atenció integral (treball en equip) i mobilització de tots els recursos necessaris per al benestar. Així, també es garantirà l'assistència

prolongada en cas de necessitat, fora i dins del domicili, reorganitzant al mateix temps els serveis sanitaris i dirigint-los més cap a la prevenció que cap a la recuperació.

Coordinació sociosanitària. Addiccions

- 16. Establirem la regulació no penal de totes les drogues per poder controlar-ne la qualitat i l'accés, i, des de la no criminalització, dotar les institucions de la informació completa i objectiva sobre els efectes del consum de les drogues. Front a les mesures penals, potenciarem les de rehabilitació, reinserció social, formació i serveis a la comunitat, a més de la promoció de programes de disminució del risc i reducció del dany, així com programes de desintoxicació orientats a l'abstinència i al consum responsable.
- 17. Reorientarem el Pla Nacional sobre Drogues, amb el fi de fer efectives les línies d'actuació d'educació en la responsabilitat, consum, hisenda, etc., des d'una visió integradora.
- 18. Augmentarem els recursos per a les persones drogodependents i les seues famílies (suport psicosocial i jurídic, plans de reinserció social, habitatges tutelats) i es modificaran les mesures penitenciàries perquè els compliments es realitzen en centres adequats de deshabituació i orientats a la reinserció social.
- 19. Promourem una Llei integral del joc que el considere com una activitat d'especial risc per a la salut, que introduesca limitacions a la publicitat similars a les que actualment s'apliquen a l'alcohol i al tabac i que protegesca de manera prioritària els xiquets i les xiquetes, així com la població adolescent, amb la prohibició de publicitat de cases d'apostes i de la seua localització prop d'instituts, parcs, hospitals i centres de tractament d'addiccions.
- 20. Defensarem el model biopsicosocial en el tractament de les addiccions, tot garantint atenció i tractament amb caràcter universal, integral i integrador a qualsevol persona usuària.
- 21. Potenciarem els programes de reducció de danys, així com recursos com ara les xarxes de comunitats terapèutiques per a l'atenció i el tractament de les drogo-dependències i d'altres addiccions.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

2. Educació

Igualtat d'oportunitats

- 1. L'educació és la millor eina per a transformar la societat, generar oportunitats i ajudar a reduir les desigualtats. El sistema educatiu s'ha d'adequar a l'alumnat i a la pluralitat de la societat valenciana i ha de trobar les respostes educatives als reptes que se'ns plantegen.
- La diversitat de l'alumnat i de les famílies i les noves causes d'exclusió social fan que els centres educatius hagen d'assumir la inclusió i l'atenció específica de l'alumnat com una tasca bàsica i fonamental del seu dia a dia. Així mateix, l'administració educativa ha de proporcionar les eines, els recursos i crear els contextos necessaris per fer-ho possible, i facilitar les estratègies pedagògiques que convertisquen aquests reptes en oportunitats de millora de tot el sistema.
- 3. Elaborarem i aprovarem una llei valenciana d'educació i formació amb la implicació activa de tots els sectors socials per tal que l'educació esdevinga un motor de desenvolupament social, cultural i econòmic que ens duga a la realització personal i al progrés col·lectiu.
- 4. Augmentarem l'oferta pública d'Educació Infantil del nivell 2-3 anys en centres públics d'Educació Infantil i Primària i contínua.
- 5. Seguirem ampliant la dotació econòmica de les ajudes destinades a famílies que vulguen escolaritzar els seus fills de 0 a 2 anys als centres autoritzats tenint en compte les característiques socioeconòmiques de l'alumnat. Més ajuda per a qui més ho necessita.
- Desenvoluparem programes d'educació infantil que tinguen en compte la concepció global de la infància i possibiliten un aprenentatge per a la vida arrelat a la realitat i a l'entorn de l'alumnat.
- 7. Farem gratuïts els menjadors escolars durant la legislatura, amb un projecte integral com a espai de socialització en igualtat, on es fomente una alimen-

- tació saludable, sostenible i de proximitat, que potencie el producte de proximitat i ecològic.
- 8. Garantirem menús escolars saludables que incloguen productes de proximitat i de temporada. Promourem que aquests productes siguen en gran part ecològics per a fer del menjador un espai saludable, sostenible amb el medi ambient i socialment just.
- 9. Impulsarem la cultura de la participació comunitària als centres educatius perquè promoguen el diàleg i fomenten la relació amb l'entorn més pròxim, interpel·lant les famílies, l'alumnat, el teixit associatiu i altres col·lectius municipals. En aquest sentit, garantirem als centres públics l'oferta d'activitats extraescolars gratuïtes dins de la jornada escolar no lectiva que possibiliten la participació de tot l'alumnat i contribuïsquen a la cohesió social.
- 10. Consolidarem els bancs de llibres als centres públics de manera que es garantisca la gratuïtat dels llibres de text i altres materials curriculars i es combine l'educació en valors de caràcter social, solidari i ecoambiental amb l'estalvi econòmic de les famílies.
- 11. Seguirem treballant per consolidar la iniciativa Xarxa Llibres als centres escolars.
- 12. Aprofundirem en el programa d'oferta rural: un poble, una escola. Potenciarem equips docents que donen continuïtat als projectes educatius en coherència amb el medi, de manera que l'escola rural siga també un nucli d'irradiació de cultura i un espai de socialització del municipi. Garantirem el servei
 de transport escolar a les zones rurals. Facilitarem l'agrupació de centres
 rurals i els dotarem dels recursos necessaris que els faciliten l'organització
 d'acord amb la seua singularitat.

Inclusió educativa i igualtat en la diversitat

Els sistemes socials actuals fan necessari posar el focus de l'atenció educativa específica no solament sobre l'àmbit de la diversitat funcional sinó sobre tot l'alumnat; i en especial, sobre les persones i els col·lectius que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió educativa i social per raó d'origen, ètnia, llengua, situació econòmica i social, orientació sexual, identitat de gènere, capacitat, discriminació, violència; o totes aquelles persones que per causes emocionals, funcionals, de convivència i participació, en interacció amb el seu context, poden estar sotmeses a pressions excloents o que troben barreres en l'accés, la presència, la participació i l'aprenentatge als centres escolars, tant si és per períodes llargs com per a moments puntuals.

Educar en la diversitat és reconéixer que cada alumna i cada alumne té necessitats úniques que poden requerir suports en diferents nivells. L'escola inclusiva, per tant, requereix l'aplicació de recursos de naturalesa distinta, també per a aquells que manifesten majors habilitats o desenvolupament.

- 13. Seguirem augmentant les places de professorat generalista i específic i millorarem la gestió del personal. La conselleria competent en educació assumirà per això la gestió d'aquells professionals que treballen als centres educatius i que ara depenen de la Conselleria de Justícia.
- 14. Crearem un servei d'orientació, assessoria i acompanyament per a l'alumnat amb necessitats d'atenció permanent. Igualment, augmentarem la plantilla dels centres d'Educació Especial com a centres de recursos.
- 15. Crearem equips d'orientació especialitzats per a donar resposta a les necessitats educatives més específiques amb la introducció de noves figures professionals.

- 16. Elaborarem plans d'accés específics per a l'alumnat amb NESE que haja cursat l'ensenyament obligatori i el batxillerat amb adaptacions i que vulga continuar estudis en cicles formatius, ensenyaments de Règim Especial, escoles oficials d'idiomes o la universitat.
- 17. Crearem una oficina virtual d'informació i orientació professional tant per a l'alumnat com per a les famílies.
- 18. Posarem en funcionament l'Assessoria d'Inclusió per tal d'acompanyar i informar la comunitat educativa i les famílies sobre recursos específics, orientació educativa, estratègies d'atenció a alumnat específic o foment de la participació social, en coordinació amb els departaments d'orientació i els serveis psicopedagògics.
- 19. Incorporarem en la llei valenciana de l'educació un apartat específic per a lluitar contra l'assetjament escolar (bullying), que tracte de manera específica l'assetjament a les aules i pose en el centre de les actuacions de l'administració les persones assetjades. La llei se centrarà especialment en l'assetjament o ciberassetjament produït per raons de sexe, qualsevol forma de violència de gènere, discriminació per motius socials, de raça o expressió religiosa, així com en l'assetjament motivat per homofòbia, transfòbia o qualsevol altra falta de respecte cap a la diversitat sexual o familiar.
- Promourem la creació de centres integrats d'Educació Infantil, Primària i Secundària de manera experimental com una de les mesures específiques per a combatre l'absentisme escolar i fomentar la convivència, així com per a donar continuïtat a l'alumnat de zones rurals i evitar-ne els desplaçaments llargs.
- 21. Potenciarem comunitats educatives que compartisquen un mateix projecte de treball innovador i autònom, coherent durant tota l'escolarització, i que reduïsquen l'impacte de la transició entre etapes.

- 22. Afavorirem itineraris dinàmics al llarg de totes les etapes a partir del treball coordinat de tot el professorat tutor juntament amb professorat especialista de les diferents àrees de coneixement i les famílies.
- 23. Promourem la corresponsabilitat dels centres concertats en l'escolarització equilibrada d'alumnat, i fomentarem acords a escala local sobre les estratègies d'escolarització que la garantisquen, d'acord amb la normativa d'admissió vigent.
- 24. Cap centre educatiu tindrà un percentatge superior al 25% d'alumnat amb necessitats de compensació. Oferirem als centres, especialment els que tenen una composició social desafavorida, recursos personals i pedagògics específics perquè puguen dur endavant projectes en els diversos àmbits d'aprenentatge.
- 25. Avaluarem l'impacte de la implantació del canvi de jornada escolar sobre la segregació escolar i desenvoluparem les mesures necessàries perquè la jornada escolar no esdevinga un factor discriminant.
- 26. Desenvoluparem, amb els ajuntaments, polítiques locals en matèria d'educació, orientades a donar suport des del territori als projectes educatius dels centres amb una demanda social més feble.
- 27. Promourem, a través de la normativa que regula les plantilles i la provisió de llocs docents als centres, l'estabilitat dels claustres de professorat dels centres amb una composició social desafavorida.
- 28. Coordinarem els processos i els recursos amb els serveis socials municipals.
- 29. Seguirem aplicant i avaluant les mesures previstes en el Pla director de coeducació i en el Pla d'igualtat de personal docent.
- 30. Seguirem abaixant la ràtio en tots els nivells i ensenyaments i recuperarem la jornada lectiva del professorat de 18 hores de docència directa en ensenyament secundari i batxillerat, i de 23 hores en ensenyament infantil i primària. Així mateix, impulsarem la millora continuada de les condicions econòmiques i laborals dels equips docents valencians.

- 31. Inclourem formació en igualtat de gènere, diversitat familiar i sexual i contra la violència de gènere en un percentatge obligatori de la formació vinculada a l'obtenció de sexennis.
- 32. Garantirem que les universitats redissenyen des de la perspectiva de gènere el Màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària
- 33. Dissenyarem plans d'actuació específics per a dotar el personal docent de les eines necessàries per a previndre i detectar la violència de gènere en l'àmbit educatiu, així com per a incorporar la coeducació i la diversitat emocional i sexual a l'aula i als centres escolars.
- 34. Aplicarem la perspectiva de gènere de manera transversal a totes les polítiques que s'implementen des d'Educació.
- 35. Farem transversal l'orientació al llarg de tot el sistema educatiu de manera que es dissenye un sistema integrat d'acompanyament amb una mirada inclusiva i de gènere.
- 36. Garantirem que tot l'alumnat i les seues famílies disposen dels coneixements, competències i ferramentes necessàries per a prendre les millors decisions al llarg de la seua formació i, especialment, en els moments de transició entre etapes educatives o en el trànsit de l'educació al món professional.
- 37. Reforçarem l'acció tutorial tot i concebent-la com una responsabilitat de tot el claustre.

Espais per educar i conviure

Cada vegada són més els municipis que assumeixen un rol clau en la millora educativa, convençuts que el paper dels ajuntaments i d'altres institucions públiques és decisiu per a liderar una estratègia a favor de la convivència i la cohesió social.

Al mateix temps es fa necessari repensar l'espai físic de l'aula i de l'edifici escolar per a promoure una manera concreta d'entendre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- 38. Posarem en marxa projectes pilot de plans educatius d'entorn, entesos com un projecte transversal de desenvolupament comunitari a partir del qual els centres educatius, els organismes municipals i el teixit empresarial i cultural de l'entorn puguen establir col·laboracions i acords per tal d'aconseguir una comunitat educadora proactiva, que eduque més enllà de l'escola. Especialment, a través de les escoles municipals esportives, de música o d'activitats artístiques.
- 39. Fomentarem l'educació formal i no formal al llarg de la vida com un dels instruments més adequats per a desenvolupar competències personals i socials que revertisquen en les persones.
- 40. Dissenyarem activitats extraescolars gratuïtes per a les famílies, que afavorisquen aprenentatges actius i significatius i que siguen inclusives, atenguen la diversitat i la igualtat de gènere i contribuïsquen a la normalització del valencià i al foment del plurilingüisme.
- 41. Seguirem avançant en l'eliminació de les aules prefabricades.
- 42. Millorarem els espais educatius i la construcció de nous centres, d'acord amb un model pedagògic avançat i innovador mitjançant la convocatòria d'un concurs d'idees per a crear espais innovadors propis del segle XXI.

- 43. Fomentarem amb la comunitat educativa la possibilitat de compartir coneixements i idear propostes per a solucionar conjuntament les necessitats d'espais multifuncionals.
- 44. Garantirem que totes les aules dels centres educatius públics compten, com a mínim, amb connexió a Internet i recursos tecnològics per a emprar les TIC. Les noves tecnologies són clau en el desenvolupament i creixement dels xiquets i xiquetes actualment.

Formació, innovació i renovació pedagìgica

Els centres educatius han de ser espais de creixement on la innovació tinga un paper rellevant com a procés de canvi, com a ferramenta amb què es busca aplicar noves metodologies en els processos d'ensenyament i aprenentatge, amb el suport de tot l'equip docent, de les famílies i de l'entorn. Com a societat, hem de ser capaços de fer de l'alumnat valencià persones que s'adapten als canvis, creatives, autoconscients d'elles mateixes i de l'entorn, amb més intel·ligència emocional i més capacitat de crítica. La innovació ha de ser una porta oberta a un canvi de paradigma educatiu centrat en l'alumnat com a protagonista actiu i proactiu de l'aprenentatge: cal trencar la idea de l'alumne com a subjecte passiu que rep coneixement.

La innovació educativa forma part del sistema educatiu valencià des de l'inici dels moviments de renovació pedagògica i sempre ha anat de la mà de la transformació social, sense deixar de banda l'assoliment de continguts significatius i el desenvolupament de competències en què l'alumnat se situa en el centre dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

Prenent com a base aquestes premisses, apostem per seguir impulsant la formació (i aprenentatge continuat) del professorat i per oferir als centres i als docents oportunitats de desenvolupar projectes pedagògics de qualitat.

- 45. Posarem en funcionament del Centre d'Innovació i Investigació Educativa des del qual s'impulsen llicències d'investigació per al professorat, projectes d'innovació específics, publicacions d'informes i materials sobre educació, d'acord amb el Pla Anual de Formació del Professorat.
- 46. Augmentarem la formació del professorat en actualització didàctica, aprenentatge integrat de continguts i llengües, aprenentatge basat en projectes, mediació tecnològica i cultura participativa des d'una perspectiva de gènere.

- 47. Fomentarem la formació del professorat en recursos tecnològics per a integrar les tecnologies digitals en tots els nivells educatius i totes les àrees per a millorar l'aprenentatge, afavorint la posada en marxa de comunitats de professorat que creen col·laborativament el seu propi material.
- 48. Seguirem apostant per la formació continuada ampliant les possibilitats en coeducació, metodologies i educació inclusiva.
- 49. Oferirem als centres educatius de totes les etapes els recursos necessaris perquè el professorat puga dur endavant treballs per projectes amb equips multidisciplinaris.
- 50. Seguirem posant a l'abast dels centres educatius hores de lliure disposició curricular perquè puguen dissenyar projectes educatius en l'exercici de la seua autonomia.
- **51.** Potenciarem l'intercanvi de bones pràctiques docents entre centres educatius.
- **52.** Reforçarem i ampliarem les estades formatives d'immersió lingüística al Regne Unit i a Irlanda.
- 53. Redissenyarem el Centre d'Educació a Distància perquè puga oferir una àmplia oferta formativa i esdevinga capdavanter en la creació d'entorns virtuals d'aprenentatge adaptats a les necessitats de l'alumnat.
- 54. Facilitarem nous models d'organització de l'Educació Secundària Obligatòria que permeten el treball per àmbits, l'aprenentatge basat en projectes interdisciplinaris o altres propostes innovadores.
- 55. Establirem mecanismes de relació entre l'educació formal i no formal per a crear espais en què puguen ser complementàries.

- 56. Impulsarem la cultura de la participació comunitària als centres educatius perquè promoguen el diàleg i fomenten la relació amb l'entorn més pròxim, interpel·lant les famílies, l'alumnat, el teixit associatiu i altres col·lectius municipals.
- 57. Elaborarem un acord que reconega el cooperativisme educatiu valencià i la difusió de les cooperatives escolars com a eina pedagògica per a fomentar, entre altres aspectes, l'emprenedoria social al si del sistema educatiu.
- 58. Promourem i donarem suport al pla de foment de la lectura de cada centre educatiu, des de la implicació de totes les àrees de coneixement i amb la co-ordinació amb les biblioteques públiques.
- 59. Crearem la figura de persona coordinadora de la biblioteca escolar.
- 60. Desenvoluparem programes de formació permanent sobre el món digital i la formació de la lectura i els incorporarem com a línia estratègica de formació.
- 61. Dissenyarem un lloc web de formació i difusió de la lectura per a escoles i biblioteques amb una atenció especial a la lectura en valencià.
- 62. Garantirem la dedicació d'un temps diari de lectura en tots els cursos de l'educació obligatòria.
- 63. Elaborarem, en col·laboració amb el Consell Valencià de la Joventut, un programa específic de foment de l'activitat cultural i creativa adreçat a joves i adolescents.
- 64. Crearem un observatori de l'educació que efectue un seguiment i avaluació de tots els aspectes del sistema educatiu valencià i que elabore propostes a partir de les anàlisis i resultats obtinguts.
- 65. Articularem mecanismes sòlids d'avaluació que no generen dinàmiques competitives ni entre l'alumnat ni entre els centres, a partir dels quals es puguen gestionar polítiques de millora.
- **66.** Dissenyarem protocols d'avaluació de la funció docent i de la funció de supervisió de la Inspecció Educativa.

Pla de dignificació docent

- 67. Publicarem la catalogació de les plantilles per a garantir que tots els centres tinguen el professorat necessari per tal d'atendre les necessitats de l'alumnat.
- 68. Continuarem amb la recuperació de la jornada lectiva de 18 hores de docència directa en ensenyament secundari i batxillerat i de 23 hores en infantil i primària.
- 69. Augmentarem la plantilla dels centres d'Educació Especial com a centres de recursos.
- 70. Reconeixerem la carrera docent del professorat.
- 71. Crearem un complement econòmic específic d'implementació progressiva destinat a l'equiparació salarial entre personal tècnic de Formació Professional i personal d'Educació Secundària.
- 72. Posarem en funcionament un servei específic per a gestionar les borses de professorat i garantir que estiguen nodrides amb professorat actiu durant tot el curs.
- 73. Seguirem abaixant la ràtio en tots els nivells i els ensenyaments.
- 74. Obrirem permanentment les borses de treball.
- 75. Continuarem millorant les condicions econòmiques i laborals dels equips docents valencians.
- 76. Incidirem en la dotació de personal administratiu als centres docents de tots els nivells.
- 77. Continuarem ampliant l'autonomia econòmica dels centres.
- 78. Seguirem treballant per l'ampliació de les hores de lliure disposició en els nivells de primària i de secundària.
- 79. Augmentarem el paper del claustre de professorat en la tria de la direcció dels centres.

Formació al llarg de la vida

La Formació Professional és una clau estratègica en el desenvolupament territorial des del punt de vista de les polítiques socials, industrials, d'ocupació i d'educació. Un model de formació professional integrat farà possible dissenyar una oferta coordinada amb el teixit productiu, que tinga en compte les característiques del territori i que siga inclusiva i done espai a totes i tots.

Igualment, cal adaptar un nou model de formació al llarg de la vida a l'estratègia europea per a l'ocupació (Horitzó 2020) i a l'estratègia europea per a la formació professional. D'una banda, cal dissenyar formacions que busquen espais compartits que ajuden a afrontar reptes vitals i convertisquen les dificultats en oportunitats; i d'altra banda, cal abordar amb urgència el reequilibri del diferencial valencià respecte a Europa en qualificacions professionals.

- 80. Integrarem les àrees de formació professional i d'ocupació per a contribuir al canvi de model productiu, millorar l'ocupabilitat de la gent, la qualitat del treball i perquè el món empresarial valencià puga comptar amb més personal qualificat. La formació professional de l'alumnat estarà en consonància amb les necessitats de les nostres empreses i aprofitarem de manera més eficient tots els recursos de formació.
- **81.** Crearem les figures de professionals orientadors laborals i prescriptors de la formació professional.
- Planificarem un mapa educatiu de la Formació Professional, dinàmic i adequat a les característiques i necessitats de cada àrea funcional del territori, tenint en compte les realitats de l'oferta i la demanda del món laboral i empresarial. Implicarem en aquesta planificació a altres administracions, així com a les organitzacions empresarials i sindicals.

- 83. Crearem entorns estratègics de col·laboració entre centres de Formació Professional, instituts tecnològics i pimes i micropimes, reforçant el treball en xarxa i afavorint una relació estable dels centres educatius amb el teixit productiu del seu entorn, a més de compartir recursos productius.
- 84. Impulsarem un nou model de centres integrats de Formació Professional que arreplegue les característiques i necessitats de cada zona, amb l'autonomia necessària i la professionalització de la gestió, optimitzant espais i recursos públics per a la formació.
- 85. Crearem l'Institut Valencià de Qualificacions Professionals com a agent dinamitzador entre la formació per a l'ocupació i la formació inicial.
- 86. Farem créixer la xarxa pública de centres integrats de Formació Professional (CIPFP) com a eix vertebrador del desenvolupament de la formació professional a tot el territori.
- Afavorirem el desenvolupament de les titulacions superiors com a nivell 3 del MECES.
- Ampliarem la xarxa de centres de Formació de Persones Adultes (FPA) delimitant l'estructura territorial i la dotació orgànica d'aquests centres públics, així com l'establiment de les plantilles orgàniques.
- 89. Establirem xarxes d'aprenentatge entre centres d'adults, centres d'educació secundària i centres integrats de formació professional per tal d'aconseguir un major aprofitament dels recursos, un enriquiment d'experiències i una major canalització de l'oferta i la demanda.
- 90. Introduirem departaments d'orientació als centres de formació de persones adultes.
- 91. Dissenyarem un nou currículum valencià dels ensenyaments de persones adultes que incorpore nous models organitzatius, modalitats formatives diversificades, competències clau, metodologies actives i innovadores, i que permeta la interrelació tant amb la resta del sistema educatiu reglat com amb els ensenyaments no formals.

- 92. Seguirem implantant cicles de Formació Professional Bàsica de segona oportunitat als centres de formació de persones adultes.
- 93. Establirem un mapa de centres combinat amb les escoles artístiques municipals i les escoles de música, dansa o teatre, considerant els nivells i característiques de les seues ofertes pedagògiques.
- 94. Fomentarem l'autonomia i l'autopromoció dels conservatoris municipals promovent l'ampliació de les seues ofertes formatives i les activitats culturals.
- 95. Impulsarem la relació entre les persones creadores i el professorat organitzant cursos de formació del professorat impartits per artistes.
- 96. Promourem l'acreditació professional dels docents en aquests ensenyaments.
- 97. Aproparem els ensenyaments artístics al món de la formació professional reglada de forma transversal, de manera que els continguts puguen trobar canals de col·laboració en el fet creatiu per l'enriquiment pedagògic que comporta.
- 98. Sistematitzarem l'educació musical realitzada per les bandes, orquestres, cors i conservatoris professionals, per a poder dissenyar una política compartida per tots com a repte de futur.
- 99. Crearem mecanismes per a vertebrar el nostre territori dins d'una estructura comuna, que integre l'activitat musical de la docència i la interpretació a escala escolar, mitjançant la gestió d'un sistema de nivells acadèmics i territorials.

Universitat i investigació

Des del convenciment que l'educació pública ha de ser universal, gratuïta i ha de vetlar per la igualtat d'oportunitats i la cohesió social, és necessari garantir l'accés a les universitats i frenar l'expulsió dels estudiants per motius econòmics. Un nou sistema de taxes i la continuïtat del sistema de beques contribuiran a disminuir la discriminació per motius socials i econòmics, a generar una major cohesió social i assegurar que l'entrada a les universitats es fonamenta en els mèrits i les capacitats personals.

Igualment, es fa necessària una estratègia pròpia en política científica i d'investigació des de la qual es reforce el programa de retorn del talent, es potencie la transferència de coneixement entre institucions d'educació superior, universitats i centres d'investigació, i es desenvolupe el model de carrera professional per al personal docent i investigador i per al personal de suport.

Elaborarem i aprovarem la llei valenciana d'universitats per a garantir el servei públic de qualitat en l'educació superior, el compromís social de les universitats amb el nostre territori i l'enfortiment d'espais de recerca capdavanters.

- 100. Elaborarem un mapa de titulacions des d'una mirada conjunta de tot el sistema universitari valencià.
- 101. Crearem un nou model de finançament del sistema universitari públic valencià que distribuïsca els recursos amb criteris objectius i transparents.
- 102. Augmentarem progressivament el finançament universitari per a garantir la suficiència pressupostària de totes les universitats públiques d'acord amb la seua singularitat.
- 103. Millorarem les condicions laborals del professorat universitari completant les millores ja iniciades en la legislatura actual i redefinint les figures laborals i els processos contractuals.

- 104. Facilitarem l'estabilitat, l'ampliació i el rejoveniment de les plantilles universitàries.
- 105. Farem passes fermes per tal d'acabar amb la precarització i l'excessiva burocratització de la carrera universitària.
- 106. Estendrem als ensenyaments universitaris l'educació plurilingüe com a factor de competitivitat, mobilitat i ocupabilitat i com a eina per a reforçar el diàleg intercultural.
- 107. Després d'haver doblat el pressupost en beques universitàries durant la passada legislatura, posarem en marxa un nou sistema de taxes universitàries relacionat directament amb els ingressos de forma progressiva, tant per a títols de grau com per a títols de màster, de manera que cap persona haja de renunciar als estudis universitaris per raons econòmiques.
- 108. Reforçarem i consolidarem el pla Generació Talent per tal d'atraure i incentivar el retorn d'investigadors i investigadores excel·lents.
- 109. Posarem en marxa un institut valencià de la recerca i d'estudis avançats per a dur endavant noves fórmules que ens permeten competir en igualtat amb altres sistemes d'investigació, mitjançant la col·laboració amb les universitats valencianes i la contractació indefinida dels investigadors que s'hagen beneficiat del programa GENT, que aportaran un major retorn a la societat valenciana.
- 110. Instarem el Ministeri d'Educació perquè possibilite legislativament que aquests ensenyaments puguen integrar-se en les universitats.
- 111. Dotarem d'autonomia suficient l'Institut Superior d'Ensenyaments Artístics de la Comunitat Valenciana (ISEACV) perquè puga desenvolupar màsters oficials propis; promoure la internacionalització dels estudis i l'alumnat; establir línies de col·laboració amb altres institucions per a crear col·leccions editorials pròpies i línies d'investigació relacionades amb la documentació musical.

- 112. Promourem que la professió i el mercat cultural, comercial i de serveis dissenye amb l' ISEACV els aspectes i perfils formatius que l'estudiantat hauria de posseir.
- 113. Facilitarem que l'estudiantat de l'ISEACV puga dur a terme les seues pràctiques externes en centres dependents de l'Institut Valencià de Cultura.
- 114. Expedirem els estudis dels centres de l'ISEACV que així ho acorden com a títols universitaris mitjançant l'adscripció dels estudis al sistema universitari públic valencià.
- 115. Desenvoluparem la via de selecció de professorat de reconegut prestigi per als conservatoris superiors de Música.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

2. Educació

EDUCACIÓ

L'escola pública és i ha de ser un nucli de la societat. En ella recau la difícil tasca de formar com a futures persones ciutadanes les noves generacions. L'escola ha d'estar, doncs, permanentment oberta a la societat. Ha de configurar-se com una escola en què pares i mares, alumnat, professorat, associacions culturals i esportives, bandes de música, etc. hi participen activament i interaccionen entre elles. L'escola ha d'eixir de les parets dels centres escolars i ha d'estar al servei i impregnar la vida de les barriades, de les associacions i del conjunt de la societat amb la qual ha d'interaccionar.

L'educació ha d'estar a l'avantguarda en la lluita contra les desigualtats socials i de gènere. La seua tasca s'ha de centrar a corregir estereotips sexistes, proposar un currículum equilibrat que elimine les orientacions sexistes i desenvolupar totes les capacitats individuals amb independència del gènere; neutralitzar les diferències socials i situar tothom en igualtat de condicions i en igualtat d'oportunitats.

Entenem l'escola pública com a compromís social amb l'educació i per a l'educació, un compromís en què tots i cadascun dels agents que hi participen —alumnat, famílies, professorat i institucions— són de màxima importància i requereixen un tractament global i a la vegada diferenciat.

Considerem com a eixos principals en el desenvolupament d'una nova política educativa, inspirada en els principis exposats, els següents aspectes:

- Derogarem la LOMQE i paralitzarem el seu calendari d'aplicació. És una llei mercantilista, antidemocràtica, discriminatòria i sexista, autoritària, segregadora, excloent i competitiva. No n'hi ha prou amb modificar-la.
- 2. Modificarem el Reial Decret de Concerts perquè la xarxa concertada siga realment subsidiària de la pública, amb distinció entre etapes obligatòries i no obligatòries, i eliminarem dels concerts educatius als centres que no s'ajusten als principis reconeguts per la Declaració Universal dels Drets de Humans i la

- Declaració Universal dels Drets dels Xiquets i Xiquetes, així com aquells que fomenten la segregació.
- Redefinirem el paper del Ministeri d'Educació, per estar transferides les seues competències a les comunitats autònomes. Crearem un Institut Interterritorial d'Educació que també gestione l'harmonització dels diferents sistemes educatius, i li atribuirem competències.
- 4. Augmentarem progressivament la inversió educativa fins arribar al 7% del PIB estatal en les pròximes legislatures.
- Promourem el laïcisme de l'escola pública com a garantia de l'exercici del dret a l'educació de tothom en condicions d'igualtat i amb respecte a la llibertat de consciència, i amb un ensenyament sense dogmes. La religió, fora de les escoles.
- 6. Corregirem les desigualtats d'origen i promourem fórmules i ajudes que faciliten la gratuïtat dels serveis complementaris com són menjadors, transport escolar, llibres de text i material didàctic necessari. Defensarem un augment de recursos públics per a l'ensenyament públic.
- 7. Articularem un Sistema Comú d'Oci alternatiu i d'educació no formal, per garantir la igualtat d'oportunitats entre totes les xiquetes i els xiquets.
- Promourem la inclusió dels xiquets i les xiquetes en els mecanismes de participació, per tal de garantir el compliment dels articles 12, 13, 14 i 15 de la Convenció sobre els Drets de la Infància de les Nacions Unides.
- 9. Impulsarem la democratització i la cooperació de l'ensenyament i la participació de tots els agents socials. Desenvoluparem un nou marc legal en què la democràcia interna, la cooperació i la participació de tots els agents socials implicats prevalga per sobre de qualsevol altra consideració.
- 10. Defensarem un sistema educatiu que contribuesca a reduir les desigualtats socials; una educació integral i integradora que promoga l'autonomia personal i els valors socioafectius, la construcció d'una ciutadania crítica capaç d'entendre i transformar el món en el qual vivim.

- 11. Garantirem la coeducació com a eix nuclear d'una escola inclusiva i equitativa en què tot l'alumnat, independentment de les condicions personals, la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la seua sexualitat o l'origen social, siga atès en igualtat de condicions.
- 12. Establirem la perspectiva de gènere en els currículums escolars de totes les etapes: des d'educació infantil fins a formació professional.
- 13. Fomentarem i prioritzarem la formació del professorat en renovació pedagògica, formació i aplicació de noves metodologies en l'aula: aprenentatge cooperatiu, aprenentatge col·laboratiu, avaluació formadora, comunitats d'aprenentatge, TIC, etc.
- 14. Aturarem la cessió de sòl públic per a la construcció de centres educatius en mans privades.
- 15. Augmentarem l'atenció educativa, amb recursos materials i personals, per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- 16. Donarem estabilitat al personal educatiu i una millora de les seues condicions laborals. Promourem l'oferta àmplia d'oposicions i l'augment del nombre de places ofertades d'acord amb les necessitats del sistema educatiu per tal d'assolir una educació de qualitat.
- 17. La formació del professorat és un dels pilars fonamentals de l'educació. Desenvolupar una intervenció que atenga tres àmbits: formació inicial, formació permanent, relació entre formació i condicions laborals, tot impulsant mecanismes de participació mitjançant els quals el professorat puga demanar cursos de formació que s'adapten a les seues necessitats educatives.
- 18. Promourem una escola que ensenye a pensar i potencie el pensament crític dels xiquets i les xiquetes i adolescents. Promourem l'educació emocional, el respecte al medi ambient i als animals.
- 19. Establirem ponts entre els centres educatius, les famílies i l'entorn social. Un compromís ferm amb els centres i una participació activa tot afavorint la posada en funcionament dels Plans Educatius d'Entorn.

- 20. Promourem l'extensió de l'ensenyament públic i gratuït a l'educació infantil de 0 a 3 anys.
- 21. Millorarem l'oferta i l'accessibilitat dels ensenyaments artístics. Posarem en valor la importància dels ensenyaments artístics en els programes educatius i per a tota la ciutadania. A més, iniciarem el procés d'adscripció i integració dels estudis superiors de música al sistema universitari.
- 22. Impulsarem una nova planificació i nous models de la formació professional adaptats al model productiu, les necessitats de formació i el dret a l'accés al món del treball.
- 23. Promulgarem una llei estatal de formació i educació de les persones adultes que garantesca un subsistema d'educació i formació permanent, integral i integrat. Promourem un acord institucional i social per a l'educació, formació i reciclatge professional al llarg de la vida.
- 24. Potenciarem els coneixements digitals i facilitarem l'alfabetització digital del conjunt de la població, tant escolaritzada com no escolaritzada. Millorarem l'oferta educativa, de qualitat i a preu assequible en els àmbits de TIC i altres matèries vinculades al canvi de model productiu, per a afavorir una economia social del coneixement. Dotarem els centres educatius de material informàtic i tecnològic suficient perquè l'alumnat en puga fer ús de forma individual i continuada, fomentant-se les competències digitals entre la població.
- Posarem en marxa un pla de xoc contra el fracàs i l'abandonament escolar per a reduir-los amb mesures de prevenció, detecció i intervenció amb diferent incidència segons cada etapa educativa i el context de cada centre elaborades amb la comunitat educativa i els ajuntaments.
- Promourem un sistema d'educació superior que englobe el sistema universitari i el segon cicle de Formació Professional, capaç de donar una resposta més flexible i adaptada a la demanda d'estudis especialitzats per part d'empreses i agents socials.
- 27. Dins d'aquest ensenyament superior ha de contemplar-se també l'educació permanent i l'actualització de coneixements professionals, ara en mans d'organitzacions empresarials i sindicats.

- Les universitats han de jugar un paper fonamental en el necessari canvi de sistema productiu que s'hauria de promoure des de les institucions per a respondre a les demandes de progrés de la societat. La universitat i la investigació són motors fonamentals de la innovació, el desenvolupament, la cohesió i la dinamització social, cultural i econòmica. Per açò és fonamental el suport a la formació superior, l'accés al coneixement i la seua transferència a la societat.
- 29. Implantarem un sistema d'avaluació periòdica en les universitats que permeta conèixer el rendiment dels recursos públics rebuts i fomentarem una cultura de coresponsabilitat social de tornada i millora dels resultats en R+D+i.
- 30. Reorientarem els criteris d'avaluació de la qualitat. Cal reconèixer i avaluar el paper de les universitats en la democratització del coneixement científic, social i humanístic. Revisarem i unificarem els procediments i criteris d'avaluació, tant de les titulacions com del professorat i de projectes de recerca, tot aplicant principis de transparència, equilibri, imparcialitat i validesa, publicant criteris, barems, components i resultats que no consistesquen en una mera fiscalització.
- 31. Dedicarem i executarem un 1% del pressupost de les comunitats autònomes a programes d'I+D+i.
- 32. Dotarem els representants del Congrés, del Senat i dels parlaments autonòmics d'assessorament científic per part de les universitats per tal que aquests puguen accedir a l'evidència científica generada en els seus respectius camps d'actuació legislativa.
- 33. Apostarem fermament amb mesures estratègiques per la igualtat de tracte i d'oportunitats i facilitarem la integració de les dones en el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació, així com la seua promoció i evolució.
- 34. Inclourem la perspectiva de gènere en tots els graus i màsters, de manera que les universitats hagen de posar al dia i adaptar les seues guies docents, els programes de les assignatures, els currículums i les metodologies de docència per tal de garantir aquest enfocament.
- 35. Realitzarem una revisió i ampliació del programa de beques universitàries de manera que qui menys tinga, menys pague.

Ciència i innovació

La generació i la transferència del coneixement és una delicada maquinària que requereix molt d'esforç i encert per a posar-la marxa i en la qual, no obstant això, qualsevol alteració dóna lloc a conseqüències que costa molts anys de revertir.

Desafortunadament, això no ha sigut comprés pels governs, que continuen mantenint els mateixos nivells d'inversió en R+D+i que fa una dècada. La recerca, desenvolupament i innovació (R+D+i) ha sigut tractada com una moneda de canvi més en el procés de submissió als dictats d'austeritat per part de dirigents incapaços de distingir entre la despesa prescindible i la inversió necessària.

La importància de destinar recursos en R+D+i no solament repercuteix en el progrés econòmic d'un país, sinó que també representa una inversió de futur per a aquest. En aquest sentit, la inversió en R+D+i significa avançar de manera multidimensional en aspectes que no tenen un mercat en si mateixos però que, no obstant això, són crucials per a fer avançar la societat en qualitat de vida i benestar. Així és el cas de la recerca sobre les malalties estranyes, en el desenvolupament dels reptes globals, com és la lluita contra el canvi climàtic, o en la innovació en ciències socials, que aporten millores a l'administració pública i a la qualitat de vida de la societat. Per tot això presentem les següents propostes:

-Tecnologia, R+D+i i societat

- 36. Dissenyarem una carrera investigadora integral que prenga en consideració totes les etapes en la recerca, des de la fase predoctoral, passant per la post doctoral inicial i finalitzant amb l'estabilitat dels investigadors sèniors amb experiència.
- 37. Establirem un diàleg permanent de les associacions de defensa del personal de recerca amb les universitats públiques i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) per a abordar des del consens totes les qüestions relatives a la carrera investigadora.

- 38. Recuperarem la intel·ligència i el talent perduts en l'emigració del personal de recerca altament format amb l'aposta per models de carrera professional estable i la garantia d'equips humans i tecnològics a llarg termini.
- 39. Millorarem les condicions d'accés de les pimes, dels treballadors i les treballadores autònomes i persones emprenedores a serveis d'alt nivell tecnològic, tant en l'àmbit dels equipaments, assajos de productes, materials, etcètera, com en el disseny, consultoria i assessoria científiques, tècniques i de gestió, donant suport fins al final als projectes més viables i evitant l'endeutament d'empreses i persones emprenedores.
- 40. Millorem els criteris de mesurament i avaluació del rendiment de l'R+D+i, equilibrant els factors referits a:
 - La projecció internacional.
 - Les repercussions econòmiques, socials i mediambientals dels resultats.
 - El caràcter obert i accessible dels productes de la recerca i l'orientació a la cooperació entre els agent que formen el teixit de creació i transferència de coneixement i el teixit productiu.
- 41. Impulsarem un sistema de gestió que rebaixe l'impacte burocràtic i siga més transparent: que concedesca terminis amplis, idealment sempre oberts, mecanismes de sol·licitud àgils i sense exigència de documents innecessaris, revisió professional de l'impacte i viabilitat de les sol·licituds, i mesurament eficaç i rigorós dels resultats aconseguits.
- 42. Analitzarem de manera conscient i en profunditat les pràctiques internes que generen barreres en la carrera científica de les dones per a establir un full de ruta amb objectius a curt i llarg termini que siguen capacos de corregir-les.
- 43. Impulsarem fermament mesures estratègiques per la igualtat de tracte i d'oportunitats i facilitarem la integració de les dones en el Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació, així com la seua promoció i evolució.
- 44. Dotarem les representants del congrés, del senat i dels parlaments autonòmics

d'assessorament científic per part de les universitats per tal que puguen accedir a l'evidència científica generada en els seus respectius camps d'actuació legislativa.

- Finançament, R+D+i i societat

- 46. Promourem la dotació a una partida protegida, que ha de negociar-se amb altres forces per a comprometre la màxima estabilitat en el temps en els àmbits autonòmics i estatals.
- 47. Establirem un marc financer sostingut i suficient, que compte amb una perspectiva pluriennal capaç d'aconseguir l'objectiu de l'estratègia Europea 2020 del 3% del PIB, establint criteris de planificació i estratègies plurianuals, com es fa en l'àmbit europeu, per tal de permetre que el funcionament de les organitzacions estiga basat en previsions a mitià termini.
- Separarem els pressupostos dedicats a la R+D+i del caràcter militar de la R+D+i de caràcter civil, a més de ser completament transparents en la seua assignació.
- 49. Prioritzarem l'esforç en «capacitat» (fonamentalment recursos humans, tant de recerca com de desenvolupament i de transferència del coneixement) sobre la «infraestructura» (edificis, instal·lacions, equips que poden resultar no sostenibles) i «activitat» (projectes finalistes).
- Augmentarem el pressupost de les convocatòries de beques, ajudes i finançament d'infraestructures i capacitats d'R+D+i en tota la seua amplitud, plantejant convocatòries que complesquen criteris de profunditat i extensió suficients, per a evitar que les persones amb capacitat per a formar-se en la recerca, les persones amb projectes que poden arribar a generar beneficis econòmics i socials, i les empreses que identifiquen finestres d'oportunitat i necessiten suport hagen de recórrer a crèdits que condicionen la viabilitat de les seues iniciatives i generen una situació d'endeutament i un risc de pèrdua d'aquestes oportunitats.
- 51. Vertebrarem el sistema format pels agents de creació del coneixement (universitats, centres de recerca), de desenvolupament i transferència (centres tecnològics, ofi-

cines de transferència dels resultats de la investigació) i d'usuaris i usuàries per a l'aprofitament productiu (empreses, administracions). Tots els elements de recerca i innovació i les polítiques per a promoure'ls haurien d'estar sota una coordinació única (una única conselleria o direcció general) amb transparència, professionalitat en la gestió de l'R+D+i des de l'Administració, competència en els quadres, vocació per a l'avaluació dels resultats de la gestió, bona articulació i diàleg constant amb tots els actors del sistema:

- Universitats: les universitats públiques, a més de tenir una funció de formació i creació de pensament, constitueixen en el nostre territori les majors generadores de coneixement científic i tecnològic. Hem de connectar-les eficacment amb la resta de l'ecosistema d'R+D+i.
- Centres de recerca: els centres de recerca que pertanyen a les universitats o al Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) han d'obrir la seua activitat a la de la resta d'actors per tal de revertir el procés endogàmic afavorit pel foment de la publicació d'articles científics en detriment d'altres resultats que sí que comporten una connexió amb el sistema productiu.
- Centres tecnològics: la xarxa d'instituts tecnològics que funciona en el nostre territori des de fa diverses dècades és un model cap a l'exterior que ha de consolidar-se en el marc de l'estratègia estatal.
- Agents usuaris dels resultats de la ciència i la tecnologia: les empreses, les institucions i la ciutadania són els potencials beneficiaris dels resultats de la recerca científica i tècnica. S'han d'establir mecanismes d'accés, suport i coordinació que vagen sempre orientats al bé comú.
- Persones investigadores: les persones que es dediquen a labors de recerca, difusió, desenvolupament i implantació de solucions innovadores reben de la societat un encàrrec i una recompensa en forma de retribucions, d'oportunitats de promoció i d'accés als mitjans necessaris per a realitzar la seua labor, que ha de ser facilitada al màxim.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

3. Cultura

CULTURA

La posada en marxa del pla FesCultura 2016-2020 ha comportat un canvi radical en les polítiques públiques en matèria de cultura. Per primera vegada, hi ha una estratègia compartida entre la Generalitat i els sectors culturals per a la transformació de l'ecosistema cultural valencià a través de la millora dels drets culturals de la ciutadania, de l'expressió, de la participació i de la construcció de les identitats individuals i col·lectives, a més d'incrementar la innovació i la productivitat de la cultura perquè comporte un valor afegit i genere llocs de treball de qualitat. El compromís pressupostari progressiu és el camí per a aquesta recuperació del sector.

Per a garantir els drets culturals és imprescindible incrementar la inversió pública; però no solament això, cal invertir més, però sobretot cal invertir encara millor:

- 1 Cal comptar amb eines estratègiques que analitzen la realitat i que orienten la inversió cap als àmbits on siga prioritària.
- Cal garantir la participació de la ciutadania (incloent-hi a qui crea i a qui consumeix) en la planificació, el disseny i la gestió de les polítiques culturals.
- 3. Cal assegurar la llibertat creativa i, perquè això siga possible, és fonamental dotar els sectors creatius d'autonomia organitzativa i econòmica.
- Cal reforçar el lligam entre educació i cultura per tal d'assegurar que l'escola forme per a la ciutadania activa; i a la inversa, perquè els xiquets i les xiquetes també puguen exercir els seus drets culturals com a nou públic.
- Cal dissenyar polítiques que pensen en la cultura com una eina molt útil per a la cohesió social, la integració, la igualtat d'oportunitats i el respecte a la diversitat.
- 6. Cal aplicar la perspectiva de gènere en la cultura de forma integral: tindre present l'autoria femenina en el disseny i difusió de polítiques positives i

actives que afavorisquen la visibilització de les dones en sectors on estiguen minoritzades. Cal, a més, garantir la paritat dels jurats, patronats i comissions de selecció. I seguir apostant perquè les activitats que tinguen col·laboració, patrocini o qualsevol tipus de suport públic compten amb un 40% de dones com a mínim.

7. Cal, finalment, que les inversions i les polítiques culturals que es facen al País Valencià garantisquen la promoció de la nostra cultura i llengua pròpies dins d'una societat inclusiva i intercultural.

Dret i oportunitat

L'objectiu fonamental de Compromís és garantir que es complisquen els drets culturals dels valencians i de les valencianes. Perquè entenem que la política cultural és una política social, això implica desplegar polítiques que s'adrecen a totes les persones i a tot el nostre territori, que identifiquen els punts febles i que disposen dels recursos necessaris per a fer-ho:

- Elaborarem el pla de cultura 2020-2030 per a tot el territori valencià, que garantisca l'accés a la cultura de totes les persones i, sobre la base d'un estudi exhaustiu, que establisca terminis i indique objectius a assolir a curt, mitjà i llarg termini.
- 9. Promourem la cultura des d'una perspectiva multidimensional: indústria cultural, educació i comunicació per tal d'afrontar estratègies de promoció cultural i implementar la transversalitat en la cultura.
- 10. Sistematitzarem amb l'Observatori Valencià de la Cultura tota la informació amb perspectiva de gènere del sector cultural i creatiu, en col·laboració amb el Consell Valencià de Cultura.
- 11. Assumirem per part de la Generalitat Valenciana les principals institucions culturals del país dependents de les diputacions adscrivint el seu personal i pressupost a la Conselleria de Cultura, com el Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat, el teatre Escalante de València o la Institució Alfons el Magnànim.
- 12. Impulsarem, en col·laboració amb els ajuntaments, el programa Patrimoni Edificant. Per això, delegarem les competències necessàries i dotarem econòmicament els ajuntaments valencians que s'hi adherisquen, per a impulsar el patrimoni cultural valencià en tot el territori.
- 13. Ampliarem el pla de mecenatge, previst en l'actual llei de mecenatge, per tal d'augmentar els resultats i els mecenes.
- 14. Col·laborarem amb les entitats que treballen en l'àmbit de les polítiques

- inclusives per a dissenyar el programa de cultura i cohesió social, que comptarà amb mesures concretes per a garantir la inclusió social a través de la diversitat cultural, fomentant els espais de trobada intercultural.
- 15. Desplegarem un pla per a l'accessibilitat i la integració del públic major i jove, que garantisca l'accessibilitat de totes les persones a tots els espais culturals públics, a través visites culturals específiques, horaris flexibles en els equipaments culturals i una programació diversificada, en atenció a les propostes de les associacions d'aquest àmbit.
- 16. Elaborarem un pacte per a la democratització de la cultura, que garantisca en totes les institucions valencianes públiques i privades l'accés a la cultura de totes les persones, introduint les perspectives de gènere i totes les diversitats culturals.
- 17. Ampliarem les convocatòries d'ajudes per al desplegament de projectes de mediació cultural i projectes d'inclusió i cohesió social.
- 18. Reforçarem el programa Motxilla Cultural per a facilitar l'accés de l'alumnat als recursos culturals.
- 19. Crearem la unitat d'igualtat en l'Institut Valencià de Cultura
- 20. Elaborarem un pla estratègic de turisme cultural per a donar a conéixer el país amb el valor afegit de la cultura i el patrimoni.
- 21. Ampliarem l'Agenda Cultural Valenciana electrònica amb noves actualitzacions, que facilitaran més l'accés electrònic a l'oferta cultural de tot el territori, amb informació, descomptes personalitzats i promocions.
- 22. Estendrem l'abonament cultural vàlid per a tot el territori, amb la participació voluntària d'entitats públiques i privades.
- 23. Crearem un mapa d'equipaments culturals i impulsarem una marca per a reconéixer els que complisquen els requisits bàsics d'accessibilitat universal, qualitat i diversitat.

- 24. Ampliarem el Circuit Cultural Valencià a totes les arts escèniques, la música, l'audiovisual, les arts plàstiques i el llibre, per a garantir una oferta cultural territorialitzada.
- 25. Crearem la xarxa valenciana de festivals, mostres i encontres culturals a per coordinar els calendaris i la promoció amb l'objectiu de vertebrar una marca cultural valenciana i apostar per la seua internacionalització.
- 26. Impulsarem la creació de consells comarcals de cultura com a espais de diàleg, formació, participació i coordinació entre la ciutadania i els agents públics i privats que gestionen recursos culturals.
- 27. Desplegarem el Programa d'Art i Cultura pel Territori (PACTE), que permetrà portar al territori projectes culturals finançats per la Generalitat en col·laboració amb els consells comarcals i altres institucions i agents locals.
- 28 Implementarem l'Agenda 21 de la cultura i la carta de ciutats educadores.
- 29. Crearem jornades anuals d'intercanvi d'experiències culturals, públiques i privades, que es duran a terme a les capitals culturals de cada any.

Una política cultural ben planificada i ben gestionada ha de facilitar eines perquè els professionals de la creació, la producció, la distribució i la mediació cultural puguen dedicar-s'hi plenament. Perquè creiem que això no solament assegurarà la llibertat creativa, sinó que també es pot convertir en un motor de reactivació econòmica:

- 30. Reforçarem la Mesa de la Cultura Valenciana (MECUV) com a lloc de trobada del sector i mecanisme per a millorar la coordinació i la participació de tots els agents implicats pel que fa a les normatives i les ajudes al sectors.
- 31. Constituirem una mesa de coordinació interinstitucional amb les diverses administracions implicades en els museus i el patrimoni.
- 32. Crearem una línia d'ajudes per a associacions representatives dels sec-

- tors culturals, per a garantir el seu funcionament i la seua autonomia organitzativa.
- 33. Crearem una marca cultural pròpia, d'intencionalitat diferenciadora amb perspectiva i vocació valenciana i internacional. Des del Consorci de Museus convocarem anualment la fira de les arts plàstiques: espai de trobada, d'intercanvi de contactes, de formació i generació d'iniciatives per a tot el sector.
- 34. Crearem un cicle de concerts en sales per tot el territori valencià que assegure una programació musical valenciana estable, complementària, plural, paritària i descentralitzada amb dotació econòmica pròpia.
- 35. Crearem un mercat web (marketplace) valencià audiovisual. I un espai virtual de trobada entre creatius de continguts, productors de continguts i exhibidors de continguts per a intercanviar talents, continguts, coneixements i saber fer (know-how).
- 36. Impulsarem, en col·laboració amb els sectors implicats, l'estatut de les persones treballadores de la cultura en l'àmbit de les arts escèniques, la música, l'audiovisual, el llibre, les arts plàstiques i la mediació cultural.
- 37. Millorarem la situació contractual dels creadors i creadores, la seguretat social i la fiscalitat directa i indirecta, tenint en compte les particularitats d'aquests treballadors i treballadores de la cultura.
- 38. Crearem una finestreta única d'informació i assessorament, amb diferents seus al territori i una plataforma digital, des d'on es puguen dur a terme tots els tràmits relacionats amb la política cultural, especialment per a les convocatòries d'ajudes i subvencions, tant de la Generalitat com d'organismes estatals i europeus.
- 39. Farem la transició progressiva de les subvencions públiques a entitats privades a contractes—programa de durada variable, en què s'avalue la rendibilitat social i educativa dels projectes; i eliminarem les ajudes no reglades o que s'hagen fet sense concurrència pública.
- 40. Activarem una oficina de projectes europeus amb la funció d'assessora-

- ment a agents públics i privats per a la participació en les convocatòries europees relacionades amb la cultura.
- 41. Implementarem el codi de bones pràctiques per a la cultura valenciana en tots els organismes públics de gestió cultural.
- **42.** Reforçarem les àrees de cultura a les mancomunitats o entitats locals menors amb professionals de la gestió cultural perquè aquesta passe a formar part de les funcions de l'entitat.
- **43.** Elaborarem un catàleg que establisca uns mínims en tipus i quantitat de propostes culturals a programar anualment als municipis, d'acord amb els habitants i el pressupost municipal.
- 44. Crearem els centres comarcals de producció i exhibició compostos per agents públics i privats, amb la funció de coordinar les actuacions comarcals i reclamar la territorialització de l'oferta cultural.
- **45.** Coordinarem objectius, terminis i procediments dels diferents organismes de la Generalitat en l'ordre d'ajudes en matèria cultural.
- **46.** Establirem els compromisos que ha d'adquirir l'administració amb les poblacions per a fer real el nombre mínim de les activitats culturals establides per any, especialment en els nuclis de menor població.
- 47. Adaptarem les subvencions públiques destinades als ajuntaments a la realitat de cada municipi.
- 48. Crearem un centre de documentació artística que reunirà i conservarà la memòria dels creadors i creadores valencianes. Recollirà materials dels centre de documentació musical i teatral i de la Filmoteca Valenciana, i el dotarem d'espai i personal suficient per a anar digitalitzant els fons i els llegats ja dipositats. Augmentarem els fons ja existents amb nous llegats i adquisicions.
- 49. Crearem espais culturals a les ciutats d'Alacant i Castelló seguint el model d'èxit del Centre de Cultura Contemporània del Carme (CCCC) de València, com a universos de promoció, producció, investigació i residència cultural.

- 50. Crearem al CCCC un centre de documentació artística que reunirà i conservarà la memòria dels creadors i creadores valencianes.
- 51. Crearem un clúster amb les institucions, indústries i creadors de l'àmbit cultural per a compartir experiències i oportunitats i contribuir a la sostenibilitat del sector.
- 52. Elaborarem un pla de comunicació, tant a nivell intern com internacional, per a donar a conéixer la cultura i la creativitat valencianes.
- 53. Presentarem anualment a l'administració central de l'Estat un programa d'inversions prioritàries per a garantir que arribe el finançament adient als nostres equipaments culturals i exigirem el seu compliment.
- 54. Potenciarem la Mesa de la Cultura com a òrgan de participació social per al disseny, l'avaluació i el seguiment de la política cultural, i posar en valor el paper de la cultura en la construcció d'una societat millor.
- 55. Revaloritzarem i dignificarem la professió dels tècnics de cultura en el sector públic i privat i col·laborarem amb les associacions professionals de gestió cultural.

Patrimoni i museus

- Prioritzarem l'accessibilitat als museus i al patrimoni a través del pla d'accessibilitat universal als recursos patrimonials, que preveja inversions per a l'eliminació de barreres arquitectòniques i l'adaptació de tots els materials al públic amb discapacitat física i/o cognitiva.
- 57. Facilitarem als centres educatius propostes transversals en matèria d'educació patrimonial, així com programes d'activitats a realitzar dins i fora dels centres escolars per a conéixer i valorar el patrimoni valencià.
- 58. Oferirem continguts d'educació patrimonial als centres de formació de persones adultes i els serveis d'atenció i dinamització de la gent gran, tot incorporant-hi informació bàsica, identificació i coneixement de recursos i activitats de camp.
- 59. Impulsarem el títol de protector/a del patrimoni cultural valencià, tant per a persones físiques com per a entitats que s'hagen distingit per la defensa i promoció del patrimoni.
- 60. Crearem un segell de qualitat per als projectes de mediació i educació patrimonial, que permeta valorar que els continguts s'ajusten a criteris d'inclusió social, sostenibilitat, igualtat en la diversitat i educació en valors.
- 61. Crearem una línia d'ajudes per a projectes d'educació patrimonial que es duguen a terme en centres educatius i en institucions museístiques.
- 62. Crearem una línia d'ajudes per a projectes que promoguen la inclusió social a través del patrimoni i els museus, especialment en entorns socialment desafavorits.
- 63. Revisarem el marc de relacions amb l'església catòlica sobre la gestió del patrimoni i identificació dels béns immatriculats per aquesta institució, per a revertir-los al domini públic.
- 64. Desplegarem un programa de protecció i investigació dels jaciments arqueològics i paleontològics valencians en coordinació amb les universitats valencianes, centres d'investigació i museus arqueològics.

- 65. Crearem una xarxa de parcs culturals valencians, especialment a les comarques d'interior per a fomentar la relació entre patrimoni, art, paisatge, cultura, natura, tradició i turisme en el marc d'espais naturals i culturals singulars, en la línia del Parc Cultural de la Valltorta- Gasulla.
- 66. Elaborarem, de forma participativa, una nova llei de patrimoni cultural i paisatgístic, que establisca un nou marc legal de referència i els instruments normatius necessaris per al seu desplegament: reglament de museus, reglament de la inspecció de patrimoni, documents d'harmonització de les normes en matèria patrimonial amb les normes que afecten el turisme i el medi ambient.
- 67. Construirem un nou sistema valencià de museus d'adscripció obligatòria, que incorpore un codi específic de pràctiques museístiques per a la gestió integral dels centres (econòmica, conservació i seguretat, perspectiva de gènere, etc.) i que establisca quatre categories de centres: museus nacionals, museus d'interés nacional, museus comarcals, museus locals i col·leccions museogràfiques.
- 68. Aprovarem la llei de museus i elaborarem un pla estratègic museístic amb l'objectiu d'ordenar, promoure i incrementar l'oferta expositiva pública i privada al llarg del territori, amb la finalitat de situar el País Valencià en el mapa museístic europeu i mediterrani.
- 69. Impulsarem i ampliarem l'àmbit d'acció de l'IVAM com a museu del segle XXI i referent internacional dins del marc de la Mediterrània.
- 70. Impulsarem l'autonomia financera i de gestió del Museu de Belles Arts de València i acabarem de completar-ne la renovació, tant en el pla museogràfic com en els programes expositius, a més de la finalització de les obres d'ampliació de l'espai museístic i del seu entorn.
- 71. Ampliarem les activitats artístiques, la programació i les convocatòries del CCCC a tot el territori a través del Consorci de Museus.

- 72. Promourem la creació de l'Institut Valencià del Patrimoni, amb la doble funció d'assessorament, formació, investigació i difusió del patrimoni obert (BIC, BRL i paisatges culturals) i del tancat (museus i col·leccions museogràfiques); i les tasques d'intervenció a partir de les determinacions i directrius de la conselleria competent en aquesta matèria. L'institut tindrà representació de les administracions locals i provincials, i també d'institucions universitàries i col·legis professionals per a garantir la competència exclusiva en matèria patrimonial que té atribuïda la Generalitat.
- 73. Crearem dos cossos facultatius d'àmbit autonòmic: el cos valencià de curadors del patrimoni i el cos valencià de tècnics de patrimoni.
- 74. Reclamarem un nou model de finançament per al patrimoni cultural basat en un sistema d'ingressos fix i permanent, a través de l'1% de l'obra pública executada.
- 75. Continuarem incentivant l'adquisició per part dels museus de l'obra d'artistes de les nostres comarques i especialment atendrem la visibilització de les dones artistes, en concret en els museus que compten amb menys del 40% d'obres de dones.

Arts plàstiques

- 76. Impulsarem un pla de foment de les arts plàstiques, que permeta identificar els nuclis de creació, especialment els emergents, així com els àmbits on cal un major suport institucional (professionalització, territorialització i estabilització).
- 77. Reforçarem les línies d'ajuda a programes artístics desenvolupats en l'àmbit local, tant per a la creació artística com a la producció i l'exhibició.
- 78. Intensificarem la col·laboració amb l'ISEACV i les universitats valencianes per a facilitar la transició dels estudis a la professionalització.
- 79. Reformularem el Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana i el dotarem de recursos econòmics i humans per a convertir-lo en el gran pol de dinamització, promoció i coordinació de les institucions museístiques i altres centres expositius.
- Territorialitzarem l'oferta expositiva amb un programa coordinat entre les grans institucions museístiques de la Generalitat i les que vulguen adherir-s'hi.
- **81.** Convocarem la fira de les arts plàstiques des del Consorci de Museus, amb caràcter anual i com a espai de trobada, d'intercanvi de contactes, de formació i generació d'iniciatives per a tot el sector.
- **82.** Donarem suport a la creació artística mitjançant l'ampliació de les convocatòries de residències i projectes d'innovació, amb especial suport a la creació per part de dones i de creadors emergents.
- 83. Reforçarem la professionalització de la producció artística, mitjançant la convocatòria de programes de formació en competències específiques (gestió, funcionament de públics i mercats, noves tendències, internacionalització) i la col·laboració amb l'IVF per a l'obtenció de crèdits públics per a la posada en marxa d'iniciatives de producció.
- 84. Promourem l'exhibició i difusió de les produccions d'arts plàstiques mitjançant les ajudes a galeries d'art, el programa d'acompanyament per a la internacionalització i la generació d'un catàleg de recursos que es distribuirà per totes les institucions i entitats privades.

Música i cultura popular

- 85. Crearem un cicle de concerts en sales per tot el territori valencià per tal d'assegurar una programació musical valenciana estable, complementària, plural, paritària i descentralitzada amb dotació econòmica pròpia.
- **86.** Continuarem el procés d'obertura social de Les Arts reforçant la direcció artística d'excel·lència internacional amb un organigrama clar i eficient.
- 87. Potenciarem el talent consolidant els diferents pilars que fan possible l'òpera: l'OCV, el Cor de la Generalitat, el Centre de Perfeccionament Plácido Domingo.
- 88. Implementarem un pla estratègic espònsor a Les Arts, i consolidarem una programació artística estable, especialment en l'àmbit de la música, i diferenciada en els diversos espais del coliseu, a partir de la qualitat artística i de l'excel·lència internacional.
- 89. Convertirem el Palau de les Arts en una institució cultural de referència, vertaderament oberta al conjunt de la societat valenciana i atractiva per a melòmans d'arreu del món.
- 90. Aprovarem l'estatut de la música per donar resposta en matèria laboral i jurídica i a les necessitats de les diverses professions de la música valenciana.
- 91. Elaborarem el pla integral de la música valenciana en contacte amb la secció de música professional de la MECUV per a establir estratègies a mitjà i llarg termini que permeten vertebrar i professionalitzar el sector de la música valenciana.
- 92. Impulsarem la relació entre l'Orquestra de la Comunitat Valenciana, el Cor de la Generalitat i la Jove Orquestra de la Generalitat per a generar sinergies entre els músics emergents i els professionals, optimitzar les agendes de les tres unitats artístiques, oferir programacions innovadores per tot el territori valencià i impulsar les actuacions internacionals. Introduirem en les unitats artístiques dependents de la Generalitat Valenciana

- projectes de col·laboració social en les seues programacions anuals.
- **93.** Transformarem l'actual cicle de joves intèrprets en una proposta de projecció i visibilització del talent jove.
- 94. Promourem la formació específica per a la consecució dels títols de mànagers, tècnics i productors.
- 95. Digitalitzarem i posarem a l'abast d'investigadors, músics i públic en general els arxius sonors de la Fonoteca de Materials. Coordinarem amb altres entitats públiques i privades l'accés a altres fons de documentació de música tradicional.
- **96.** Crearem un certamen autonòmic de grups i solistes que donarà impuls als nous creadors i creadores de música popular.
- **97.** Donarem suport a les sales de música per a reconéixer-les com un actiu cultural.
- 98. Impulsarem la recuperació i la recerca de la memòria, la música i la cultura pròpia fomentant la sostenibilitat de les federacions d'associacions que realitzen activitats relacionades amb la cultura popular i amb la música valenciana.
- 99 Crearem un museu de la música.
- 100 Elaborarem el pla de foment de la cultura popular valenciana.
- 101. Posarem en marxa un sistema d'orquestres i bandes en cada una de les tres circumscripcions territorials, organitzades en nivell elemental i professional.

Llibre, arxius i biblioteques

- 102. Promourem la llei de la Biblioteca Valenciana i de l'Arxiu del Regne de València, per a dotar aquestes institucions d'autonomia organitzativa i pressupostària i reforçar el seu caràcter de referents culturals d'abast nacional.
- 103. Impulsarem una plaça virtual de trobada (marketplace) entre creatius, productors i exhibidors de continguts per a intercanviar talents, continguts, coneixements i saber fer (know-how).
- **104.** Potenciarem la Biblioteca Valenciana com a capçalera del sistema bibliotecari valencià i prestadora de serveis de suport a les biblioteques.
- 105. Iniciarem els tràmits per a procedir progressivament al traspàs de l'Arxiu del Regne a la Generalitat Valenciana.
- 106. Coordinarem totes les administracions que presten serveis bibliotecaris per a evitar duplicitats.
- 107. Enfortirem el paper de la biblioteca com un servei social bàsic en la vida de les persones, reforçant la funció social i el paper que té com a servei igualitari, cohesionador i democràtic en l'accés a la informació, apostant especialment per la capacitació digital dels majors de 55 anys.
- 108. Crearem la Institució de les Lletres Valencianes com a entitat autònoma de la Conselleria de Cultura, amb l'objectiu de vetlar per la promoció de les obres d'autores i d'autores valencians i difondre el patrimoni literari propi.
- 109. Garantirem la prestació dels serveis bibliotecaris de qualitat a tota la ciutadania i a tot el territori desplegant un nou pla de biblioteques
- 110. Potenciarem els professionals de l'arxiu/gestió documental en l'àmbit administratiu, sobre tot en l'administració electrònica, i de la transparència.
- 111. Potenciarem l'automatització de la publicació, la classificació i l'ordenació de la informació continguda en els portals de transparència, i també la

- interoperabilitat entre administracions públiques.
- 112. Incrementarem i crearem els serveis d'arxiu i gestió documental per a contribuir a la gestió de la fase activa dels documents.
- 113. Impulsarem una política arxivística que garantisca la gestió eficient dels arxius i la gestió documental de l'administració, la conservació idònia dels seus fons i la difusió i accés a aquesta informació a tota la ciutadania, com a exercici de transparència democràtica i rendició de comptes en l'exercici de la gestió pública.
- 114_ Donarem continuïtat al Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura.
- 115. Crearem la campanya Tria un llibre, per a impulsar els hàbits de lectura a través de les llibreries: regalarem un llibre a cada xiquet/a en complir 6 anys i aprofundirem en el Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura ja iniciat.
- 116. Internacionalitzarem la cultura valenciana a través de la col·laboració amb els principals agents gràcies al conveni amb l'Instituto Cervantes, així com la integració de la Generalitat Valenciana en l'Institut Ramon Llull.
- 117. Incrementarem els recursos econòmics destinats a reforçar la Xarxa de Lectura Pública Valenciana replantejant el sistema d'ajudes i subvencions.
- 118. Revisarem les normes reguladores, desenvolupant una normativa adaptada a la realitat valenciana però amb la mirada en les legislacions bibliotecàries més avançades.
- 119. Professionalitzarem el perfil que ha de treballar a les biblioteques, independentment de la seua tipologia: públiques, escolars, especialitzades, universitàries, hospitalàries o de presons.
- 120 Reconeixerem el documentalista professional dins el procés d'innovació.
- 121. En l'àmbit de la Indústria 4.0 també potenciarem la figura del professional

de la gestió documental.

- 122. Ampliarem el Circuit Cultural Valencià al llibre i als autors valencians i integrarem els clubs de lectura i les editorials com a agents de promoció de la lectura de textos i d'autors valencians.
- 123. Promourem campanyes públiques a favor del foment de la lectura per a eixamplar el nombre de lectors i sobretot el nombre de lectors en valencià.
- **124.** Crearem noves convocatòries anuals d'ajudes econòmiques a les llibreries per a activitats de difusió de la cultura i la seua participació voluntària en el Circuit Cultural Valencià.
- **125.** Ampliarem les actuals convocatòries anuals d'ajudes econòmiques destinades a les llibreries per tal d'afavorir la presència del llibre en valencià.
- 126. Promourem més ajudes econòmiques i logístiques a les editorials per tal d'afavorir que les editorials valencianes i els autors i autores estiguen presents en les principals fires de llibres europees i internacionals.
- **127.** Augmentarem les ajudes per a l'edició de llibres en format electrònic i la formació en habilitats bibliotubers (booktubers)i formats transmèdia per a joves escriptors.

Teatre i arts escèniques

- 128. Crearem la xarxa de centres d'arts escèniques, que permeta coordinar accions, generar col·laboracions i iniciatives conjuntes, així com atorgar un reconeixement específic a les sales que compleixen diversos requisits (accessibilitat, diversitat, qualitat i gestió eficaç).
- 129. Donarem suport a les companyies i escoles municipals de teatre i arts escèniques creant un programa d'ajudes específicament adreçat a aquestes.
- 130. Incrementarem el pla d'ajudes per a companyies emergents, per a l'organització i assistència a fires i congressos, la renovació d'espais escènics i la promoció del circ.
- 131. Reforçarem l'estratègia de creació de nous públics: convocarem ajudes a projectes d'arts escèniques i educació i d'arts escèniques i integració social.
- 132 Augmentarem les produccions pròpies de l'Institut Valencià de Cultura.
- 133. Participarem directament en el Teatre Principal d'Alacant mitjançant l'Institut Valencià de Cultura per a impulsar una programació que incorpore l'oferta pública d'arts escèniques de forma ordenada en els principals teatres del país.
- 134. Consolidarem de forma decidida el projecte Escalante com a oferta estratègica principalment d'arts escèniques adreçada al públic infantil. A més, l'impulsarem per a tot el territori valencià i l'ampliarem també a la música i els audiovisuals.
- 135. Elaborarem la llei de les arts escèniques valencianes on impulsarem la formació i l'acompanyament per a companyies d'arts escèniques en qüestions relatives a mecenatge, gestió, comunicació i internacionalització; crearem centres de referència escènica com a espais d'investigació i experimentació de les noves dramatúrgies; establirem noves relacions per a consolidar programes de residència, mobilitat i intercanvi amb altres

- centres territorials del món i establirem un programa plurianual d'ajudes.
- 136. Establirem un programa plurianual de les arts escèniques per a la coordinació amb diferents administracions culturals, per a incentivar el foment de les arts escèniques en la ciutadania valenciana, que inclourà la plurianualitat de les ajudes i del finançament per a la professionalització, estabilització i internacionalització de companyies escèniques amb trajectòria i projecció contrastada (contractes programa per objectius).
- **137.** Augmentarem els acords amb la CVMC per a la potenciació de les produccions valencianes.
- **138.** Donarem suport a les produccions valencianes en valencià a través del Projecte Alcover.
- 139. Crearem l'Escola Valenciana de Circ, en col·laboració amb l'ISEACV, així com una fira d'aquest sector que permeta la seua promoció.
- **140.** Reforçarem la figura dels festivals estratègics com a espais de diàleg, formació, intercanvi d'experiències i generació d'iniciatives per al sector de les arts escèniques.
- 141. Potenciarem l'especialització dels festivals existents: Mostra de Teatre d'Alcoi, Sagunt Clàssic, Festival Medieval d'Elx, Mostra de Titelles de la Vall d'Albaida, Festival de Mim de Sueca, Festival Internacional de Teatre de Carrer de Vila-real, Projecte FES-Circ, Festival de Titelles d'Alberic, Mostra de Teatre Novell de Foios, Dansa València, Dansa Riba-roja.

Audiovisual i mitjans digitals

- 142 Crearem l'Escola Valenciana de Cinematografia.
- 143. Desenvoluparem un programa d'alfabetització en la producció audiovisual en col·laboració amb productores valencianes coordinat amb el sistema educatiu i amb la participació d'espais d'educació no formals com la MICE.
- **144.** Territorialitzarem l'oferta de la Filmoteca amb la col·laboració de les corporacions locals.
- 145. Apostarem per la recuperació del Cinema Ideal com a seu de l'Institut Valencià de Cultura a Alacant.
- 146. Elaborarem la carta dels drets bàsics de la ciutadania en termes tecnològics, com els drets a l'oblit, a l'anonimat i a l'accés a Internet; la compensació per l'ús de dades pròpies, Internet neutral, l'educació tecnològica i mediàtica i els drets digitals dels menors.
- 147. Fomentarem el cotreball (coworking) creatiu audiovisual, espai de treball audiovisual valencià on disposar dels elements materials necessaris per a desenvolupar la seua creativitat: decorats, càmeres, sistemes de so i il·luminació o ajuda tècnica.
- 148. Visibilitzarem els influenciadors (influencers) valencianes integrant la comunitat youtuber per a fomentar les activitats institucionals i els valors de convivència.
- **149.** Impulsarem la formació en vídeo currículum i marca personal (gestió del rastre digital).
- 150. Impulsarem una plaça virtual de trobada (marketplace) entre creatius, productors i exhibidors de continguts on intercanviar talents, continguts, coneixements i saber fer (know-how).
- **151.** Crearem un programa de finançament en condicions favorables per a promoure l'increment de la dimensió mitjana de les empreses de producció

audiovisual i videojoc

- **152.** Desenvoluparem un programa negociat específic per a la formació en producció audiovisual i orientat al sector professional, mitjançant beques, estades o intercanvis internacionals.
- 153. Crearem l'observatori de mitjans audiovisuals independent, que també tinga en compte els continguts d'Internet, amb especial atenció a les dades massives (big data) i les notícies falses (fake news), i on tinguen cabuda els treballs de joves investigadors.
- **154.** Crearem un agregador de continguts digitals, ja disponibles, de creatius valencians.
- 155. Promourem l'exhibició de produccions en valencià.
- 156. Promourem el podcast com a element creatiu de producció de nous continguts, amb caràcter més reflexiu i perspectiva ciutadana, a través d'un recull d'elements produïts per a difondre en obert i en col·laboració amb la xarxa de ràdios locals.
- **157.** Crearem incentius per a empreses valencianes per a la contractació de serveis creatius: disseny, producció audiovisual, serveis de valor afegir basats en les TIC i gaming.
- 158. Fomentarem el valencià en àmbits digitals, especialment en les xarxes socials i l'impuls formatiu de lideratges a través de l'IVAJ: webs en valencià, youtubers, podcast, bloguers i la subtitulació al valencià de sèries i pel·lícules, a més de l'impuls de websèries en valencià.
- 159. Impulsarem que les biblioteques públiques compten amb espais audiovisuals de pantalla compartida per a visionar continguts en grups, però també per a la formació i la interacció.
- 160. Promourem l'alfabetització digital en serveis bàsics d'Internet: com la banca electrònica i la comunicació bàsica.

- **161.** Donarem suport a les associacions de consumidors de comunicació i associacions de creatius.
- **162.** Incrementarem el finançament de la CVMC fins el 0,4% del pressupost total, és a dir, 70 milions d'euros a l'any. Iniciarem la posada en marxa d'un segon canal de televisió.
- 163. Farem efectiva la reciprocitat de les cadenes públiques autonòmiques del domini lingüístic, amb la finalitat també que l'audiovisual valencià es projecte a més territoris, entenent la llengua pròpia com un mercat d'oportunitats des d'on llançar els productes audiovisuals valencians a Europa i al món.
- 164. Potenciarem les indústries culturals valencianes i establirem vincles entre totes: cinema, música, animació, còmic, arts visuals, ficció televisiva, videojocs i literatura. La cultura entesa com una indústria amb capacitat per a generar llocs de treball i una manera de projectar-se al món. Per això, afavorirem la presència de les indústries culturals valencians en festivals internacionals amb ajudes específiques.
- 165. Desenvoluparem la TDT local de caràcter públic.
- 166. Impulsarem la cohesió territorial amb la creació d'un circuit d'exhibició de productes audiovisuals per tot el territori.
- 167. Impulsarem l'alfabetització en els usos de les tecnologies digitals i afavorirem l'accessibilitat, especialment en zones rurals i entre la gent gran, amb la creació d'espais WiFi gratuïts.
- 168. Aplicarem una taxa a totes les empreses de telecomunicacions per l'ús de l'espai radioelèctric públic, l'import de la qual es destinarà a la producció audiovisual pròpia.
- 169. Exigirem que RTVE complisca les inversions en producció audiovisual que corresponen al País Valencià.
- 170. Crearem, en les actuals instal·lacions de la Ciutat de la Llum, un espai de formació, producció i difusió de l'audiovisual valencià.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

3. Cultura

CULTURA

La cultura és, alhora, un dret fonamental i un motor del desenvolupament sostenible. Produeix noves idees i noves tecnologies que permeten a les persones responsabilitzar-se del seu propi desenvolupament i estimular la innovació i la creativitat, i impulsar un creixement integrador i sostenible. Al mateix temps, la cultura és fonamental per garantir la cohesió social i la construcció d'unes identitats col·lectives fonamentades en la diversitat. I això, en un estat plurinacional com ho és l'espanyol, resulta imprescindible, sobretot per a les cultures minoritzades com la nostra.

Hem assistit, durant molts anys, a la inexistència d'una política cultural coherent. Els governs de la dreta espanyola van actuar amb els sectors culturals com si aquests foren els seus enemics, tot impulsant mesures que atemptaven directament contra qüestions tan bàsiques com és la llibertat creativa. Però les persones i entitats que creen, produeixen, difonen i consumeixen cultura no només necessiten llibertat, sinó també un suport decidit de les administracions públiques; un suport que no es convertesca en un instrument per comprar voluntats. Que la cultura compte amb un finançament adient no només és clau per garantir-ne la supervivència com a sector econòmic, sinó que és condició sine qua non per assegurar-ne la independència dels poders polítics.

És necessari abordar la cultura des d'un punt de vista estratègic, a mitjà i llarg termini, amb l'articulació de polítiques participatives obtingudes mitjançant elevats nivells de consens amb els agents culturals del territori. No cal oblidar que la cultura és una competència transferida a les comunitats autònomes, per la qual cosa és fonamental redefinir la relació entre el govern central i els governs autonòmics per tal de garantir que aquests tinguen els recursos necessaris per poder exercir de forma efectiva les seues competències. I cal un pacte, d'àmbit estatal, que done visibilitat, força i seguretat al procés efectiu de traspàs de competències i recursos.

El que s'ha dit no obsta perquè s'establesquen i reforcen mecanismes de coordinació que permeten gestionar de forma òptima els recursos públics, simplificar les càrregues burocràtiques i garantir uns mínims en l'àmbit estatal, sobretot en matèria de drets laborals, llibertat creativa, accés al finançament, etc.

Una nova governança en l'àmbit de la cultura

- Promourem la creació d'una Mesa de la Cultura d'àmbit estatal que aplegue les administracions central i autonòmica, així com la representació dels sectors (col·legis professionals, associacions, col·lectius, etc.) Serà el marc de diàleg i negociació permanent que haurà de garantir la coherència de les polítiques culturals desplegades.
- Implantarem un Codi de Bones Pràctiques per a l'elecció dels càrrecs directius dels espais culturals públics.
- 3. Impulsarem la signatura, en el marc de la Conferència Sectorial de Cultura, d'un Pacte per la Cultura que implique una planificació plurianual d'inversions i accions concretes i que marque, així mateix, objectius pressupostaris que garantesquen el finançament autonòmic en matèria de cultura.
- Transformarem el Ministerio de Cultura en un òrgan de coordinació de les comunitats autònomes, que són les competents en aquesta matèria, per evitar així el desequilibri territorial en les programacions i infraestructures culturals. Per això, s'articularà un Pla de Racionalització i Descentralització que permeta el traspàs de determinats organismes, que actualment són competència ministerial, a les comunitats autònomes. Seria el cas, per exemple, del Teatro de la Zarzuela o la Filmoteca Española, que haurien de ser traspassats a la Comunitat de Madrid. Així mateix, proposem deslocalitzar determinats òrgans de gestió cultural, com ara l'Instituto de Cinematografía y de las Artes Visuales, que es podria instal·lar a la ciutat d'Alacant.
- Traspassarem a les comunitats autònomes els 16 museus «nacionals» gestionats directament pel Ministerio de Cultura, entre ells el Museu de Ceràmica «González Martí», a València. El traspàs s'haurà de fer en condicions que garantesquen la sostenibilitat econòmica dels museus transferits, mitjançant acords entre l'estat i les comunitats autònomes.
- 6. Promourem el traspàs complet a la Generalitat Valenciana del Museu de Belles Arts de València, mitjançant un pla de transferència que garantesca la plena possessió per part de la Generalitat de l'immoble que ocupa el museu, i de la seua col·lecció.

Per fer-ho efectiu, es crearà una Comissió Bilateral que garantesca la dotació pressupostària necessària per fer efectiva la transferència amb totes les condicions. En el mateix cas es trobaran les biblioteques i arxius públics de titularitat estatal (València, Castelló, Alacant i Oriola), l'Arxiu del Regne de València i el Castell de Sagunt.

- Impulsarem la desmilitarització i el traspàs a la Generalitat de la propietat i l'ús del Convent de Sant Domènec de la ciutat de València.
- 8. Treballarem perquè la Dama d'Elx torne a la ciutat d'Elx, per a la seua exhibició en l'entorn on va ser localitzada, i perquè puga ser interpretada en relació amb els jaciments ibèrics del Baix Vinalopó.
- 9. Promourem la Llei del Mecenatge que permeta la participació de persones, empreses i entitats en projectes culturals, amb incentius fiscals que servesquen d'estímul.
- 10. Impulsarem la coordinació, mitjançant la Conferència Sectorial de Cultura, de totes aquelles inversions estatals adreçades a espais patrimonials o infraestructures culturals, per tal de donar la màxima transparència a aquests procediments. En aquest cas es trobaran les ajudes sorgides de l'1'5% cultural, que concedeix el Ministerio de Fomento, així com les subvencions i indirectes que es fan sense publicitat ni pública concurrència.
- 11. Impulsarem la transformació de l'Instituto Cervantes en Institut de les Cultures Hispàniques, per garantir que siga un organisme de difusió de totes les llengües i cultures de l'estat espanyol, tant a l'interior com, especialment, a l'exterior. Això permetrà que la xarxa del Cervantes existent arreu del món també ho serà de la resta de cultures i llengües.
- 12. Crearem el Premi Isabel de Villena, promogut i sufragat amb recursos de l'Administració Central de l'Estat, per reconèixer la creació literària en la nostra llengua. Es crearan, així mateix, guardons literaris per al foment i promoció de l'èuscar i el gallec, amb un dotació, difusió i caràcter semblants als del Premio Cervantes.

Suport a la creació, la producció, la difusió i el consum cultural

- 13. Impulsarem l'aplicació del tipus súperreduït de l'IVA al 4% per als productes i serveis culturals.
- 14. Regularem la situació contractual, la seguretat social i la fiscalitat directa i indirecta tenint en compte les particularitats del treball artístic i de la carrera professional de treballadores i treballadors.
- 15. Promourem la transició de les subvencions a fons perdut a contractes-programa en què s'avalue la rendibilitat social i educativa dels projectes.
- **16.** Ampliarem els límits imposats als drets de propietat intel·lectual per afavorir els usos educatius i culturals sense ànim de lucre.
- 17. Afavorirem la creació d'entitats de gestió de drets de propietat intel·lectual, l'àmbit d'actuació de les quals vindrà determinat pel repertori que voluntàriament els siga confiat pels creadors lliurement associats.
- 18. Farem una revisió del concepte legal d'autor, per incloure-hi noves figures en consonància amb l'estat actual de la creació artística.
- 19 Fomentarem l'associacionisme en l'àmbit cultural.
- 20. Incrementarem els continguts culturals en tots els nivells del sistema educatiu per tal de dotar les noves generacions dels valors democràtics i les capacitats analítiques i creatives que els seran necessàries per a ser ciutadans crítics, responsables i solidaris.
- 21. Promourem una Llei d'Accés a la Cultura que garantesca el dret ciutadà a accedir a la cultura, tot fent especial esment a l'equilibri territorial, la cohesió social, i l'accessibilitat universal.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

4. Salut

SALUT

Considerem que la salut i el benestar de les persones és un valor essencial que cal preservar i promoure en tots els àmbits de la vida, inclosos els relacionats amb la situació ocupacional de cada persona. Assolir aquest objectiu exigeix polítiques integrals de salut pública que incorporen accions de prevenció de danys i de promoció de la salut en l'àmbit laboral, basades en la millor evidència científica disponible i dissenyades amb la participació dels agents econòmics i socials. La Generalitat ha de liderar de manera efectiva la prevenció dels riscos laborals i la promoció de la salut i el benestar de la població treballadora.

Canvi de model de salut

- 1 Impulsarem l'adequada integració dels processos i sistemes assistencials, de salut pública i d'atenció sociosanitària.
- Continuarem treballant per a combatre i reduir les desigualtats en salut, enteses com a diferències sistemàtiques i injustes en el nivell de salut dels diferents grups socials definits per identitat de gènere, orientació sexual, edat, ètnia, classe social, situacions de discapacitat i dependència, entre altres.
- 3. Eliminarem les desigualtats territorials i geogràfiques d'atenció a la salut que existeixen actualment al territori valencià.
- 4. Promourem l'apoderament de les persones i la comunitat en relació amb la seua salut.
- Continuarem reivindicant un repartiment just i equitatiu dels pressupostos generals de l'Estat Espanyol de manera que asseguren un augment del financament de la nostra sanitat.
- Vetlarem perquè en tots els nivells del Sistema Valencià de Salut es respecte la dignitat i l'autonomia de la persona, la seua voluntat i intimat, en consideració a les decisions adoptades lliurement i voluntàriament, segons la legislació vigent.
- 7. Treballarem per a millorar l'accessibilitat als centres sanitaris assegurant un tracte respectuós i amable a totes les persones usuàries.
- Serem transparents en la informació sanitària i en la rendició de comptes dels centres públics i de les fundacions sanitàries o d'investigació.
- Elaborarem i tramitarem, a través i amb el compromís dels equips directius i de gestió, les instruccions homogènies, clares i detallades sobre els procediments per a garantir l'accés a l'atenció sanitària a totes les persones que tenen dret al País Valencià, en especial a les poblacions més vulnerables. Aquests procediments seran donats a conéixer de forma activa a tots els treballadors i treballadores dels centres sanitaris públics i als de concessió administrativa.

- Formarem de manera homogènia i activa a tot el personal dels centres sanitaris, i particularment el personal d'admissió, sobre el dret a l'assistència sanitària i els procediments per a exercir-lo.
- 11. Informarem activament la població general per mitjans generals sobre el seu dret a l'atenció sanitària, elaborant i difonent materials adequats.
- 12. Impulsarem i enfortirem els mecanismes de participació ciutadana en el disseny, seguiment i avaluació de projectes i programes als centres i serveis de salut. Aquesta participació inclourà el teixit associatiu i la ciutadania a títol individual, incorporant la diversitat de visions.
- 13. Desenvoluparem i revisarem la normativa actual sobre participació ciutadana de manera que siga efectiva i afavorisca la corresponsabilitat dels usuaris i professionals amb compromisos avaluables.
- 14. Impulsarem i millorarem els espais estables de participació vinculats a l'elaboració de polítiques i estratègies de salut i a la millora operativa dels serveis de salut.
- 15. Fomentarem la confiança en la relació professional-pacient i en la corresponsabilitat de les persones en la seua salut.
- 16. Evitarem duplicitats i sobrecàrregues en els processos participatius, aprofitant les estructures de participació existents.
- 17. La participació en salut tindrà en especial consideració els determinants socials de la salut i inclourà altres sectors i administracions implicades.
- 18. Donarem suport a les entitats i al voluntariat, ampliarem la seua participació, visibilitat i reconeixement.
- 19. Serem transparents en la informació sanitària i en la rendició de comptes.

Considerem que la salut i el benestar de les persones és un valor essencial que cal preservar i promoure en tots els àmbits de la vida, inclosos els relacionats amb la situació ocupacional de cada persona. Assolir aquest objectiu exigeix polítiques in-

tegrals de salut pública que incorporen accions de prevenció de danys i de promoció de la salut en l'àmbit laboral, basades en la millor evidència científica disponible i dissenyades amb la participació dels agents econòmics i socials. La Generalitat ha de liderar de manera efectiva la prevenció dels riscos laborals i la promoció de la salut i el benestar de la població treballadora.

- **20.** Adequarem i dignificarem les infraestructures i instal·lacions sanitàries en general.
- 21. Millorarem els serveis d'atenció i informació al pacient (SAIP), augmentant els recursos humans destinats, la infraestructura i la tecnologia. Aquests serveis estaran coordinats amb l'atenció sociosanitària i seran els responsables de la gestió i impuls de la participació ciutadana. A més, participaran en projectes d'educació de la ciutadania per al bon ús dels recursos sanitaris.
- 22. Tots els hospitals de la xarxa disposaran d'un pla d'acollida en el moment de l'hospitalització, on s'informarà de les normes bàsiques de funcionament del centre i altres aspectes d'utilitat com les visites, alimentació, horaris d'informació, associacions, drets i compromisos dels pacients. En el cas d'intervencions quirúrgiques, es proporcionarà també informació pràctica sobre el bloc quirúrgic. Tota aquesta informació estarà disponible a la web oficial del departament de Salut.
- 23. Els centres hospitalaris també disposaran d'un pla de comiat on, a més d'assegurar l'informe mèdic d'alta, també s'incorporarà l'informe d'alta d'infermeria i totes les qüestions necessàries per tal d'assegurar la continuïtat assistencial.
- 24. Millorarem la informació que es dóna a malalts i familiars en urgències: presentacions del personal, temps màxims d'espera i freqüència d'informació i ambients d'informació agradables i respectuosos.
- **25.** Treballarem perquè les persones hospitalitzades tinguen coneixement en tot moment de qui són els professionals responsables de la seua assistència.
- **26.** Eliminarem la participació dels malalts i usuaris en la burocràcia interna dels centres sanitaris i entre centres: evitarem que siguen els portadors de peti-

- cions, interconsultes o informes i treballarem perquè tots aquests processos administratius es realitzen mitjançant els sistemes d'informació.
- 27. Els professionals de la salut rebran formació sobre habilitats comunicatives en la transmissió d'informació científica contrastada i en la comunicació de notícies dolentes.
- 28. El personal del sistema de salut rebrà formació contínua sobre humanització.
- 29. Millorarem el tracte i la comunicació en els punts d'informació al públic.
- 30 Millorarem l'atenció telefònica dels centres sanitaris.
- 31. Treballarem perquè el consentiment informat siga un acte conscient i informat. Generalitzarem la utilització dels plans individuals d'intervenció i el pla de decisions anticipades.
- 32. Informarem la societat valenciana sobre el dret de les persones a fer testament vital i com realitzar-lo.
- 33. Humanitzarem l'atenció en el part als nostres hospitals.
- 34. Donarem atenció específica i ajuda en casos de dol per mort perinatal. En aquests casos, retornarem la col·laboració de la sanitat pública en la gestió del soterrament.
- 35. Assegurarem una atenció digna al final de la vida, proporcionant els recursos necessaris per a desenvolupar completament la Llei de drets i garanties de la dignitat de la persona en el procés d'atenció al final de la vida.
- **36.** Convertirem els nostres centres sanitaris en centres de salut verds i hospitals verds promovent la sostenibilitat i la salut ambiental.
- 37. Com a part d'aquesta visió respectuosa amb el medi ambient, suprimirem progressivament tota la documentació en paper.
- 38. Treballarem per augmentar la satisfacció de les persones en les seues estades als centres sanitaris valencians:
 - Condicionarem els espais i els recursos perquè la intimitat de les persones siga respectada en qualsevol moment.

- Fomentarem el respecte a la son nocturna de malalts i familiars ingressats.
- Millorarem la roba hospitalària i la seua disponibilitat.
- Instal·larem servei de WiFi a les sales d'hospitalització i d'espera i també punts de lectura.
- Tindrem especial cura en els espais destinats als infants, amb ambients agradables i propers. Fomentarem les activitats de pallassos, els parcs de jocs i les mascotes.
- Realitzarem activitats d'oci terapèutic per als malalts ingressats.
- Assegurarem la qualitat i el compliment dels contractes en els serveis d'empreses externes: neteja, transport sanitari, menjar, seguretat, bugaderia i manteniment.
- Adequarem la senyalització i l'accés als centres sanitaris. Eliminarem les barreres arquitectòniques.
- Posarem en marxa serveis de mediació cultural i de traducció als nostres centres.

Igualtat i salut de les dones

Si apliquem un enfocament biopsicosocial i de gènere descobrim que els patrons de salut i malaltia són diferents entre dones i homes, no solament per les diferències biològiques, sinó també pels estils de vida i els factors de risc associats que es deriven del context social i l'experiència subjectiva. Les dones tenen problemes de salut propis i altres que són comuns als homes, però que els afecten de forma diferent. Les dones també passen per estats o fases que no són malalties, com l'embaràs i la menopausa.

La violència de gènere és un altre gran problema que afecta de forma molt important la salut de les dones i que se sap que pot representar fins a una pèrdua d'una cinquena part dels anys de vida saludable. Els serveis sanitaris poden jugar un paper molt important en l'ajuda a les dones que pateixen violència.

- 39. Incorporarem la perspectiva de gènere en els plans integrals de salut, desmedicalitzant la població en general i la dona en particular, millorant aspectes com la salut reproductiva de les dones i promovent models que incloguen aspectes psicosocials.
- 40. Millorarem els programes d'educació sexual afectiva a l'escola mitjançant la bona coordinació entre les conselleries d'educació, sanitat i igualtat. Introduirem l'educació afectivosexual com a contingut transversal en els currículums educatius.
- 41. Crearem un programa d'educació en salut sexual i reproductiva destinat específicament a les dones joves, coordinat amb els programes afectivos exuals d'educació i supervisats per igualtat.
- **42.** Impulsarem una política decidida de prevenció i detecció de les infeccions de transmissió sexual, amb la multiplicació de recursos d'atenció i la implementació de les proves ràpides.
- 43. Posarem en marxa l'observatori de salut i gènere per tal d'analitzar la situació actual i generar iniciatives transformadores.

- 44. Impulsarem el programa de prevenció i atenció de la violència de gènere des de el sistema valencià de salut, posant major èmfasi en els grups de dones més vulnerables. Dotarem d'una persona referent per departament de salut especialitzada en l'acompanyament a les dones víctimes de violència de gènere.
- **45.** Millorarem les unitats d'igualtat dels departaments de salut amb agents d'igualtat amb dedicació exclusiva i l'augment de les seues atribucions.
- **46.** Establirem programes rigorosos i progressius de formació sistemàtica dels professionals de la salut en perspectiva de gènere en salut i en detecció de situacions de violència contra les dones.
- 47. Desenvoluparem un catàleg de malalties específiques o de major incidència en les dones. Inclourem el rol de cuidadora com a factor d'estrés en la dona i desencadenant de patologies.
- 48. Farem campanyes específiques de detecció de càncer de coll d'úter destinades a les poblacions de risc.
- 49. Promourem que l'anàlisi dels indicadors de salut incorpore i diferencie les dades segons el sexe.
- Desenvoluparem polítiques de suport a la recerca mèdica i en salut que presten atenció específica a les necessitats de les dones.
- 51. Crearem un nou programa d'acompanyament a l'embaràs, part i puerperi permanentment actualitzat, respectuós amb les preferències de les dones, que done una adequada atenció en el part, suport a la lactància, atenció al postpart i cures del nadó.
- **52.** Garantirem el dret de les dones a triar l'hospital on ser ateses en el part i a ser informades de totes les intervencions sanitàries que els proposen.
- Garantirem el dret de les dones a estar acompanyades en tot moment per les persones designades per elles en totes les proves i actuacions mèdiques que es realitzen durant l'embaràs, part, cesàries o avortament, siga programat o urgent.

- **54.** Desmedicalitzarem l'atenció al part i crearem progressivament cases de part adjacents als hospitals.
- 55. Assegurarem el contacte pell amb pell entre fill o filla i la mare en el primer moment del naixement. La mare i el nadó estaran junts durant tota l'estada en el centre sanitari en cas de no existir contraindicacions mèdiques.
- **56.** Donarem suport psicològic específic a les dones en cas de mort perinatal o avortament. Adequarem l'ingrés posterior de la dona en aquesta circumstància especial, evitant l'hospitalització a la sala de maternitat.
- **57.** Promourem l'apoderament de les persones amb problemes de salut mental perquè exercisquen lliure, conscientment i responsablement la seua sexualitat i la no discriminació per la seua preferència sexual.
- 58. Establirem un pla d'actuació per a garantir la paritat de dones i homes en els òrgans directius del sistema sanitari públic valencià.

Promoció de la salut i prevenció de la malaltia

La salut de la població i de les persones no depén solament dels serveis sanitaris, els factors més influents són els socials (pobresa, desigualtat, educació, contaminació del medi ambient) i de conducta (hàbits de vida, alimentació saludable, exercici físic). La salut pública és l'encarregada de proposar polítiques de prevenció de la malaltia i promoció de la salut per a tota la població, a més de recopilar i analitzar les dades de salut per a poder desplegar polítiques saludables en tots els àmbits.

Sobre la salut i el benestar de les persones influeixen factors del medi físic, social i econòmic, i per tant la protecció de la salut s'ha d'atendre amb aliances entre els diferents agents, sectors i administracions públiques rellevants i l'administració sanitària, sobre la base del principi de salut en totes les polítiques.

Els governs que es preocupen per la salut de la ciutadania han de fer propostes de salut pública en totes les seues polítiques. Lluitar contra les desigualtats socials i a favor de l'accés a l'educació i als serveis és el tipus de polítiques que més influència tenen sobre la salut de les persones. Considerem que qualsevol política pública ha de ser avaluada des del punt de vista de l'impacte que produeix en la salut i benestar de la població.

Defensem que treballar promovent la salut és un model útil i necessari per a protegir i millorar la salut de les persones. Ens comprometem a reforçar els recursos que contribuïsquen a mantindre la salut individual i col·lectiva en tots els entorns de la vida.

- 59. Augmentarem la dotació pressupostària destinada a la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- 60. Impulsarem la participació en salut de les administracions locals des del reconeixement que són fonamentals per a l'impuls de les polítiques públiques que

milloren la salut.

- 61. Defensarem la salutogènesi com a model útil i necessari per a protegir i millorar la salut de les persones. Ens comprometem a reforçar els recursos i actius que contribuïsquen a mantindre la salut individual i col·lectiva en els entorns de vida, estudi, oci i treball.
- 62. Implementarem polítiques de millora de la salut específiques per a grups de població vulnerables.
- **63.** Garantirem l'accés gratuït i universal en totes les etapes de la vida a les vacunes, amb eficàcia, efectivitat i seguretat avalades per l'evidència científica, amb especial atenció als col·lectius en major situació de vulnerabilitat.
- 64. Garantirem l'accés gratuït i universal als programes de garbellat o diagnòstic precoç avalats per l'evidència científica amb especial atenció als col·lectius en major situació de vulnerabilitat.
- Desenvoluparem mesures normatives i organitzatives per a facilitar i reforçar l'alimentació saludable, amb especial èmfasi sobre els productes dirigits a la població infantil i juvenil. Promourem accions com la introducció d'impostos sobre les begudes ensucrades, per a desincentivar el seu consum, tal com recomana l'Organització Mundial de la Salut. Els ingressos d'aquests impostos han d'estar íntegrament destinats a la promoció d'hàbits i alimentació saludables, especialment entre la infància; controls en la publicitat o introducció de sistemes d'etiquetatge senzill amb la qualitat nutricional dels productes alimentaris.
- 66. Avançarem en el control del tabaquisme amb l'ampliació dels espais lliures de fum. Regularem el consum de productes relacionats amb el tabac en espais públics com els cigarrets electrònics o els vaporitzadors.

- 67. Millorarem el sistema d'alerta precoç i resposta ràpida en la vigilància de la salut pública.
- 68. Desenvoluparem el pla de salut i medi ambient per a la vigilància dels riscos ambientals i fer front a la contaminació atmosfèrica.
- 69. Promourem una adequada coordinació entre els municipis i la Generalitat Valenciana per a previndre el frau i millorar la seguretat alimentària.
- 70. Millorarem els instruments i recursos actuals de la salut pública per a conéixer l'estat de salut actual de la població. Aquesta millora inclourà els sistemes d'informació en salut pública, coordinant i integrant els diferents recursos existents.
- 71. Realitzarem un diagnòstic específic sobre l'estat actual de la violència exercida sobre les persones amb trastorns mentals: abusos sexuals, agressions físiques i psicològiques, violència de gènere i assetjament escolar.
- 72. Farem transparents les dades de salut pública: estaran a l'abast de la ciutadania, professionals i investigadors en general.
- 73. Crearem el reglament orgànic i funcional dels centres de salut pública, per a recollir de forma correcta les seues funcions i el personal que els integra.
- 74. Millorarem la coordinació de les diferents administracions de la Generalitat Valenciana en matèria de salut pública.
- 75. Promourem una gestió exemplar de la seguretat, la salut i el benestar laboral en la mateixa Generalitat Valenciana i la resta d'administracions, mitjançant la potenciació dels serveis de prevenció i l'impuls d'una cultura preventiva en tots els àmbits públics de treball.
- 76. Treballarem per tal d'aconseguir la concertació social i el compromís cooperatiu entre els agents econòmics i socials en favor de la seguretat i la salut de les persones en el treball, com un valor estratègic de l'economia valenciana.

- 77. Impulsarem programes de millora efectiva de les condicions de salut i seguretat en el treball per a les empreses, especialment en la prevenció d'accidents i el control de riscos ergonòmics i psicosocials, sota el principi que cap persona no ha de morir ni ha de patir lesions o malalties greus a conseqüència del treball.
- 78. Donarem suport tècnic i organitzatiu a les empreses i especialment a les pimes, per tal d'afavorir una gestió preventiva de qualitat i potenciant fórmules de suport i col·laboració entre empreses.

Atenció primària

L'atenció primària és la base de l'estructura sanitària pública i el lloc on se solucionen la major part dels problemes de salut. És el nivell sanitari més proper i accessible, on s'actua sobre la persona, la família i la comunitat de forma integral i contínua; és on es treballa per la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i es proporciona una atenció sanitària de qualitat. L'atenció primària ha de ser capaç d'adaptar-se als canvis que la societat actual reclama, esdevenint innovadora, autònoma, eficient i sostenible i fonamentada sempre en el treball en equip.

- 79. Dotarem l'atenció primària dels recursos econòmics i de personal necessaris per a atendre les funcions comunitàries i assistencials que li són pròpies, incloent-hi la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- 80. Complirem el compromís d'assignar a l'atenció primària com a mínim el 20% del total pressupostari autonòmic de sanitat.
- 81. Publicarem i farem transparents les dades de despesa destinades a l'atenció primària.
- 82. Crearem, en els serveis centrals de la conselleria, un equip multidisciplinari que planifique i execute el projecte de renovació de l'Atenció Primària.
- 83. L'assignació de població per professional sanitari d'atenció primària es farà tenint en compte la càrrega assistencial existent i seguint criteris racionals: envelliment, dispersió, freqüentació i situació socioeconòmica.
- 84. Augmentarem el temps de què disposen les metgesses i els metges d'atenció primària fins a arribar als 10 minuts per persona.
- 85. Millorarem l'accessibilitat de les persones als recursos d'atenció primària i disminuirem el temps de demora de la cita per a ser ateses pels professionals sanitaris.
- **86.** Actualitzarem la cartera de serveis d'atenció primària i augmentarem la capacitat de resolució dels equips assistencials

- 87. Homogeneïtzarem els sistemes de comunicació o remissió de proves i visites entre l'atenció primària i l'hospitalària.
- 88. Millorarem les infraestructures i la dotació tecnològica dels centres de salut i consultoris.
- 89. Modernitzarem les instal·lacions dels centres de salut i consultoris assegurant un bon manteniment del mobiliari, retolació, pintura, ergonomia de les consultes i sistemes de calefacció/refrigeració.
- Instal·larem WiFi als centres de salut.
- 91. Facilitarem i promourem la formació contínua en atenció primària i l'adequarem a les necessitats detectades.
- **92.** Considerem les infermeres com l'eix fonamental en la renovació de l'atenció primària, per això proposem:
 - Augmentar la taxa de professionals d'infermeria en l'atenció primària fins a arribar a la mitjana dels països de la UE.
 - Potenciar i valorar l'especialitat d'infermeria de família i comunitària en els processos selectius, els trasllats i les borses de treball.
 - Facilitar i homogeneïtzar la consulta a demanda d'infermeria a tots els centres de salut.
 - Les infermeres d'atenció primària seran les responsables de la gestió dels seus pacients, sobretot els més complexos, crònics i amb moltes malalties.
- 93. Considerem la pediatria en atenció primària com un valor afegit del model, per això fem les propostes següents:
 - Augmentar les sol·licituds al Ministeri d'Educació de places de formació MIR de pediatres per a incrementar la disponibilitat de professionals als centres de salut i solucionar el problema de les substitucions

a l'estiu.

- Augmentar el temps de què disposen els pediatres d'atenció primària fins a arribar als 12 minuts per xiqueta o xiquet.
- Potenciar i valorar l'especialitat d'infermeria de pediatria en els processos selectius, els trasllats i les borses de treball.
- Homogeneïtzar l'edat pediàtrica entre l'atenció primària i l'hospitalària i situar-la en els 16 anys.
- 94. Millorarem les condicions laborals dels pediatres d'atenció primària per tal d'aconseguir que l'elecció d'aquest nivell assistencial siga atractiva professionalment.
- **95.** Inclourem professionals de la Psicologia en l'equip d'atenció primària com a recurs fonamental per a desmedicalitzar els pacients en l'atenció als seus problemes de malestar emocional.
- 96. Reorientarem el funcionament dels equips d'atenció primària cap a la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia. Promourem que els equips milloren la seua capacitat per a gestionar el temps i organitzar-se el treball i puguen mirar cap a fora del centre, per a conéixer la seua comunitat i els factors socioeconòmics que influeixen en la salut d'aquesta.
- 97. Potenciarem les activitats de promoció de la salut i prevenció de la malaltia en els centres de salut, escoles i associacions. En el cas de les persones amb malalties cròniques, promocionarem els tallers en grup i la figura dels pacients experts.
- 98. Promocionarem en els centres de salut les estratègies per tal d'aconseguir l'apoderament del malalt amb la promoció de l'autonomia i l'autocura, amb l'objectiu d'afavorir un envelliment actiu.
- 99. Millorarem la comunicació i coordinació entre els centres de salut pública i l'atenció primària.
- 100. Enfortirem la relació entre l'atenció primària i l'especialitzada, amb professionals referents per especialitat en els centres de salut i els diferents serveis

- hospitalaris per a facilitar la comunicació i la relació fluida entre els dos nivells assistencials.
- 101. Les eines informàtiques són fonamentals per a millorar l'atenció i la comunicació entre els centres de salut i l'hospital, per això:
 - Millorarem el programa informàtic de prescripció de medicaments.
 - Enfortirem i perfeccionarem la història clínica informàtica d'atenció primària Abucassis.
 - Treballarem per tal d'aconseguir la comunicació completa entre els diferents sistemes informàtics existents entre atenció primària, centres d'especialitat, atenció hospitalària i proves diagnòstiques de la xarxa sanitària pública valenciana.
- 102. Millorarem la relació entre l'atenció primària i l'oficina de farmàcia comunitària.
- 103. Definirem clarament quines són les tasques dels farmacèutics d'atenció primària i homogeneïtzarem les seues funcions en tots els departaments de salut, incloent-hi la formació contínua dels professionals en farmacoteràpia.
- 104. Redefinirem i millorarem els algoritmes farmacoterapèutics perquè siguen una ajuda en la prescripció i no un entrebanc tediós.
- 105. Crearem la figura del gestor administratiu del centre de salut, responsable de tota l'activitat administrativa que es genera quotidianament per al manteniment i funcionament normals dels centres de salut.
- **106.** Lluitarem contra la precarietat laboral en atenció primària i adequarem la plantilla de manera que estiga prevista la necessitat de substitucions.
- 107. Crearem un equip específic de metges i metgesses a cada departament per tal d'atendre adequadament les necessitats de substitucions que sorgisquen als centres de salut amb contractacions dignes i estables.
- 108. Igualarem els drets laborals dels professionals d'atenció continuada a la resta dels professionals sanitaris.

- 109. Prioritzarem l'especialitat de medicina familiar i comunitària en la contractació de metges i metgesses d'atenció continuada.
- 110. Millorarem la integració i comunicació entre el personal d'atenció continuada i l'equip d'atenció primària del centre.
- 111. L'elecció del cap de zona bàsica serà decisió de l'equip d'atenció primària a partir de les candidatures presentades.
- **112.** Buscarem una solució definitiva i coherent al tema del transport dels professionals sanitaris.
- 113. Promourem i facilitarem la recerca clínica en atenció primària de la salut i fomentarem la formació pregrau en la matèria.

Cures pal·liatives

Les cures pal·liatives són un plantejament de millora de la qualitat de vida de les persones amb els problemes propis de les malalties en situació avançada i del final de la vida. Prevenen i alleugereixen el patiment mitjançant la identificació precoç i el tractament correcte del dolor, així com altres problemes de caràcter físic, psicològic, social i espiritual. Aquesta atenció ha d'anar dirigida a la persona malalta i a les persones del seu entorn proper.

Considerem que les cures pal·liatives han de ser universals i de qualitat, plenament integrades en el sistema valencià de salut.

- 114. Augmentarem els equips especialitzats en cures pal·liatives fins a arribar a la mitjana de l'Estat Espanyol i assegurant la seua presència en tots els departaments de salut.
- 115. Les cures pal·liatives en el sistema valencià de salut seran accessibles a totes les persones i reconeixeran les necessitats específiques en totes les edats de la vida, incloent-hi els infants i les persones majors.
- 116. Incorporarem les cures pal·liatives de forma preventiva des del mateix moment que es diagnostique una malaltia crònica greu, tant si es tracta d'una malaltia oncològica com d'una altra naturalesa.
- 117. Millorarem l'atenció a les famílies i el possible procés de dol. L'atenció a demanda de les famílies o de forma proactiva amb familiars de risc formarà part de la cartera de serveis de la sanitat pública.
- 118. Sensibilitzarem i formarem els professionals sobre la detecció de la necessitat de cures pal·liatives entre les persones que atenen.
- 119. Millorarem les habilitats del personal sanitari en comunicació a les persones que pateixen malalties en situació del final de la vida.

- 120. Impulsarem la planificació anticipada de decisions de manera que les cures pal·liatives s'ajusten a les voluntats i desitjos de la persona malalta, tenint especial sensibilitat a l'hora de proporcionar la seguretat, tranquil·litat i intimitat adequades.
- 121. Integrarem en les cures pal·liatives tots els nivells assistencials, amb col·laboració, innovació i flexibilitat.
- 122. Impulsarem la integració de les cures pal·liatives en la formació pregrau i postgrau. Millorarem la formació destinada a les persones malaltes i cuidadores.
- 123. Potenciarem la figura del voluntariat com a font de suport social, instrumental i afectiu a les persones en situació de malaltia terminal que no tinguen família o xarxa de suport social adequat.

Millora del sistema i qualitat

Els hospitals de llarga estada i cronicitats es fan necessaris per l'envelliment progressiu de la població i l'augment de les malalties cròniques, amb poca o nul·la possibilitat de curació. Els serveis sanitaris han d'orientar els seus serveis per a determinats col·lectius de pacients cap a un model més integral en què la curació no és l'objectiu primordial (encara que també), sinó més aviat les atencions i la millora de la qualitat de vida.

Aquests hospitals proporcionen atenció als pacients ancians amb moltes patologies i dependents, als no ancians però amb malalties cròniques de llarga evolució i a les persones que es troben en el procés del final de la vida. Han de prestar especial atenció als procediments de rehabilitació per tal d'afavorir la recuperació de la salut, l'autonomia personal i la qualitat de vida.

- **124.** Augmentarem de forma progressiva el nombre de llits d'hospital de mitjana i llarga estada i millorarem l'organització i distribució territorial.
- 125. Crearem unitats de cures bàsiques en aquests hospitals, destinades als pacients que han resolt el seu procés de malaltia però es troben pendents de l'assignació d'un recurs dels serveis socials. Aquests llits també podran ser utilitzats per als ingressos de respir familiar.
- **126.** Establirem, en l'àmbit dels serveis centrals de conselleria, un servei específic per a la coordinació en la gestió i direcció d'aquests hospitals.

Els sistemes sanitaris han de canviar envers una orientació que tinga sempre la persona malalta com a centre, donant més importància a tindre cura que a curar. L'eina fonamental per al canvi serà la integració de l'atenció sanitària, sociosanitària i de salut pública, en el qual la persona és el centre i ha de percebre el sistema sanitari com un tot continu i sense fractures.

- 127. Crearem la figura del metge/metgessa referent en cada servei d'atenció especialitzada dins del departament. Aquest professional serà el responsable de la comunicació fluida i accessible amb els/les professionals de primària sobre les qüestions de la seua especialitat.
- 128. Comunicarem completament els sistemes d'història clínica de primària i especialitzada i treballarem perquè es puga compartir la informació de la història clínica entre diferents hospitals o departaments de salut.
- 129. Potenciarem la interconsulta electrònica no presencial com a eina d'agilització de l'assistència i d'integració entre atenció primària i especialitzada.
- 130. Augmentarem la presència de la infermera gestora de casos en l'àmbit hospitalari.
- 131. Treballarem perquè les vies assistencials siguen un vertader instrument de millora de la qualitat assistencial i siguen implantades de forma homogènia en tots els departaments de salut.
- 132. Reordenarem i racionalitzarem el model de centre d'especialitats i centre integrat d'especialitats a fi d'aconseguir la plena integració amb l'hospital i garantir la bona accessibilitat dels usuaris i usuàries.
- **133.** Adequarem els recursos dels professionals de fisioteràpia a les necessitats reals de la població.
- **134.** Crearem la figura del dietista propi dels centres hospitalaris per a millorar els aspectes nutricionals dels pacients ingressats.
- 135. Introduirem la podologia entre les prestacions assistencials de la sanitat pública.
- 136. Augmentarem el nombre de professionals de logopèdia i teràpia ocupacional en el sistema sanitari públic, assumint progressivament totes les prestacions que actualment es troben concertades amb empreses externes.
- 137. Millorarem el diagnòstic, seguiment i tractament de les persones amb fibromiàlgia. Proporcionarem formació específica als professionals d'atenció primària i programes de sensibilització a familiars i persones cuidadores.

- 138. Reestructurarem el mapa sanitari per a millorar l'equitat i accessibilitat de la ciutadania, mitjançant un estudi tècnic, previ i exhaustiu, que proporcione les dades necessàries per a prendre decisions informades i responsables.
- 139. Crearem el nou departament de Llíria i el dotarem dels recursos necessaris per a cobrir de forma específica les necessitats de la població que atén.
- **140.** Treballarem per tal d'aconseguir que l'atenció a la salut en les presons passe a estar integrada en el sistema valencià de salut.
- **141.** Iniciarem la reversió progressiva dels tractaments d'hemodiàlisi al sistema sanitari públic.
- **142.** Donarem accés gratuït i universal als majors de 18 anys al monitoratge flaix de mesurament de glucosa en la diabetis tipus I.
- 143. Millorarem l'atenció en els serveis d'urgències i emergències de les persones amb malalties rares, incorporant l'accés fàcil i ràpid a les guies d'atenció en emergències publicades per Orphanet.
- **144.** Augmentarem la formació dels professionals en atenció pal·liativa a persones amb malalties rares a través de l'Escola d'Estudis de Salut (EVES), en col·laboració amb les associacions de pacients i familiars.
- **145.** Donarem un impuls al treball en xarxa i a les eines de teleconsulta per tal d'atendre les necessitats de les persones amb malalties rares.
- **146.** Planificarem adequadament les necessitats de creació d'unitats del dolor i millorarem la formació dels professionals en el tractament del dolor crònic.
- 147. Reforçarem els serveis d'inspecció dels serveis sanitaris amb la finalitat d'auditar la qualitat de l'activitat assistencial concertada per la conselleria amb empreses privades, associacions i ONG, integrant les seues actuacions en la xarxa assistencial.
- 148. Les comares seran les professionals encarregades del puerperi durant l'estada hospitalària en les sales de maternitat dels hospitals i també passaran a formar part dels equips dels centres de salut sexual i reproductiva.

Les llistes d'espera són un problema crònic de tots els sistemes sanitaris avançats i també ho és a tot l'Estat Espanyol. Cada govern, en funció de la seua ideologia, ha encetat diferents estratègies per a resoldre el problema. Els governs del PP han recorregut al concert amb la medicina privada o a l'ocultació de les llistes. Altres fórmules de governs més progressistes han sigut els autoconcerts, consistents en el treball extra remunerat als professionals de la sanitat pública fora del seu horari laboral. Ambdues estratègies han tingut un èxit molt escàs en la reducció de les llistes d'espera.

Impulsarem un pla de xoc contra les llistes d'espera, mitjançant la contractació de més personal sanitari i la millora dels serveis.

- 149. Millorarem les llistes d'espera a través de l'optimització dels recursos, l'estandardització dels processos assistencials i l'augment de l'activitat.
- **150.** Planificarem a llarg termini les necessitats futures de la població, de manera que adequarem les plantilles del personal mèdic, d'infermeria i auxiliar per a donar servei en jornades de matí i vesprada.
- 151. Prioritzarem la resolució de les llistes d'espera amb els recursos públics.
- **152.** Farem transparents totes les llistes d'espera: consultes, proves diagnòstiques i intervencions quirúrgiques.
- **153.** Treballarem amb les societats científiques un acord de consens sobre les indicacions de les diferents intervencions quirúrgiques i de sol·licitud de proves diagnòstiques.
- **154.** Crearem un servei central de coordinació i control de llistes d'espera amb personal específicament destinat a aquesta funció.
- 155. Crearem un registre únic de llistes d'espera de proves diagnòstiques i de tractaments amb certificat de data d'inclusió
- **156.** Potenciarem la cirurgia major ambulatòria creant aquestes unitats amb entitat pròpia en tots els centres hospitalaris.

L'atenció farmacoterapèutica és una part important de l'atenció integral a les persones que ha de donar el sistema sanitari i que contribueix a la correcta atenció a la salut. Les relacions de la indústria farmacèutica amb els professionals i el sistema sanitari tenen una gran influència i cal que siguen objecte de regulació i control.

- **157.** Fomentarem mesures d'ús racional del medicament, adequant les prescripcions a la duració del tractament i a la correcta pràctica clínica.
- **158.** Continuarem impulsant l'ús dels medicaments genèrics i biosimilars utilitzant les centrals de compres per als medicaments d'ús hospitalari.
- 159. Defensarem el nostre sistema de farmàcia mediterrània i millorarem la col·laboració i la comunicació amb les oficines de farmàcia, considerant-les un important recurs en la xarxa d'actius en salut en l'àmbit comunitari.
- 160. Unificarem la cartera de serveis en tot els serveis de farmàcia hospitalària dels departaments de salut.
- 161. Crearem uns criteris comuns en el visat de medicaments per a tots els departaments de salut.
- 162. Reduirem la presència de visitadors farmacèutics en els centres sanitaris. Complirem i millorarem l'actual legislació al respecte i regularem el finançament per part de la indústria farmacèutica de la formació dels professionals de les institucions sanitàries públiques.

Hui dia és inimaginable prestar serveis sanitaris sense eines informàtiques. Són necessàries per a prestar l'activitat assistencial de forma correcta, per als estudis epidemiològics i per a la planificació dels recursos humans i econòmics.

163. Obrirem canals de participació ciutadana a través dels sistemes d'informació, establint mecanismes que permeten consultar fàcilment l'historial de salut i traslladar a la conselleria queixes, reclamacions i suggeriments; així com realitzar la lliure elecció de centre i especialista. Inclourem el correu electrònic de

- les persones usuàries com a mitjà de comunicació amb el sistema sanitari.
- 164. Afavorirem la participació ciutadana en la seua història de salut, creant canals segurs entre l'administració i la ciutadania perquè cadascú puga aportar les dades de control de la seua malaltia, afavorint el seguiment i la teleconsulta no presencial. Facilitarem la formació dels usuaris en la utilització d'aquestes eines de comunicació.
- 165. Ampliarem les utilitats de l'actual APP creant noves relacions amb els usuaris i el sistema de salut. La convertirem en una eina útil des de diferents perspectives:
 - Promoció de la salut i prevenció de la malaltia amb un mòdul d'educació sanitària adequada als diferents grups de població i tipus de malalties.
 - Control de l'estat de salut dels ciutadans i ciutadanes per a evitar desplaçaments físics i controlar l'adherència als tractaments.
 - Gestió de les cites.
 - Apoderament de les persones en la gestió de la malaltia pròpia.
- 166. Crearem relacions informàtiques i canals d'intercanvi amb les mútues de treball per a compartir informació sobre la salut dels treballadors, minimitzant la repetició de proves i reforçant el nostre sistema informatiu amb informació de l'adult en edat laboral.
- 167. Crearem relacions informàtiques amb l'Estat i canals d'intercanvi d'informació essencial, per a compartir informació de salut pública, com ara vacunes nacionals i internacionals.
- 168. Crearem una escola de formació permanent i gratuïta en l'EVES sobre l'ús del SIS, perquè tots els seus treballadors i treballadores estiguen formats i acreditats des del primer dia de treball i puguen adaptar-se fàcilment. Tots les persones treballadores inscrites en les borses de treball de les institucions sanitàries públiques podran accedir a aquesta formació.
- 169 Reforçarem els sistemes de seguretat de la informació en salut mantenint la

- confidencialitat, la disponibilitat i la integritat de les dades.
- 170. Construirem un nou centre de processament de dades i millorarem la xarxa de comunicació entre les diferents aplicacions sanitàries.
- 171. Continuarem treballant en el projecte d'història clínica digital del Sistema Nacional de Salut, amb l'objectiu que les dades de la història clínica de salut estiguen disponibles en totes les comunitats autònomes de l'Estat Espanyol.
- 172. Seguirem treballant per a la completa integració de la història de salut de les persones ateses en qualsevol lloc del territori valencià i en qualsevol nivell assistencial, a fi d'aconseguir una història clínica integrada que oferisca als professionals de fisioteràpia tota la informació clínica rellevant per a guiar les seues decisions.
- 173. Treballarem perquè els professionals sanitaris usuaris de les aplicacions informàtiques valencianes participen en el seu desenvolupament, amb l'objectiu d'aconseguir sistemes útils, fàcils i interconnectats.
- 174. Posarem la informació a l'abast dels professionals amb dispositius portàtils en l'atenció urgent als domicilis, en atenció primària i en les emergències extrahospitalàries.
- 175. Aconseguirem un servei d'informàtica en salut potent i propi, capaç d'assumir els reptes tecnològics del futur i minimitzarem la contractació d'empreses privades. Impulsarem el desenvolupament del nostre programari propi adaptat a les necessitats reals i pròpies del nostre sistema sanitari.
- 176. Millorarem els sistemes d'informació aplicats als recursos humans per tal d'aconseguir una direcció i gestió més eficients: borses de treball, processos de selecció, nòmines i torns de treball.

La investigació científica, el desenvolupament tecnològic i la innovació són per a Compromís molt més que una inversió de futur que retorna beneficis a llarg termini. A més de la generació de coneixement en si mateixa, l'activitat científica ajuda a millorar la societat per la seua dinàmica de col·laboració, internacionalització, racionalitat, crítica i recerca de la veritat per damunt dels perjudicis, del biaix i de les postveritats.

- 177. Farem públics, accessibles i oberts a totes les persones investigadores i tota la ciutadania els resultats de la investigació finançada amb fons públics.
- 178. Impulsarem la creació de xarxes investigadores per a facilitar l'intercanvi d'informació i la col·laboració entre els grups investigadors.
- 179. Promourem el desenvolupament de l'activitat investigadora afavorint la col·laboració entre els grups investigadors valencians i altres grups de l'Estat Espanyol o de l'àmbit internacional.
- **180.** Fomentarem l'excel·lència investigadora basada en la mobilització de tots els recursos valencians, connectant-los, fent-los accessibles a tots i augmentat la competència general dels centres i dels investigadors.
- 181. Introduirem la intel·ligència artificial als sistemes d'informació sanitaris com una ajuda en les decisions clíniques.

L'actiu més important del nostre sistema sanitari són les persones que hi treballen i que fan possible cada dia que el sistema de salut se sostinga i done un bon servei. La nostra política de personal promourà l'estabilitat laboral, la conciliació familiar, la participació, el respecte, el reconeixement dels mèrits i el desenvolupament professional.

- 182. Continuarem amb els processos de selecció del personal i els farem més freqüents complint la normativa actual bianual. També amb l'estabilització de les plantilles a través de les ofertes públiques d'ocupació periòdiques i previsibles. Treballarem perquè els concursos oposicions siguen més àgils i transparents, establint mecanismes de seguretat que eviten els fraus i escàndols que es donen en totes les convocatòries.
- 183. Millorarem les contractacions d'atenció continuada i de substitucions creant les places vacants necessàries i ajustades a les vertaderes necessitats assistencials. Igualarem els drets laborals dels professionals d'atenció continuada a la resta dels professionals sanitaris.

- 184. Treballarem perquè la borsa de treball siga un sistema transparent, àgil i adaptat a les necessitats assistencials.
- 185. Valorarem com a mèrit en la carrera professional la continuïtat en el temps en els llocs de treball més dificultosos, durs o problemàtics.
- **186.** Ordenarem les funcions corresponents a cada categoria professional, adequant els nomenaments a les seues funcions reals.
- 187. Regularem i farem homogènies les retribucions del personal del Servei d'Ajuda Mèdica Urgent i les equipararem a les de la resta de personal sanitari.
- 188. Continuarem i agilitzarem els processos de concurs de trasllat, provisió i avaluació periòdica dels processos de continuïtat de les prefectures assistencials (caps de servei i de secció cada 4 anys) tal com marca la normativa.
- 189. Regularem l'organització i funcionament dels serveis veterinaris de salut pública i del sistema d'alerta precoç i resposta ràpida en salut pública a través de la normativa corresponent.
- 190. Crearem, a través de l'EVES, una escola de direcció i gestió en salut per a formar un cos de professionals amb coneixements, formació específica, de qualitat, innovadora i independent, que siga part i motor del bon govern de la sanitat.
- 191. Millorarem la formació contínua dels treballadors i treballadores del sistema públic de salut. Potenciarem al màxim la plataforma formativa en línia de què disposa l'EVES i n'augmentarem el nombre de cursos i alumnat.
- 192. Reconeixerem el temps de serveis prestats pels tècnics d'emergències sanitàries en empreses privades de concessió pública i establirem totes les mesures necessàries per a garantir les condicions laborals dignes i segures d'aquests professionals.
- 193. Les emergències sanitàries formaran part activa de l'Agència Valenciana de Seguretat, tindran dotació pressupostària específica i una gerència única en l'àmbit valencià.
- 194. Establirem un únic CICU en tot el territori valencià i el CCE estarà integrat amb la resta d'organismes d'atenció a les emergències. Actualitzarem les eines informàtiques i les necessitats de personal a les circumstàncies actuals.

- 195. Desprivatitzarem l'atenció i gestió del 112
- 196. Augmentarem el nombre d'unitats de SAMU fins a arribar a la xifra d'una unitat per cada 100.000-150.000 habitants.
- 197 Dotarem la província de València de transport aeri d'emergències sanitàries.
- 198. Ampliarem les unitats de SAMU de 12 hores a 24 hores.
- 199. Recuperarem totes les unitats de suport vital bàsic que foren eliminades amb les retallades del PP.
- 200. Crearem unitats de SVE específiques amb procediments d'actuació adaptats a les seues funcions, que seran dependents de les unitats SAMU.
- 201. Dotarem les unitats SAMU, SVE i SVB de les darreres eines informàtiques i de comunicacions, incloent-hi l'accés a la història clínica dels pacients.
- **202.** Adequarem les bases de les unitats SAMU, SVE i SVB, revisarem la seua ubicació actual i unificarem el seu disseny i dotació.
- 203. Millorarem les mesures de seguretat d'aquestes unitats per a disminuir els riscos laborals.
- 204. Millorarem el material específic del Servei d'Emergències Sanitàries per tal d'atendre les emergències extraordinàries. Millorarem la coordinació amb la resta d'organismes no sanitaris que intervenen en aquests casos.
- 205. Establirem programes de formació/reciclatge obligatoris per a tots en l'horari laboral.

Considerem que la sostenibilitat i l'efectivitat del sistema sanitari públic valencià ha de vindre a través del bon govern, la transparència en la informació, les millores organitzatives i l'avaluació sistemàtica dels resultats de salut i econòmics.

206. Redefinirem el projecte de l'Espai Sanitari Campanar perquè incloga el nou hospital Arnau de Vilanova, ampliant les seues prestacions d'atenció hospitalària.

- **207.** Recuperarem en l'hospital de la Fe l'atenció hospitalària infantil de forma diferenciada respecte dels adults.
- 208. Realitzarem un pla de millora d'infraestructures sanitàries i treballarem per a la progressiva actualització i remodelació de les infraestructures sanitàries, millorant consultoris, centres de salut i hospitals en tots els departaments valencians de salut.
- 209. Crearem una agència avaluadora de tecnologia i resultats de salut i econòmics que serà una eina per al bon govern i la millora global de la qualitat del sistema sanitari públic valencià.
- 210. Impulsarem les actuals unitats de qualitat dels departaments de salut, encarregades d'introduir les innovacions organitzatives, la seguretat assistencial i la millora contínua.
- **211.** Millorarem la gestió dels recursos econòmics amb especial atenció al control de les despeses en prestacions externes.
- 212. Continuarem la reversió dels serveis i la recuperació de les concessions administratives de departaments sanitaris privatitzats per a garantir un servei públic i de qualitat.
- 213. Millorarem el control econòmic i de qualitat assistencial sobre els departaments de salut de concessió administrativa.
- **214.** Revisarem tots els concerts i convenis de col·laboració de la Conselleria de Sanitat amb fundacions i empreses de capital privat.
- 215. Optimitzarem els recursos públics, prioritzant la utilització dels recursos propis sobre els concerts amb el sector privat.
- **216.** Crearem una agència pública de transport sanitari per anar assumint progressivament aquest servei des de l'administració pública.
- **217.** Realitzarem contractes de subministrament i serveis per a llogar vehicles per als centres de salut amb punts d'atenció continuada. Aquests contractes també cobriran completament les necessitats de les unitats d'hospitalització domiciliària.
- 218. Ampliarem la pòlissa de responsabilitat corporativa per a incloure els danys en el vehicle privat dels professionals sanitaris que hagen de fer visites domiciliàries.

219. Invertirem en la millora i l'organització dels sistemes d'informació econòmics de la conselleria.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

4. Salut

SALUT

Considerem que la salut i el benestar de les persones són un valor essencial que cal preservar i promoure en tots els àmbits de la vida. Assolir aquest objectiu exigeix polítiques integrals de salut pública que comencen en les accions de prevenció de danys i de promoció de la salut en l'àmbit laboral.

La protecció de la salut com un dret fonamental de les persones i un dels pilars de l'estat del benestar. Per a garantir la salut el nostre sistema sanitari ha de ser universal, públic, gratuït, de qualitat i adequadament finançat.

Defensarem la promoció de la salut com a model útil i necessari per tal de protegir i millorar la salut de les persones, i ens comprometem a reforçar en els entorns de vida, estudi, oci i treball aquells recursos i actius que contribuesquen a mantindre la salut individual i col·lectiva.

- Establirem el dret a la protecció i promoció de la salut i la prevenció de la malaltia de les persones com a dret fonamental en la Constitució amb la mateixa protecció i garanties que altres drets civils i polítics.
- El nostre model sanitari serà un sistema sanitari públic i universal, de gestió directa, basat en l'evidència científica, eficaç i amb finançament públic.
- Derogarem el reial decret 16/2012 i aplicarem de forma efectiva el reial decret 7/2018 que configura l'assistència sanitària pública com un dret universal al marge del sistema de seguretat social.
- 4. Posarem fi a totes les polítiques de privatització i externalitzacions dels serveis sanitaris públics a tot l'estat espanyol. Iniciarem un camí de reversió dels serveis privatitzats.
- 5. Derogarem la Llei 15/1997, així com aquelles que han permès la privatització d'aquests serveis.

- 6. Derogarem el copagament farmacèutic.
- 7. Defensem el dret de tota persona a disposar del seu cos i de la seua vida i a elegir lliurement el moment i els mitjans per a finalitzar-la. Proposem despenalitzar, amb tota mena de garanties legals, l'eutanàsia i el suïcidi mèdicament assistit per a aquells malalts avançats que volen alliberar-se d'un patiment que els resulta intolerable. En aquests supòsits de decisió lliure i voluntària, expressada de forma inequívoca segons els requeriments legals, quedarà despenalitzada la cooperació per a la mort digna mitjançant la derogació de l'article 143.4 del Codi Penal. Aquests drets i garanties, així com la gestió dels recursos assistencials necessaris, seran recollits en una Llei de Mort Digna i d'Atenció Sanitària al Final de la Vida, l'aplicació efectiva de la qual serà competència i responsabilitat de l'Administració Sanitària.
- 8. Dotarem d'un finançament suficient el sistema sanitari públic. Treballarem amb transparència en la gestió de la despesa pública. Aconseguirem la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut mitjançant un finançament adequat i polítiques estatals que impulsen en l'àmbit autonòmic reformes encaminades a la bona gestió, el bon govern i les millores organitzatives, mai per mitjà de retallades pressupostàries o de qualsevol altre tipus.
- Col·locarem l'atenció primària i comunitària com a eix central de tota l'atenció sanitària, introduint nous perfils professionals, incrementant-ne la dotació econòmica i donant-li major capacitat de resolució dels problemes de salut.
- 10. Elaborarem el Pla d'Igualtat en cada hospital públic i atenció primària, assegurant la formació en gènere i prevenció de violències masclistes a tot el personal dels serveis de salut.
- 11. Combatrem la deshumanització en la prestació dels serveis sanitaris. Potenciarem la salut en positiu, mitjançant la promoció i protecció de la

- salut i la prevenció de la malaltia. La promoció de les condicions i d'estils de vida saludables amb el treball intersectorial. Establirem programes de salut infantil que es desenvoluparan a l'escola per millorar els hàbits de vida saludable des de la infantesa. Hi haurà un calendari vacunal únic per a tot l'estat.
- 12. Estudiarem l'ampliació de les prestacions sanitàries com ara podologia, pròtesi, psicologia, fisioteràpia, nutrició, estomatologia i odontologia... i d'altres disciplines de les ciències de la salut.
- 13. Implantarem un pla per a la promoció de la salut de les persones en el trànsit de la tercera a la quarta edat.
- 14 Fomentarem la salut sexual i reproductiva.
- **15.** Revitalitzarem els serveis de planificació familiar i facilitarem l'accés de les persones joves a aquests serveis.
- 16. Garantirem el dret de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs i l'accés gratuït a la píndola del dia de després. Dotarem la xarxa sanitària pública dels recursos suficients per a la pràctica de la interrupció voluntària de l'embaràs.
- Dotarem la xarxa pública dels serveis necessaris per a l'atenció a la identitat de gènere.
- 18. Garantirem l'accés igualitari de totes les dones als tractaments de fertilitat, fecundació in vitro i inseminació artificial en la sanitat pública.
- 19. Volem normalitzar i millorar l'educació sexual en tots les àmbits.
- 20. Crearem un pla de salut sexual des de la perspectiva de gènere i LGTBI que promoga en tota la ciutadania, i especialment entre els més joves -per mitjà de la seua implementació en centres educatius-, l'educació sexual des d'un vessant positiu i de prevenció de violències, malalties físiques i afectives. La perspectiva de gènere serà sempre considerada en els Plans Integrals de Sanitat al Sistema Nacional de Salut, desme-

- dicalitzant la població en general i les dones en particular.
- 21. Establirem mesures de protecció a les dones contra la violència de gènere, tenint en compte l'especial vulnerabilitat de dones amb discapacitat, malaltia mental greu, immigrants, d'altres ètnies, víctimes de tràfic, residents en entorns rurals i ancianes.
- 22. Afavorirem la lactància materna i una atenció a l'embaràs, part i puerperi conforme als principis de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) de 2001 i els drets de l'embarassada i el nadó de la Conferència de Fortalesa (Brasil) de 1985. Afavorirem la participació de les dones en l'elaboració dels protocols mèdics. Respectarem les decisions de les dones en l'atenció al part i postpart sempre que siga possible, retornant-los el protagonisme en aquests processos. Reduirem les cesàries i els parts induïts. Adequarem la preparació al part als horaris de les dones treballadores.
- 23. Elaborarem i posarem en pràctica de forma efectiva protocols sanitaris per a casos de dones sotmeses a mutilació genital o a matrimonis forçats.
- 24. Potenciarem les línies d'investigació en R+D+i, en totes aquelles àrees d'interés per a millorar la salut de la població.
- 25. El Sistema Nacional de Salut adoptarà una actitud proactiva i anticipatòria en la detecció de malalties pròpies de l'envelliment de la població i davant de les malalties cròniques, tot proporcionant una atenció integral als col·lectius afectats. Afavorirem l'apoderament de la persona malalta i el suport a la persona cuidadora.
- 26. Reforçarem el model d'atenció comunitària a la salut mental suprimint els serveis de tipus manicomial i desenvolupant una xarxa d'allotjaments amb diversos nivells de suport. Implantarem un Pla de Salut Mental que dignifique les persones afectades i pose la salut mental en el centre de les polítiques públiques adreçades a la diversitat.

- 27. Recuperarem, en el seu cas, per a la sanitat pública, la rehabilitació en salut mental.
- 28. Establirem una estratègia de promoció de la salut mental en l'escola.
- 29. Revisarem i actualitzarem l'actual Pla Nacional sobre la SIDA, incloent-hi la resta d'infeccions de transmissió sexual.
- 30. Donarem major suport al Pla Nacional contra les drogues. Potenciarem el desenvolupament de programes de prevenció i educació per a la salut en aquestes àrees.
- 31. Promourem l'accés de les dones a informació de patologies que els afecten de manera diferencial, atenció especialitzada i formació del personal sanitari per a eliminació d'estereotips.
- 32. Realitzarem un Pla Nacional d'atenció a les emergències per tal de regular i ordenar l'assistència urgent que reben els ciutadans i les ciutadanes fora de les instal·lacions sanitàries. Aquesta regulació contemplarà una cartera mínima de serveis a complir a tot el Sistema Nacional de salut i la capacitació i formació necessàries de cada professional amb implicació.
- 33. De forma coordinada, i a proposta del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, estendrem la història clínica digitalitzada i la recepta electrònica a tots els serveis públics d'atenció sanitària i dinamitzarem la plataforma digital que permeta l'accés a les històries clíniques dels i les pacients al personal autoritzat del sistema sanitari.
- 34. Potenciarem el paper del Consell Interterritorial del Sistema Nacional del Salut en la planificació, disseny d'estratègies, control i avaluació de les polítiques de salut d'àmbit estatal. El Consell garantirà una atenció sanitària en condicions d'igualtat per a tots els usuaris del sistema.
- 35. Promourem la participació de la població i els professionals en tots els nivells territorials del Sistema Nacional de Salut. Aquests òrgans

- de participació aprovaran els plans de salut de l'àrea, determinaran les prioritats en la seua execució i realitzaran el seguiment del seu compliment. Hi haurà una rendició de comptes anual per part dels responsables dels diferents centres i serveis sanitaris.
- **36.** L'atenció sanitària i l'atenció social estan fortament lligades. Establirem la coordinació i la integració sociosanitària entre els diversos nivells d'atenció.
- 37. Integrarem i coordinarem els recursos del Ministeri de Sanitat amb els de les diferents agències avaluadores i observatoris de la salut que existeixen a les comunitats autònomes per tal de crear un òrgan coordinador estatal que tinga les funcions d'anàlisi de les desigualtats en salut, de constatació d'evidència científica, de guies de pràctica clínica i d'avaluació de resultats i de la tecnologia sanitària. Tot aquest coneixement serà utilitzat per les autoritats sanitàries per a la presa de decisions raonables i responsables
- 38. Treballarem per a incorporar la salut a totes les polítiques públiques. Adoptarem les propostes i estratègies de l'Organització Mundial de la Salut per a actuar de manera integral sobre els determinants socials de la salut.
- 39. Impulsarem l'aplicació d'estratègies de racionalització en la despesa farmacèutica i hospitalària a tot el Sistema Nacional de Salut amb l'objectiu de redistribuir els recursos econòmics cap a l'atenció primaria, la salut mental, l'atenció comunitària, la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, la rehabilitació, la reinserció social i laboral de persones amb diversitat funcional i l'atenció al malalt crònic.
- 40. Donarem transparència a l'Agència Espanyola del Medicament. La fixació dels preus dels medicaments ha de seguir criteris científics, transparents i participatius. Promourem una major agilitat en l'aprovació de tractaments que aporten valor per a la salut de les persones.

- 41. Establirem una política del medicament que contemple el control sobre la producció i els preus dels medicaments. I una política tecnològica que contemple l'impuls d'una indústria pública local de tecnologia sanitària i la incorporació de l'alta tecnologia, adequadament.
- 42. L'actiu més important del Sistema Nacional de Salut són els i les professionals que hi treballen. La Sanitat Pública necessita recuperar-se de les retallades que s'han produït, recuperar plantilles de professionals suficients i amb condicions de treball adequades. És necessària la seua implicació en la gestió del sistema sanitari. Cal incentivar, assegurar i proveir la seua formació continuada, orientant-la cap a les necessitats de salut de la població, l'atenció comunitària, les assistencials i també les de millora de la gestió. La formació continuada serà accessible perquè cada professional puga formar-se amb qualitat i dins de l'horari de treball.
- 43. Augmentarem les places de formació MIR per ajustar-les a la demanda real del Sistema Nacional de Salut, tot actualitzant els estàndards i el disseny de les especialitzacions mèdiques i d'infermeria. A més, es crearà una convocatòria de places de MIR pediàtric per a restituir una bossa de treball suficient per a la cobertura de la totalitat de les places vacants existents i la reducció de la ràtio d'atenció.
- **44.** Establirem l'exclusivitat dels responsables de serveis sanitaris, caps clínics, quirúrgics, de laboratori i tècnics, per evitar els conflictes d'interessos en compatibilitzar activitats a la pública i la privada.
- 45. En l'avaluació de les competències professionals primaran els mèrits assistencials, docents, investigadors i de formació continuada, i no sols l'antiguitat.
- **46.** Ens comprometem a fer que l'elecció dels gestors sanitaris se sustente sobre criteris objectius de professionalitat, formació acadèmica, acreditació laboral i capacitat directiva.

- 47. S'establiran sistemes efectius de compensació econòmica entre comunitats autònomes per les despeses sanitàries ocasionades pels seus residents desplaçats. Així mateix s'establiran sistemes efectius i justos de compensació econòmica a les diferents comunitats autònomes per l'atenció dispensada a la ciutadania europea o d'altres països.
- **48.** Establirem la col·legiació voluntària de professionals de la sanitat que treballen exclusivament en el sistema sanitari públic.
- 49. Impulsarem la promulgació d'una Llei de Contractes del Sector Públic-Sanitari que permeta una contractació pública d'obres, subministraments i serveis sanitaris de manera ràpida, àgil i eficaç, d'acord amb les necessitats del Sistema Nacional de Salut.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

5. Ocupació

OCUPACIÓ

Un model econòmic sostenible no és possible sense prioritzar per davant de tot les persones, la seua qualitat de vida i el seu benestar. Amb la finalitat d'assolir aquests últims objectius és fonamental garantir l'accés al treball en condicions d'igualtat, en quantitat i en qualitat suficient.

Els darrers anys hem experimentat transformacions econòmiques estructurals que han modificat el mercat de treball: la globalització i l'extensió de les noves tecnologies, l'automatització i la precarització. Al debat també s'han incorporat la sostenibilitat ambiental, la perspectiva de gènere, la inclusió social i la conciliació, entre altres aspectes a tindre en compte.

Per tot això, ens proposem liderar mesures que contribuïsquen a construir una nova narrativa del treball, centrada en les persones i en el seu benestar i que assolisca els canvis per a millorar la qualitat de vida de les valencianes i valencians. Al mateix temps, ens comprometem a fer front fermament als problemes més immediats, de precarietat i manca d'oportunitats laborals de qualitat. Entre d'altres, hem d'avançar en la transformació d'un mercat laboral on la demanda d'ocupació tendirà a decréixer, explorant solucions com la reducció de l'horari laboral o la redistribució de l'ocupació, per a propiciar una societat més equitativa i que incorpore la corresponsabilitat familiar i social com a elements fonamentals de la vida.

En la immediatesa, cal aplicar mesures concretes per a generar ocupació estable i de qualitat, que reduïsquen la taxa d'atur sense caure en una precarietat que afecte els col·lectius més vulnerables de la societat. Les persones, les seues oportunitats i el seu benestar han d'estar en el centre de les polítiques d'ocupació.

- Situarem el treball i l'ocupació al servei del benestar i del progrés social i no com una finalitat en si mateixa.
- 2. Promourem la modernitat, les noves tecnologies i l'automatització al servei d'un model econòmic que no passe per treballar més, si no menys i millor.
- 3. Perseguirem el reequilibri entre el temps lliure i el temps de treball apostant per reduir la jornada laboral com a mecanisme de redistribució del treball i també per a impulsar el consum d'oci, la cultura i el temps lliure com a motors econòmics.
- 4. Apostarem pel treball estable, de qualitat, que contribuïsca al benestar de la societat i a la realització personal.
- Desplegarem Labora, el nou servei públic valencià d'ocupació, que posa les persones en el centre d'atenció; que prioritza els col·lectius més vulnerables; que està arrelat al territori; i que és modern i promotor de la innovació i la participació cívica.
- 6. Impulsarem mesures dirigides a la promoció del treball estable i de qualitat prioritzant els col·lectius més vulnerables i seguint incorporant perspectiva de gènere.
- 7. Enfortirem el programa de Labora Avalem Experiència i prioritzarem la inclusió sociolaboral de les persones aturades de llarga durada.
- 8. Continuarem impulsant la contractació i la formació dels més joves a través del programa de Labora Avalem Joves.
- 9. Dissenyarem nous programes que prioritzen la incorporació de les persones amb diversitat funcional al món laboral ordinari.
- 10. Incidirem en la incorporació de la perspectiva de gènere en tots els programes d'ocupació com a eina per a facilitar la inclusió sociolaboral de les dones.
- 11. Enfortirem l'oferta de formació professional ocupacional incorporant noves metodologies docents i promovent la innovació i l'excel·lència.

- 12. Integrarem les competències de formació professional i d'ocupació en la conselleria competent en matèria d'educació i formació, per a lligar-la al teixit productiu i a les polítiques d'ocupació, amb la creació de figures professionals d'orientació laboral per a tot l'alumnat.
- 13. Lluitarem contra la precarietat establint ajudes i programes específics que subvencionen la contractació estable i de qualitat.
- 14. Elaborarem la llei valenciana d'ocupació per a estructurar tot el sistema d'agents i d'institucions que intervenen en matèria de polítiques d'ocupació i desenvolupament territorial.
- 15. Crearem un laboratori d'innovació en polítiques d'ocupació adscrit a Labora, que impulse projectes experimentals, la innovació en la gestió i la participació oberta de la ciutadania.
- 16. Aprofundirem en la descentralització de les polítiques actives d'ocupació a través del programa Avalem Territori ajustant la formació a les necessitats de cada comarca i municipi.
- 17. Continuarem implantant el nou model d'oficines Espai Labora, més humanes i més pròximes a la ciutadania.
- 18. Treballarem en la transformació del model laboral prioritzant l'autonomia de les persones i incentivant la reducció de la jornada laboral fins a les 32 hores en 2025.
- 19. Posarem en marxa un programa d'ajudes per a les empreses que vulguen voluntàriament reduir la jornada laboral mantenint els salaris i creant nous llocs de treball.
- 20. Donarem suport a les persones treballadores autònomes establint ajudes per a la seua constitució i el sosteniment de les cotitzacions durant els primers anys d'activitat, amb assessorament i orientació per a garantir la viabilitat dels negocis.
- 21. Avançarem de forma consensuada amb els agents socials cap a un nou model sociolaboral que contribuïsca també al canvi de model productiu.

- 22. Apostarem per la implementació d'una reforma horària per a una organització del temps que millore el benestar social i la qualitat de vida i reduïsca la desigualtat entre homes i dones. Aquesta reforma incorporarà la flexibilitat horària i la cultura dels nous usos del temps al servei de la conciliació, la qualitat de vida i la productivitat.
- 23. Impulsarem un programa de control i sancions per a evitar les hores extra no remunerades.
- 24. Intensificarem les campanyes d'inspecció i prevenció de l'economia irregular, principalment en els sectors amb més incidència i on les dones es veuen més afectades.
- 25. Introduirem sessions formatives en drets laborals adreçades a l'alumnat de les últimes etapes obligatòries.
- **26.** Exigirem una major autonomia de la Generalitat Valenciana per a poder realitzar tasques de control i prevenció de l'economia submergida.
- Impulsarem campanyes de conscienciació i control de la salut en el lloc de treball.
- 28. Assegurarem la continuïtat d'ingressos en tot moment connectant les prestacions laborals amb les polítiques inclusives, de manera que cap persona es quede fora del sistema.
- 29. Transformarem l'INVASSAT en un organisme tècnic d'estudi de la prevenció dels riscos i promoció de la salut laboral.
- 30. Desenvoluparem una campanya de difusió i de formació específica per a directius i directives sobre els riscos i avantatges de la salut laboral.
- 31. Reelaborarem els descriptors de llocs de treball (DLT) a fi d'incorporar-hi els nous riscos laborals, incidint especialment en la perspectiva de gènere.
- 32. Potenciarem l'avaluació periòdica dels riscos psicosocials i, específicament, del clima laboral, com a eina per a la reorganització laboral i la millora de les condicions en el treball.

- 33. Potenciarem la incorporació de l'avaluació del compliment com una pràctica habitual en l'administració i en les organitzacions públiques.
- **34.** Elaborarem manuals de bones pràctiques sectorialitzades en la gestió dels factors de risc en salut i benestar laboral
- **35.** Crearem una certificació de qualitat laboral per a organitzacions, que incorpore criteris d'empresa socialment responsable i que obligue a una auditoria periòdica per al seu manteniment.
- **36.** Exigirem la certificació de qualitat laboral per a contractar amb l'administració i les organitzacions públiques.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

5. Ocupació

OCUPACIÓ

La situació del mercat de treball a l'Estat Espanyol, tot i la incipient recuperació econòmica que s'ha produït durant els darrers anys, continua sent preocupant en múltiples dimensions. Si bé és cert que hi ha hagut una recuperació important de l'ocupació en termes quantitatius, aquesta millora ha estat clarament insuficient pel que fa a la qualitat. Els problemes de precarietat, temporalitat, desigualtat salarial o d'atur estructural han persistit i fins i tot s'han agreujat.

D'una altra banda, resulta important assenyalar l'impacte de les grans transformacions de fons que canvien el mercat de treball a Europa i al món. L'acceleració de la globalització, l'automatització tecnològica i la intel·ligència artificial, entre d'altres, estan possibilitant com mai abans el creixement de la productivitat, sense incrementar, o fins i tot reduint en molts casos, la mà d'obra necessària. Es generen nous llocs de treball altament qualificats, però al mateix temps se'n destrueixen intensament d'altres de més rutinaris i de qualificació baixa i mitjana. A més a més, cal afegir també altres reptes indefugibles, com són el canvi climàtic, el reconeixement del treball de la llar i de cures o l'aparició de noves formes d'organització econòmica com ara l'economia digital de plataformes.

Gestionar aquest context d'incertesa requereix combinar accions d'urgència per a millorar la qualitat dels llocs de treball, però també abordar un debat i una planificació a mitjà i llarg termini que ens ajude a avançar cap a una nova concepció del treball que l'Estat Espanyol pot liderar, una nova concepció que haurà de prioritzar el treball, no com una finalitat en si mateixa sinó com un instrument al servei de la millora del benestar de les persones, de la inclusió social i de la sostenibilitat ambiental.

Fins ara, el Ministeri de Treball i el Servei Estatal Públic d'Ocupació (SEPE) han acostumat a intervenir mirant de resoldre els problemes de desocupació d'una forma passiva, en bona part deshumanitzada, partit del paradigma de l'ocupabilitat i la flexibilitat laboral com a màximes indiscutibles basades en la lògica de mercat. A més a més,

especialment durant el govern del Partit Popular, s'ha mirat de limitar l'autonomia dels Serveis Públics d'Ocupació autonòmics, dotant-los sistemàticament d'insuficients recursos (com en el cas valencià, on el finançament atorgat ha estat sempre inferior a pesar de sofrir majors taxes d'atur) i no atenent les seues reivindicacions pel que a fa a la millora de les polítiques actives d'ocupació.

Davant de tot això, des de Compromís ens proposem liderar la posada en marxa de mesures que propicien la construcció col·lectiva d'un nou model de relacions laborals de qualitat, adaptat a les necessitats reals de les persones i que en prioritze per damunt de tot el benestar. Cal entendre el creixement econòmic i l'ocupació no com un objectiu per se sinó com a instruments útils al servei de les necessitats socials.

Ocupació per al progrés social i el benestar de les persones

- Situar el treball i l'ocupació com a instruments al servei del benestar i del progrés social.
- Promoure una reducció progressiva de la jornada laboral a 32 hores setmanals per a l'any 2025, com a mecanisme de redistribució del treball, millora de la conciliació familiar i lluita contra el canvi climàtic.
- 3. Establir un programa d'ajudes, amb finançament del SEPE i implementat per les comunitats autònomes, que incentive el reequilibri entre el temps lliure i el temps de treball, tot mantenint els nivells salarials i d'ocupació.
- 4. Promoure una regulació que garantesca la desconnexió digital de les treballadores i dels treballadors fora de l'horari laboral.
- Creació d'una Agència d'Innovació i Automatització del Treball que impulse una estratègia a llarg termini per a la millora tecnològica dels llocs de treball i que estudie propostes per a redistribuir els beneficis de l'automatizació, com ara l'aplicació de nous impostos que financen polítiques socials d'ingressos mínims.
- 6. Realitzar una planificació estratègica de les polítiques d'ocupació que siga coherent amb l'aposta per un canvi de model productiu que prioritze la diferenciació en qualitat, la innovació, l'emprenedoria i l'equilibri sectorial.
- Establir el diàleg social i la negociació col·lectiva com a principis irrenunciables per al planejament i la implementació efectiva de polítiques d'ocupació.

- Incrementar el Salari Mínim Interprofessional (SMI) com a mínim a l'equivalent al 60% del salari mitjà espanyol, d'acord amb les recomanacions de la Carta Social Europea.
- 9. Acabar amb la desigualtat salarial que sofreixen les dones, implementant controls en la Inspecció de Treball i sancions per als casos d'incompliment.
- 10. Implementació, en tres anys de forma progressiva, dels permisos iguals, intransferibles i irrenunciables, per naixement, acolliment i adopció fins a les 24 setmanes per part de les dues persones progenitores. En el cas de les famílies monoparentals, es gaudirà de la suma dels dos permisos. A més, en el cas de xiquets i xiquetes amb diversitat funcional o necessitats especials s'ampliarà fins a les 26 setmanes.

Enfortir les polítiques actives d'ocupació

- Augmentar de forma considerable el pressupost destinat a polítiques actives d'ocupació, tot prioritzant especialment el finançament de mesures d'orientació i formació ocupacional.
- 12. Garantir l'autonomia de les comunitats autònomes en la gestió de les polítiques actives d'ocupació.
- 13. Assegurar criteris de repartiment just i equitatiu de les polítiques actives d'ocupació per part del SEPE, tot augmentant la dotació de la Comunitat Valenciana fins a situar-la, almenys, en la mitjana de l'Estat en finançament per aturat.
- 14. Aprovar un Pla de Modernització d'Infraestructures per als Serveis Públics d'Ocupació de les comunitats autònomes, finançat pel SEPE, que repense les oficines d'ocupació des d'una perspectiva humana, participativa i de promoció del desenvolupament territorial.
- 15. Enfortir el finançament per a programes d'ocupació dirigits als joves, a les dones, als majors de 45 anys i per a les persones amb diversitat funcional.
- 16. Aprofundir en la qualitat del programa de Garantia Juvenil. Elaborar un nou Decret consensuat amb les comunitats autònomes i centrant els esforços econòmics a afavorir les ajudes a la contractació a temps complet i indefinida; cal millorar els procediments d'inscripció i participació amb una visió integral de la resta de serveis i programes d'ocupació jove propis.

Regulació i lluita contra la precarietat

- 17. Derogar la reforma laboral impulsada l'any 2012 pel Partit Popular i promoure una nova proposta que es base en una planificació a llarg termini i que compte amb el suport irrenunciable dels agents socials.
- 18. Simplificar i clarificar les modalitats contractuals, tot prioritzant la contractació indefinida.
- 19. Crear programes per ajudar en la flexibilitat interna del treball a les empreses, com a forma d'evitar acomiadaments i garantir l'estabilitat laboral.
- 20. Incrementar les ajudes per a la conversió de contractes temporals en indefinits.
- 21. Limitar i especificar l'àmbit d'actuació de les ETT, limitant la seua actuació a tasques temporals per a un màxim de tres mesos i especificant sectors determinats.
- 22. Incrementar la dotació de personal i de recursos a la Inspecció de Treball com a mesura per lluitar contra l'economia submergida.
- Donar una majora autonomia a les comunitats autònomes per a realitzar i planificar tasques d'inspecció laboral.
- 24. Limitar legalment els Expedients de Regulació d'Ocupació (ERO), prohibint-los en empreses amb beneficis o amb directius que cobren sous abusius.
- **25.** Desenvolupar un pla per reduir la sinistralitat laboral, incrementant les mesures i els mitjans d'inspecció i control, i desenvolupar un model de prevenció amb participació de tots els sectors implicats.
- 26. Aprofundir en una estratègia d'ocupació estatal centrada a combatre la temporalitat i la parcialitat als contractes, així com la millora de l'accés a l'assessorament jurídic per al sector jove.

Treballadores de la llar i de les cures

- 27. Impulsar polítiques de reconeixement dels drets de les persones treballadores de la llar, exigint la ratificació del Conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball.
- 28. Reformar el sistema de seguretat social per equiparar el sistema especial de treballadores de la llar amb el règim general de la seguretat social i que puguen accedir a les prestacions de desocupació quan finalitze el contracte de treball.
- 29. Aprovar una cartera de formació continuada per a les treballadores de la llar, especialment la relacionada amb la prevenció de riscos laborals així com formació i cursos certificats que milloren les habilitats professionals.
- 30. Impulsar mesures de control per mitjà del cos d'inspecció de la seguretat social per evitar situacions de vulnerabilitat en relacions laborals dins de l'àmbit privat.
- 31. Garantirem el finançament a les comunitats autònomes perquè puguen cobrir les despeses de protecció de dependència i les cotitzacions a la seguretat social de les persones cuidadores no professionals en l'entorn familiar.
- 32. Fomentar mesures de desgravació en la declaració de l'IRPF a aquelles persones i unitats familiars que tinguen contractada una persona per realitzar tasques en l'entorn familiar, bé siga en treballs de neteja o de cura de persones.
- 33. Derogar la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers en Espanya i la seua integració social. Especialment per tal d'afavorir un sistema de regularització d'aquelles persones que resideixen en l'Estat espanyol i mantenen una relació laboral no reglada, com és el cas de moltes de les persones treballadores de la llar.

Autònoms

- 34. Cal modificar determinats aspectes fiscals, com ara l'adaptació i flexibilització del sistema de mòduls, tot reconeixent les noves activitats aparegudes per tal d'establir una fiscalitat justa equitativa, a més de prendre mesures legals per tal de reconèixer el ple dret a la salut i la seguretat en el treball d'aquest col·lectiu.
- 35. Per tal que els autònoms puguen créixer en la seua activitat, se'ls dotarà de polítiques actives de suport a l'inici i el desenvolupament de l'activitat: simplificació i racionalització dels tràmits burocràtics, creació d'instruments de suport i orientació, línies de crèdits blans i possibilitat d'una veritable capitalització de les prestacions d'atur per iniciar l'activitat com a treballador o treballadora autònoma. A més, en cas de dificultats financeres, es facilitaran mecanismes de gestió tributària per tal de garantir la continuïtat de l'activitat productiva.
- 36. Tot això amb el suport de mecanismes de diàleg i representació entre les diferents administracions públiques i les organitzacions representatives del treball autònom.
- 37. Cal ampliar el concepte de treballadors i treballadores autònomes dependents per evitar abusos empresarials i millorar les condicions laborals i el compliment dels seus drets, tot adaptant també la normativa en prevenció de riscos laborals a aquest col·lectiu i aplicant-hi el sistema alemany de reducció de jornada compatible amb el cobrament parcial de l'atur.
- 38. Dret a la formació contínua i el reciclatge. Adaptarem la normativa i els sistemes de formació a la seua complexa realitat. Cal una modificació de l'actual normativa per tal de permetre que també les organitzacions d'autònoms d'àmbit autonòmic, i no sols estatal, puguen accedir als fons públics i promoure accions formatives.

39. Modificarem el punt 1 de l'article 2 del Decret 2530/1970, de 20 d'agost, pel qual es regula el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms per a definir com a tals únicament aquells que ingressen mensualment una quantitat neta superior al Salari Mínim Interprofessional.

Treball i inserció laboral

La tasca d'inserció sociolaboral consisteix a buscar solucions que milloren la qualitat de vida de les persones desfavorides, buscant fórmules que ens permeten, per mitjà del treball, crear una societat més justa i dignificar les persones amb discapacitat, persones en situació o risc d'exclusió social o pobresa i persones en atur majors de 45 anys que han sigut apartades de forma totalment injusta del mercat de treball.

- 40. Modernització de Centres Ocupacionals i Tallers Prelaborals d'Inserció Social.
- 41. Redactar un reglament que assigne a cada Centre Ocupacional un Centre Especial d'Ocupació al qual nodresca de personal segons les seues capacitats. Tot això, amb itineraris d'inserció sociolaboral individualitzats.
- **42.** Fomentar Tallers de Formació en Noves Tecnologies amb la finalitat de disminuir l'analfabetisme en aquesta matèria en col·lectius en situació d'exclusió social.
- 43. Reforma en la normativa d'accés als Cursos de Formació Ocupacional d'Acreditació de Professionalitat amb l'objecte que hi puguen accedir, mitjançant una prova específica, aquelles persones que no tinguen el Graduat Escolar o l'E.S.O.
- Polítiques actives de creació i impuls d'empreses solidàries (Centres Especials d'Ocupació per al sector de la discapacitat, Empreses d'Inserció contra l'exclusió social i Cooperatives d'Integració Social que estimulen la reincorporació laboral de persones en atur majors de 45 anys).
- 45. Implantar un nou tipus d'IVA reduït social amb l'objecte de promoure la contractació de béns i servicis de les empreses solidàries per part de les empreses normalitzades.
- **46.** Crear una marca publicitària estatal que diferencie les empreses solidàries de les ordinàries amb la finalitat que les persones consumidores coneguen que

- en adquirir eixos productes o servicis contribueix a millorar la qualitat de vida de persones desfavorides.
- 47. Creació d'una Agència de Comerç d'Economia Solidària, la finalitat de la qual serà informar totes les empreses tradicionals de les activitats mercantils realitzades per les empreses solidàries per a promoure l'activitat comercial entre aquestes.
- 48. Augmentar el control per part de l'Autoritat Laboral del compliment de la Quota de Reserva del 2% en el sector privat de persones amb discapacitat.
- 49. Ampliar l'àmbit d'actuació de la quota de reserva anterior a persones en situació o risc d'exclusió social i persones en l'atur majors de 45 anys.
- 50. Incorporar, en les mesures alternatives a la quota de reserva, les Empreses d'Inserció i a les Cooperatives d'Integració Social.
- 51. Derogar com a mesura alternativa a la quota de reserva la donació i accions de patrocini a fundacions i associacions.
- 52. Incorporar clàusules socials en tota l'Administració Pública que incloguen polítiques d'inserció sociolaboral en els processos de contractació pública, tot afavorint la contractació d'empreses solidàries o empreses ordinàries que compten en les seues plantilles amb un alt percentatge de persones amb dificultats d'incorporació al mercat de treball.
- 53. Ampliar la cartera de prestació de serveis per part de totes les Administracions Públiques, tot creant noves prestacions basades en els nous jaciments d'ocupació (noves necessitats socials, culturals, mediambientals, etc.) i reservant eixos treballs a les empreses solidàries.
- 54. La banca pública atorgarà fons i microcrèdits a molt baixos tipus d'interés per a projectes econòmics viables o d'interés social per a la creació o ampliació d'empreses solidàries.

- Incorporar les persones en atur majors de 45 anys en el col·lectiu de persones en situació o risc d'exclusió social.
- 56. Millorar les bonificacions en les quotes de Seguretat Social en les Empreses d'Inserció i en la contractació indefinida de persones en situació o risc d'exclusió social.
- 57. Dotar de majors recursos humans, tècnics i econòmics els programes d'inserció sociolaboral en general i molt especialment els programes d'ocupació amb suport, programes integrals d'ocupació i tallers de formació i inserció laboral.
- 58. Augmentar les subvencions als Centres Especials d'Ocupació per finançar els projectes generadors d'ocupació, manteniment de llocs de treball de persones amb discapacitat i unitats de suport encarregades de prestar serveis d'ajut personal i social.
- 59. Incrementar la quantia econòmica assignada a les Empreses d'Inserció, especialment la destinada a sufragar el personal tècnic encarregat de realitzar les mesures d'intervenció i acompanyament.
- 60. Beques-salari i beques directes en funció de la renda familiar.

Salut i benestar al treball

Considerem que la salut i el benestar de les persones és un valor essencial que cal preservar i promoure en tots els àmbits de la vida, inclosos els relacionats amb la situació ocupacional de cada persona. Assolir aquest objectiu exigeix polítiques integrals de salut pública que incorporen accions de prevenció de danys i de promoció de la salut en l'àmbit laboral sobre la base de la millor evidència científica disponible i dissenyades amb la participació dels agents econòmics i socials. Proposem la formulació de polítiques inspirades en els següents principis i objectius operatius:

- 61. Promourem una gestió exemplar de la seguretat, la salut i el benestar laboral en les Administracions Públiques mitjançant la potenciació dels serveis de prevenció i l'impuls d'una cultura preventiva en tots els àmbits públics d'ocupació.
- 62. Desenvoluparem la col·laboració en xarxa entre INSST, instituts tècnics de les comunitats autònomes, organismes públics d'investigació i universitats, amb l'objectiu d'impulsar l'excel·lència en investigació en salut laboral, tot seguint estàndards internacionals, així com per a impulsar una gestió preventiva de qualitat en les empreses.
- 63. Millorarem els estàndards de la formació dels professionals de la prevenció (seguretat, ergonomia, higiene i psicosociologia) i sanitaris (medicina i infermeria del treball) com a garantia per a incrementar les exigències de qualitat de les activitats preventives, tot establint mecanismes per a la seua actualització i formació contínua.
- 64. Promourem la concertació social i el compromís cooperatiu entre els agents econòmics i socials a favor de la seguretat i la salut de les persones en el treball com un valor estratègic de l'economia.
- 65. Establir mecanismes o figures de representació i participació d'àmbit territorial o sectorial, dirigides a promoure la implicació i la participació dels tre-

- balladors de les petites empreses sense representació pròpia –delegats de prevenció- en la prevenció dels riscos laborals.
- 66. Prestarem atenció als nous reptes per a la salut laboral derivats del desenvolupament tecnològic i organitzatiu, així com dels canvis del mercat de treball: treballadors immigrants, treballadors precaris, treballadors majors, conciliació familiar, etc.. Això exigeix el desenvolupament tant de línies d'investigació com de polítiques específiques.
- 67. La manca de reconeixement de moltes malalties del treball i la infradeclaració de malalties professionals és un fet que ha estat investigat i denunciat en múltiples ocasions, tant en l'àmbit científic com professional. Però algunes comunitats autònomes, com ara Navarra i la Comunitat Valenciana, han adoptat i desplegat sistemes d'informació sanitària i vigilància epidemiològica laboral que cal fer extensius a la resta de comunitats autònomes.
- 68. Les baixes laborals de llarga durada per motius de salut constitueixen una càrrega econòmica per a la societat i un elevat cost personal per a les persones involucrades en aquests processos, que fan necessari arbitrar polítiques i programes orientats a una més ràpida reincorporació al treball.
- 69. La consolidació d'un model de gestió de prevenció empresarial sobre la base de l'externalització dels serveis de prevenció ha tingut com a resultat una baixa qualitat de la prevenció en les empreses. Això planteja la necessitat que les Administracions Públiques desenvolupen sistemes d'avaluació de la qualitat i l'efectivitat preventiva de totes les modalitats d'organització preventiva, especialment en els serveis de prevenció externs.
- 70. Aprofundirem en la cooperació entre Fiscalia i Inspecció de Treball en el cas d'accidents de treball greus i mortals i de risc per manca de mesures de seguretat, tot determinant criteris comuns de la Fiscalia a tot l'Estat i la formació específica dels fiscals en el camp de la normativa de prevenció de riscos labo-

rals. A més, cal un consens entre Estat i comunitats autònomes en la definició de criteris d'actuació en prevenció de riscos laborals, amb participació dels agents socials.

71. Promourem el traspàs de la Inspecció de Treball per a aquelles comunitats autònomes que ho demanen, tot establint mecanismes de coordinació en l'àmbit estatal.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

6. Habitatge

HABITATGE

El principal repte de la política urbanística valenciana, en l'actualitat, és proporcionar un habitatge a les famílies i a les persones que no poden accedir a una vivenda digna; que foren desnonades de sa casa o que no disposen d'uns ingressos econòmics regulars per a pagar un habitatge propi, problema especialment greu entre la gent jove.

- Desenvoluparem la Llei per a la Funció Social de l'Habitatge, aprovada durant aquesta legislatura, per a fer efectiu el dret a un habitatge digne i acabar amb els desnonaments de les persones més vulnerables de la societat.
- 2. Ampliarem el parc públic d'habitatges per a posar-ho a disposició del lloguer social i del lloguer assequible, amb l'objectiu final que cap unitat familiar destine més del 30% dels seus ingressos.
- Treballarem perquè en les noves construccions d'habitatge es destine el 30% (el 7% per a joves) de cada promoció per a habitatge protegit, en lloguer o compra.
- Fomentarem la cessió de sòl públic municipal a cooperatives d'habitatges per tal d'ampliar els parcs d'habitatge públic en règim de lloguer, gestionats pels ajuntaments.
- Treballarem per posar a disposició del lloguer social els vora 7.000 habitatges buits, de 10 entitats bancàries diferents, detectats gràcies a la Llei de la Funció Social de l'Habitatge; i sancionarem les entitats que mantinguen aquests immobles buits.
- 6. Seguirem ampliant les ajudes al lloguer, amb l'objectiu de superar les 20.000 persones beneficiàries a final de legislatura, augmentant la dotació pressupostària i flexibilitzant els requisits.
- 7. Crearem un programa per a incentivar el lloguer assequible destinat a particulars i persones amb una vivenda buida.

- 8. Vincularem les subvencions de la Generalitat a la rehabilitació i el condicionament d'habitatges en règim de lloguer, de manera que els propietaris o les propietàries respecten l'índex de preus de referència de la Generalitat, per a evitar que les reformes comporten increments abusius en la renda de lloguer.
- **9.** Establirem criteris homogenis i de caràcter general per a la promoció d'habitatges en règim de lloguer sota qualsevol figura de protecció.
- 10. Limitarem els increments abusius en el preu de lloguer sobre la base de l'índex de preus de referència creat en la legislatura passada i elaborant informes periòdics de l'evolució del preu del lloguer.
- 11. Col·laborarem amb els municipis perquè s'aplique la nova Llei de Turisme i regulen i delimiten els recursos turístics a través de l'ordenació urbanística; donarem suport tècnic, en especial als municipis xicotets, per a elaborar un pla d'ordenació dels recursos turístics (PORT).
- 12. Incrementarem el suport per a la reforma d'interior d'habitatges a través del Pla RENHATA, de reforma de cuines i banys, per a adaptar-los a les persones amb diversitat funcional, i del Pla Renove de calderes domèstiques i de finestres.
- 13. Continuarem col·laborant amb els ajuntaments i àrees de regeneració i renovació urbana (ARRUS) per tal d'afavorir la recuperació urbana, residencial, social i econòmica de zones degradades.
- 14. Recuperarem el sector de la construcció centrant-nos en la rehabilitació urbana, en concret en l'adequació energètica dels habitatges i en l'adaptació per a fer-los accessibles a les persones amb mobilitat reduïda i altres diversitats funcionals. També invertirem en les dotacions, equipaments i serveis de proximitat, pendents i necessaris.
- 15. Reformarem el parc d'habitatge, tant públic com privat, establint prelació en les actuacions a realitzar (accessibilitat i aïllament tèrmic) en la línia

- de la nova Directiva UE 2018/844, amb l'objectiu general de reduir la demanda energètica dels edificis.
- 16. Promourem la capacitació de les empreses, dels treballadors i treballadores i de l'administració perquè tots els sectors que hi participen disposen d'un teixit productiu capaç i preparat tècnicament, administrativament i financerament.
- **17.** Establirem ajudes i subvencions per a operacions de manteniment i inspecció.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

6. Habitatge

HABITATGE

El dret constitucional a l'habitatge comporta el reconeixement del fet que disposar d'un sostre estable és una necessitat humana de primer ordre, i que els poders públics han de garantir-ne l'accés universal i de qualitat en condicions assumibles per a tothom. L'habitatge no pot ser un objecte d'especulació, i això també implica evitar que la construcció siga una activitat lesiva per a l'entorn natural i per als paisatges urbans ja consolidats. La construcció ha d'estar sempre harmonitzada amb el medi ambient. I, per tant, cal implantar les següents mesures:

- Promulgarem una Llei que garantesca un habitatge digne que tinga com a mínim les següents consideracions:
 - Adoptarem unes polítiques i unes mesures encaminades a garantir l'accés a un habitatge digne a totes les persones, amb especial atenció a aquelles que es troben en situació d'especial vulnerabilitat social o econòmica.
 - Implementarem l'obligació de destinar un 30% de la nova construcció a habitatge protegit de Protecció Oficial, de Preu Taxat i de lloguer; del qual, un 7% es destinarà a habitatge jove.
 - Promourem el manteniment de la desgravació fiscal del 15% de les quantitats abonades per a disposar d'un habitatge, siga de règim de propietat o de lloguer, tot dotant-lo dels límits socials adequats i exclusivament per a l'habitatge habitual.
 - Reformarem el procediment d'execució hipotecària per tal de garantir a la persona deutora la plenitud d'exercici dels mecanismes generals de defensa i de prova.
 - Abaratirem els tràmits per al canvi d'hipoteca, mitjançant la reforma de la Llei 2/1994.
 - Regularem els desnonaments i llançaments per tal de garantir que no es podrà fer fora de l'habitatge cap persona sense una alterna-

- tiva habitacional digna i adequada al seu nivell de renda, considerant l'alternativa habitacional en el seu entorn habitual i social.
- Aturarem d'urgència tots els desnonaments de primer habitatge a les famílies que no tinguen alternativa habitacional, especialment a persones majors que avalaren familiars en un crèdit hipotecari.
- Limitarem la responsabilitat de la persona deutora hipotecària al bé hipotecat. Dret a la dació en pagament de l'habitatge quan es tracte de l'habitatge habitual de la persona deutora i aquesta es trobe en situació d'insolvència no buscada de propòsit.
- Permetrem a ajuntaments i comunitats autònomes regular els preus de l'habitatge en determinades zones urbanes.
- 2. Flexibilitzarem la regla de despesa perquè els ajuntaments puguen destinar el superàvit a habitatge i lloguer social.
- 3. Garantirem la promoció pública de l'habitatge en lloguer. Implantació de sistemes de lloguer que afavoresquen també la rehabilitació d'habitatges: aquelles persones propietàries d'habitatges antics que accepten llogar-los a particulars per un preu taxat inferior al de mercat seran compensades de les seues pèrdues amb subvencions adreçades a la rehabilitació de l'immoble.
- 4. Dedicarem al lloguer social habitatges procedents d'entitats bancàries rescatades.
- 5. Promourem deduccions fiscals a l'IRPF, a l'IBI o ajudes a la rehabilitació als arrendataris que lloguen per sota d'un preu fixat pels ajuntaments.
- 6. Garantirem una oferta pública suficient d'habitatge assequible, adequat i de qualitat i congelarem el preu bàsic de l'habitatge protegit perquè disminuesca l'esforç salarial d'adquisició.

- 7. Adoptarem mesures per tal d'afavorir la repressió de les pràctiques d'assetjament immobiliari i la discriminació al sector immobiliari.
- 8. Inclourem l'obligatorietat que les despeses immobiliàries associades a la recerca de lloguer repercutesquen al propietari, ja siga persona física o persona jurídica.
- **9.** Limitarem les garanties addicionals a una mensualitat que haurà de depositar-se a les institucions municipals encarregades d'habitatge.
- 10. Endurirem les condicions fiscals dels anomenats "passis" o compra-vendes successives d'habitatge quan encara tan sols existeixen sobre el plànol, pràctica que afavoreix la utilització esbiaixada de la construcció per al frau impositiu.
- 11. Posarem fi als avantatges socials de les SOCIMI (Societats Anònimes Cotitzades d'Inversió en el Mercat Immobiliari).
- 12. Promourem la creació d'una xarxa pública d'allotjaments i pisos tutelats per a col·lectius amb necessitats específiques: en situació de dependència, víctimes de violència de gènere, salut mental i d'especial vulnerabilitat, tenint en compte les necessitats de les persones sol·licitants d'asil i refugiades.
- 13. Promourem el lloguer de pisos tutelats o assistits per a compartir, amb dissenys específics, per tal de fomentar la solidaritat i l'intercanvi intergeneracional.
- 14. Garantirem la constitució d'un Consell Estatal de l'Habitatge, amb representació política i social àmplia, amb funcions d'observatori de l'evolució del sector i d'organisme consultiu i de proposta per tal de fomentar l'abaratiment del primer habitatge.
- 15. Reformarem la legislació en matèria de protecció del patrimoni historicoartístic i etnogràfic, especialment pel que fa a la protecció de les edificacions i dels entorns.

Rehabilitació d'edificis, barris i actuacions urbanes

El dret constitucional a l'habitatge comporta el reconeixement del fet que disposar d'un sostre estable és una necessitat humana de primer ordre, i que els poders públics han de garantir-ne l'accés universal i de qualitat en condicions assumibles per a tothom. L'habitatge no pot ser un objecte d'especulació, i això també implica evitar que la construcció siga una activitat lesiva per a l'entorn natural i per als paisatges urbans ja consolidats. La construcció ha d'estar sempre harmonitzada amb el medi ambient. I, per tant, cal implantar les següents mesures:

- 16. Impulsarem un pla de rehabilitació d'habitatges que millore les condicions existents, ja que actualment un alt percentatge dels edificis no té aïllament tèrmic i més d'un milió de llars requereixen actuacions d'urgència, la qual cosa comporta que les pèrdues d'energia, al marge de les males condicions d'habitabilitat i de confort, incrementen la factura energètica i agreugen el problema de la pobresa energètica.
- 17. Garantirem el desenvolupament de les ciutats i la revitalització dels barris, sobretot pel que es refereix als nuclis antics i barris d'acció social, per ser en la majoria dels casos on es concentra el major nombre d'habitatges que no reuneixen les condicions d'habitabilitat: per antiguitat de l'edifici, per abandonament dels barris o per l'edat i baix poder adquisitiu dels seus habitants.
- 18. Impulsarem un pla de rehabilitació energètica d'edificis públics que reculla l'obligatorietat de rehabilitació per a la totalitat de les Administracions: hospitals i centres sanitaris, educatius, oficines, etc.
- 19. Impulsarem un pla de reactivació del sector de la construcció que promoga la R+D+i, reorientant-lo cap a la rehabilitació energètica, reformulant la capacitació tècnica de les persones treballadores i del conjunt del sector amb una revisió de màxima exigència energètica cap al Codi Tècnic de l'Edificació.

20. Exigirem la transposició íntegra de la Directiva Europea d'Eficiència als Edificis (2010/31/UE), tot definint els requisits mínims per a qualificar un edifici com a Edifici de Consum Gairebé Nul.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Cuidem de la gent

7. Esport

ESPORT

En la promoció de l'esport i l'activitat física cal consolidar els avanços aconseguits i, al mateix temps, mantindre els nivells de creixement experimentats en els darrers quatre anys en els pressupostos destinats a l'esport valencià.

Però també és el moment d'implementar un altre tipus d'actuacions, moltes d'elles en coordinació amb altres conselleries o administracions. Apostem perquè l'esport siga un element de cohesió social, reductor de desigualtats i generador de salut.

- Aprovarem i desenvoluparem el pla estratègic de l'esport, amb especial incidència en la promoció de l'esport femení i inclusiu com a eixos transversals que afecten totes les actuacions.
- 2. Avançarem cap a la implantació d'una hora diària d'educació física tant en Primària com en Secundària.
- 3. Enfortirem el sistema d'ajudes i mesures de suport als centres educatius promotors de l'activitat física i l'esport (CEPAFE).
- 4. Augmentarem els esports inclosos en el programa Esport a l'Escola.
- Augmentarem el nombre de jornades esportives i ampliarem territorialment els jocs esportius adaptats, en el camí cap als jocs esportius inclusius.
- 6. Implantarem un model educatiu de 0 a 3 anys que incorpore el treball psicomotriu a les aules.
- 7_ Ampliarem la carta de serveis de les Escoles de la Mar de la Generalitat.
- 8. Implantarem més grups específics per a esportistes als instituts de Secundària pròxims a instal·lacions esportives.
- 9. Augmentarem el nombre d'esports participants en els plans d'especialització esportiva de Xest.
- 10. Constituirem el Comité d'Esport Universitari.

- 11. Promocionarem programes conjunts amb universitats i federacions esportives amb la finalitat d'afavorir específicament la preparació d'esportistes d'elit i que la seua activitat comptabilitze en la universitat.
- 12. Implantarem un programa d'educació en valors en la pràctica esportiva destinat a participants, pares i mares i altres espectadors en col·laboració amb les corresponents federacions esportives.
- 13. Universalitzarem els Jocs Esportius de la Generalitat augmentant tant el nombre de disciplines com el de centres educatius i clubs participants.
- **14.** Promocionarem els esports i les activitats tradicionals: pilota valenciana, vela llatina, llaguts, pesca amb rall i altres.
- **15.** Crearem una línia de subvencions destinada als ajuntaments per a la implantació d'escoles esportives municipals i escoles de vacances.
- 16. Modificarem el sistema per a l'obtenció de les titulacions esportives oficials (acadèmiques i esportives) amb la creació d'un centre coordinador.
- 17. Impulsarem els esdeveniments esportius sostenibles des del punt vista econòmic i mediambiental, amb la creació d'una comissió bilateral entre l'Agència Valenciana de Turisme i la conselleria competent en matèria de medi ambient.
- 18. Impulsarem els esdeveniments esportius de muntanya i l'ús racional dels espais naturals per a activitats esportives i d'esplai, amb la creació d'una comissió bilateral amb la conselleria en matèria de medi ambient per a garantir la compatibilitat de la pràctica esportiva i la preservació del medi natural, a través de mesures que permeten l'ús de materials biodegradables i un retorn econòmic destinat a la millora dels espais.
- 19. Crearem un centre d'alt rendiment esportiu valencià.
- **20.** Implantarem programes de tecnificació autonòmics en tots els esports i programes estatals en aquelles disciplines esportives que complisquen

- els requisits necessaris.
- 21. Promocionarem els centres especialitzats de tecnificació i centres especialitzats d'alt rendiment que se sumen als ja qualificats en aquesta legislatura (judo, ciclisme, moto), distribuïts pel territori.
- 22. Crearem un programa d'assessorament i d'atenció a esportistes d'elit no professionals i exprofessionals sobre questions acadèmiques i formatives i sobre inserció laboral, durant la seua trajectòria esportiva i els anys posteriors.
- 23. Enfortirem el sistema de beques acadèmiques i esportives, creat en aquesta legislatura, per a fer compatibles la formació acadèmica i la pràctica esportiva.
- 24. Enfortirem el sistema de premis per a esportistes amb resultats internacionals, creat en aquesta legislatura, com una ajuda per a la seua preparació.
- **25.** Promourem la legalització de la figura del voluntariat esportiu amb accions formatives prèvies.
- 26. Culminarem l'adequació de la Casa de les Federacions, ja encetada en aquesta legislatura, com a espai per a ubicar les federacions esportives valencianes.
- **27.** Realitzarem cursos de formació per a dirigents de clubs i federacions sobre la gestió, bon govern, transparència, igualtat i inclusió.
- 28. Modificarem el sistema dels procediments electorals federatius per a procurar un major grau de proporcionalitat en els resultats.
- 29. Promourem les seleccions valencianes en categories inferiors i absolutes.
- 30. Informatitzarem el Registre d'Entitats Esportives.
- 31. Garantirem l'aplicació de la Llei de Mecenatge Esportiu, aprovada en aquesta legislatura
- 32. Posarem en marxa el pla estratègic de l'esport, en el qual s'ha treballat durant aquesta legislatura amb la participació del sector.

- **33.** Finalitzarem el Cens d'Instal·lacions Esportives potenciant la plataforma On Esport.
- **34.** Augmentarem les ajudes a la construcció i reforma d'infraestructures esportives municipals establides en l'actual legislatura.
- 35. Modernitzarem les instal·lacions esportives del Centre de Tecnificació de Xest.
- 36. Modificarem la normativa per a l'ús de les instal·lacions esportives en centres educatius per a facilitar l'accés de la ciutadania; i la normativa d'instal·lacions esportives educatives, en concret les dimensions mínimes dels pavellons per a fer-los més funcionals i aprofitables.
- 37. Crearem, juntament amb l'IVACE, una línia d'ajudes per a l'augment de l'eficiència energètica de les instal·lacions per tal d'afavorir la inclusió de sistemes renovables de generació energètica.
- 38. Crearem un programa de recuperació, senyalització, catalogació i difusió de senders de muntanya i vies ciclistes, en coordinació amb les conselleries en matèria de medi ambient i infraestructures.
- 39. Regularem per llei l'exercici de les professions de l'esport a fi de garantir la seguretat i la salut de la ciutadania que practique qualsevol esport o activitat física.
- 40. Posarem en marxa la Inspecció Esportiva per a garantir que la pràctica esportiva es realitze en les condicions establides per la Llei de l'Esport.
- 41. Implantarem un programa d'alimentació saludable als centres escolars en col·laboració amb les conselleries en matèria de salut, medi ambient i agricultura i els municipis, en què es potencien els productes de temporada, de proximitat i ecològics i es fomente la conscienciació en matèria de sostenibilitat.
- 42. En coordinació amb la conselleria en matèria de sanitat i els ajuntaments, implantarem programes municipals de prescripció de l'exercici físic pels professionals sanitaris dels centres de salut, dirigits als diversos grups de població, especialment a la gent gran (programes d'envelliment actiu) o a

- les persones amb patologies diverses.
- **43.** Establirem programes de bonificació per l'ús de mitjans no contaminants (bicicleta, a peu) en els desplaçaments als centres de treball.
- 44. Revisarem la normativa sobre la realització de proves mèdiques adequades prèvies a l'obtenció de llicències esportives.
- **45.** Implantarem l'obligació de realitzar ecocardiogrames a tota la població escolar de 12 anys per a detectar possibles cardiopaties congènites.
- **46.** Continuarem el procés de reconeixement de la pilota valenciana per part del Consejo Superior de Deportes.
- 47. Continuarem fomentant la incorporació de les dones en tots els àmbits de la pilota valenciana.
- 48. Realitzarem un inventari d'instal·lacions esportives de pilota valenciana, municipals, escolars i privades.
- Garantirem una planificació territorial de les instal·lacions de pilota.
- 50. Instarem la Federació de Pilota Valenciana perquè redacte una normativa d'uniformització de les pistes de totes les modalitats federatives.
- **51.** En coordinació amb la Federació de Pilota, posarem en marxa els programes de formació de tècnics i de jutges, aprovats en aquesta legislatura, i demanarem la creació d'una borsa de treball.
- **52.** Aprofundirem i ampliarem la col·laboració amb tots els col·lectius esportius, culturals i associatius que tinguen alguna relació amb la pilota.
- 53. Aplicarem programes de promoció en col·laboració amb els ajuntaments per a oferir la pilota com a alternativa d'oci i esport en tots els municipis.
- **54.** Aprofitarem el programa Erasmus+ per a col·laborar amb altres països europeus i intercanviar informació sobre la pilota a mà.
- 55. Continuarem amb l'aposta i el creixement del programa Pilota a l'Escola.
- 56. Augmentarem les ajudes per als programes de tecnificació.

57. Continuarem col·laborant amb la Fundació de Pilota per a la promoció de les competicions professionals.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Cuidem de la gent

7. Esport

ESPORT

L'esport és una activitat bàsica en la vida de les persones, no sols des del punt de vista lúdic, sinó, i sobretot, des del punt de vista de la salut mental i corporal. L'Estat ha de donar suport a la difusió i l'extensió de la pràctica esportiva, des de l'escola fins a la tercera edat.

- 1. Exigirem la domiciliació fiscal en territori espanyol per a poder representar Espanya en qualsevol activitat esportiva.
- 2. Fomentarem l'esport en l'escola orientat a educar en una vida saludable i previndre l'obesitat, el sedentarisme, etc. des de ben menuts.
- Dotarem de beques per a la pràctica de l'esport quan es tracte d'una necessitat mèdica.
- Impulsarem plans esportius específics per a persones discapacitades.
- 5. Donarem suport a plans que fomenten la igualtat en l'esport i establirem mecanismes de conciliació laboral i familiar també en les activitats esportives professionals i semiprofessionals.
- 6. Millorarem i adaptarem l'accessibilitat de les instal·lacions esportives públiques.
- 7. Donarem suport a la pilota valenciana també des de l'administració central, amb el seu reconeixement legal com a esport, la qual cosa en permetrà la pràctica i la promoció en les mateixes condicions que qualsevol altre esport amb reconeixement estatal.
- 8. Impulsarem la creació d'un Centre d'Alt Rendiment Esportiu a territori valencià, gestionat per la Generalitat Valenciana.
- 9. Promourem la modificació del decret de repartiment dels diners recaptats en les travesses esportives perquè es destinen a les comunitats autònomes i no a les diputacions provincials.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

8. Canvi climàtic

CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic és el repte més gran al qual haurem de fer front com a societat en les pròximes dècades. Des de fa anys la comunitat científica està alertant sobre la necessitat de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle per a evitar escenaris de canvi climàtic catastròfic.

Hem d'actuar simultàniament i amb coherència en una doble via: descarbonitzar l'economia (la producció i el consum) i desenvolupar estratègies de benestar basades en la reducció del consum de recursos naturals i d'energia; en la conservació i la recuperació dels espais forestals, fluvials i agraris i la seua biodiversitat, així com en la distribució justa dels costos i beneficis d'aquesta transició ecològica necessària i inajornable.

La lluita contra el canvi climàtic i l'adaptació als seus efectes no és per a Compromís una política més, sinó que és una perspectiva transversal que afecta totes les polítiques públiques. Per això l'acció davant el canvi climàtic és un eix programàtic que impregna totes les propostes del conjunt d'aquest programa.

Les polítiques vinculades a la conservació del medi natural i del territori; la recuperació dels ecosistemes i la biodiversitat; la gestió cautelosa i la governança pública, transparent i democràtica dels recursos naturals; la promoció de les energies renovables o el respecte pels animals són claus per a construir una societat valenciana més resilient, millor adaptada, més justa i, per tant, més robusta dayant els riscos derivats del canvi climàtic.

- 1. Enfortirem els diversos cossos del personal de l'administració ambiental valenciana i del sector públic instrumental i els seus mitjans econòmics i materials per a garantir uns serveis públics de qualitat, que incentiven el desenvolupament sostenible de la societat valenciana, que garantisquen la protecció del nostre patrimoni natural i que reduïsquen la nostra vulnerabilitat davant els efectes del canvi climàtic.
- Reforçarem el cos d'agents mediambientals de la Generalitat mitjançant l'increment de personal, la dotació suficient d'equips materials i instrumentals, la formació contínua i la millora de les seues condicions laborals per a millorar la vigilància, prevenció i correcció d'impactes ambientals i irregularitats.
- 3. Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030. Enfortirem la col·laboració, cooperació i coordinació entre l'administració ambiental valenciana i les administracions estatal i local, en relació amb les polítiques sectorials autonòmiques.
- 4. Fomentarem i donarem suport tècnic i econòmic al voluntariat ambiental en totes les seues manifestacions; fomentarem l'accés a la informació ambiental i la participació ciutadana en els assumptes ambientals. Promourem iniciatives d'acords voluntaris de custòdia del territori o de responsabilitat social per a la conservació i recuperació d'hàbitats i de la biodiversitat i per a la lluita contra el canvi climàtic.
- Aprovarem una nova llei de protecció d'espais naturals valencians per a desenvolupar i adaptar a la realitat valenciana la normativa europea i estatal vigent en matèria de patrimoni natural, biodiversitat, conservació dels ecosistemes aquàtics i espais protegits pels seues alts valors ecològics.
- 6. Desenvoluparem i aplicarem els instruments de planificació dels recursos naturals, i de gestió i usos dels espais naturals protegits per a garantir la conservació i protecció dels ecosistemes i elements naturals d'alt valor

ecològic i la connectivitat entre els espais naturals. Ordenarem els usos, les pràctiques i les activitats humanes amb l'objectiu de garantir la seua compatibilitat i contribució a la conservació i promoció dels valors ambientals d'aquests espais.

- 7. Elaborarem i aplicarem plans de recuperació de les espècies de fauna i flora amenaçades.
- Reforçarem les funcions de supervisió i coordinació de les persones directores i conservadores dels nostres parcs naturals sobre les activitats o intervencions, públiques o privades, per a previndre repercussions ambientals negatives sobre els hàbitats o espècies objecte de protecció i garantir l'eficàcia i eficiència de les actuacions.
- 9. Incrementarem el personal i ampliarem els seus perfils professionals i augmentarem els recursos materials i econòmics dedicats a les tasques de planificació, gestió, control, sensibilització i educació ambiental als parcs naturals i espais naturals protegits valencians.
- 10. Enfortirem els mecanismes de participació ciutadana formals (juntes rectores) i no formals als parcs naturals de la Comunitat Valenciana per tal d'afavorir un diàleg ampli i constant entre les parts interessades i les administracions involucrades en els parcs naturals. Afavorirem la construcció de consensos duradors sobre la protecció i la conservació de la biodiversitat i la sostenibilitat dels usos econòmics i socials que es puguen portar a terme als espais naturals.
- 11. Ampliarem la xarxa d'espais naturals protegits valencians amb la creació dels parcs naturals del Caroig, Aitana i Serra Escalona, i impulsarem la declaració del Parc Natural de l'Albufera com a reserva de la biosfera, en col·laboració amb les diverses administracions públiques, els actors socials, econòmics i ambientals i les poblacions involucrades en aquests espais naturals.
- 12. Garantirem la sostenibilitat socioambiental de les activitats socioeconòmiques amb instruments fiscals, econòmics, comercials i administratius.

 Així mateix, promourem les activitats de baix impacte en l'àmbit dels es-

pais naturals protegits, de manera que contribuïsquen al coneixement, protecció, conservació i valoració social d'aquests espais naturals al temps que es permet la viabilitat socioeconòmica de les poblacions que hi viuen.

- 13. Enfortirem el desplegament i continuarem aplicant les línies estratègiques per a la prevenció d'incendis forestals a la Comunitat Valenciana, així com la col·laboració i coordinació interadministrativa per a la prevenció i l'extinció d'incendis forestals, reforçant la implementació dels plans municipals de prevenció d'incendis forestal. Enfortirem els mecanismes de participació mitjançant les meses de concertació per al desenvolupament de les mesures de gestió i restauració postincendi. Estendrem al màxim els plans d'aprofitament dels residus agrícoles i de jardineria sense recórrer a les cremes, amb l'objectiu d'aconseguir que tots els municipis tinguen plans efectius i mitjans operatius que permeten donar una aplicació útil als residus vegetals.
- 14. Aplicarem en la gestió forestal sostenible els criteris de multifuncionalitat dels ecosistemes forestals, de prevenció de l'erosió i dels incendis, de mitigació i adaptació als efectes del canvi climàtic, de participació pública efectiva i de col·laboració i coordinació entre administracions públiques. En particular, en l'elaboració del Pla General d'Ordenació Forestal i el desplegament del Pla d'Acció Territorial Forestal, així com en l'elaboració i desenvolupament dels plans d'ordenació de recursos forestals de les demarcacions, mitjançant els corresponents plans d'ordenació forestal i plans tècnics de gestió forestal, previstos en la llei forestal de la Comunitat Valenciana.
- 15. Posarem en marxa un fons forestal valencià com a instrument perquè els propietaris i els municipis que gestionen els seus boscos de manera sostenible reben una compensació que incentive aquestes pràctiques i que reconega el que els terrenys forestals ofereixen a la societat.
- 16. Regularem i posem en marxa del Centre Valencià de la Propietat Forestal amb la finalitat de promoure l'ordenació i la gestió adequades de les muntanyes de titularitat privada i la corresponsabilitat dels propietaris.

- 17. Millorarem la regulació de la pràctica cinegètica al nostre territori i l'aplicació de les mesures de control, seguiment, prevenció d'impactes sobre espècies o hàbitats protegits i de compatibilitat amb l'ús públic de camins, muntanyes públiques i zones humides. Millorarem el control efectiu dels plans tècnics d'ordenació cinegètica.
- 18. Actualitzar el catàleg d'aus cinegètiques per tal d'adaptar-lo a la situació actual de les espècies. Garantirem el coneixement de les espècies i la normativa aplicable entre les persones que practiquen la caça.
- 19. Incrementarem el control de la pesca esportiva per a reduir els riscos de les espècies en perill d'extinció o amenaçades. Evitarem la introducció i proliferació d'espècies de fauna invasores.

Residus

- 20. Desplegarem el nou pla integral de residus, una política de gestió de residus coordinada entre les administracions, transparent i integrada, basada en la reducció, la reutilització, la recollida activa i el reciclatge i la valorització dels materials.
- 21. Vincularem la repercussió del cost del tractament dels residus al volum de material rebutjat que va a parar als abocadors: a menor generació de residus i major quantitat de residus recollits separadament, menor serà el rebut del fem a pagar per la ciutadania. Així mateix, reinvertirem la recaptació de la fiscalitat en matèria de residus per part de les administracions i dels usuaris implicats en foment de la recuperació i reciclatge de materials.
- 22. Establirem plans municipals de prevenció i gestió dels residus amb horitzons temporals i objectius quantificats. Desenvoluparem sistemes d'incentius per a usuaris i administracions públiques amb unes polítiques correctes de reutilització, recuperació i reciclatge.
- 23. Desenvoluparem un conjunt de mesures per a donar suport tècnic i econòmic als consorcis de residus i, en particular, als ajuntaments de menys de 10.000 habitants, per a garantir una gestió dels residus adequada als objectius generals de la política valenciana de residus. Aplicarem els criteris de proximitat a la font de generació i xicoteta escala per al tractament dels residus.
- 24. Completarem la implementació de la recollida selectiva de matèria orgànica i promourem la recollida de residus domiciliaris porta a porta, a més de garantir la recollida selectiva en grans centres comercials, restaurants, comerços, escoles, hospitals, hotels i residències. Millorarem el seguiment, control i tractament dels residus industrials.
- 25. Promourem la reducció d'envasos d'un sol ús, en particular dels materials no biodegradables i no reciclables. Fomentarem la investigació, la innovació i la transferència de tecnologies vinculades a l'ús de materials

- biodegradables i fàcilment reciclables de baix impacte ambiental. Aplicarem mesures per a evitar l'obsolescència programada i fomentarem la substitució d'utensilis plàstics d'un sol ús per utensilis reutilitzables i/o biodegradables.
- 26. Aprofundirem en la transparència i participació en matèria de residus. Durem a terme un seguiment acurat de l'eficàcia i cost dels sistemes actuals de recollida d'envasos i l'aplicació de mesures per a la seua millora, incloent-hi la implementació de sistemes de dipòsit, devolució i retorn. Establirem sistemes de seguiment i de traçabilitat del reciclatge i de recuperació de materials en els sistemes públics i privats de gestió de residus.
- 27. Establirem i revisarem els sistemes de gestió i tractament de residus industrials per tal d'assegurar el compliment de la jerarquia de gestió i l'establiment d'un sistema de recuperació de materials en l'àmbit industrial.
- 28. Ampliarem la xarxa de punts de recollida selectiva de residus agraris plàstics i d'envasos de fertilitzants i fitosanitaris. Implementarem programes per a la incorporació al terreny, reutilització o reciclatge de les restes de podes agràries i forestals, palla de l'arròs i restes de jardineria per a evitar la crema d'aquests materials.
- 29. Eliminarem tots els punts negres d'abocaments il·legals existents. Finalitzarem el segellat d'abocadors il·legals i d'aquells que hagen acabat la seua vida útil així com la descontaminació i la restauració ecològica dels terrenys afectats.
- 30. Potenciarem l'ecoeficiència i l'ecodisseny incorporanat l'anàlisi del cicle de vida en l'etiquetatge dels productes, així com la seua capacitat de reciclabilitat i les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- 31. Continuarem garantint un funcionament òptim, participatiu i transparent dels consorcis de residus.
- 32. Completarem les infraestructures de tractament de residus pendents i

millorarem o substituirem les que presenten deficiències. Realitzarem un seguiment continu del funcionament de totes les instal·lacions per a previndre impactes negatius sobre les persones, la qualitat de l'aire, del sòl, de l'aigua i de la biodiversitat.

- 33. Desenvoluparem campanyes d'informació, conscienciació i bones pràctiques sobre aquesta matèria dirigides a la ciutadania així com als centres de treball (públics i privats), centres educatius i esdeveniments públics.
- 34. Difondrem en l'administració i ens públics autonòmics i locals i entre la ciutadania l'ús de les clàusules socials en la contractació pública per a fomentar la compra pública responsable i l'ús de tecnologies netes, ecoeficients i de residu zero. Les instal·lacions de l'administració pública valenciana actuaran com a centres de demostració de l'aplicació de bones pràctiques de minimització de la generació de residus i economia circular.

Qualitat ambiental i territori sostenible

- **35.** Millorarem la normativa per a previndre la contaminació acústica i facilitar la seua aplicació.
- 36. Aprovarem una llei per a previndre la contaminació lumínica.
- 37. Millorarem i ampliarem les xarxes de vigilància de la qualitat de l'aire i de l'aigua i augmentarem la freqüència dels mostrejos així com l'accessibilitat ciutadana a les dades i la informació generada.
- 38. Fomentarem la investigació i l'aplicació de tecnologies estalviadores de recursos naturals i energia, tecnologies netes i processos productius no contaminants.
- 39. Reforçarem el personal, els mitjans tècnics i econòmics de l'administració ambiental per tal d'agilitzar els processos d'avaluació ambiental de les activitats econòmiques, garantint un nivell òptim de protecció ambiental i de control de les activitats.
- 40. Elaborarem i posarem en marxa en totes les comarques del País Valencià els plans d'acció territorial per a l'ordenació supramunicipal dels usos del sòl i la protecció del sòl no urbanitzable, en particular, la conservació i potenciació de les infraestructures verdes, els corredors ecològics i el sòl fèrtil, així com per a garantir sistemes de transport públic eficaços i eficients. Explorarem projectes de corredors verds a les grans ciutats per a fomentar i implementar nous espais en l'àmbit urbà i metropolità, que facen més sostenible la vida a aquestes àrees.
- 41. Elaborarem una estratègia valenciana de conservació dels sòls fèrtils i de lluita contra l'erosió i la desertificació, que articule mesures d'informació i comunicació, de formació i d'incentius per a la gestió i conservació de la matèria orgànica i la humitat en el sòl; gestió sostenible de la biodiversitat forestal i de la coberta vegetal; rotació de cultius; prevenció, control i reversió de processos erosius; i permeabilització i reversió de sòls segellats. Desplegarem els instruments normatius necessaris per a previndre la pèrdua de sòls fèrtils i l'erosió com a conseqüència de la construcció

- d'infraestructures i de les activitats econòmiques sobre sòl forestal, zones humides i sòl agrari.
- 42. Elaborarem una estratègia valenciana de desenvolupament rural sostenible amb l'objectiu de preservar els valors ambientals, revertir el despoblament i millorar la qualitat de vida de les persones que viuen a les zones
 rurals, incrementant les rendes i llocs de treball; fomentant el treball autònom, la creació de pimes i cooperatives, i introduint el teletreball; promovent activitats econòmiques sostenibles i noves activitats innovadores
 i de baix impacte territorial; incorporant incentius fiscals i econòmics i
 millorant les dotacions i serveis públics, de comunicació i financers.
- 43. Ampliarem les oficines comarcals agràries amb personal especialitzat en medi ambient, que assessore, informe i impulse mesures de desenvolupament rural sostenible. I que, a més, ajude la població rural a rebre informació, tramitar documents, sol·licitar ajudes i elaborar projectes sobre medi ambient i sostenibilitat.
- 44. Propiciarem l'urbanisme compacte, multifuncional, amb perspectiva de gènere, adaptat a les condicions climàtiques i geogràfiques i a la capacitat de càrrega del territori; un urbanisme capaç de donar resposta a les necessitats de tots els grups de població, basat en l'ús estalviador i eficient dels recursos naturals i l'energia, així com en la potenciació de la biodiversitat urbana i de la mobilitat no motoritzada i el transport públic. Promourem el manteniment, la restauració i la rehabilitació dels edificis existents així com la millora de la seua eficiència energètica i hídrica.
- 45. En les fases de diagnosi, planificació i gestió, caldrà prendre en consideració la minimització d'emissions d'efecte hivernacle així com els possibles efectes del canvi climàtic sobre el territori, la biodiversitat, el clima, les activitats humanes i la salut de les persones, a fi d'articular una planificació territorial i urbanística mitigadora de les emissions d'efecte hivernacle i adaptada als efectes del canvi climàtic, amb l'objectiu de re-

duir la vulnerabilitat de les persones i del territori davant el canvi climàtic.

46. Prioritzarem les inversions i incrementarem el personal i els recursos materials i econòmics adreçats a la millora de l'accessibilitat i la connectivitat urbana, comarcal i metropolitana, a través de la mobilitat no motoritzada i les xarxes de transport públic, així com la millora de les infraestructures de ferrocarril existents. Garantirem uns serveis de transport públic adequats a les necessitats de les persones a les comarques d'interior.

Energies

- 47. Fomentarem l'ús eficient i estalviador de l'energia en tots els àmbits productius i de serveis: construcció, indústria, agricultura, comerç i transport. Impulsarem mesures organitzatives, fiscals i normatives per a facilitar i promoure l'ús dels vehicles elèctrics, el transport públic i la mobilitat no motoritzada.
- 48. Impulsarem les energies renovables, especialment les més netes i menys impactants ecològicament, paisatgísticament i territorialment.
- 49. Avaluarem els impactes ambientals de l'ús de la biomassa residual (agrícola, urbana o forestal) com a font d'energia, i preveurem alternatives com el seu ús en agricultura ecològica o l'aportació estructural a sòls pobres o degradats.
- Para Pla Eòlic Valencià pendent d'execució per a garantir l'existència de recursos eòlics i minimitzar els impactes paisatgístics i ambientals, tant de les instal·lacions productives i construccions associades com dels accessos i vies elèctriques d'evacuació. Analitzarem la viabilitat de les instal·lacions de producció d'energia eòlica de menor escala en zones industrials i ports per al consum local.
- 51. Estudiarem la idoneïtat d'instal·lacions de xicoteta i mitjana potència que puguen generar energia per a poblacions xicotetes, habitatges dispersos, granges, indústries o altres consums disseminats pel territori, que eviten no sols els impactes sinó el malbaratament energètic per transport i els riscos associats a les línies elèctriques.
- 52. Revisarem la xarxa elèctrica existent i les previsions d'ampliació per a minimitzar-ne els impactes. Evitarem que aquestes instal·lacions creuen el medi forestal, però en qualsevol cas, adoptarem mesures de cautela especial, tot considerant les xarxes tipificades com a segures, en relació amb els incendis forestals.
- 53. Promourem l'ús diversificat de les fonts energètiques per tal d'adequar-les a les demandes locals i disseminades i que aquestes demandes

- puguen ser cobertes per fonts locals de baix impacte, transport mínim i major eficiència i adequació a les condicions climatològiques, constructives i culturals de cada territori.
- Promourem les instal·lacions de producció d'energia solar amb menor impacte visual i que requerisquen les mínimes línies de transport, tals com sostres solars, pèrgoles, cobertes de naus industrials o la ubicació en polígons industrials per a cobrir part de les demandes locals.
- 55. Establirem normes per a minimitzar els impactes paisatgístics sobre la vegetació natural o agrícola, el sòl fèrtil i la biodiversitat, i els riscos erosius associats a les vies de comunicació a obrir (camins, torres, postes o línies de tensió) a l'hora d'ubicar parcs solars en sòl no urbanitzable.
- 56. Exigirem al Govern central un calendari per al tancament definitiu de la Central Nuclear de Cofrents al final de l'actual pròrroga de funcionament al març de 2021, així com l'elaboració d'un pla de contingència social i econòmica de l'àrea d'influència socioeconòmica de la central i la provisió elèctrica posterior al tancament.

Aigua

- 57. Realitzarem activitats de sensibilització, comunicació i educació formal i no formal en relació amb totes les dimensions i valors vinculats amb l'aigua, la importància social, econòmica i ambiental dels serveis ecosistèmics vinculats a l'aigua, així com la necessitat de protecció dels espais d'aigua, la seua conservació i l'ús racional i eficient, tant a la llar com en les activitats econòmiques.
- 58. Elaborarem una llei de transició hidrològica, basada en l'aplicació de la Directiva Marc de l'Aigua (DMA) per recuperar i conservar el bon estat dels rius, aqüífers, llacs, estuaris i aigües costaneres; per a garantir l'ús sostenible de l'aigua en cada conca; per a garantir l'aplicació de mesures de mitigació i adaptació als efectes del canvi climàtic; i per a reconéixer i garantir l'exercici del dret humà essencial d'accés a l'aigua potable i al sanejament de totes les persones.
- 59. Assessorarem i donarem suport als municipis que posen en marxa processos de remunicipalització del servei de l'aigua i que aposten per un model energètic públic.
- 60. Promourem l'elaboració participativa de plans de recuperació ecològica, socioeconòmica i patrimonial de les principals conques de les quals forma part la Comunitat Valenciana, començant per les conques del Xúquer (incloent-hi el Magre i l'Albaida), Vinalopó, Segura, Túria, Palància, Millars i Serpis.
- 61. Elaborarem una estratègia valenciana de gestió dels recursos hídrics i dels usos de l'aigua a llarg termini, basada en criteris d'autonomia, sostenibilitat i adaptació al canvi climàtic, que compte amb la participació efectiva de totes les parts interessades, incloent-hi el usuaris, per tal d'avançar cap a una transició hidrològica justa.
- 62. Crearem un fons econòmic plurianual per a l'adaptació de l'agricultura i la ramaderia davant els efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics amb la finalitat de facilitar la incorporació de mecanismes de gestió, tèc-

nics i econòmics per a promoure i incentivar les pràctiques agràries que permeten la conservació dels recursos hídrics (reducció de contaminació, optimització de l'ús de l'aigua, maximització dels serveis ambientals vinculats a l'aigua) i que beneficien la conservació de l'estructura del sòl fèrtil i la seua capacitat de retenció d'aigua; la reconversió varietal cap a cultius millor adaptats al canvi climàtic; la millora de la posició dels productors en la cadena de valor de la cadena alimentària per a garantir la rendibilitat i la viabilitat de l'activitat agrària i el desenvolupament rural. Aquest fons es nodrirà de partides pressupostàries autonòmiques, estatals i europees.

- Promourem les bones pràctiques i l'ús de tecnologies netes i estalviadores d'aigua en els diversos sectors econòmics, potenciant els innovadors, basats en el coneixement, poc contaminants i poc intensius en l'ús dels recursos naturals. Aquestes pràctiques s'han de posar en marxa i intensificar en tots els sectors productius i de serveis: agricultura, turisme, indústria, construcció, urbanisme, ús domèstic i xarxes urbanes de distribució.
- Previndrem i corregirem les fonts de contaminació puntual i difusa en les aigües superficials i subterrànies. Aplicarem de manera efectiva les directives europees de nitrats, plaguicides, de prevenció i control integrat de la contaminació i de depuració urbana. Incorporarem regulacions específiques per a previndre la contaminació del medi aquàtic amb substàncies químiques emergents i delimitarem els perímetres de protecció en els punts d'extracció d'aigües subterrànies, especialment si estan destinades al consum humà.
- 65. Afavorirem un model de producció agroecològic i estalviador en l'ús de l'aigua, adaptat a les característiques climàtiques del territori. En aquest sentit, promourem la investigació i la transferència de coneixement i tecnologia per a l'adopció de bones pràctiques de gestió del sòl i de l'aigua; de conreus i varietats poc demandants d'aigua; de mètodes biològics per

a la prevenció i gestió de plagues i de maneig correcte de fertilitzants i productes fitosanitaris. Promourem la viabilitat econòmica dels conreus de secà i mantindrem i conservarem els regadius històrics amb alts graus de naturalització així com els vinculats a la conservació d'espais naturals protegits.

- 66. Garantirem la regeneració de les aigües residuals urbanes i promourem la seua reutilització en l'agricultura, per a reduir la vulnerabilitat dels regadius a causa de la disminució d'aigües superficials i subterrànies, evitant així el deteriorament i la sobreexplotació de rius i aqüífers.
- 67. Potenciarem la reutilització de les aigües regenerades, la dessalació d'aigua marina i la desalobració d'aigües salobres utilitzant energies renovables, així com la captació urbana i periurbana d'aigua de pluja, a més d'exigir al Govern central l'activació de les dessaladores.
- 68. Millorarem les xarxes de distribució i emmagatzematge d'aigua i les infraestructures i pràctiques de reg. Evitarem l'extensió de la superfície de regadiu en aquelles zones que es troben en situació d'estrés hídric o en risc d'estar-ho, tenint en compte les previsions dels efectes del canvi climàtic.
- 69. Finalitzarem les obres complementàries del transvasament Xúquer-Vinalopó per a permetre la plena operativitat d'aquesta infraestructura a fi de satisfer els usos agraris del Vinalopó i revertir la sobreexplotació dels aqüífers.
- 70. Reduirem la vulnerabilitat dels recursos necessaris per al manteniment dels regadius tradicionals al Baix Segura, evitant la translació dels desequilibris del sistema Tajo-Segura al sistema Segura. Exigirem a la Confederació Hidrogràfica del Segura l'eliminació dels residus sòlids (principalment envasos) de la conca baixa del Segura i la millora de la qualitat de les aigües que arriben als regadius tradicionals i a les platges.
- 71. Defensarem l'ús conjunt del transvasament Tajo-Segura i dels recursos hídrics no convencionals que complementen els recursos transvasats en cada moment, de manera que es puguen garantir les demandes agràries i urbanes del sud alacantí amb aigua de qualitat adequada a cada ús i amb

un cost assumible per part dels usuaris. Al mateix temps, analitzarem i posarem en marxa alternatives a mitjà termini articulant l'ús de recursos hídrics no convencionals (desalobració, reutilització d'aigües regenerades i dessalació d'aigua marina) amb energies renovables, de manera que es puguen garantir les demandes amb aigua de qualitat adequada a cada ús amb un cost assumible per part dels usuaris. Exigirem a la Confederació Hidrogràfica del Segura que garantisca que les aigües del transvasament no s'utilitzen fora dels perímetres de reg legalment establits.

- 72. Treballarem en col·laboració amb l'IGME i les confederacions hidrogràfiques del Xúquer i del Segura per a millorar el coneixement i la caracterització de les aigües subterrànies al País Valencià; identificar les possibilitats d'ús sostenible d'aigües subterrànies i garantir el bon estat dels aqüífers.
- 73. Impedirem l'aplicació al nostre territori de les tècniques de fracturació hidràulica (fracking) o similars, ja siguen exploratòries o d'explotació, pel seu elevat risc a generar fenòmens de contaminació dels recursos hídrics subterranis, entre altres impactes ambientals.
- 74. Posarem en marxa un marc normatiu autonòmic que garantisca el dret humà a l'aigua potable i al sanejament (garantia d'un mínim vital de 100 litres/persona/dia i la prohibició dels talls de subministrament a les persones per manca de recursos econòmics) i que establisca objectius, criteris i indicadors clars d'eficiència i sostenibilitat en l'ús de l'aigua i en la prestació dels serveis, així com el respecte a la publicitat de contractes i prestacions; la transparència dels costos i la progressivitat de la seua repercussió en la ciutadania, junt amb mecanismes públics de control, transparència i rendició de comptes dels gestors dels serveis.
- 75. Promourem la gestió integral del cicle urbà de l'aigua amb un model públic de gestió directa, eficient, sostenible, transparent i participativa. Crearem una unitat de suport i assessorament als ajuntaments perquè puguen desenvolupar una bona gestió pública directa i, en el cas dels que opten per fórmules de gestió indirecta, perquè puguen controlar i garantir la bona qualitat de la gestió de les empreses concessionàries.

- 76. Promourem l'observatori ciutadà de l'aigua, com a òrgan consultiu i de participació pública de la Generalitat en matèria de gestió del cicle urbà de l'aigua i de garantia del dret humà a l'aigua potable i al sanejament.
- 77. Elaborarem un diagnòstic de l'estat de les infraestructures urbanes d'abastiment, clavegueram i depuració de les aigües i posarem en marxa un pla autonòmic plurianual per a la renovació i implantació d'aquestes xarxes i de les instal·lacions, incorporant-hi instruments específics de finançament.
- 78. Posarem a disposició de les persones usuàries la informació relativa a la qualitat de l'aigua potable en cada moment, i realitzarem campanyes per a promoure l'ús de l'aigua de l'aixeta per a beure i cuinar a la llar i als establiments hostalers, pels seus avantatges des del punt de vista de la salut pública, l'economia familiar i el medi ambient.
- 79. Afavorirem les actuacions de prevenció dels riscos d'inundacions en nuclis urbans basades en la naturalesa: recuperació o creació de zones humides per a l'amortiment d'avingudes, amb possibilitat de reutilització posterior; incorporació de les tècniques de drenatge urbà sostenible i tècniques de recuperació de la capacitat de drenatge natural del territori a les zones inundables; instal·lació de xarxes separatives i mecanismes distribuïts d'emmagatzematge i infiltració de cabals punta en zones urbanes i permeabilització. Evitarem la construcció d'habitatges, instal·lacions industrials o de serveis en zones inundables, així com d'infraestructures de transport que actuen com a dics en cas d'avinguda.
- 80. Establirem mecanismes d'assegurances, especialment adreçats a propietaris agraris i comunitats de regants, per tal d'articular la compensació econòmica a zones de sacrifici i la utilització de les xarxes de regadiu tradicional com a xarxes de drenatge en episodis d'avingudes.
- 81. Crearem ajudes directes al sector agrari per a reduir els costos socials i econòmics de les èpoques de sequera, adreçades a xicotets productors agraris per a pal·liar els danys socioeconòmics derivats de l'absència continuada de precipitacions, en forma de compensació directa de rendes, en lloc d'utilitzar la rebaixa o exempció general dels costos de l'aigua.

Benestar animal

- 82. Aprovarem una llei per a garantir la dignitat i el benestar animal. Donarem suport a les entitats locals per als plans d'esterilització felina i l'atenció dels animals abandonats amb sacrifici zero, en col·laboració amb les associacions protectores d'animals.
- **83.** Fomentarem la creació d'instal·lacions mancomunades entre entitats locals i associacions de protecció animal per a canalitzar la participació ciutadana i assegurar que els recursos públics es dediquen íntegrament al benestar animal.
- **84.** Crearem la figura específica dels santuaris per a aquells animals qualificats de granja que hagen eixit del circuit alimentari o no hagen estat mai en ell, amb una regulació específica com a animals de companyia.
- **85.** Fomentarem que els ajuntaments elaboren i apliquen plans d'esterilització felina i de control sanitari de les colònies de gats, i que garantisquen la capacitació, acreditació i protecció de les persones col·laboradores que alimenten colònies de gats amb pinso sec.
- **86.** Fomentarem campanyes d'adopció d'animals i d'informació i de conscienciació per a evitar l'abandó d'animals.
- 87. Restringirem la venda d'animals (especialment gossos i gats) i establirem una reglamentació rigorosa i controlable per a evitar males condicions de cria, exhibició i venda d'animals i maltractes, risc de malalties i danys. Previndrem l'abandonament amb una correcta informació als compradors, obligatòria en els punts de venda autoritzats i inspeccionats. Prohibirem la venda d'animals fora d'aquestes condicions controlades i inspeccionades.
- **88.** Facilitarem en la legislació urbanística la possibilitat d'obtenir la declaració de nucli zoològic per a promoure l'establiment de societats protectores i la conversió de les gosseres en protectores.
- 89. Controlarem i supervisarem, amb criteris objectius i rigorosos, la situació dels animals en captivitat en instal·lacions públiques del nostre país i assegurarem en tots els casos condicions adequades i de benestar animal, sense maltractes ni pràcti-

- ques de risc de malalties.
- 90. Establirem major rigor en la comprovació dels requisits per a l'obtenció dels permisos de caça i registre de gossos de caça, per a evitar que els gossos que ja no poden caçar siguen abandonats o acaben morint. Aquest registre permetrà combatre abusos i sancionar-los degudament. Regularem les característiques de les installacions permanents per als gossos i prohibirem que no disposen d'espai suficient perquè l'animal desenvolupe les seues necessitats com a espècie.
- 91. Desincentivarem al territori valencià tots aquells espectacles que incloguen animals i els que reporten patiment, mitjançant les modificacions legals oportunes.
- **92.** Establirem mesures educatives i de conscienciació ciutadana per a fomentar la sensibilització en matèria de protecció animal.
- 93. Portarem a terme una regulació que facilite l'accés d'animals de companyia al transport públic i establiments hostalers, a més facilitar l'accés d'aquests animals a altres establiments públics com les residències de persones majors, cases d'acollida de dones maltractades o albergs per a transeünts. Avançarem en l'equiparació jurídica dels gossos de teràpia i defensa amb els gossos pigall.
- **94.** Fomentarem, estimularem i realitzarem campanyes sobre el valor de l'acollida com a suport i alternativa als centres.
- 95. Implementarem un pla director de gestió dels centres d'acollida d'animals abandonats o perduts, dotat amb recursos suficients.
- 96. Els plans d'emergència per inundacions o incendis preveuran el rescat d'animals a l'hora de realitzar les evacuacions, tant dels animals de granja com dels domèstics i dels salvatges ferits, en coordinació amb els centres de recuperació, les clíniques veterinàries i les associacions.
- 97. Establirem mesures, com els tancats, per a reduir el risc d'atropellaments de fauna.
- Promourem la reducció de l'IVA dels serveis veterinaris.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

8. Canvi climàtic

CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic és el repte més gran al qual haurem de fer front com a societat en les pròximes dècades. És urgent la necessitat de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle per evitar escenaris de canvi climàtic catastròfic. Hem d'actuar en una doble via: anar cap a una producció i consum més responsable amb el medi ambient i desenvolupar estratègies de benestar encarades a reduir el consum de recursos naturals i d'energia, conservar i recuperar els espais forestals, fluvials i agraris i la seua biodiversitat, així com a la distribució justa dels costos i beneficis d'aquesta transició ecològica necessària i inajornable.

En aquest sentit és clau l'alineament d'energia, clima i polítiques ambientals amb l'objectiu d'accelerar la transició a una economia sostenible, circular i competitiva.

Energia: Cap a una transició energètica justa i sostenible

- Cap a una transició energètica justa per combatre el canvi climàtic

L'Acord de París sobre clima i energia adoptat en desembre de 2015, tot i les seues limitacions que per força haurem de superar, defineix un full de ruta fonamentat en la transformació radical de la forma en què usem l'energia i la lluita contra el canvi climàtic perquè la Terra no supere els 1,5°C d'increment de temperatura mitjana.

En el cas de l'estat espanyol, a més, s'hi donen alguns factors propis que demanen actuar amb la màxima urgència, com ara l'altíssima taxa de dependència energètica que llastra l'economia i desequilibra la balança de pagaments, un sistema elèctric en mans de les companyies de l'oligopoli energètic que provoquen un encariment desmesurat de l'energia amb un dels rebuts de l'electricitat més cars d'Europa i la intolerable xacra de la pobresa energètica.

En els darrers mesos de la passada legislatura, l'acord de les forces de progrés ha possibilitat un important gir en el plantejament de les polítiques de transició energètica i de lluita contra el canvi climàtic. Cal continuar augmentant els compromisos legislatius i les accions per descarbonitzar la nostra economia, amb l'objectiu d'arribar a 2050 amb un sistema energètic 100% renovable.

Per això, la pròxima legislatura serà clau per a incrementar els esforços, concretar i posar en marxa un marc d'acord polític i social sobre set eixos:

- Abandonar els combustibles fòssils i l'energia nuclear
- 2 Avançar ràpidament cap a la independència energètica
- Implantar un sistema elèctric eficient, renovable i d'autoconsum
- Transformar la mobilitat de combustió en elèctrica
- Abordar la rehabilitació energètica del parc d'habitatges, edificis i barris
- 6. Descarbonitzar l'economia i transformar el sistema productiu sobre la base de la investigació, la innovació i la competitivitat
- Posar la ciutadania en l'eix central de les transformacions amb un sistema energètic transformat, autogestionable, participatiu i democràtic

- Una nova legalitat per a un nou marc del clima i l'energia

En el primer any de legislatura:

- Transposició de les noves directives europees, com ara la Directiva 2018/844 d'eficiència energètica dels edificis, la Directiva 2018/2002 d'eficiència energètica i la Directiva 2018/2001 d'energies renovables, per ser tres instruments de fort contingut per a l'impuls econòmic i de lluita contra el canvi climàtic.
- Adopció immediata de l'element clau de la governança energètica, com ara el Reglament (UE) 2018/1999 del Parlament Europeu i del Consell de l'11 de desembre de 2018 sobre la governança de la Unió de l'Energia i de l'Acció pel Clima.
- Aprovació del Marc Estratègic d'Energia i Clima: Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica, Pla Integrat d'Energia i Clima 2021-2030, Estratègia de Transició Justa, i tots els instruments de planejament cridats a moure l'economia i crear ocupació en matèria de:
 - Pla d'energies renovables integrant l'autoconsum
 - Pla de transformació del sector de l'automoció cap a la mobilitat elèctrica
 - Pla estratègic de rehabilitació energètica d'edificis, habitatges i barris
 - Pla d'eficiència energètica per a tots els sectors de l'economia i la producció
 - Pla d'adaptació al canvi climàtic i augment de la resiliència
- 4. Una Estratègia energètica per a la transició justa

En termes generals per als sectors energètics bruts i contaminants que hauran de ser tancats, el cessament de l'activitat ha d'estar acompanyada de plans de transició justa, reactivació econòmica i industrial de manera que les persones treballadores en els esmentats sectors no patesquen cap conseqüència negativa en les seues vides i puguen reincorporar-se a altres sectors d'activitat.

- 5. La prohibició de les prospeccions marines, el fracking i la importació de gas procedent d'aquest tipus de tècniques extractives.
- 6. Pla de tancament progressiu de les centrals de carbó i d'abandonament de la mineria.
- 7. Pla de tancament programat de totes les centrals nuclears i de gestió dels residus conforme vaja caducant la seua llicència d'activitat
- Pla per acabar amb la xacra de la pobresa energètica incorporant la rehabilitació energètica, la modificació tarifaria i les renovables.

Reforma global i urgent del sector energètic

El sector energètic a l'estat espanyol depèn fonamentalment de fonts de generació fòssil i nuclear, amb efectes adversos sobre el medi ambient, la salut i la seguretat. És per això que proposem:

- Una transformació profunda del funcionament i la regulació del sector elèctric: auditoria del dèficit de tarifa i dels costos reals del sistema elèctric, eliminació dels oligopolis per a garantir els drets de la ciutadania i una retribució adequada dels excedents de l'autoconsum i l'autoconsum compartit.
- 10. Avançar cap a un sistema que tinga com a base els incentius fiscals per tal d'afavorir l'eficiència energètica i les fonts renovables d'energia.
- 11. Acabar amb les portes giratòries i els sous d'escàndol dels exministres fitxats per les empreses de l'oligopoli energètic.
- 12. Garantir als inversors un marc legislatiu d'estabilitat i àgil en els procediments administratius.
- 13. En el context de reforma del sector elèctric, remunicipalitzar les xarxes de distribució dels municipis com a garantia d'una major penetració de les renovables en l'àmbit local.

- Un Pla d'Energies Renovables per a la Transició Energètica

El planejament renovable ha d'estar integrat en el sistema amb rang de llei, donat que l'evolució tecnològica i industrial dels sistemes d'aprofitament de les fonts d'energia renovables i l'existència d'un potencial energètic específicament alt fan de l'estat espanyol un lloc idoni per assolir un objectiu 100% renovable per a l'any 2050.

- Desenvolupament d'un pla industrial i de R+ D+i de transferència de tecnologia a la indústria per fomentar la generació de valor tecnològic.
- 15. Desenvolupament d'un pla de formació en tots els àmbits tecnològics i de

- materials en els diferents nivells, des d'estudis de caràcter universitari a formació professional.
- 16. Adaptació de les xarxes de transport i distribució d'acord amb l'entrada en funcionament de centrals renovables i del tancament esgraonat i programat de les centrals convencionals.
- 17. Establiment d'un sistema retributiu suficient, convergent i d'acord amb les corbes d'aprenentatge i maduració de cada tecnologia.
- 18. Establiment d'una política fiscal activa perquè la transició cap a les energies renovables siga suportada per les energies no renovables.
- 19. Un nou pla eòlic que incloga la repotenciació d'instal·lacions tecnològicament superades, l'eòlica de baixa i mitjana potència, l'eòlica marina i el suport a les instal·lacions dels xicotets productors com ara municipis i polígons industrials.
- 20. Electrificació dels ports amb renovables tot utilitzant els molls i espigons per a instal·lacions eòliques i fotovoltaiques.
- 21. Desenvolupar una normativa específica que facilite la integració de l'energia fotovoltaica en el sistema, ja que es tracta d'una tecnologia modular, distribuïda, de recurs disponible conegut i competitiva.
- 22. El pla de desenvolupament de la fotovoltaica ha d'estar especialment centrat en la seua incorporació com a base de la generació distribuïda, compartida i en autoconsum.
- 23. Integració en la rehabilitació energètica amb l'objectiu d'aconseguir Edificis de Consum Gairebé Nul, on les fonts fòssils no siguen l'energia d'elecció.
- 24. Totes les renovables, com són biomassa, biogàs, geotèrmica, etc., requereixen plans i regulació específics per al seu desenvolupament i ubicació en el nou sistema energètic.

- Emmagatzematge d'energia

El binomi renovables i emmagatzematge d'energia es mostra com una realitat inqüestionable i de gran futur i és la clau per a una penetració imparable de les renovables en el camí d'acomplir els acords de París sobre canvi climàtic i avançar cap a un món descarbonitzat.

La conjunció renovables, emmagatzematge, cotxe elèctric i xarxes intel·ligents constitueix l'estratègia vertebral que hem de desenvolupar per a estabilitzar el subministrament i fer la xarxa més flexible i més fiable.

25. Per això, les universitats i empreses han de jugar un paper essencial amb l'impuls de l'administració, tot possibilitant estar presents en tots els centres de planificació, decisió i investigació a nivell internacional.

- Autoconsum i generació distribuïda

En la nostra proposta energètica la ciutadania que consumeix ha d'assumir un paper predominant a l'hora de decidir de quina forma vol cobrir les seues necessitats energètiques en règim d'autoconsum i generació compartida donant cabuda a polígons industrials, centres comercials i illes de finques als barris en règim de balanç net i retribució adequada dels excedents.

El desenvolupament que proposem es basa en les següents propostes:

26. Elaborar el reglament recollit en el Reial decret llei RDL 15/2018 de mesures urgents per a la transició energètica i protecció dels consumidors.

- 27. Aplicació del balanç net amb gestió administrativa simplificada que integre els drets del consumidor/productor a ser retribuït adequadament pels excedents d'energia que envie a la xarxa amb igualtat de condicions que la resta d'agents del sistema.
- 28. La no existència de limitacions ni en la dimensió de la instal·lació ni en potència ni per la relació entre l'energia generada i la consumida.
- 29. Garantir la possibilitat de l'emmagatzematge i, per tant, la minimització del seu consum respecte a la xarxa, aplicant bonificacions fiscals.
- 30. Els models de generació distribuïda i autoconsum estan en procés de transformació i representen una oportunitat per generar valor econòmic en el desenvolupament d'equipaments, sistemes de gestió i d'emmagatzematge, vehicles elèctrics, etc.
- 31. Donats els elevats consums energètics derivats del cicle integral de l'aigua, es vetlarà perquè la depuració, el dessalatge i en general el tractament i bombeig de l'aigua incorpore energies renovables.

NOTA: Amb el programa electoral a punt d'entrar a impremta, hem conegut que, fruit d'una acció constant durant anys a favor de l'autoconsum, el Govern de l'estat ha aprovat el Reial Decret pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum en Espanya. Saludem i compartim la satisfacció amb tots els actors que tant han treballat a favor de la implantació de l'autoconsum. Aquest RD requereix una anàlisi i una valoració acurades que farem a partir de ser publicat al BOE. Tot i això, considerem prioritària la tramitació i adopció de la circular de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) per la qual s'estableix la metodologia i condicions de l'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica, perquè es resolguen de manera definitiva les barreres administratives encara existents tot adoptant principis coherents amb les perspectives que obre aquesta nova regulació.

- Rehabilitació energètica d'habitatges i justícia energètica per a les persones

La mala qualitat dels habitatges és responsable del sobreconsum energètic dels edificis. Les famílies més desfavorides disposen dels habitatges que estan més mal aïllats i amb calefaccions ineficients. Això, junt amb l'elevat preu de l'energia, és la principal causa de la pobresa energètica, cosa que reclama accions de les administracions públiques.

Accions per a la rehabilitació energètica:

- 32. Impuls per revitalitzar el sector de la construcció invertint en la rehabilitació integral i l'eficiència energètica dels edificis, per tendir a l'edifici de consum quasi nul tal com marca la nova Directiva 2018/844/UE, alhora que es reactiva l'economia i es crea ocupació en l'àmbit local.
- Programa específic per a la rehabilitació energètica dels barris i les llars més vulnerables a partir del Pla de Rehabilitació d'Habitatges 2018-2021.
- **34.** Programa de capacitació per a les persones treballadores del sector que han perdut l'ocupació a partir de la crisi i per a joves desocupats
- **35.** Incorporació de la Rehabilitació Energètica i Integral als programes de Formació Professional.

Accions contra la pobresa energètica:

36. Garantir la participació dels sectors socials més desfavorits i el dret fonamental a l'energia en un marc de transició energètica justa perquè puga produir-se una veritable i justa lluita contra el canvi climàtic.

- 37. Dotar-se d'instruments d'identificació de la pobresa energètica amb mapes de risc, per zones i per tipus de construcció.
- 38. Adoptar les mesures tarifàries pertinents, de facturació, financeres i fiscals per acabar amb aquest tipus de pobresa.
- 39. Vincular les ajudes per a la millora de l'eficiència energètica dels habitatges a la renda disponible de les famílies.
- 40. Garantir la impossibilitat de suspensió del subministrament energètic a habitatges durant el període hivernal, sense un informe previ dels Serveis Socials tal com garanteix la Renda Valenciana d'Inclusió.
- Promulgació d'una llei contra la pobresa energètica i d'un pla per eradicar-la.
- **42.** Incorporació de la Rehabilitació Energètica i Integral als programes de Formació Professional.

Nota: Amb el programa electoral a punt d'entrar a impremta, hem conegut que, fruit d'una acció constant durant anys per eliminar la pobresa energètica, el Govern de l'estat ha aprovat l'Estratègia contra la Pobresa Energètica. Saludem i compartim la satisfacció amb tots els actors que tant han treballat a favor de l'eradicació de la xacra de la pobresa energètica. Aquesta Estratègia requereix una anàlisi i valoració acurada que farem a partir de ser publicada al BOE. Esperem i desitgem que els seus continguts responguen a les expectatives i òbriguen una nova etapa on siguen salvaguardats els drets energètics de les persones.

Qualitat ambiental: cap a una economia circular

- Gestió segura i responsable dels residus

Un ús racional i sostenible dels recursos passa per una gestió dels possibles residus futurs. El principi que ha de regir la gestió de residus és, en primer lloc, la no generació de residus, tot implantant el 'residu zero' com a horitzó estratègic. Això és un repte i una oportunitat en la qual han de treballar de manera conjunta les administracions, els ciutadans i els agents econòmics.

Aquestes polítiques seran clau per a la transició ecològica de la societat i una oportunitat de generació de fins a 500.000 llocs de treball en aquests nous sectors.

- 43. Impulsarem l'estratègia estatal 'residu zero' com a marc d'actuació mínim per a les comunitats autònomes, tot implementant els sistemes de control i seguiment d'indicadors harmonitzats en la gestió dels fluxos de residus i de les estratègies d'educació i conscienciació dels ciutadans i la implicació dels actors econòmics. Mesures de foment de sistemes de control de la generació de residus per a implementar formes de pagament per generació realment justos que contribuesquen a la reducció efectiva dels residus.
- Promourem polítiques actives per a la promoció de l'economia circular (inclosos incentius fiscals) per a facilitar la transició ecològica de tots els agents econòmics, incentivant l'ecodisseny i la no obsolescència programada.
- 45. Fomentarem la gestió sostenible dels residus sobre la base dels principis de proximitat i descentralització per a la implementació de les infraestructures necessàries, incloent-hi un marc estatal que limite la transferència dels residus, imposant taxes i costos extres per quilòmetre recorregut.

- 46. Adequarem els sistemes integrats de gestió (SIG) d'envasos als objectius mínims marcats per la UE, tot implementant mesures que asseguren la transparència del sistema i els seus costos reals, inclosos els generats per la recollida i la neteja dels ajuntaments. Treballarem per a la creació d'un nou marc normatiu que propicie que sistemes més eficients per criteris ambientals siguen els que es potencien per arribar a objectius de fins al 90% de reciclatge d'envasos.
- Transposarem a l'ordenament jurídic estatal les noves directives del paquet d'economia circular de la UE (DOUE 14/06/2019) en els primers 100 dies de govern, per tal d'ajudar els ajuntaments en la millora de la gestió.
- 48. Fomentarem l'activitat de preparació per a la reutilització en envasos de vidre i altres productes com a mecanisme de foment de l'economia circular en els àmbits local, autonòmic i estatal.
- 49. Aplicarem un cànon de penalització de l'abocament de residus municipals que siga finalista i redunde en la millora econòmica de l'incentiu per a la reducció, reutilització i recollides selectives de qualitat. Legislar per tal que siga un cànon cedit a les comunitats autònomes en els primers 100 dies de govern.
- 50. Assegurarem la gestió eficient i transparent dels residus declarats servei públic de titularitat autonòmica. Realitzarem controls i seguiments efectius del bon funcionament de les instal·lacions de residus.
- 51. Construirem dades fiables, contrastables, de domini públic, actualitzades i actualitzables en tot allò relacionat amb la gestió de residus i la seua afecció en els ecosistemes.
- 52. Difondrem campanyes d'educació destinades a la població en general i especialment als diferents sectors més implicats en la producció de residus, per tal de fomentar-ne la reducció i la correcta gestió. També farem sensibilització sobre els impactes que aquests generen en el medi ambient i les seues solucions.

- 53. Promourem mesures per a la cooperació d'empreses distribuïdores i productores amb l'objectiu de minimitzar l'envasament i embalatge.
- **54.** Redimensionarem l'entitat de macroplantes de tractament per a reduir al màxim la distància entre punts d'origen de producció de residus i punts de tractament. Potenciarem la separació en origen.
- 55. Afrontarem la realitat dels sòls contaminats, especialment els que afecten directament la salut humana, per mitjà de plans específics de descontaminació i de confinament o control en els casos en els quals no puga donar-se un tractament definitiu a curt termini.
- 56. Impulsarem un pla per a la recollida selectiva generalitzada de residus urbans amb mesures de suport als ajuntaments (assessorament legal i tècnic, ajudes) per què es puguen adoptar les actuacions necessàries, com per exemple:
 - Introducció de l'obligatorietat de la recollida separada de matèria orgànica i recollida selectiva de matèria orgànica en origen.
 - Desenvolupament normatiu i fiscal de foment de la separació en origen.
 - Estudi i desenvolupament de la implantació de la recollida separada de matèria orgànica dels residus urbans, amb fiscalitat positiva per a aquells ajuntaments i entitats que la desenvolupen.
- Desenvoluparem l'economia circular que garantesca una reducció de l'ús dels recursos naturals. Centrarem el sistema de gestió en la reducció en origen i la recuperació de materials i dipòsits als abocadors per tal d'acomplir els objectius europeus de reciclatge:
 - Com a mesura urgent, prohibició d'utensilis de plàstic d'un sol ús abans de l'any 2021 (coberts i plats de plàstic, bastonets de cotó, canyetes o envasos de menjar i beguda de poliestirè, etc.) al mercat així com en bars i restaurants.
 - 10% de reducció de residus respecte de 2010.
 - 5% de reutilització de Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics (RAEE).
 - 50% de reciclatge de residus domèstics i comercials.

- 70% de valorització de Residus de la Construcció i Demolició (RCD).
- 58. Implantació de mesures proactives de reducció de residus, tals com:
 - Compra pública responsable.
 - Actuacions contra l'obsolescència programada.
 - Foment de la compra a granel.
 - Promoció del consum dels productes locals.
- 59. Promocionarem i bonificarem les polítiques i actuacions de residu zero (compostatge comunitari, reutilització d'envasos, etc.)
- 60. Eliminarem la incineració de residus urbans de qualsevol sistema de gestió, potenciant la recuperació, el reciclatge o la biometanització.
- 61. Potenciarem l'ecoeficiència en el sistema de producció i consum, incloent-hi l'anàlisi del cicle de vida dels productes i els indicadors derivats en l'etiquetat, tot indicant-ne la capacitat de reciclabilitat.
- 62. Potenciarem la xarxa de reparació, mercat de segona mà i reducció de les bosses de plàstic d'un sol ús, tal com indica la legislació europea.
- 63. Impulsarem els sistemes de recollida, recuperació, reciclatge i eliminació que millor fomenten la qualitat i els rendiments de separació de la matèria recuperada.
- 64. Desenvoluparem el sector del reciclatge de residus industrials com a sector de l'economia verda, bo i evitant la incineració i el dipòsit en abocador.
- 65. Redefinirem la funció dels punts nets, incloent-hi els punts nets mòbils, per a millorar la quantitat i la qualitat dels productes recollits.
- 66. Promourem l'economia circular en la gestió dels residus agropecuaris, i els considerarem com un recurs i no com a residu.
- 67. Desenvoluparem un pla estatal d'energies renovables relacionat amb la gestió global dels residus: fotovoltaica, biometà, etc.
- Promourem l'ús de Fons Europeus per tal de contribuir al desenvolupament de nous sistemes de reducció, reutilització, recollida i tractament de residus.

- Qualitat de l'aire

- 69. Incrementarem la xarxa de mesurament de la contaminació atmosfèrica en col·laboració amb les comunitats autònomes i els ajuntaments; i complementarem la publicació de les dades de manera accessible i, sobretot, de fàcil comprensió per a la població, per tal de donar una informació adequada i actualitzada puntualment de les superacions dels llindars de protecció.
- 70. Impulsarem l'elaboració estatal dels Plans de Qualitat de l'Aire de les aglomeracions urbanes i millorarem els existents. A més, crearem una Xarxa Estatal de Qualitat de l'Aire.
- 71. Per tal d'incorporar tecnologies més netes als sistemes productius industrials, promocionarem les ajudes per a la reconversió i l'adequació de les empreses existents, així com per a noves empreses o activitats que incorporen tecnologies no contaminants o més eficients en l'ús de recursos naturals bàsics com ara aigua, energia o matèries primeres.
- 72. Incrementarem les despeses en R+D+i vinculades a la lluita contra la contaminació i la producció de residus, la promoció de la reutilització, el foment del reciclatge, el manteniment en bon estat dels recursos hídrics, les energies renovables de menor impacte, l'edificació sostenible i la mobilitat no contaminant.
- 73. Impulsarem la comptabilitat ambiental i les inversions verdes en les empreses, tot incrementant els avantatges fiscals i de contractació amb l'Administració per a les empreses compromeses amb el control i la reducció de la contaminació.
- 74. Establirem incentius fiscals per a les empreses que realitzen l'avaluació ambiental contínua (amb indicadors de millora) per augmentar la competitivitat de les empreses que milloren els estàndards ambientals mínims.
- 75. Desenvoluparem ajudes a la investigació pública de tecnologies i processos industrials adreçats a la minimització de la contaminació, la reutilització de subproductes i la substitució i eliminació de les substàncies contaminants nocives dels processos industrials.
- 76. Promourem una fiscalitat ambiental basada en incentius, reformant els tributs ja

existents per tal de transformar les activitats potencialment contaminants i penalitzar els consums malbaratadors de recursos naturals. La finalitat no és l'increment de la pressió fiscal, sinó la seua redistribució i reorientació ecològica de manera que alleugeresca les càrregues sobre les activitats més sostenibles i les incremente sobre les que són clarament insostenibles.

77. Revisió i ampliació de la normativa sobre contaminació acústica perquè la seua aplicació es traduesca en la millora efectiva urbana i urbanística.

- Prevenció de danys ambientals i protecció dels recursos naturals

L'estratègia i les mesures adreçades a la prevenció de danys i a la protecció dels recursos naturals està intimament vinculada amb la preservació de les cobertes de vegetació, la connectivitat dels hàbitats naturals i la biodiversitat, pel seu valor intrínsec i per la seua contribució al benestar humà.

- 78. Propiciarem la modificació de la Llei d'Avaluació Ambiental perquè siguen vinculants els informes que emet la Generalitat en la fase de consultes dels procediments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes de competència estatal que es desenvolupen al territori valencià i perquè s'hi contemplen processos de mediació per a la resolució de situacions de discrepància entre el govern espanyol i la Generalitat.
- 79 Incrementarem el grau de col·laboració del Seprona i de les fiscalies ambientals.
- 80. Potenciarem el canals per a facilitar l'efectiva coordinació del Ministeri Fiscal amb la Generalitat.
- **81.** Establiment d'incentius fiscals per a les empreses que realitzen l'avaluació ambiental contínua (amb indicadors de millora) per a augmentar la competitivitat de les empreses que milloren els estàndards ambientals mínims.
- 82. Per tal d'evitar el dumping ambiental en el marc de l'Estat espanyol, s'establirà un

- fons compensatori a favor d'aquelles comunitats autònomes amb programes més ambiciosos en matèria de protecció ambiental i de la natura.
- 83. Crearem un nou Índex de Disponibilitat de Recursos Ambientals com a indicador de referència que s'afegesca als indicadors tradicionals de la comptabilitat macroeconòmica (PIB, IPC, renda per càpita), tant en l'àmbit de l'Estat com en el de les diferents comunitats autònomes. Aquest indicador incorporarà sèries de dades estables i homogènies sobre l'estat i l'evolució dels paràmetres més destacats de qualitat ambiental, nivells de contaminació, disponibilitat i qualitat de recursos ambientals
- **84.** Impulsarem la revisió de lleis bàsiques de Muntanyes, de Costes i d'Avaluació Ambiental, i la modificació dels apartats que no garantesquen la protecció adequada de la biodiversitat i el medi natural.
- 85. Incrementarem les línies de R+D+i vinculades a la lluita contra la contaminació i a la promoció del reciclatge i la recuperació de residus, la depuració integral d'aigües, les energies alternatives, l'edificació sostenible i la mobilitat no contaminant.
- 86. Promourem una fiscalitat ambiental basada tant en la creació de nous gravàmens com en la reforma dels tributs ja existents, per tal de transformar les activitats potencialment contaminants i de penalitzar els consums malbaratadors de recursos naturals. La finalitat no és l'increment de la pressió fiscal, sinó la seua redistribució i reorientació ecològica de manera que alleugeresca les càrregues sobre les activitats més sostenibles i les incremente sobre les que són netament insostenibles.
- 87. Millorarem i estendrem els sistemes de detecció de focs mitjançant infrarojos i altres modalitats de detecció remota, i incrementarem les dotacions aèries de lluita contra incendis, en col·laboració amb les comunitats autònomes.
- Desenvoluparem ajudes específiques per a la millora dels ecosistemes forestals per tal d'aconseguir boscos més pluriestratificats i madurs, amb major biodiversitat i més resilients al foc.
- 89. Implementarem el Fons Forestal Estatal, a l'objecte d'incentivar les externalitats productives dels terrenys forestals ordenats, com a sistema de pagament pels serveis ambientals o beneficis ecosocials que procuren aquestes àrees al conjunt de la societat. Aquest fons reforçarà les capacitats de gestió sostenible i de con-

- servació dels boscos de les comunitats autònomes, els municipis i els propietaris forestals i crearà ocupació al món rural, ajudant en gran mesura a evitar-ne el despoblament.
- **90.** Impulsarem, amb criteris científics interdisciplinaris, les institucions d'investigació dedicades a la gestió forestal sostenible i la restauració d'hàbitats naturals, i incrementarem la col·laboració entre les universitats, els centres públics d'investigació i les Administracions.
- 91. Incrementarem les inversions i els equips d'investigació dedicats a la prevenció i lluita contra la desertificació, un tema prioritari davant dels efectes del canvi climàtic.

- Protecció de la costa i del medi marí

- 92. Efectuarem la delimitació i fitació de les zones de domini públic marítim-terrestre, bo i revisant d'ofici les delimitacions dubtoses o contradictòries.
- 93. Incrementarem la xarxa de mesurament de la contaminació aquàtica i, en col·laboració amb comunitats autònomes i ajuntaments, aplicarem un major rigor en les concessions administratives per a la utilització de l'espai marítim-terrestre, que sols hauran de fer-se en casos excepcionals d'interès general.
- **94.** Limitarem la construcció d'infraestructures que modifiquen els corrents marins i que causen un impacte negatiu sobre les costes.
- 95. Tenint especial consideració respecte als efectes del canvi climàtic i l'augment del nivell del mar, es desenvoluparà una Planificació Estratègica Marina per al conjunt de l'Estat que fixarà les bases per a les diferents activitats humanes en el medi marí, primant la integració d'activitats sostenibles i la protecció dels ecosistemes.
- 96. Fomentarem la divulgació de les àrees marines protegides i del seus valors naturals en la societat, i les inclourem en les estratègies de promoció turística i d'educació ambiental. També afavorirem l'increment de l'impacte positiu d'aquestes àrees en les poblacions costaneres d'influència.

- 97. Treballarem amb els diferents agents implicats per a reduir els abocaments al mar.
- **98.** Establirem la prohibició per a nous sondejos, prospeccions i explotacions d'hidrocarburs.

- Biodiversitat i territori

- 99. Establirem mesures cautelars de protecció de les zones LIC (Llocs d'Interès Comunitari) i ZEPA (Zones d'Especial Importància per a les Aus) de la Xarxa Natura 2000, mentre no compten amb la corresponent norma de gestió i hagen estat declarades ZEC (Zones d'Especial Conservació) per les comunitats autònomes.
- 100. Fomentarem la delimitació de les vies ramaderes i suspendrem cautelarment qualsevol procés de modificació d'amplària o traçat que afecte les vies que encara no ha estat delimitades.
- 101. Delimitarem i fitarem les vies ramaderes encara pendents i suspendrem cautelarment qualsevol procés de modificació d'amplària o traçat que afecte vies encara no delimitades.
- 102. Desenvoluparem un règim d'ajudes destinades al turisme rural o de natura, la rehabilitació, la restauració i la millora paisatgística i a d'altres activitats tradicionals compatibles amb la conservació dels ecosistemes rurals i forestals.
- 103. Promourem ajudes adreçades a municipis de l'interior de menys de 5.000 habitants per a la recuperació del patrimoni històric, cultural i natural amb l'objectiu de lluitar contra el despoblament rural i potenciar-ne l'atractiu turístic.
- 104. Dissenyarem i implementarem un pla de rescat ecològic que incloga el conjunt de zones degradades amb l'objectiu d'augmentar la conservació d'espècies i hàbitats i la restauració ambiental.
- 105. Promourem el desenvolupament de l'estratègia estatal de la infraestruc-

- tura verda i de la connectivitat i restauració ecològica, inclosa en la modificació de la llei 33/2015 que modifica la llei 42/2007 de patrimoni natural i de la biodiversitat.
- 106. Fomentarem la lluita contra l'entrada d'espècies exòtiques invasores i implementarem mitjans per a millorar l'eficàcia en la seua eradicació i control.

Educació ambiental, formació i participació

- **107.** Desenvolupar majors continguts i recursos d'educació ambiental en el currículum escolar, i impulsar la formació del professorat.
- 108. Impulsar campanyes de comunicació que s'emmarquen en els objectius de l'economia circular i baixa en carboni, amb missatges directes que ajuden la societat a canviar cap a hàbits més sostenibles.
- 109. Dirigir campanyes als joves per a connectar amb els recents moviments de reivindicació ambiental i de lluita contra el canvi climàtic, mitjançant el desenvolupament de recursos específics i, especialment, en les xarxes socials.
- 110. Desenvolupar programes de formació i jornades de difusió de les tecnologies netes, les ecoetiquetes, l'agricultura i la ramaderia ecològiques i d'altres certificacions ambientals que permeten un consum més conscient.
- 111. Fomentar els fòrums de debat i els òrgans de participació ambiental, de manera que s'aconseguesca major implicació de la societat en el procés de transició ecològica.
- 112. Incentivar els programes de voluntariat ambiental.

Aigua

L'aigua és essencial per a la vida, és fràgil davant de la contaminació i el deteriorament dels ecosistemes i és un recurs renovable però no infinit. És un bé comú i públic, un patrimoni ecosocial que cal gestionar, conservar i protegir perquè els nostres fills i filles en puguen gaudir i satisfer les seues necessitats. El model econòmic dominant de producció i consum ha intensificat l'ús d'aigua dolça i la seua contaminació, així com les emissions de gasos d'efecte hivernacle que ja estan provocant un canvi climàtic a escala planetària.

El canvi climàtic se suma a les pressions prèvies sobre els rius i aqüífers de les elevades demandes d'aigua per a l'agricultura, la producció d'electricitat, els usos urbans, industrials i turístics preexistents. Els seus efectes ja són manifestos en l'actualitat en la península Ibèrica: increment de les temperatures, reducció de les precipitacions, major variabilitat en les pluges dels períodes nivals, períodes de sequera més perllongats, episodis més freqüents de pluges torrencials i reducció de la disponibilitat de recursos hídrics naturals.

Cal abordar la política i la gestió de l'aigua des d'una perspectiva de sostenibilitat, equitat, transparència i participació social per adaptar els nostres usos de l'aigua als efectes del canvi climàtic i recuperar la salut dels rius i aqüífers. Tot això, amb l'objectiu de fer una transició hidrològica i climàtica justa del nostre model socioeconòmic i reduir la vulnerabilitat ambiental, social i econòmica de les persones i els territoris.

Per abordar aquests reptes, proposem un ventall de mesures agrupades 7 eixos d'actuació:

- 113. Adaptar el marc normatiu estatal per a una gestió sostenible, eficaç i justa de l'aigua
- 114. Control públic, transparència, accés a la informació i participació ciutadana efectiva en la gestió de l'aigua
- 115 Coordinació i col·laboració eficaç entre administracions

- 116. Planificar els usos de l'aigua tenint en compte els drets humans essencials i el canvi climàtic
- 117. Protegir i recuperar del bon estat de rius, zones humides i aqüífers
- 118. Adaptar els usos de l'aigua al canvi climàtic
- 119. Adaptar la disponibilitat d'aigua al canvi climàtic

- Adaptar el marc normatiu estatal per a una gestió sostenible, eficaç i justa de l'aigua

- 120. Elaborar una llei de transició hidrològica basada en l'aplicació de la Directiva Marc de l'Aigua (DMA) i les seues directives europees filles, per recuperar i conservar el bon estat de rius, aqüífers, llacs, estuaris i aigües costaneres, garantir l'ús sostenible de l'aigua en cada conca, garantir l'aplicació de mesures de mitigació i adaptació als efectes del canvi climàtic i reconèixer i garantir l'exercici del dret humà essencial d'accés a l'aigua potable i el sanejament a totes les persones.
- 121. Desenvolupar un marc normatiu estatal que enfortesca les capacitats dels ajuntaments per portar a terme una gestió pública, sostenible, eficaç, equitativa, eficient, sostenible, transparent i participativa dels serveis públics essencials d'abastiment d'aigua potable i sanejament. Regular la durada màxima dels contractes de concessió i la destinació del cànon concessional per tal que revertesca en inversions en el cicle urbà de l'aigua i es garantesca el control efectiu públic dels serveis i la possibilitat de reversió de la concessió sense costos abusius.
- **122.** Adaptar la normativa sobre reutilització d'aigües regenerades per impulsar-ne la utilització sostenible i assequible als diversos usos (en particular, l'agrícola).

- 123. Millorar la regulació dels contractes de cessió i els centres d'intercanvi de drets d'ús d'aigua per tal de garantir que l'aplicació d'aquests instruments no genera especulació i mercantilització dels drets concessionals d'ús privatiu d'aigua, o empitjorament de l'estat de les masses d'aigua cedents, que no soscava la facultat de l'Administració per reassignar recursos entre usos, o que compta amb un control administratiu i públic efectiu i són mecanismes transparents amb accés públic a tota la informació sobre la seua aplicació. Circumscriure l'aplicació d'aquestes mesures a la gestió de sequeres i garantir l'aplicació estricta de l'article 69.1 de la Llei d'aigües.
- 124. Reformar la composició dels Consells de l'Aigua de les demarcacions hidrogràfiques, incorporant-hi els sectors marginats en els esmentats òrgans de participació: activitats recreatives, de turisme fluvial, usos no econòmics dels rius i col·lectius socials que promouen l'ús sostenible de l'aigua i la defensa dels rius i els aqüífers.

- Control públic, transparència, accés a la informació i participació ciutadana efectiva en la gestió de l'aigua

- 125. Promoure l'educació ambiental i campanyes d'informació, comunicació i sensibilització de la població, així com de sectors concrets, en relació amb qüestions com ara el caràcter de bé públic, patrimoni ecosocial i la multiplicitat de dimensions de l'aigua, la importància de la conservació dels ecosistemes fluvials i els aqüífers per al benestar humà present i futur, les bones pràctiques en l'ús de l'aigua i el territori per a fer front als efectes previstos del canvi climàtic sobre el cicle hidrològic, la prevenció de la contaminació, el dret humà d'accés a l'aigua potable i el sanejament, o la importància de la participació pública en la gestió i planificació de l'aigua.
- 126. Establir mecanismes de transparència i rendició de comptes per a tots els gestors i usuaris de l'aigua (administracions públiques, comunitats de

- regants, empreses hidroelèctriques, empreses subministradores d'aigua, etc.) que garantesquen l'accés públic i el control extern efectiu de la gestió de l'aigua i dels diversos usos de l'aigua per mitjà del subministrament actiu i continu d'informació sobre els volums utilitzats, procedència i destinació de l'aigua, costos i preus, qualitat de les aigües, efectes ambientals, estat de les masses d'aigua, etc.
- 127. Fomentar i garantir l'accés efectiu a la informació, així com la participació pública real, efectiva i transparent en la planificació i en la gestió de l'aigua, per tal d'evitar l'opacitat i l'arbitrarietat.
- 128. Garantir que el registre públic d'aigües i el catàleg d'aigües privades està actualitzat i consolidat, en particular, abans de portar a terme centres d'intercanvi de drets d'ús d'aigua o contractes de cessió de drets d'ús d'aigua entre usuaris. Garantir l'accés públic als registres de drets concessionals i de drets privats d'aigua i volums efectivament utilitzats pels usuaris, mitjançant les webs oficials de les confederacions hidrogràfiques.
- 129. Realitzar un control efectiu de tots els usos de l'aigua, en particular de les extraccions d'aigües subterrànies, així com dels perímetres de regadiu per tal d'evitar usos il·legals.
- 130. Portar a terme controls periòdics i permanents necessaris perquè, en els casos que l'ús efectiu de l'aigua siga inferior als drets d'ús d'aigua reconeguts, es procedesca a la revisió concessional per adaptar els drets d'ús d'aigua atorgats als usos efectius, i sempre amb una perspectiva d'ús sostenible i ambiental a llarg termini de les masses d'aigua, incloent-hi els efectes del canvi climàtic.
- 131. Abordar un procés de diàleg i consens social a escala estatal per a la consecució d'un acord estatal per a la gestió sostenible de l'aigua davant del canvi climàtic, prenent com a referència la Directiva Marc de l'Aigua i propostes com, per exemple, les de l'Acord social per l'aigua, en defensa dels nostres rius i per l'aigua pública.

Coordinació i col·laboració eficaç entre administracions

- 132. Crear procediments operatius per tal de garantir l'efectivitat de la coordinació i cooperació entre les autoritats estatals, autonòmiques i municipals en matèria de planificació i gestió de l'aigua, dins de cada demarcació hidrogràfica, amb l'objectiu de garantir la coherència i sostenibilitat a llarg termini dels usos de l'aigua, del cicle hidrològic i els ecosistemes dependents.
- 133. En els casos de reutilització d'aigües regenerades, millorar la coordinació de les Confederacions Hidrogràfiques amb les autoritats competents autonòmiques i agilitzar la concessió dels cabals regenerats, bo i disminuint les pressions sobre les masses d'aigua.
- 134. A l'hora d'emetre informes relatius a la disponibilitat d'aigua requerits pels instruments de planificació urbanística, les Confederacions Hidrogràfiques tindran en compte els efectes del canvi climàtic sobre el territori objecte de planificació a l'hora calcular la disponibilitat d'aigua.

- Planificar els usos de l'aigua tenint en compte els drets humans essencials i el canvi climàtic

135. Garantir que l'aigua de millor qualitat disponible en cada conca hidrogràfica es dedica de manera prioritària a la producció d'aigua potable, per davant de la resta d'usos. Protegir aquestes masses d'aigua i prevenir la seua contaminació, així com garantir fonts de subministrament alternatives d'aigua d'alta qualitat per a la producció d'aigua potable en casos d'escassetat d'aigua.

- 136. Incorporar el millor coneixement disponible relatiu als efectes previstos del canvi climàtic sobre l'evolució de les temperatures i el règim de precipitacions i hidrològic (patrons de precipitacions per subconques, disponibilitat de recursos hídrics superficials i subterranis) a escala de conca fluvial en el cicle de planificació 2021-2027 i en l'elaboració dels plans de sequera de les demarcacions hidrogràfiques.
- 137. Portar a terme els estudis científics necessaris per determinar dels cabals ecològics (rius), els requeriments ambientals (llacs i zones humides) i les restriccions ambientals (masses d'aigua subterrània) i establir uns règims de cabals ecològics efectius en els plans hidrològics de conca per aconseguir el bon estat de les masses d'aigua i l'ús sostenible de l'aigua.
- 138. Revisar la viabilitat i la sostenibilitat del catàleg d'obres previstes en els plans hidrològics de conca tenint en compte el millor coneixement disponible sobre els efectes del canvi climàtic relatiu a la disponibilitat i gestió dels recursos hídrics en cada conca hidrogràfica.
- 139. Posar en marxa un pla d'inversions per portar a terme aquelles obres i actuacions de la planificació hidrològica que siguen viables en un context de canvi climàtic per tal de pal·liar la reducció de recursos hídrics i prevenir els efectes negatius del canvi climàtic.
- 140. Incorporar els plans especials d'alerta i eventual sequera dins del procés de planificació hidrològica i sotmetre'ls, com a mínim, al mateix nivell d'exigència pel que fa a la participació pública exigida per a la planificació hidrològica.
- 141. Avaluar l'efectivitat de les actuacions realitzades del Pla de Xoc de Modernització de Regadius sota criteris d'estalvi d'aigua, d'eficiència en l'ús de l'aigua i de repercussió ambiental, social i de viabilitat econòmica, tenint en compte el millor coneixement disponible sobre els efectes del canvi climàtic sobre el cicle hidrològic.
- 142. Revisar el Pla Nacional de Regadius tenint en compte el millor coneixement disponible sobre els efectes previstos del canvi climàtic sobre l'evolució de les temperatures i el règim de precipitacions i hidrològic (patrons

de precipitacions i infiltració per subconques, disponibilitat de recursos hídrics superficials i subterranis) per tal de prevenir la realització d'inversions (i la creació d'expectatives) que deriven en la sobreexplotació de les masses d'aigua superficial i subterrànies, així com les pèrdues econòmiques futures derivades de la inviabilitat de la mateixa inversió.

- 143. Posar en marxa un pla plurianual d'investigació i seguiment de les aigües subterrànies per assolir un coneixement detallat dels aqüífers i del seu funcionament, i identificar les possibilitats i les condicions d'utilització sostenible a llarg termini d'aigües subterrànies. Incorporar aquest coneixement i les actuacions que se'n desprenguen a la planificació i la gestió de l'aigua per tal de garantir l'ús sostenible de les aigües subterrànies a llarg termini.
- 144. Promoure el desenvolupament de plans de gestió de la demanda dels usos urbans, incloent-hi la formulació de plans municipals de gestió de l'aigua en períodes de sequera, per tal de garantir el dret humà essencial d'accés a l'aigua potable i el sanejament, fomentar l'estalvi i ús eficient de l'aigua, conservar la qualitat de l'aigua, afavorir la reutilització de les aigües regenerades en l'àmbit urbà i l'adaptació dels serveis urbans del cicle urbà de l'aigua al canvi climàtic.
- 145. En relació amb la gestió dels riscos d'inundació en les zones urbanes, promoure l'elaboració de plans municipals de prevenció i gestió d'inundacions, així com l'adopció de mesures de prevenció i gestió d'inundacions basades en la natura, els sistemes urbans de drenatge sostenible i l'ordenació dels usos del territori que evite les construccions en zones inundables.

- Protegir i recuperar del bon estat de rius, zones humides i aqüífers

- **146.** Prevenir i corregir les fonts de contaminació puntual i difusa, tant en les aigües superficials com en les subterrànies.
- 147. Incrementar els recursos humans, materials i pressupostaris de les confederacions hidrogràfiques per millorar la caracterització i el seguiment de l'estat de les masses d'aigua, de les pressions i dels impactes sobre les masses d'aigua, així com per portar a terme actuacions de recuperació del seu bon estat.
- 148. Realitzar actuacions de restauració morfològica i ecològica dels llits i boscos de ribera per millorar l'estructura i la funcionalitat dels ecosistemes aquàtics. Identificar i eliminar els assuts i preses en desús dels rius, i realitzar la permeabilització dels assuts i preses en ús per garantir la connectivitat longitudinal dels rius.
- **149.** Prevenir la introducció, així com desenvolupar plans de control i eliminació, d'espècies de flora i fauna invasores dels ecosistemes aquàtics.
- **150.** Procedir a la tramitació de la caducitat de concessions quan haja finalitzat el període de concessió o no s'estiga produint l'aprofitament autoritzat, d'acord amb els requisits de la legislació vigent.
- 151. Des de les Confederacions Hidrogràfiques, elaborar plans de recuperació ecològica, socioeconòmica i patrimonial de les principals conques fluvials que travessen la Comunitat Valenciana, començant per les conques del Xúquer, Vinalopó, Segura, Túria, Palància, Mijares i Serpis, en col·laboració amb les autoritats autonòmiques i municipals, comptant amb la participació de la població i de totes les parts interessades.
- 152. Treballarem en la planificació dels usos, gestió i conservació del parc natural de l'Albufera i reivindicarem al Ministeri de Medi Ambient que garantesca aigua suficient del Xúquer per a l'Albufera i acabe el col·lector oest i instal·lacions associades, obres paralitzades per la corrupció en Acuamed, evitant així que arribe aigua contaminada al llac i afavorint la reutilització d'aigua en l'agricultura.

- 153. Finalitzar i mantenir actualitzat l'inventari de pous, procedint al tancament dels pous no autoritzats, i realitzar un seguiment i control de les extraccions d'aigües subterrànies en totes les masses d'aigua subterrània; prioritàriament, en les que es troben en mal estat quantitatiu.
- 154. En les masses d'aigua en mal estat quantitatiu o en risc d'estar-ho, deixar d'atorgar drets d'ús d'aigües subterrànies i establir plans d'explotació vinculants que reduesquen les extraccions per tal de recuperar gradualment el bon estat de la massa d'aigua, que contemplen la seua substitució per recursos d'un altre origen o bé la recuperació dels drets d'ús d'aigua que superen els recursos disponibles, bo i garantint, en tot cas, la sostenibilitat de les alternatives que s'adopten.
- 155. Elaborar les normes d'explotació dels aqüífers compartits per dos o més demarcacions (com és el cas de l'aqüífer Villena-Jumilla o Vega Media del Segura, per exemple) amb l'objectiu de garantir la disponibilitat i la qualitat de l'aigua i el seu ús sostenible i equitatiu a llarg termini.
- **156.** Recuperar l'espai fluvial mitjançant mesures de gestió i ordenació del territori i l'ús d'infraestructures verdes per millorar la protecció de la població davant els riscos d'inundació.
- 157. Promoure projectes d'investigació i aplicació de recàrrega artificial d'aquífers.
- 158. Prohibir l'aplicació de tècniques de fractura hidràulica (fracking) o similars, ja siga exploratòries o d'explotació, que puguen generar fenòmens de contaminació dels recursos hídrics subterranis, el deteriorament dels ecosistemes aquàtics continentals o marins, o l'increment dels riscos geològics.

- Adaptar dels usos de l'aigua al canvi climàtic

159. Realitzar auditories dels perímetres de regadiu en totes les zones regables per tal de detectar transformacions a regadiu que no compten amb títol jurídic o no

- s'hagen realitzat d'acord amb la legalitat, i procedir a la corresponent reversió. De manera prioritària, en els casos en què aquest ús depèn de masses d'aigua en mal estat o en risc d'estar-ho o de recursos externs o afecte a espais naturals protegits.
- 160. Evitar l'extensió de la superfície de regadiu en les zones que es troben en situació d'estrès hídric o en risc d'estar-ho tenint en compte les previsions dels efectes del canvi climàtic.
- 161. Crear un fons econòmic plurianual per a l'adaptació de l'agricultura i la ramaderia davant els efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics amb l'objectiu de reduir la vulnerabilitat socioeconòmica i ambiental d'aquest sector i garantir-ne la viabilitat a llarg termini. Aquest fons servirà per realitzar diagnòstics de situació i dissenyar i executar plans d'adaptació de l'agricultura i la ramaderia a escala comarcal davant dels efectes del canvi climàtic que contemplen la conservació dels recursos hídrics (reducció de contaminació, optimització de l'aigua, maximització del serveis ambientals vinculats a l'aigua) i beneficien la conservació de l'estructura del sòl fèrtil i la seua capacitat de retenció d'aigua, la reconversió varietal i cap a cultius més ben adaptats al canvi climàtic, i la millora de la posició dels productors en la cadena de valor de la cadena alimentària per garantir la rendibilitat i la viabilitat de l'activitat agrària i el desenvolupament rural.
- 162. Adoptar mesures per prevenir la contaminació difusa provinent de l'agricultura, tals com buffer bands en les masses d'aigua superficials i perímetres de protecció en les masses d'aigua subterrània, i implementar mesures des de l'administració, amb la col·laboració activa dels sindicats agraris, comunitats de regants, centres d'investigació i universitats, i serveis d'extensió agrària, per facilitar informació, sensibilitzar i donar formació contínua als llauradors i llauradores per garantir la gestió correcta d'adobs i productes fitosanitaris i la conservació dels recursos hídrics.
- 163. Passar dels projectes o programes de modernització de regadius a projectes o programes de millora de la viabilitat i adaptació dels sistemes de reg davant dels efectes del canvi climàtic. Cal superar la perspectiva actual de mera transformació del sistema de reg per gravetat en un sistema de reg per degoteig. Els

projectes de millora i adaptació dels sistemes de reg han d'incloure l'anàlisi de les inversions, les alternatives tècniques (incloent-hi auditories hídriques i energètiques), les mesures de formació i de gestió adaptades al context geogràfic, climàtic, ecològic, socioeconòmic i patrimonial on hagen d'implementar-se, així com mesures de seguiment, per tal d'evitar efectes perversos sobre les masses d'aigua, la biodiversitat i l'activitat agrària, que, fins i tot, en puguen posar en perill la continuïtat.

- 164. Realitzar un seguiment i avaluar ex ante i ex post els projectes de reg localitzat a escala de zona regable i de la seua interrelació amb la resta de la conca. La implementació de canvis en els sistemes de reg cap sistemes estalviadors d'aigua han d'anar acompanyats de la revisió dels volums d'aigua concedits per fer efectiu l'estalvi d'aigua.
- **165.** Articular mecanismes de gestió en les comunitats de regants per evitar que pràctiques com ara la fertirrigació centralitzada impedesquen el desenvolupament de projectes d'agricultura ecològica.
- 166. En els sistemes de regadiu tradicional, promoure el manteniment i la renaturalització dels sistemes de reg per gravetat (que actuen com a sistemes de distribució i drenatge d'aigua) que potencien la biodiversitat i les funcions ecològiques d'aquests espais agraris d'alt valor ecològic així com la posada en valor del coneixement agrari i el patrimoni hidràulic.
- 167. Posar en marxa mesures de foment i protecció de l'agricultura de secà, propiciant iniciatives d'investigació, desenvolupament i innovació vinculades als conreus de secà, que afavoreixen la seua continuïtat i la competitivitat i rendibilitat dels productes agraris.
- 168. Reduir la vulnerabilitat dels recursos necessaris per al manteniment dels regadius tradicionals en la Vega Baja del Segura, evitant la translació dels desequilibris del sistema Tajo-Segura al sistema Segura. Portar a terme les mesures necessàries per evitar i eliminar la contaminació per plàstics i altres residus i garantir una bona qualitat de l'aigua en la conca baixa del Segura, així com el manteniment de les funcions ecològiques, a banda d'agrícoles, dels sistemes de regadiu tradicional.

- **169.** Exhaurir totes les mesures de gestió de la demanda d'aigua abans de proposar i/o posar en marxa noves obres hidràuliques que signifiquen un deteriorament addicional del cicle hidrològic i de les masses d'aigua que en formen part.
- 170. Modificar l'actual repercussió del costos dels serveis de l'aigua perquè incentive l'ús sostenible a llarg termini dels recursos hídrics i el bon estat de les masses d'aigua i tinga en compte el principi d'equitat.

- Adaptar la disponibilitat d'aigua al canvi climàtic

- 171. Realitzar una anàlisi de les possibilitats de dessalobració i reutilització d'aigües regenerades per a usos agraris i usos municipals (neteja viària, manteniment de parcs i jardins) i potenciar l'ús d'aquests recursos hídrics no convencionals de manera prioritària, així com posar en marxa al nivell òptim de capacitat les plantes dessaladores existents, incorporant fonts d'energia renovables, per a satisfer demandes urbanes en zones costaneres, de manera que es reduesquen els costos mitjans de disposició d'aigua i s'alliberen recursos per a usos agraris, una vegada garantits els cabals ecològics i les reserves ambientals.
- 172. Elaborar, en col·laboració amb les comunitats autònomes, un pla estatal de depuració d'aigües residuals i reutilització d'aigües regenerades i dotar-lo de finançament suficient per mitjà d'inversions estatals territorialitzades.
- 173. Incorporar tots els recursos no convencionals existents en cada conca en la planificació hidrològica corresponent, de manera consistent, per reduir les pressions en les masses d'aigua.
- 174. Establir mecanismes necessaris per tal de garantir l'autonomia financera dels municipis de la província de Castelló i València afectats per la construcció d'infraestructures de dessalatge sense demanda i incorporar aquestes infraestructures a la planificació hidrològica com a mesura per a

- substituir extraccions superficials i subterrànies i recuperar el bon estat de masses d'aigua.
- 175. Portar a terme les inversions i actuacions a càrrec de l'administració general de l'estat necessàries per a la plena operativitat del transvasament Xúquer-Vinalopó amb presa d'aigües en l'Assut de la Marquesa.
- 176. Establir i aplicar les normes d'explotació del transvasament Xúquer-Vinalopó d'acord amb les condicions de finançament europees i amb un esquema de costos assumible pels beneficiaris
- 177. Aplicar el pla d'ordenació d'extraccions i explotació dels aqüífers sobreexplotats del Vinalopó perquè els recursos transvasats substituesquen les extraccions per a usos agraris, s'impedesca l'increment de les extraccions per a d'altres usos i es revertesca la sobreexplotació de les aigües subterrànies.
- 178. Articular l'ús conjunt del transvasament Tajo-Segura i dels recursos hídrics no convencionals que complementen els recursos transvasats en cada moment, de manera que es puguen garantir les demandes agràries i urbanes del sud alacantí amb aigua de qualitat adequada a cada ús i amb un cost assumible per part dels usuaris. Garantir que les aigües del transvasament no s'utilitzen fora dels perímetres de reg legalment establerts.
- 179. Analitzar i posar en marxa, en col·laboració amb els governs autonòmics, alternatives a mitjà termini per als territoris dependents del transvasament Tajo-Segura, articulant l'ús sostenible de recursos hídrics convencionals i de recursos hídrics no convencionals (dessalobració, reutilització d'aigües regenerades i dessalatge d'aigua marina), obtinguts fent servir energies renovables, de manera que es puguen garantir les demandes amb aigua de qualitat adequada a cada ús amb un cost assumible per part dels usuaris i minimitzant la petjada de carboni.
- 180. Crear ajudes directes a xicotets productors agraris (agricultura i ramaderia familiar) per pal·liar els costos socials i econòmics de l'absència continuada de precipitacions en les èpoques de sequera, en forma de compensació directa de rendes, sense perjudici de la normativa europea,

- en lloc d'utilitzar la rebaixa o exempció general dels preus de l'aigua.
- 181. Estudiar detalladament el funcionament dels aqüífers per garantir l'ús sostenible dels recursos subterranis disponibles (és a dir, prevenint tot risc de sobreexplotació i deteriorament de la seua qualitat), desenvolupant projectes d'investigació i explotació públics a llarg termini, amb control públic efectiu, especialment en el cas de les masses d'aigua subterrània amb drenatge al mar, de manera que es puga incrementar l'oferta d'aigua sense posar en perill el bon estat de les masses d'aigües subterrànies i que es puguen reduir les pressions sobre les masses d'aigua superficial, en particular, si no estan en bon estat.

Benestar animal

Els animals han de rebre un tracte digne que no ens faça avergonyir de la nostra pròpia condició.

- 182 Promourem l'elaboració d'una llei estatal de benestar animal:
 - Promourem el reconeixement dels animals com a éssers amb la capacitat de sentir perquè deixen d'estar qualificats com a objectes.
 - Inclourem la inhabilitació especial per a la convivència amb animals en la pena prevista per al delicte de maltractament animal.
 - Sacrifici zero en els centres de recollida d'animals abandonats, i desenvolupament de mesures per a garantir l'efectivitat en relació amb la identificació, esterilització, adopció de gossos i control de les gateres.
- 183. Educació com a política preventiva:
 - Inclusió en el currículum escolar obligatori de l'empatia cap als animals.
 - Realitzarem campanyes públiques de sensibilització, respecte i convivència entre éssers humans i animals que eviten qualsevol tipus de violència o maltractament.
- 184. Eliminarem el reconeixement legal dels espectacles taurins com a patrimoni cultural comú de tots els espanyols i les espanyoles. Modificació de la llei 18/2013 de 12 novembre, per a la regulació de la tauromàquia com a patrimoni cultural.
- 185. Subvenció zero per als espectacles amb animals que no asseguren el seu benestar.
- 186. Eliminarem qualsevol excepció sobre sacrifici amb atordiment d'animals.
- 187. Revisió i regulació de tots els espectacles que impliquen confinament dels animals i/o maltractament.
- 188. Revisió i regulació del zoològics i aquaris des d'una perspectiva de benestar animal i no exclusivament com a negocis d'entreteniment.

- 189 Reduirem l'IVA dels serveis veterinaris.
- 190. Establirem l'obligatorietat de l'adopció d'estàndards de benestar animal com ara la densitat adequada per a cada espècie en peixos de piscifactoria, i la reducció i millora del temps de transport d'animals vius.
- 191. Impulsarem la millora en l'etiquetatge i contingut de la informació sobre els productes d'origen animal.
- 192. Exigirem una millora de les condicions de vida dels animals de granja i laboratori, així com en la inspecció i avaluació de les llicències d'apertura de macrogranges.
- 193. Promourem mètodes alternatius a l'experimentació amb animals i fomentarem les granges ecològiques de ramaderia extensiva i sostenible.
- 194. Apostarem pel foment de la inversió econòmica i científica per al desenvolupament d'alternatives i mètodes per a la reducció i adaptació de l'ús de l'experimentació amb animals.
- 195. Impulsarem l'elaboració d'un estudi de viabilitat sobre la possibilitat de prohibir la utilització d'animals salvatges en circs en una legislació d'àmbit estatal sobre la base de seguretat, sanitat i protecció dels animals.
- 196. Promourem l'establiment d'un grup de treball interministerial amb l'objectiu d'establir un llistat positiu d'espècies objecte de comerç i tinença com a animals de companyia en coordinació amb la resta d'administracions públiques implicades i de forma consensuada entre totes les parts interessades.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

9. Agricultura

AGRICULTURA

L'agricultura, la ramaderia, la pesca i el desenvolupament rural constitueixen una part fonamental de la nostra economia, del nostre paisatge i de la nostra manera d'entendre el món. Les persones han de poder viure del camp, per això l'aplicació de polítiques encaminades a la seua sostenibilitat és fonamental per a garantir un territori amb futur i que al mateix temps genere oportunitats laborals dignes.

Les condicions naturals del País Valencià han consolidat al llarg del temps un sector econòmic clau i potent com és l'agroalimentari, essencial i estratègic per a la nostra comunitat en molts nivells: polític, territorial, econòmic, social i ambiental. L'estima per la terra implica un sentiment comú de defensa del territori.

La base de la proposta serà reconèixer amb PREUS DIGNES el treball de les persones que cuiden la terra:

- 1 Perquè ens alimenten i garanteixen la nostra sobirania alimentària.
- 2. Perquè sostenen un paisatge cultural que no existiria sense la seua feina.
- 3. Perquè són la base de tota una cadena de valor que comença en la terra i acaba en la taula.

I per a això caldrà identificar i replicar models agroalimentaris sostenibles que facen viable l'activitat, garantint com a principi un preu digne, i fer-ho comptant amb la participació i implicació de totes les persones que intervenen en la cadena agroalimentària, començant per prioritzar i garantir la producció viable en origen, continuant per la transformació i connectant amb les necessitats i demandes del consumidor. Un consumidor format, informat i compromés és clau per a posar i donar valor a aquest model.

De forma transversal, es prioritzaran amb fons i recursos:

- 4. El paper clau de la dona i la incorporació de joves, així com de nous llauradors i llauradores;
- 5. L'agroecologia i les formes de producció més ecològiques i sostenibles;
- La qualitat diferenciada arrelada al territori i al desenvolupament endogen i rural;
- 7. La formació capacitadora i professionalitzant, la innovació en coneixement per a ser més competitius i eficients en el consum dels recursos;
- 8. Tot el que permeta afrontar millor els gran reptes en l'àmbit agrari (enveliment, abandó i fer front al canvi climàtic) i alimentari així com garantir la sobirania alimentària.

Agroalimentació

El sector agrari i alimentari al País Valencià té una gran complexitat i diversitat, per això considerem fonamental abordar el seu futur de forma holística i integral. Per a fer-ho, calen la implicació i participació de tots els agents de la cadena i actuar de manera planificada. L'experiència de govern adquirida ens du a plantejar les intervencions prioritàries següents:

- 9. Crearem el Consell Agrari Valencià, com a òrgan consultiu de la conselleria amb representació de les organitzacions professionals agràries més representatives, sobre la base del resultat de les eleccions al camp valencià a celebrar com a màxim en la primavera de l'any 2021.
- 10. Crearem el Consell Agroalimentari Valencià, instrument de participació i consulta amb presència de les entitats representatives en l'àmbit del món rural i la cadena alimentària.
- 11. Elaborarem una llei d'interprofessionals valencianes, amb l'objectiu de regular les relacions contractuals, l'ordenació i la planificació del sector, des de la producció fins al consumidor. Promourem les interprofessionals valencianes del caqui i de la xufa; de fruites i hortalisses, olives i oli.
- 12. Impulsarem una llei per a les eleccions al camp valencià.
- 13. Reorganitzarem i planificarem estratègicament la forma de treballar amb el sector i les diferents administracions implicades i connectarem amb el consumidor.
- **14.** Elaborarem, aprovarem i implementarem la primera fase del pla director de modernització del sector agrari valencià.
- 15. Recuperarem progressivament les vacants del personal funcionari de la conselleria en matèria d'agricultura, fins arribar al 100% de cobertura en 2022.
- 16. Crearem en l'àmbit autonòmic, i de forma participada, una estratègia agroalimentària comuna pròpia que definisca la nostra política i gestió agroalimentària dins i fora de la Comunitat Valenciana, en el marc estatal i davant la Unió

- Europea en la nova PAC o altres àmbits.
- 17. Impulsarem una estratègia per a la indústria agroalimentària valenciana basada en el producte de proximitat, de qualitat i ecològic, prioritzant el finançament d'inversions i nous projectes que donen valor a la cadena.
- 18. Incorporarem especialistes en matèria agrària a l'Oficina de la Comunitat Valenciana a Brussel·les, nexe de la Generalitat Valenciana amb la UE i els subsectors agraris valencians, referència i vehicle per a la vertebració dels subsectors agraris valencians, amb l'objecte d'articular un lobby valencià real a les institucions comunitàries.
- 19. Els serveis jurídics de la Generalitat Valenciana analitzaran la repercussió en el sector agrari valencià de qualsevol acord internacional que la Unió Europea negocie per a defensar l'agricultura i ramaderia valencianes.
- 20. Presentarem el pa director citrícola de la Comunitat Valenciana (2019-2023), amb l'objectiu de millorar la posició competitiva de la citricultura valenciana.
- 21. Implicarem l'administració local perquè incorpore el sector agrari i alimentari en les seues agendes polítiques i pressupostàries amb una estratègia pròpia. Impulsarem la creació, amb la participació de les entitats locals, òrgans de participació (consells agroalimentaris) que compten amb tots els agents de la cadena al territori i dissenyen estratègies agroalimentàries pròpies amb mesures i accions adaptades als municipis.
- 22. Fomentarem la paritat en els òrgans de decisió de les organitzacions del medi rural, ramader i pesquer (organitzacions professionals agràries, cooperatives, consells locals, òrgans de govern dels consells reguladors) per a garantir la participació i representació igualitària d'homes i dones, així com la incorporació de les dones als processos de desenvolupament rural i costaner. Les entitats relacionades amb el sector agrari o que reben ajudes públiques almenys hauran de disposar d'un pla d'igualtat, i acreditar d'alguna manera la seua aposta per la participació i representació igualitària de les dones en les

seues entitats.

- **23.** Establirem ajudes en el nou PDR per a l'habitatge rural de les persones professionals del camp i per a la conservació del patrimoni.
- 24. Incorporarem continguts, especialment pràctics i de contacte directe, als programes educatius sobre els valors de l'alimentació de proximitat i qualitat per a posar en valor el treball i prestigi de les persones que la fan possible. L'estima per la terra i qui la treballa ha de servir d'eina de transformació social.
 - Seguirem fomentant els horts escolars i potenciarem les eixides del centre per a conéixer l'entorn rural com a part de les activitats escolars des de primària.
 - Seguirem impulsant l'itinerari formatiu des de la FP bàsica i la creació de centres de referència de FP agrària. Crearem una xarxa pública de formació i assessorament participatiu per a la transferència tecnològica.
 - Homologarem la formació necessària per a exercir qualsevol activitat agrària i es potenciarà el prestigi de la professió en els mitjans de comunicació públics.
 - Crearem el consell permanent d'educació i formació agropecuària, de caràcter transversal i consultiu amb representació de les conselleries amb competències en agricultura, educació i funció pública i dels diferents sectors socials, que treballarà sobre l'estratègia de foment del sector agroalimentari valencià.
 - Assumirem, des de la Generalitat, l'Escola de Capatassos de Catarroja i l'Escola de Viticultura i Enologia de Requena.
 - Impulsarem formacions en oficis lligats a la transformació de productes agropecuaris, com els cursos de tècniques de carnisseria.
- 25. Fomentarem i regularem un major nivell de consum de proximitat, qualitat i producció ecològica en general, amb presència obligatòria en els espais

- públics com els menjadors col·lectius i els mercats municipals.
- 26. Impulsarem la marca col·lectiva MOLT DE GUST com a identificació dels productes agroalimentaris de qualitat diferenciada i certificació ecològica.
- 27. Potenciarem i garantirem la identificació del producte agroalimentari de qualitat diferenciada i ecològic valencià, amb la incorporació de productes de proximitat i establint sinergies amb marques territorials.
- **28.** Dotarem pressupostàriament campanyes publicitàries de promoció específiques per a potenciar el consum de proximitat i la seua identificació.
- 29. Fomentarem el consum de productes valencians agropecuaris i els seus derivats, mitjançant l'obligatorietat d'instal·lar punts específics en les superfícies comercials.
- **30.** Fomentarem i prioritzarem models productius sostenibles i viables basats en l'agroecologia, que primen la producció de proximitat, la qualitat diferenciada i la producció ecològica.
- 31. Impulsarem una unitat d'investigació agroalimentària en l'IVIA, per a seguir incidint en el treball per la qualitat diferenciada, la producció ecològica, sostenible i el producte de proximitat.
- 32. Fomentarem les bones pràctiques d'agricultura i ramaderia regeneratives, impulsant campanyes de promoció de les produccions ramaderes extensives així com també de la pesca artesanal. A més fomentarem el pastoreig controlat als parcs nacionals per a posar en valor les produccions obtingudes en aquests espais singulars.
- 33. Tramitarem la declaració automàtica de zones catastròfiques a les afectades per situacions climàtiques o per factors sanitaris que comporten pèrdues greus, per a desgravar en l'IRPF, bonificar en la Seguretat Social i que les persones productores afectades reben el màxim possible d'ajudes.
- **34.** Seguirem avançant de forma inclusiva en la producció ecològica amb el segon pla valencià de la producció ecològica.

- 35. Impulsarem una estructura pròpia i pública per a gestionar la qualitat agroalimentària que revitalitze, dinamitze i done valor a la producció arrelada al territori i a tots els serveis que aporta a l'ecosistema alimentari i a la societat en el seu conjunt.
- **36.** Donarem suport econòmic als productes locals etiquetats en valencià i farem campanyes publicitàries de promoció.
- 37. Estudiarem l'obligatorietat de la indicació de l'origen dels productes o de les matèries primeres dels productes agroalimentaris. Potenciarem les marques de qualitat valencianes incentivant l'adhesió de les explotacions agràries.
- **38.** Trobarem un marc normatiu possible i aplicable que ajude a fixar preus dignes al producte.
- 39. Potenciarem les varietats, races i espècies més tradicionals i adaptades tant a l'agricultura, ramaderia i aqüicultura com a les situacions derivades de les catàstrofes fitosanitàries, com la xylella fastidiosa.
- **40.** Impulsarem una guia de recomanacions agràries, a partir d'un estudi per comarques, on s'incloguen cultius, varietats i sistemes de producció per a l'adaptació de l'agricultura al canvi climàtic.
- 41. Avançarem en la implantació del decret de proximitat i de nous marcs normatius que regulen, emparant i promovent les transformacions més familiars i artesanals i permetent la diversificació econòmica amb valor afegit en el món rural.
- **42.** Promourem els obradors comunitaris o blancs, especialment als mercats majoristes, com a eina per a posar en valor les produccions agràries i reduir el malbaratament alimentari.
- **43.** Facilitarem les instal·lacions amb transformació de les xicotetes explotacions, tant a nivell burocràtic com sanitari, per a fomentar un major control de la cadena alimentària.
- 44. Modernitzarem els sistemes tradicionals de regadiu per a millorar-ne l'eficàcia i eficiència, però garantint la seua pervivència, amb l'aplicació

- de les TIC per a la millora de les condicions de vida dels regants.
- **45.** Garantirem el dret dels llauradors a diversificar amb cultius diferents el dominant o amb la pràctica de l'agricultura ecològica, en regs comunitaris i els capçals on es faça fertirrigació.
- **46.** Afavorirem el finançament i l'ús d'energies renovables en estacions de bombeig i pous per a la reducció dels costos de cultiu.
- 47. Implementarem la Llei d'estructures agràries de la Comunitat Valenciana, que afavorirà la viabilitat i racionalitat de les explotacions agràries, mantenint la biodiversitat dels agrosistemes, els béns patrimonials i tots aquells factors de diferenciació que vagen en benefici de la qualitat agroalimentària.
- 48. Elaborarem el mapa varietal citrícola, que servirà de base per a l'estudi de la reordenació varietal del sector, així com per a la concreció de la política relativa als assentaments apícoles al territori valencià.
- 49. Crearem una unitat de la Policia Autonòmica, en coordinació amb les policies locals i consells agraris, amb presència en totes les comarques valencianes, que tinga, entre les seues atribucions, la vigilància dels camps de cultius, de les explotacions ramaderes i de les reserves marines.
- **50.** Impulsarem la creació de bancs de terres al llarg del territori per a oferir terres i recursos a persones desocupades i professionals agraris que vulguen ampliar i racionalitzar les seues finques.
- 51. Redefinirem la cadena de valor des de la base, garantint un preu digne per a la producció base i potenciant la seua diversitat i qualitat.
- **52.** Impulsarem la divulgació dels contractes agraris de compravenda com a mesura de protecció de les persones productores enfront dels intermediaris dels mercats.
- 53. Impulsarem una planificació per a la indústria agroalimentària valenciana, basada en el producte de proximitat, de qualitat i ecològic, prioritzant el finançament d'inversions i nous projectes que donen valor a la cadena i als recursos endògens i de valor afegit.

- **54.** Defensarem el mercat natural de la UE per al producte agroalimentari valencià i la igualtat de condicions amb el producte extracomunitari.
- Defensarem que l'agroalimentació no forme part dels acords comercials extracomunitaris per a protegir la seguretat fitosanitària i alimentària de les nostres produccions, la sobirania alimentària i el futur del món agrari i el seu desenvolupament rural, així com tots els serveis ecosistèmics que aporta al conjunt de la UE.
- Potenciarem les xarxes específiques de venda directa, consum i de concentració de la oferta de producte valencià amb estàndards de qualitat i ecològic (grups de consum, restauració i menjadors col·lectius públics) tant en el mercat de proximitat com en la UE.
- **57.** Elaborarem una llei valenciana d'estructures comercials que unifique la legislació actual i incorpore una nova regulació sobre mercats locals i de proximitat, així com mesures de millora de la competitivitat.
- 58. Impulsarem iniciatives per a la conversió de l'agricultura de secà i la ramaderia extensiva cap a la producció ecològica, que haurà de preveure mesures econòmiques i fiscals, mesures de R+D+i i de formació contínua i instruments de finançament.
- 59. Incentivarem amb ajudes i estratègies administratives les entitats comercials que milloren la planificació de la producció, la qualitat dels productes, l'estructura comercial, la participació en la investigació i les mesures de gestió en cas de crisi de mercats; i revitalitzarem els mercats majoristes per tal d'adaptar-los a les necessitats de mercat i demandes del consumidor.
- 60. Incorporarem mesures de millora de la comercialització de productes i subproductes agroalimentaris de proximitat, com les campanyes de promoció del consum de productes valencians o les etiquetes de la carn de proximitat.
- 61. Prioritzarem el trànsit agrari en les vies rurals, recuperant així les vies pecuàries i les infraestructures annexes per a la recuperació de la ramaderia extensiva.

- 62. Realitzarem un pla autonòmic per a la revitalització dels mercats majoristes i la millora de les infraestructures comercials, incloent-hi la instal·lació de llauradors i ramaders que realitzen venda directa als mercats minoristes.
- 63. Cooperarem en la millora de la competitivitat en mercats naturals i prioritaris com la UE i en la generació de nous mercats d'interés del producte agroalimentari valencià de qualitat, així com en la creació o reforç de plataformes de logística de distribució.
- **64.** Potenciarem el transport ferroviari per a l'exportació del producte agroalimentari facilitant-ne l'accés als centres logístics.
- 65. Seguirem avançant de forma dinàmica en el model alimentari basat en l'agroecologia i en l'aplicació d'un coneixement innovador i diferenciador del nostre sistema productiu, que garantisca la sostenibilitat i competitivitat de l'agroecosistema alimentari.
- 66. Millorarem el model de servei del sector agrari, mitjançant la reactivació de les oficines comarcals com a oficines d'atenció i promoció del sector primari valencià, desenvolupant un paper impulsor i promotor del sector agroalimentari i del medi rural valencià.
- 67. Crearem una xarxa d'emprenedors i emprenedores i un viver d'empreses agràries per a compartir experiències, recursos, així com formació específica segons els models de negoci; tot amb l'objecte d'incrementar les possibilitats d'èxit de les noves incorporacions al sector.
- 68. Completarem la xarxa de finques col·laboradores i crearem punts d'encontre físics i virtuals per a donar suport al desenvolupament d'experiències innovadores que lideren canvis en el sector. Tot amb el suport de la xarxa d'estacions experimentals agràries i oficines agràries de la Generalitat Valenciana.
- **69.** Impulsarem un clúster agroalimentari valencià de coneixement, amb l'objectiu de promoure el treball en xarxa i visibilitzar la potencialitat del sistema valencià d'innovació i recerca en els àmbits estatal i internacional.

- 70. Connectarem el coneixement generat amb el territori i les seues estructures i agents (oficines comarcals i estacions experimentals, IVIA i altres centres d'investigació i experimentació, públic i privats, i altres agents) per a innovar en el sector de forma competitiva i diferenciadora, millorar contínuament la formació, la capacitació i l'assessorament.
- 71. Reforçarem i coordinarem el programa integral de formació i assessorament agroalimentari, centrat en la millora contínua, la professionalització i capacitació creixent i la diversificació del món agrari per a un desenvolupament agroalimentari sostenible. Facilitarem que els professionals del sector formen i tutoritzen la gent jove que vol incorporar-se a l'activitat, com escoles de llauradors, llauradores, pastors i pastores.
- **72.** Avançarem en la xarxa d'experimentació i transferència territorial que connecte el coneixement entre les persones que el generen i aquelles que necessiten aplicar-lo.
- 73. Desenvoluparem un sistema autonòmic per al finançament de les iniciatives emprenedores agroalimentàries o l'avançament amb fons públics de les subvencions concedides.
- 74. Augmentarem les ajudes i facilitarem crèdits de l'IVACE per a la implantació de nous productors i productores agropecuàries, des de l'adquisició de terres i instal·lacions fins a les millores de les explotacions.
- 75. Prioritzarem el professional de l'agricultura, la pesca i la ramaderia en els processos de subvencions públiques amb l'objectiu de reduir l'abandonament de terres en un 20% en els propers cinc anys, a més d'augmentar les incorporacions de joves en un 20%. Ens comprometem a incrementar la superfície de la producció ecològica en un 20%.
- 76. Seguirem avançant en la millora de la gestió i el funcionament de l'IVIA, reforçant i consolidant els recursos personals i financers i prioritzant línies d'investigació aplicada, participada i connectada amb les necessitats del sector i l'agroalimentació valenciana per a millorar la protecció o producció de material vegetal i animal, especialment per a fer front a catàstrofes fitosanitàries, canvi climàtic o necessitats de reordenació varietal.

77. Fomentarem la diferenciació per qualitat, sostenibilitat i valor afegit.

Ramaderia i pesca

La ramaderia suporta en l'actualitat la major part de l'activitat agrària i les economies en moltes zones rurals del territori valencià i requereix el suport proporcional a la seua importància. El seu manteniment requereix polítiques decidides en matèria d'investigació i control sanitari; l'ordenació i la vertebració sectorial i les estructures de comercialització emmarcades en modes agropecuaris sostenibles afavoridors d'un desenvolupament harmònic.

- 78. Impulsarem el centre d'investigació ramadera de l'IVIA i avançarem en la transició de la ramaderia extensiva cap a la producció ramadera ecològica, recuperant les ajudes per cap de bestiar en el nou PDR. D'igual manera, establirem ajudes agroambientals pels serveis de pol·linització que ofereix l'apicultura.
- 79. Promourem la llei de pasturatge racional, en la qual es reconega el seu valor ambiental, amb equilibri de les càrregues ramaderes a les nostres muntanyes, i on es garantisquen els serveis necessaris per a la transhumància, transterminància i la pastura.
- **80.** Facilitarem la instal·lació d'explotacions ramaderes sostenibles en la modalitat de ramaderia extensiva i semiextensiva, sempre tenint en compte la seua adequació ambiental a la zona.
- Millorarem les ajudes a aquelles ramaderies que amb les seues pastures contribueixen a la lluita contra els incendis forestals.
- **82.** Implementarem ajudes per a la revalorització de subproductes com el fem, la llana i altres residus, transformant-los en recursos i avançar, així, cap a una economia circular.
- **83.** Augmentarem la quantia de les ajudes per a la competitivitat i sostenibilitat de les explotacions ramaderes en extensiu i semiextensiu.
- 84. Augmentarem les ajudes al foment i cria de races autòctones.
- **85.** Facilitarem els processos administratius i burocràtics per a l'establiment d'escorxadors i obradors en les explotacions per tal que els ramaders i ramaderes

- puguen augmentar els seus beneficis en tindre un control major de la cadena de producció i poder elaborar una diversitat més gran de productes.
- **86.** Donarem un impuls decidit a l'Escola de Pastors, perquè es consolide i es cree una xarxa de col·laboració entre les diferents explotacions ramaderes i l'escola.
- **87.** Desenvoluparem la llei de pesca marítima i aqüicultura per a promoure la diversificació de l'activitat pesquera, l'aturada biològica i el foment de la gastronomia i el turisme d'aquest sector primari.
- 88. Seguirem avançant en les arts de pesca selectives i en la transferència de coneixement, orientat a revertir l'estat de sobreexplotació que pateixen els recursos actualment de manera progressiva, per a recuperar els estocs i assolir la rendibilitat del sector.
- 89. Impulsarem la continuïtat i seguirem avançant en el potencial dels grups d'acció local de pesca (GALP) i dels eixos estratègics del Fons Europeu de Pesca.
- **90.** Fomentarem la conversió de les instal·lacions d'aqüicultura cap a l'aqüicultura més ecològica, així com les ajudes destinades a aquestes pràctiques.
- 91. Incentivarem la recollida de residus marins pels vaixells.
- **92.** Promourem la diversificació de l'activitat pesquera en l'atur biològic fomentant la gastronomia i el turisme d'aquest sector primari.
- **93.** Seguirem avançant en l'adaptació de les polítiques autonòmiques al conveni sobre la diversitat biològica de les Nacions Unides.
- 94. Fomentarem l'ús de pinsos ecològics per a l'aqüicultura.
- **95.** Impulsarem els sistemes de boies de fondeig ecològic per a protegir el nostre fons marí.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

9. Agricultura

AGRICULTURA

En els darrers quatre anys la crisi social, econòmica i ambiental que patim ha continuat engrandint l'esquerda entre el món rural i la resta de la societat. Aquesta esquerda es manifesta en el continu èxode de població cap a les ciutats i àrees urbanes provocat per la diferencia de les rendes que reben els productors primaris pel seu treball amb les rendes dels treballadors de la resta de sectors; i també per la manca de serveis públics a les àrees rurals, tant educatius, sanitaris i comunicatius entre altres. Tot i els greuges i disfuncions, el sector agroalimentari s'ha demostrat en els pitjors anys de la crisi com un sector refugi que ha mantingut l'ocupació, ha liderat les exportacions per davant de les del sector automobilístic i, en el cas de l'agricultura ecològica, formaria part dels sectors que poden crear més llocs de treball en els propers anys, segons els informes de la OIT i la FAO.

Plantegem l'enfortiment del sector primari en base a la dignificació de la professió agrària retornant-li i reconeixent el paper que juga com a garant de la qualitat ambiental i de salvaguarda del paisatge i, per tant, de bona part del territori.

Agroalimentació

Cal posar en valor i al mateix nivell, als sectors en els quals es basa l'economia primària del país, això és, l'agricultura, la ramaderia, la pesca i el desenvolupament rural. Els quatre sectors constitueixen una part fonamental de la nostra economia, paisatge i manera d'entendre el món, però a més, l'aplicació de polítiques encaminades a la seua sostenibilitat són fonamentals per a garantir per una banda un territori amb futur, i per l'altra la possibilitat d'oferir oportunitats laborals a curt termini a la nostra població. Això és especialment vàlid per a la població més jove, on les taxes d'atur arriben quasi al 40% i es fa més necessari el relleu generacional, la professionalització del sector agroalimentari i també potenciar nínxols del sector rendibles que fomenten la incorporació. Les problemàtiques a què s'enfronten els quatre sectors són molt semblants: tots quatre pateixen d'una nul·la ordenació dels recursos, com ara la dramàtica desaparició del 41% del sòl agrícola o la pressió sobre els recursos pesquers; també pateixen d'una quasi inexistent planificació a l'hora de fer un ús racional que permeta la sostenibilitat, la rendibilitat i la pervivència en el temps d'estes activitats vitals en qualsevol societat. Cal tindre una visió ampla que comprenga la totalitat del sector primari, que aborde aquesta problemàtica a la qual s'enfronta i oferisca alternatives per a la seua recuperació i desenvolupament.

A més, cal garantir una part de la cadena de valor per a productors i productores. Necessitem una indústria agroalimentària forta, però que prioritze l'ús de producció primària local. Per altra banda cal afavorir els canals curts de comercialització. Per tot això proposem:

 Un Ministeri d'Agricultura, Medi Ambient i Desenvolupament Rural potent, que recupere elsnivells d'inversió pressupostària perduts en els darrers anys per tal de dur a terme polítiques efectives de revitalització i defensa dels recursos agraris, ramaders, forestals i pesquers.

- Participació dels actors reals (els productors, llauradors, pastors i ramaders i pescadors) en el Consell Agrari, Ramader i Pesquer estatal, integrat pels representants autonòmics dels consells locals, les organitzacions agràries, ramaderes, Confraries de pescadors, Universitats i membres de l'Administració. D'aquesta manera s'abordaran les problemàtiques dels diferents sectors, la recerca d'alternatives a situacions de sobreexplotació o la manca de rendibilitat de les seues produccions. També col·laborarà en la confecció de les polítiques del Ministeri i en l'elaboració dels pressupostos.
- 3. Dotarem dels fons necessaris a l'IVIA (centre estatal de referencia) i a les comunitats autònomes on s'haja detectat el bacteri de la Xillella per a continuar amb les mesures corresponents que detinguen l'avanç de la patologia, i d'altres que es puguen presentar com ara el HLB. Al mateix temps, garantir la compensació econòmica a les persones productores que es puguen veure afectades pels consegüents plans de reestructuració agraris.
- 4. La sostenibilitat de les activitats va lligada a la sostenibilitat mediambiental. Per tant serà prioritària la creació d'un Observatori que analitze els recursos del nostre territori, que garantisca i combine la viabilitat de les activitats amb el respecte al medi ambient i assegure la preservació dels recursos per a les generacions futures i també per al gaudi de totes i tots.
- Treballarem per eradicar els organismes genèticament modificats per a la producció d'aliments en l'agricultura, ramaderia i aqüicultura, seguint el principi de precaució què regeix en els estats membres de la Unió Europea. S'establirà un període de transició per als pinsos que provinguen d'OGM, instant a la indicació d'aquesta circumstància en els productes de la ramaderia fins arribar a la seua extinció.

- Foment de la dieta mediterrània i dels avantatges d'una dieta menys dependent dels aliments d'origen animal, com la vegetariana, tot seguint les recomanacions de la UNEP (Programa de Nacions Unides sobre Medi Ambient).
- 7. Desenvolupament d'un Pla per impulsar la conversió de l'agricultura de secà i la ramaderia extensiva cap a la producció ecològica, que haurà de contemplar mesures econòmiques i fiscals, mesures de R+D+i i de formació continuada i instruments de finançament, incloent-hi fons europeus. Aquests sectors agraris són els grans oblidats de les polítiques públiques i mereixen una atenció per la importància cabdal que tenen en el manteniment de població en el medi rural, la prevenció d'incendis, de l'erosió i del canvi climàtic.
- 8. Mesures per millorar la sostenibilitat dels diversos tipus de regadius en coherència amb la Directiva Marc de l'Aigua i les estratègies d'adaptació al canvi climàtic, tenint en consideració l'estat de les masses d'aigua, del sòl i de la biodiversitat, i l'ordenació del territori.
- 9. Bancs de terres al llarg del territori de l'estat amb col·laboració de les CC.AA., mancomunitats, municipis, cooperatives, etc., per tal d'oferir terres i recursos a persones desocupades i professionals agraris que vulguen ampliar i racionalitzar les seues finques. S'establiran mecanismes d'incentivació fiscal i garanties de seguretat jurídica per als propietaris de les terres. Eliminarem la disposició transitòria 9 de la llei d'IRPF per la qual es fomenta l'abandonament de terres en les àrees periurbanes i crearem un consell amb representació dels diferents departaments autonòmics i conselleries per a tindre un òrgan col·legiat que intervinga en les negociacions del Ministeri amb les institucions europees.
- 10. Defensarem que l'agroalimentació quede fora dels acords comercials extracomunitaris per protegir la seguretat fitosanitària i alimentària de les nostres produccions, la sobirania alimentària i el futur

- del món agrari i el seu desenvolupament rural, així com tots els serveis ecosistèmics que aporta al conjunt de la UE.
- 11. Harmonitzarem les normatives autonòmiques de venda directa i canals curts de comercialització, adaptada als xicotets i mitjans productors/es, que garantisca la possibilitat de poder vendre el seu producte, així com la seua transformació en altres derivats, directament a les persones consumidores. D'eixa manera el pescador/a, llaurador/a o ramader/a es pot convertir a més a més, en el responsable i beneficiari de l'elaboració del producte final. A través de l'AESAN es revisaran o crearan les normatives tècnic-sanitàries de les produccions agroalimentàries artesanals, en coherència amb el foment de la venta directa de les produccions dels agricultors i agricultores als consumidors i consumidores.
- 12. Incentivarem la creació d'infraestructures públiques comunitàries d'àmbit comarcal o supracomarcal, amb tots els serveis i garanties sanitàries que puguen permetre la transformació dels diferents productes per a la seua distribució i venda: escorxadors públics certificats per a produir carn de qualitat; escorxadors mòbils per a donar servei a les zones aïllades que s'hagen quedat sense aquest servei públic; obradors blancs per als productes vegetals; transformació i envasat dels productes de la mar i de la producció piscícola continental, etc.
- 13. Realitzarem polítiques de distribució dels marges comercials posant en marxa la reglamentació de la Llei de millora del funcionament de la Cadena Alimentària. Es realitzaran campanyes de promoció de les produccions ramaderes extensives així com també de la pesca artesanal. Es permetrà el pastoreig controlat en els "parcs nacionals" per tal de valoritzar les produccions que s'obtinguen en aquests espais singulars.
- 14. Condicionarem les línies ferroviàries, especialment les de l'arc me-

- diterrani, per tal de redirigir el transport de les produccions agràries i ramaderes destinades al mercat europeu de la carretera al ferrocarril, fent-lo més sostenible i eficient.
- 15. Revisarem les lleis actuals de cooperativisme per a recolzar estes entitats independentment de la seua grandària. Treballarem per la seua especialització com a estratègia per tal d'aconseguir la seua viabilitat econòmica.
- 16. Donarem promoció a la concentració de la gestió de les explotacions agràries sense concentrar la propietat. Més explícitament, recolzarem les xarxes de col·laboracions entre llauradors o ramaders, així com les cooperatives i empreses d'economia social viables productivament.
- 17. Desenvoluparem l'activitat industrial de transformació dels productes agraris, ramaders i pesquers, i recuperarem el paper de l'INIA com a centre de recerca participativa i desenvolupament de noves varietats i processos, a més de l'estudi i protecció de les varietats i races autòctones. Donarem suport a la investigació participativa i la innovació amb participació propositiva i activa del sector. Aposta clara per la transferència de tecnologia i la divulgació de les noves tecnologies i avanços interessants per al sector, així com la promoció de l'ús de les TICs aplicades a una agricultura més sostenible.
- 18. Recuperarem les arts de pesca selectives i investigar, amb la col·laboració de les Universitats, millores de selectivitat amb l'objectiu de revertir l'estat de sobreexplotació que pateixen actualment els recursos. Així es recuperaran els stocks de manera progressiva i s'assolirà la rendibilitat del sector.
- 19. Adaptar les polítiques del Ministeri al Conveni sobre la Diversitat Biològica de les Nacions Unides. Almenys un 10% de les regions marines del planeta disposen d'alguna figura de protecció i són convenientment gestionades.

Professionalització

L'assessorament, el suport i la formació professional són factors imprescindibles en el procés de capacitació de professionalització del sector agrari. És per això que l'administració pública ha de garantir les condicions necessàries als productors i les productores i la capacitat per assolir tots els cicles: des de la producció a l'arribada a la població consumidora, afavorint la creació d'una nova generació de productors i productores que prioritzen l'obtenció d'aliments sans i saborosos per davant de models que prioritzen únicament la productivitat a qualsevol preu. Proposem:

- L'actualització del concepte de la figura del professional agrari i inclusió del mateix com a figura central en la recepció de les polítiques agràries i perceptors de les ajudes que se'n deriven de la PAC. Per això, és necessari centrar els esforços en els titulars d'explotacions que perceben la major part dels ingressos de l'activitat agrària. Es rebaixarà el mínim per a que més productors puguen rebre les ajudes i s'establirà un màxim de 100.000€ d'ajudes directes.
- 21. Ens oposem a que l'Estat espanyol signe el TTIP, o cap altre acord comercial internacional que faça perillar els nostres estàndards de qualitat, sobirania i seguretat alimentària, a banda dels interessos dels xicotets i mitjans productors en favor de les grans corporacions agroindustrials.
- 22. Continuarem reclamant al Ministeri competent en matèria d'agricultura una presència contundent a Brussel·les en la defensa dels interessos valencians, per tal de traslladar les necessitats del nostre camp en les negociacions de la PAC, els tractats comercials i per aconseguir unes mateixes condicions competitives als mercats.
- 23. Reclamarem al govern de l'Estat que recupere les taxes d'inversió pressupostària per tal de realitzar polítiques efectives de manteni-

- ment i defensa dels recursos agraris, ramaders, forestals i pesquers
- 24. Recuperarem la tarifa elèctrica per al regadiu, incorporant criteris d'eficiència ambiental, fonamentalment de reducció de l'empremta de carboni amb l'ús d'energies renovables i TICs. Es reformarà l'actual llei de tarifes elèctriques per tal que a les indústries agroalimentàries que funcionen només els mesos de campanya puguen variar les condicions de contractació i no haver de contractar un terme de potència únic per als 12 mesos de l'any. En aquest cas també ajudarem a que l'agroindústria faça la conversió a l'ús d'energies renovables i eficiència energètica i a l'aprofitament de la pròpia biomassa per diferents processos energètics i de reutilització.
- 25. Reformarem les titulacions de formació professional agrària/ramadera/pesquera que s'imparteixen en els instituts de secundària i escoles de capacitació. Crearem centres de referència per als diferents sub-sectors que estiguen directament relacionats amb la realitat productiva de l'entorn. Rebaixarem la quota d'afiliació a la Seguretat Social en el Règim Agrari per a joves, dones i desocupats d'altres sectors que s'incorporen a l'activitat agrària. Apostem pel relleu generacional i la professionalització d'un sector clau per a l'economia valenciana.
- 26. Reforçarem la dotació econòmica i de personal per a la inspecció de treball perquè es prenguen les mesures necessàries per a evitar els casos de semi esclavitud a què són sotmeses les persones treballadores del camp valencià i d'altres llocs de l'Estat, amb especialment atenció a les dones.
- 27. Recuperarem l'extensió agrària i inversió en innovació i formació per al desenvolupament rural, amb l'objectiu de reduir els costos de

producció dels llauradors i ramaders.

28. Facilitarem el trànsit per les vies pecuàries per als ramaders que realitzen transhumància entre diferents comunitats autònomes. També farem que el Ministeri negocie una reducció en el coeficient que s'apliquen a les pastures per al càlcul de les subvencions europees.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

10. Desenvolupament rural

DESENVOLUPAMEWNT RURAL

Els valencians i les valencianes que viuen al món rural tenen els mateixos drets que aquells i aquelles que ho fan a les zones urbanes. Hem de seguir treballant en solucions flexibles i intel·ligents per tal que la decisió de seguir o d'instal·lar-se a una comunitat ruralsiga factible i fins i tot desitjable, perquè és des del món rural des d'on ens garantim la nostra supervivència. Per a fer-ho possible ha de ser:

- VIABLE econòmicament d'acord amb els recursos necessaris i el context territorial en què es planteja.
- **2. DIGNE** des del punt de vista social, de manera que oferisca una vida de qualitat i unes condicions que no siguen discriminatòries.
- 3. SOSTENIBLE ambientalment, de manera que puga continuar indefinidament (a llarg termini) i sense causar danys ecològics que no sols impossibilitarien a la llarga les activitats inadequades, sinó que dificultarien l'establiment d'altres possibilitats alternatives o complementàries per aprofitar els mateixos recursos.
- 4. Les persones han de tindre accés als serveis amb independència de la seua adscripció territorial i social. S'han de crear les eines perquè la població del medi rural gaudisca de qualitat de vida en igualtat a qui viu en grans núclis. La ciutadania que viu al món rural ha de tindre a l'abast tots els serveis necessaris per poder construir una vida digna als municipis d'interior: cal una vertebració del territori amb el foment del transport públic necessari per a unir poblacions, assegurar els serveis bàsics essencials com són el sanitari, l'educatiu, els serveis socials, així com la connectivitat via wifi (TICs) i d'oficines bancàries, de correus, ...
- 5. Desenvoluparem una Estratègia Valenciana de Desenvolupament Rural Sostenible amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les

persones que viuen en les zones rurals i de revertir el despoblament; incrementant les rendes i incentivant nousllocs de treballmitjançant el fomentdel treball autònom, la creació de pimes i cooperatives i el teletreball; promourem activitats econòmiques sostenibles i noves activitats innovadores i de baix impacte en el territori; incorporem incentius fiscals i econòmics i millorem les dotacions i els serveis públics, de comunicació i financers.

- 6. Crearem l'Agència Rural Valenciana, que coordine les actuacions i les polítiques als territoris rurals de les diferents administracions, que actualitze i potencie les accions previstes als municipis en risc de despoblament amb un pressupost suficient per poder dur a terme actuacions als diferents municipis rurals, que garantisca la qualitat de vida de les comunitats rurals i done suport a noves i nous pobladors, en una aposta decidida pels nostres pobles d'interior.
- 7. Ubicarem aquesta Agència Valenciana de Promoció Rural i Lluita contra el Despoblament en el centre d'aquest món rural.
- 8. Crearem un fons específic per promoure el desenvolupament rural integral gestionat des de l'Agència Valenciana de Promoció Rural i Lluita contra el Despoblament.
- 9. Impulsarem la Llei de serveis socials en el món rural (sanitat, educació, serveis socials, mobilitat i connectivitat), per trencar amb el cercle viciós de la despoblació, invertirem en serveis públics per atraure població que busca en l'entorn rural una forma de vida millor.
- 10. Recuperarem el teixit social de les comunitats rurals, atorgant especial atenció a les persones, i fent especial incidència en aquelles amb diversitat funcional o sensorial, que tenen necessitats afegides per a la seua permanència o instal·lació.

- 11. Trencarem amb les escletxes socials ara ben presents al món rural, com la de gènere o les que afecten col·lectius en risc d'exclusió.
- 12. Impulsarem que la societat civil siga protagonista del seu propi procés d'evolució; un procés que haurà de comptar amb la complicitat de la mateixa administració per tal de fer possible la seua plasmació en realitats i en col·laboració estreta amb institucions educatives, científiques i d'altres tipus que puguen ser d'interés.
- 13. Farem de la qualitat de vida rural un atractiu per noves activitats. Cal reivindicar un canvi de mentalitat, d'aquells aspectes del model de vida rural que enllacen amb la tradició i amb la nostra cultura i que són coherents amb un món sostenible.
- **14.** Recuperarem el teixit social, el valor afegit rural i dedicarem especial atenció a les necessitats dels col·lectius i a les persones que hi viuen o hi volen viure.
- 15. Fomentarem activitats econòmiques en les quals la generació d'ocupació siga prioritària, generant cicles integrals o d'economia circular, potenciant les energies renovables, recuperant oficis i activitats tradicionals, restaurant i fent valdre el patrimoni tradicional, immaterial i monumental, present a l'àmbit rural.
- 16. Treballarem per la inclusió laboral de les persones al'àmbit rural que més dificultats tenen a l'hora de trobar feina: dones, joves, persones amb diversitat funcional o sensorial, persones en risc d'exclusió, etc.
- 17. Fixarem la població existent per mitjà de la millora de la qualitat de vida i serveis públics i combatent la manca d'oportunitats.
- 18. Impulsarem el desplegament de la xarxa 5G i l'extensió de la seua cobertura a tot el territori per fer accessible les TICs dels pobles petits, per afavorir la instal·lació de persones amb negocis d'alt valor afegit (molt relacionats amb les noves tecnologies, imatge, treball a distància, ...). Bonificarem l'adquisició o lloguer d'habitatges en

pobles petits amb perill de despoblament per a persones menors de 45 anys, amb fills i filles, i amb plans de treball (com per exemple comerç, agroalimentari, artesania, noves tecnologies, imatge, assessories (treballs a distància). Millorarem les condicions, capacitats i serveis d'acollida, així com l'entorn social i de relació amb la població ja assentada. Impulsarem la gratuïtat del menjador escolar i un sistema de transport eficient i organitzat perquè aquest fetsiga el menys disruptiu possible.

- 19. Millorarem la coordinació entre Universitats, centres d'investigació, formació professional i ajuntaments del món rural.
- 20. Incorporarem la ruralitat al disseny de polítiques públiques per tal de garantir la plena inclusió de les comunitats rurals, tenint en comptela participació de les mateixes comunitats rurals.
- 21. Potenciarem el paper de les administracions com a generadora de sinèrgies i de noves dinàmiques locals. Afavorirem el seu paper d'acompanyament i la reducciódel pes burocràtic per a les ajudes i els projectes.
- **22.** Potenciarem el rol de les Agències de Desenvolupament local com a eines al servei de les polítiques i accions a peu de camp.
- 23. Fomentarem la perspectiva "micro" enfront de la "macro" generalista a l'hora de dissenyar les actuacions en aquest àmbit, incloent la participació de cada municipi i de les gents que hi viuen.
- **24.** Estudiarem taxes per serveis ambientals o accés a recursos rurals que dediquen la seua recaptació a la millora de serveis a les comunitats rurals.
- 25. Estudiarem mecanismes que doten els municipis rurals de la independència econòmica necessària per a mantindre els serveis bàsics a la població o que els compensen per la despesa extraordinària que els suposa el manteniment delsserveis.

- 26. Impulsarem empreses mixtes derivades de produccions artesanals o ecològiques que possibiliten una vida de futur als nostres pobles d'interior.
- 27. Impulsarem iniciatives per a la conversió de l'agricultura de secà i la ramaderia extensiva cap a la producció ecològica, que haurà de contemplar mesures econòmiques i fiscals, mesures d' R+D+I i de formació continuada i instruments de finançament.
- 28. Estudiarem una fiscalitat adaptada a les necessitats i característiques del món rural, amb bonificacions, descomptes i altres mesures de suport a les persones que emprenen, treballen i hi viuen.
- 29. Treballarem per impedir les grans apropiacions de territori rural o dels seus recursos i la seua acumulació en unes poques mans alienes a les mateixes comunitats rurals.
- 30. Invertirem en les infraestructures i serveis necessaris per millorar la qualitat de vida i competitivitat dels territoris rurals per tal que es garantisca sempre la sostenibilitat del territori.
- **31.** Fomentarem l'R+D+I amb seu a les comunitats rurals i de l'R+D+I orientat a les necessitats específiques de les comunitats rurals.
- **32.** Millorarem la prestació dels serveis públics i fomentarem l'oferta dels privats.
- **33.** Implantarem la banda ampla d'Internet de 50/100 Mbps simètrics amb fons Europeus FEDER, per afavorir l'ús de les Tecnologies d'Informació i Comunicació i altres tecnologies per tal de disminuir l'escletxa digital entre territoris rurals i la resta.
- **34.** Millorarem el transport públic i privat. Cal estudiar el model de transport a demanda com a opcióa les "línies" tradicionals.
- **35.** Estudiarem una xarxa eficient de comunicació amb transport públic, capac d'oferir un servei adequat a tots els pobles, tant connec-

- tant-se entre ells com amb les diferents ciutats i caps de comarca que actuen de centre de serveis.
- **36.** Potenciarem les experiències pilot i el paper de les comunitats rurals com a destinatàries d'actuacions innovadores i experimentals que milloren la seua qualitat de vida.
- **37.** Promourem actuacions per a l'augment de la rendibilitat dels sectors agropecuari, forestal i mediambiental.
- **38.** Impulsarem el consum de productes de pobles rurals als pobles i ciutats grans del seu entorn (productes de proximitat, campanyes de consum dels nostres productes).
- **39.** Fomentarem la indústria i el turisme sostenibles a les comunitats rurals.
- **40.** Fomentarem els serveis públics i privats a la població tant pel que aporten a la qualitat de vida com pel jaciment d'ocupació que suposen.
- **41.** Farem valdre les produccions locals i la mobilització dels recursos locals des d'un enfocament no especulatiu.
- **42.** Fomentarem i facilitarem la creació de les Denominacions d'Origen (DO) com a posicionament estratègic dels productes als mercats.
- **43.** Evitarem els processos especulatius generats per la turistificació als pobles petits d'interior, afavorint la gent jove del lloc i joves i les famílies joves de fora.
- **44.** Fomentarem l'economia i les experiències cooperatives i col·laboratives.
- **45.** Fomentarem les infraestructures que generen ocupació i activitat i que atraguen població, com ara instituts públics, centres administratius, centres d'investigació, etc.

- 46. Implantarem formació professional orientada a les comunitats rurals i les seues necessitats específiques (manteniment de camins, manteniment de patrimoni, atenció a persones majors i/o amb necessitats específiques, etc.) des de la perspectiva d'una gestió del territori sostenible i biodiversa.
- 47. Estudiarem bonificacions, mesures fiscals i altres elements que faciliten la recuperació del sector primari a l'entorn rural des d'una òptica local i d'explotació i empresa familiar i enganxada al territori.
- **48.** Fomentarem fórmules que faciliten l'accés a la terra i al mercat laboral al sector agrari potenciant la difusió de projectes.
- 49. Fomentarem les accions privades locals d'interés, evitant generar competències innecessàries des del sector públic, potenciant allò que s'ha generat de forma natural des del mateix territori i societat i ajudant a la difusió de models alternatius i sostenibles de creixement i benestar.
- 50. Promourem les estades turístiques a explotacions de sectors estratègics com ara l'agricola, el ramader, el forestalo el vinícola, de forma que es facilite l'obtenció de rendes complementàries sense grans inversions.
- **51.** Facilitarem l'agroturisme, com s'ha fet amb la pesca-turisme, sempre afavorint la producció agropecuària, així com a la gent que la fa possible.
- **52.** Treballarem per la generació i difusió d'un relat propi del món rural que explique els beneficis produïts per l'activitat agropecuària, forestal i mediambiental.
- 53. Potenciarem de manera especialles polítiques de gènere adaptades a les comunitats rural.La perspectiva de gènere ha de ser ben presents al disseny de qualsevol actuació per tal de reduir l'escletxa social entre dones i homes al món rural i que causa l'èxode rural fe-

mení massiu.

- 54. Seguirem desenvolupant la nova Xarxa d'agents d'igualtat al món rural, així com els protocols contra la violència de gènere. Cal tindre present la situació d'especial vulnerabilitat de les dones davant la violència masclista en els entorns rurals.
- **55.** Dissenyarem noves polítiques actives a escala local i a partir del mateix territori adreçades a millorar la situació de les persones i col·lectius en risc d'exclusió al món rural.
- 56. Impulsarem la formació orientada a l'acollida i a l'assentament de nova població a entorns rurals així com el disseny de polítiques d'acollida amb un caràcter transversal i integrador amb mitjans suficients i amb mecanismes de consens dins la mateixa comunitat.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

10. Desenvolupament rural

DESENVOLUPAMENT RURAL

connectivitat) per tot això proposem les següents mesures.

La transició ecològica de la societat ha d'incloure al Món Rural. En un context de canvi climàtic els entorns rurals són molt més resilients que les ciutats i seran claus per al futur, tant el del propi entorn rural com en el de les ciutats. Per això, cal començar a pensar en la nova ruralitat, la seua relació amb l'entorn natural i les relacions de simbiosis i sinergies que es poden establir amb les ciutats. Apostar per serveis públics en el Món Rural adaptats a la seua idiosincràsia és essencial per a revertir l'abandó i la despoblació. Els habitants de l'entorn rural paguen els seus impostos i tenen el mateix dret que la resta de la ciutadania a rebre aquests serveis públics bàsics (Sanitat, educació, serveis socials, mobilitat i

- 1. Foment de programes per a potenciar les relacions Ciutats/Món Rural i aprofitar les sinergies entre tots dos. Potenciar el Món Rural per a garantir la millora de la qualitat de vida de les ciutats en un context de canvi climàtic i amb previsibles escenaris d'escassetat de recursos i energia. Desenvolupar la legislació que harmonitze les relacions del Món Rural amb el medi natural del qual són garants i principals valedors de la seua conservació, compatibilitzant les activitats que es desenvolupen en aquests entorns d'una forma realment sostenible.
- Pla de promoció de les activitats rurals que generen oportunitats reals de desenvolupament econòmic i que permeten viure dignament de les activitats que es poden desenvolupar en l'entorn rural, especialment amb el foment de les dones rurals.
- 3. Foment de l'economia social, de les relacions econòmiques amb la ciutat, de l'aprofitament sostenible de les activitats tradicionals de l'entorn rural i la promoció dels canals que permeten que es desenvolupen aquestes activitats.

- 4. Impulsarem la Llei de serveis socials en el món rural (sanitat, educació, serveis socials, mobilitat i connectivitat). És necessari trencar amb el cercle viciós de la despoblació invertint en serveis públics que atrauran població que busca en l'entorn rural una forma de vida millor.
- 5. Establiment d'exempcions fiscals per a les persones professionals que decidisquen establir la seua seu laboral a pobles d'interior i en risc de despoblament. Implantació de fibra òptica als pobles menuts per a afavorir el treball de noves professions a les zones rurals.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

11. Territori

Urbanisme

El model territorial que necessitem és un model de protecció del territori i de les persones. Ens cal un urbanisme mediterrani, sostenible, que recupere i reforce les poblacions compactes, ben equipades i dotades amb serveis i comerços de proximitat i plena accessibilitat; en lloc de potenciar un urbanisme dispers, de baixa densitat, amb separació d'activitats i urbanitzacions tancades, malbaratador de sòl i de recursos, i generador de trànsit i de greus problemes econòmics i ambientals.

Al mateix temps, cal afrontar mesures concretes i eficients al greu problema de despoblament que pateixen moltes comarques valencianes d'interior, que hipoteca el futur de bona part del nostre territori i de la seua gent.

Cal aprofitar els avantatges de la densa xarxa de ciutats mitjanes valencianes, reforçant la coordinació i cooperació comarcal i metropolitana, l'ordenació harmònica i prudent del territori, una gestió dels recursos naturals basada en la sostenibilitat i una reorganització de l'Administració pública més ajustada a la realitat, a les necessitats funcionals i a la realitat històrica.

- 1. Desplegarem la nova Llei d'urbanisme per promoure un model territorial al servei de les persones, que ens permeta un futur sostenible i que no deprede el medi ni especule amb el sòl.
- 2. Donarem solucions a la gran quantitat d'habitatge disseminat o «casetes» il·legals, creant nuclis de població viables, reduint els riscos e impactes ambientals però sense fer una amnistia urbanística generalitzada que consolide afeccions a espais de valor natural.
- 3. Apostarem per un desenvolupament territorial i urbanístic sostenible que garantisca l'ordenació equilibrada del territori, per distribuir de manera harmònica les activitats residencials i productives de la

- població, així com els serveis i equipaments, amb prevenció de riscos ambientals, conservació dels recursos naturals i protecció del paisatge.
- 4. Promourem un urbanisme mediterrani actualitzat, amb poblacions consolidades i dotades de servicis, amb mescla d'usos, policèntriques, multifuncionals i diverses, en lloc de l'extensió de la perifèria desordenada.
- Adaptarem les ciutats i pobles al canvi climàtic, tot estudiant-ne el funcionament bioclimàtic i dissenyarem programes de reintroducció d'arbratge i espais verds enjardinats a les ciutats, a fi de mitigar l'efecte illa de calor.
- 6. Pensarem i dissenyarem pobles i ciutats per al benestar de les persones, on els espais públics siguen més acollidors, els serveis i equipaments més pròxims als domicilis i es recupere l'espai públic per a les persones. Una ciutat pensada participativament per les persones i per a les persones.
- 7. Optimitzarem els espais i equipaments existents. Fomentarem l'obertura de biblioteques, gimnasos i patis de col·legis a la ciutat en horaris diferents a la d'obertura de centres.
- 8. Crearem espais de convivência, comuns al veïnat, d'interrelació i d'usos quotidians, que siguen multifuncionals i atenguen la diversitat de la societat, tot afavorint-ne la socialització.
- 9. Continuarem pacificant el trànsit en espais urbans sensibles i entorns de centres escolars, centres de salut, de valor patrimonial, etc. Millorarem ambientalment les xarxes per als desplaçaments dels vianants i vehicles no motoritzats, amb dotació d'ombra, protecció

- del vent, etc. Protegirem els recorreguts dels xiquets i xiquetes per a augmentar-ne l'autonomia i que puguen anar a soles pel carrer, al col·legi, a casa dels iaios o al parc.
- 10. Fomentarem l'autosuficiència alimentària, tant recuperant la producció agrícola peri-urbana com afavorint activitats en espais urbans infrautilitzats per a horts lúdics.
- 11. Fomentarem l'activitat econòmica a les ciutats i pobles, integrant els llocs de treball en l'estructura urbana, amb activitats sense impacte ambiental, i proporcionant un entorn de diversitat d'activitats que enriquisca la vida urbana. Aquest foment es basarà fonamentalment en la regeneració urbana amb prioritat sobre nous creixements urbans, creació de borses de lloguer de locals comercials, vivers d'empreses innovadores o d'alt valor afegit en espais d'oportunitat zonificats per barris.

Territori

La preservació dels espais naturals, cursos i masses d'aigua, els espais no urbanitzats i els grans espais verds de les ciutats, així com els corredors ecològics que els interconnecten, permetrà mantenir en bon estat els ecosistemes, perquè puguen seguir prestant valuosos serveis a la societat, com són l'aire net i l'aigua pura. La inversió en la preservació ambiental té també una lògica econòmica: mantenir la capacitat de la naturalesa, per exemple, per a mitigar la contaminació o els efectes negatius del canvi climàtic, és molt més rendible que substituir aquestos serveis perduts per solucions tecnològiques humanes molt més costoses. Per tant és imprescindible mantenir una visió sostenible del medi natural, dins d'un enfocament integrat de la gestió del sòl i una planificació estratègica del territori.

- 12. Impulsarem la reforma de la Llei 7/1985 reguladora de bases del règim local i la resta de normativa en matèria de règim local per permetre que les comunitats autònomes puguen eliminar les diputacions provincials i dissenyar la seua pròpia estructura de govern territorial. Continuarem treballant en la coordinació i buidatge de competències de les diputacions i promourem l'agrupació d'entitats locals, com les comarques, mancomunitats o àrees metropolitanes, tot prioritzant la proximitat a la ciutadania en la presa de decisions i l'eficiència en la prestació de serveis.
- 13. Apostarem per la Infraestructura Verda com a sistema territorial que inclou els espais verds, els de valor ambiental, cultural, paisatgístic, agrícola, els de protecció del risc ambiental i els corredors ecològics, per tal de vertebrar el territori valencià, propiciar-ne la regeneració ambiental i aproximar la natura a la població.
- **14.** Desenvoluparem una Estratègia Valenciana de Desenvolupament Rural Sostenible amb l'objectiu de revertir el despoblament i millorar la qualitat de vida de les persones que viuen en les zones rurals; incre-

mentant les rendes i llocs de treball, fomentant el treball autònom, la creació de Pimes i cooperatives i el teletreball; promovent activitats econòmiques sostenibles i noves activitats innovadores i de baix impacte territorial; incorporant incentius fiscals i econòmics i millorant les dotacions i serveis públics, de comunicació i financers.

- 15. Crearem un fons específic per promoure el desenvolupament rural integral gestionat des de l'Agència Valenciana de Promoció Rural i Lluita contra el Despoblament.
- 16. Impulsarem la Llei de serveis socials en el món rural (sanitat, educació, serveis socials, mobilitat i connectivitat). És necessari trencar amb el cercle viciós de la despoblació invertint en serveis públics que atrauran població que busca en l'entorn rural una forma de vida millor.
- 17. Desenvoluparem els Plans d'Acció Territorial (València, Alacant-Elx, Castelló, comarques centrals i el Baix Segura) i en promourem de nous per garantir l'ordenació equilibrada i sostenible del territori articulat entorn d'una xarxa policèntrica de ciutats mitjanes ben distribuïdes.
- 18. Continuarem dotant les Àrees Metropolitanes d'òrgans de govern per al planejament urbanístic i la gestió de servicis i dels transports, prevenint el creixement desordenat i evitant-ne duplicacions.
- 19. Impulsarem una nova llei de Comarcalització que reforce la coordinació i cooperació comarcal per tal de desenvolupar Plans Generals Mancomunats que milloren la coordinació i cooperació comarcal, facilitant la prestació de serveis mancomunats com a alternativa a la privatització i mercantilització de serveis públics estratègics i de difícil gestió a escala municipal.

Transport

L'aposta dels successius governs centrals per la creació d'una nova xarxa d'Alta Velocitat (AVE), separada de la xarxa existent, s'ha mostrat com una política ferroviària antisocial, insostenible i fonamentada en una visió ultra-centralista. L' "AVE per a tots" pretén exclusivament millorar la connexió de totes les capitals provincials amb Madrid. S'han abandonat totes les connexions transversals de la península. Així, la millora de la connexió del País Valencià amb Barcelona pel Corredor Mediterrani s'ha vist postergada a un futur encara incert, la línia de Sagunt a Terol i Saragossa està molt antiquada, malgrat la creixent importància d'aquest corredor per al transport de mercaderies des del nord d'Europa.

- 20. Abordarem un nou enfocament de les inversions en infraestructures de mobilitat i transport, prioritzant la millora dels serveis de rodalies, dels ferrocarrils regionals, autonòmics, carrils bici, carrils bus i VAO d'accés a les ciutats, així com les infraestructures que permeten la ràpida electrificació del transport.
- 21. Seguirem exigint a l'Estat l'assumpció de les competències plenes en relació amb els transports d'àmbit autonòmic (FGV, Rodalia RENFE, regionals, autobusos...), i fent acords entre comunitats per a la potenciació de les línies que les interconnecten (Castella-La Manxa, Aragó, Catalunya, Múrcia). Tot comptant amb les degudes transferències pressupostàries de l'Estat en relació a les inversions compromeses pel que fa a infraestructures ferroviàries i la gestió del transport per a la reparació i modernització de les línies.
- 22. Avançarem decididament cap a un model de mobilitat basat en premisses de sostenibilitat, eficiència energètica, integració social, millora de la seguretat viària i de la salut. Un model que prioritze el transport públic per a les distàncies llargues i els desplaçaments a peu, amb bicicleta o vehicles de mobilitat personal en les distàncies curtes.

- 23. Fomentarem una mobilitat articulada per quatre components essencials que estan interrelacionats: la sostenibilitat, la seguretat viària, la salut i la garantia d'un servei públic de qualitat amb accés per a tot el món.
- 24. Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030 per tal d'implementar objectius generals de reducció d'impactes ambientals del transport, especialment la reducció de les emissions de gasos contaminants.
- 25. Coordinarem les inversions públiques, tant de la Generalitat com de les Diputacions i l'Estat, a les infraestructures més sostenibles. Com ara el ferrocarril d'ús general, els centres logístics per a transferir càrregues del camió al ferrocarril i per a l'adequació ambiental, i la millora de la seguretat de les carreteres ja existents.
- 26. Les inversions en la xarxa viària s'han de centrar en el manteniment, reparació i millora de la seguretat, especialment en l'eliminació dels punts més conflictius. La construcció de nou viari interurbà ha de ser excepcional i de forma planificada.
- **27.** Exigirem la gratuïtat total de l'AP-7 i l'adequació urgent dels accessos a les diferents comarques.
- 28. Igualment exigirem acabar amb els colls de botella del Corredor Mediterrani per tal d'incrementar ràpidament l'ús del ferrocarril valencià que pateix 20 anys de retards. A més, la posada en marxa dels trams cap al sud (València-Xàtiva) que compten amb la infraestructura instal·lada. Igualment reclamarem la modernització de la xarxa de tren regional entre Oriola i Vinaròs amb velocitat adequada, la recuperació dels servicis ferroviaris amb França (perduts amb la posada en marxa de l'AVE), i estacions intermodals de mercaderies que permeten la transferència de càrregues de la carretera al ferrocarril.

- 29. En la línia d'Alcoi cal aplicar sense més retard el projecte de modernització acordat entre la Generalitat i el Ministeri de Fomento per a la rectificació de corbes, la reparació de les vies, la reordenació d'estacions i la introducció de material modern adaptat a recorreguts de muntanya; així aconseguirem temps de viatge competitius, la recuperació de viatgers i que la línia tinga un paper troncal en el transport. Es poden estudiar posteriors rectificacions del traçat per a integrar més la línia en el corredor urbà Muro-Alcoi. Resulta també imprescindible la creació de Centres Logístics per a mercaderies a la Vall d'Albaida i l'Alcoià-Comtat.
- 30. Potenciarem el caràcter de transport de proximitat del Tren de la Costa (Gandia-Dénia), amb un traçat més integrat en el territori i parades més nombroses i pròximes a les poblacions de les previstes en anteriors propostes fallides. Igualment desdoblarem el tram Cullera-Gandia, i crearem un Centre Logístic al voltant de l'estació del Grau de Gandia.
- 31. Reclamarem la modernització urgent del corredor Sagunt-Terol-Saragossa i la seua continuïtat a Pamplona, Bilbao i França, que permeta la circulació de trens ràpids de viatgers, així com de trens de mercaderies transpirinencs. Aquesta línia s'ha de contemplar com un eix estratègic per al transport de mercaderies, al temps que per a afavorir el turisme d'interior tot potenciant la Via Verda existent Terol-Sagunt de gran potencial ciclo-turista.
- 32. Treballarem amb Castella la Manxa pel manteniment del corredor de Bunyol i Conca, reclamarem el desdoblament i electrificació entre València i Bunyol, la creació de baixadors i estacions de mercaderies a les zones industrials (Riba-roja) i la continuïtat del servei cap a Utiel i Camporrobles.
- 33. Modernitzarem les antigues vies d'ús general i duplicarem els serveis de rodalia des d'Alacant a Villena, i la transferència al ferrocarril d'una

- gran part del trànsit de mercaderies que passa per aquest corredor.
- 34. A les comarques del sud, crearem uns servei de rodalia centrat a Alacant (l'actual línia pertany a «Rodalies Múrcia»), amb línies cap a Villena, el Baix Segura, Torrevella i Oriola. I hi connectant l'aeroport de l'Altet. Caldria recuperar les estacions tancades, desdoblar i electrificar la línia Alacant-Múrcia i reobrir el ramal de Torrevella, atès el gran creixement turístic d'aquesta zona.
- 35. Iniciarem les obres de la nova variant de la línia de rodalies que tinga una estació en l'Aeroport de l'Altet i continue per un nou traçat duplicat i electrificat, alliberant la costa d'Alacant de la via fèrria.
- 36. Dotarem Elx de serveis directes i ràpids amb Alacant, València, Castelló, Albacete, Madrid i Barcelona en quant estiga la infraestructura acabada. Dotarem de millors accessos i connexions a la nova estació de Matola, construint el nou enllaç entre les estacions del Parc i Carrús amb Matola, permetent que els serveis arriben fins el centre de la ciutat. I ampliarem i millorarem l'estació d'Elx Mercaderies.
- 37. Treballarem en la consolidació dels serveis de rodalia des de Castelló cap al Baix Maestrat, creant una línia de rodalia Castelló-Vinaròs que consolide els serveis de rodalies des de Castelló cap al Baix Maestrat, i s'estudiarà la comunicació intermodal amb la resta de poblacions de la Plana.
- 38. Estudiarem l'extensió de les línies de rodalia de València a Moixent, i de Villena fins a la Font la Figuera, creant un circuit que milloraria la comunicació interna de les comarques centrals.
- 39. Farem compatible la construcció de les vies ferroviàries necessàries per al nostre desenvolupament com a poble amb la protecció i dinamització de l'horta de València, en compliment de la Llei de l'Horta per a preservar el nostre patrimoni mil·lenari. Les infraestructures viàries i ferroviàries en aquest espai protegit han de minimitzar-se al màxim,

- bé evitant la zona protegida de màxim valor o bé mitjançant túnels passants. Tot exigint a l'Estat una inversió equitativa al valor i salvaguarda de l'espai protegit.
- 40. Cal posar l'accent en la intermodalitat, tant per a viatgers (l'intercanvi entre ferrocarrils de rodalia, llarga distància, metro, bus, bici...) com per a mercaderies (transferències de càrrega del camió al ferrocarril).
- 41. Les estacions (i els trens) han d'estar preparades per a les persones de mobilitat limitada i diversa, i complir les Lleis de Mobilitat i d'Accessibilitat.
- 42. Estudiarem donar-li solucions a algunes travessies ferroviàries urbanes, tant amb túnels passants com amb variants ferroviàries. Cal revisar el projecte de travessia ferroviària i nova estació passant per a València, millorant-ne la integració, garantir l'arribada preferent dels trens de rodalia a l'actual estació sense perdre la centralitat metropolitana de l'estació passant i millorant la mobilitat urbana i metropolitana amb nous serveis per a passatgers.
- 43. Avançarem en el pla AVANT d'Alacant permetent el soterrament definitiu de les vies, la connexió entre les barris al nord i sud de les vies i sobre tot la creació d'un gran parc urbà per als ciutadans d'Alacant.
- **44.** Anirem cap a la unificació d'amples de via a ample internacional de manera progressiva, sense deixar fora les línies locals, garantint la fiabilitat i les capacitats de les línies existents.
- 45. Promourem la creació de centres logístics en la proximitat de les àrees urbanes, on puguen arribar les mercaderies per ferrocarril i ser distribuïdes als comerços detallistes per mitjà de sistemes comuns de repartiment basats en vehicles no contaminants (l'anomenada Logística Urbana).
- **46.** Fixarem mecanismes o mesures que permeten controlar el sector de les empreses de VTC des de les diferents autonomies per a equiparar

- els dos sectors en drets i obligacions.
- 47. Potenciarem el transport públic en entorns rurals com a eina de cohesió social i territorial i de lluita contra el despoblament.

Mobilitat urbana

- 48. Avançarem decididament cap a un model de mobilitat basat en premisses de sostenibilitat, eficiència energètica, integració social, millora de la seguretat viària i de la salut, i donarem prioritat al transport públic.
- 49. Millorarem la mobilitat urbana disminuint la necessitat de desplaçaments, planificant la localització d'equipaments, serveis, centres educatius, àrees comercials, etc., segons criteris de proximitat a les àrees residencials.
- **50.** Vincularem el creixement urbà en relació a la disponibilitat de transport públic i les seues previsions d'ampliació.
- **51.** Millorarem el transport col·lectiu prioritzant els vehicles de menors emissions: tramvia, troleibús, autobusos a gas, híbrids i elèctrics..., sempre tenint en compte els criteris de eficiència i d'ajust a la demanda real.
- **52.** Estudiarem les necessitats reals d'extensió de línies i noves connexions entre les línies existents a les ciutats i les àrees urbanitzades.
- 53. Estudiarem la incorporació del bus en plataformes reservades, segregades del trànsit general, amb prioritat de pas en els semàfors i estacions que permeten un accés fàcil i ràpid, a partir del viari actual.
- **54.** Executarem les actuacions de millora de la mobilitat i accessibilitat contemplades en els Plans municipals de Mobilitat Urbana Sostenible: pacificació del trànsit, itineraris segurs a les escoles, xarxes de vianants i de bicicletes, seguretat viària, etc., incentivant les adhesions al moviment europeu de «CIUTAT 30».
- 55. Millorarem l'accessibilitat mitjançant la creació de zones lliures de trànsit, i de xarxes de transport no motoritzat (a peu, amb bicicleta)

- connectades amb les estacions del transport col·lectiu, així com dels itineraris segurs a les escoles.
- **56.** En particular elaborarem Plans Directors de la Bicicleta (Urbans i Comarcals) per afavorir-ne l'ús, millorant les vies ciclistes, completant les xarxes locals i interurbanes i potenciant la intermodalitat amb el transport públic col·lectiu.
- 57. Fomentarem la racionalització de l'ús de l'automòbil. El disseny urbà i la gestió del trànsit han de procurar la reducció de l'entrada d'automòbils als centres urbans, estudiant tots els sistemes de cotxe compartit en ciutat i en carretera fomentant-ne el consum col·laboratiu (carsharing o carpooling). També cal estudiar possibles "Peatges urbans".
- Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030 per tal de promoure els mecanismes que afavorisquen la introducció progressiva de vehicles elèctrics, híbrids i en general de tots aquells que contribuïsquen a la reducció d'emissions de CO2 a l'atmosfera: facilitant la substitució de les flotes de taxis i vehicles públics, permetent l'accés de vehicles elèctrics a zones de trànsit restringit, reservant places d'aparcament a vehicles no contaminants i creant suficients estacions de recàrrega.
- 59. Desenvoluparem un Pla de millora de la gestió dels Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) amb l'objectiu d'augmentar-ne les freqüències, reduir la duració de molts trajectes i les deficiències de la seguretat. Cal augmentar la captació de viatgers per tal de millorar-ne els ingressos.
- 60. Ampliarem la plantilla productiva (maquinistes, caps d'estació i tallers) front a les amenaces d'externalització de serveis i de reducció

- de plantilla. Augmentarem la captació de viatgers per tal de millorar els ingressos recuperant les subvencions de l'Estat.
- 61. Prioritzarem l'execució dels plans de FGV per millorar i ampliar les xarxes metropolitanes de València i Alacant i dotar-los de suficient consignació pressupostària amb l'increment del finançament.
- 62. Apostarem pel desdoblament de les vies des de València fins a l'Eliana, l'Alcúdia o Meliana i s'estudiarà i la possible prolongació de les línies fins a les capçaleres comarcals més pròximes (Sagunt, Xàtiva). En l'àrea de València, estudiarem l'enterrament d'alguna travessia especialment problemàtica, com les de Burjassot-Godella, la Canyada, Montcada o Picassent. Aquestes millores, junt a l'increment de la plantilla, permetran l'augment de freqüències de pas dels trens i la prestació d'un vertader servei de metro com el que necessita l'àrea metropolitana de València.
- 63. Avançarem en la gestió mancomunada del transport a les àrees metropolitanes i les comarques, amb integració tarifària i de títols que permeten una continuïtat de viatge en distints mitjans i l'establiment de serveis de bus llançadora i aparcaments per a automòbils i bicicletes a les estacions.
- 64. Reforçarem el paper de la Autoritat de Transport de l'àrea metropolitana de València per a generar una única xarxa de transports a l'àrea de València coordinada i complementària, creant una tarifa i abonaments únics, així com un sistema d'informació potent i útil per a les persones usuàries.
- 65. Impulsarem la creació de la figura de les i els coordinadors de mobilitat als polígons industrials, grans centres de treball de les Administracions i els campus universitaris.
- 66. Planificarem les tarifes reduïdes en el transport públic per a determinats col·lectius (joves, jubilats, persones aturades i grups famili-

- ars) en funció de la renda, fomentant acords amb les empreses per a facilitar abonaments als seus empleats i empleades dins dels plans d'empresa per a la reducció de la mobilitat en cotxe.
- 67. Donarem suport a la creació de carrils de Vehicles d'Alta Ocupació (VAO).
- **68.** Fomentarem les iniciatives d'ús de vehicles compartits per als desplaçaments laborals.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

11. Territori

TERRITORI

El model territorial que necessitem és un model de protecció del territori i de les persones. Ens cal un urbanisme mediterrani, sostenible, que recupere i reforce les poblacions compactes, ben equipades i dotades, amb serveis i comerços de proximitat i plena accessibilitat, en lloc de potenciar un urbanisme dispers, de baixa densitat, amb separació d'activitats i urbanitzacions tancades, malbaratador de sòl i de recursos, i generador de trànsit i de greus problemes econòmics i ambientals.

Al mateix temps, cal enfrontar-se amb mesures concretes i eficients al greu problema de despoblament que pateixen moltes comarques valencianes d'interior, que hipoteca el futur de bona part del nostre territori i de la seua gent.

Transport

Fins ara, hem funcionat amb plans d'urbanisme jerarquitzats, imposats des de dalt i que han demostrat la seua incapacitat per a resoldre els problemes i necessitats de la ciutadania. La mobilitat i el transport sostenible han de ser definits, per criteris energètics, mediambientals i pel fet que la mobilitat vertebra el desenvolupament de les ciutats i les interrelacions entre els ciutadans. La totalitat de la mobilitat ha d'estar regida per plans de Mobilitat i Transport Sostenible.

És urgent abordar un nou enfocament institucional de les inversions en infraestructures de mobilitat i transport. Aquest nou enfocament hauria de començar amb un canvi en la prioritat de les inversions del transport urbà i interurbà. Al marge d'actuacions puntuals relacionades amb l'increment de la seguretat, com ara les variants urbanes, ha de cessar la construcció de noves carreteres d'alta capacitat. Els fons públics s'han de dedicar preferentment a la millora dels serveis de rodalies, dels ferrocarrils regionals, autonòmics, carrils bici, carrils Bus i VAO d'accés a les ciutats, així com a la infraestructura que permeta la ràpida electrificació del transport.

La consecució de l'objectiu d'emissions zero exigeix en primera instància fomentar les relacions de proximitat, i per a la gestió d'esta logística bàsica, de forma ineludible tendir a que tot el transport es realitze mitjançant vehicles elèctrics o d'emissions zero (elèctrics, hidrogen o alimentats amb biocombustibles). És a dir, sense vehicles que consumisquen combustibles fòssils.

- Ferrocarril

Maximització i foment de l'ús del ferrocarril. L'ús del ferrocarril per al transport de mercaderies i de persones ha de constituir una prioritat vertebradora del territori i les seues activitats econòmiques mitjançant:

- 1. Defensa del caràcter de servei públic i no de negoci del transport ferroviari, paralitzant les intencions de dividir i debilitar l'empresa pública, per tal de privatitzar els itineraris més rendibles. Al mateix temps, revertir la subdivisió en àrees de negoci de RENFE, pas previ a privatització de serveis, i recuperar la unitat de gestió amb la empresa segregada per a la gestió de infraestructures, ADIF.
- 2. Moratòria de la construcció de noves línies ferroviàries d'Alta Velocitat (AVE), per tal de no incrementar el malbaratament de inversions mai recuperables, en línia amb les recomanacions del Tribunal de Comptes. Pla de concentració de inversions en la modernització i millora de la xarxa ferroviària d'ús general, actualment abandonada.
- 3. Modernització i ampliació de capacitat de les línies i corredors que obeïxen a les necessitats reals de transport, i l'establiment d'una xarxa que permeta els desplaçaments transversals, sense necessitat de passar per Madrid. En el cas valencià, el Corredor Mediterrani, i el Corredor Sagunt-Saragossa-Bilbao resulten d'una importància estratègica central, i els defensarem com a màxima prioritat.
- 4. La completa electrificació de la xarxa de ferrocarrils de passatgers i mercaderies.
- 5. L'enfortiment i foment de xarxes de ferrocarril de curta distància entre nuclis de població propers o dins de les ciutats en les que el

- transport públic elèctric és una prioritat de primer grau: xarxes de tren de curta distància, rodalies, metro, tramvia i autobusos elèctrics.
- 6. Increment de la utilització del ferrocarril pels viatgers, aplicant polítiques tarifàries atractives, millora dels horaris i extensió de serveis. Cal actuar també en facilitar la intermodalitat: la connexió entre les xarxes de transport, la conversió de les estacions de ferrocarril en nodes o intercanviadors modals, i la millora de l'accessibilitat a les estacions en transport públic, a peu o amb bicicleta.
- 7. La creació de infraestructures logístiques intermodals per la transferència de càrregues del camió al ferrocarril, i suport a les propostes de polítiques tarifàries i fiscals europees que fomenten eixa transferència.
- Pla de traspàs de les línies de ferrocarril d'interès regional a les Comunitats autònomes disposades a gestionar-les, per afavorir la vertebració del territori i el manteniment de l'accessibilitat a comarques rurals. Esta transferència ha d'anar acompanyada de fortes inversions en la reparació i modernització de les línies, la compra de trens moderns de tipus regional, i la provisió de transferències pressupostàries anuals per al seu funcionament i manteniment. Aquesta transferència de la gestió no implica la divisió de la actual empresa estatal de gestió dels ferrocarrils, RENFE, que pot continuar com a operadora única del servei, per compte de l'ens que en seria titular: els Governs autonòmics, i en el nostre cas la Generalitat.
- És necessari superar l'actual situació d'estancament en relació amb el ferrocarril Gandia-Dénia-Alacant, i aconseguir el tancament del corredor ferroviari costaner. Igualment cal modernitzar d'acord amb els projectes ja existents el ferrocarril Xàtiva-Alcoi, així com la modernització de la comunicació d'Alacant i Múrcia amb València, amb reducció significativa dels temps de viatge. Està pendent igualment

- un tren regional modern i ràpid entre Oriola i Vinaròs. A les comarques del Sud cal crear uns serveis de Rodalies centrats en Alacant, amb línies cap a Villena i la Vega Baixa, Torrevella i Oriola, i connectar l'Aeroport de L'Altet. Cal recuperar les estacions tancades, desdoblar trams amb via única i assegurar un servei eficient.
- 10. Pla que augmente la capacitat i eficiència dels Serveis públics de transport, que es traduïsca en una major freqüència de pas i una reducció dels preus en curta i mitja distància.

- Carretera

- 11. Paralització dels plans faraònics de carreteres encara vigents (PITVI 2012-2024), anul·lar els projectes aprovats, o en tràmit, de nou viari de gran capacitat, enorme cost, i greu impacte ambiental, com és ara al País Valencià la duplicació de la circumval·lació de València, o l'accés Nord al Port de València i una infinitat de carreteres previstes per l'Horta, La Ribera i el Vinalopó.
- **12.** Gratuïtat total de l'AP-7 i adeqüació urgent dels accessos a les diferents comarques.
- 13. Foment de la electrificació del parc de vehicles. Tot i tenir en compte que no és possible una substitució al 100% de la totalitat de la mobilitat motoritzada privada actual, als plans de mobilitat, a banda de reduir la mobilitat motoritzada privada, en favor del transport públic i el no motoritzat, s'ha de potenciar la renovació de la flota actual amb vehicles amb elèctrics i híbrids endollables.

- Transport marítim

- **14.** En matèria de transport marítim cal reforçar el cabotatge, les anomenades autopistes del mar com a solució per descarregar el transport terrestre en els itineraris amb Àfrica i transeuropeus.
- 15. Apostem per l'electrificació amb energies renovables dels ports de mar perquè els vaixells no necessiten mantenir els motors en marxa durant l'atracament.
- 16. Pla d'electrificació del transport marítim que ens permeta avançar en sectors com la pesca, l'esbarjo i el transport marítim en general, amb la introducció de la motorització elèctrica i híbrida i l'adaptació dels ports a les noves motoritzacions.

- Reconversió de la mobilitat a eléctrica

La Mobilitat Elèctrica ha entrat en una mena de "cercle virtuós" que està canviant a un ritme vertiginós cap a un ús del vehicle elèctric compartit, connectat i autònom, amb zero emissions i l'impuls afegit de les renovables.

Aquest gran salt està transformant l'ocupació en el sector a nivell mundial amb pèrdues en la industria tradicional de l'automoció de combustió que pot ser compensada si som part activa del canvi de model.

- 17. Promoure la transformació tecnològica i industrial del potent sector de l'automoció com a vector de desenvolupament econòmic de futur, assegurant que la reconversió industrial s'acompanye dels programes d'ajuda i finançament necessaris i la garantia d'un mercat interior real de destinació dels vehicles fabricats.
- 18. Elaborar, d'acord amb el sector i els agents socials (patronal, sin-

- dicats, universitats),un Pla de Formació i Capacitació per a noves ocupacions.
- 19. Revisar a l'alça, amb nous i més ambiciosos objectius, els plans d'impuls del vehicle elèctric i desplegament d'una potent Infraestructura de recàrrega incloent l'autoconsum amb fotovoltaica.
- 20. Incentivar especialment la compra de vehicle elèctric en el sector transport de mercaderies, transport públic, les flotes d'empresa i per a ús compartit.
- 21. Establir un Pla de desenvolupament de instal·lacions de càrrega/ recàrrega, establint requisits de compatibilitat entre sistemes i marques.
- 22. Cal definir elssistemes de recàrrega, tenint en compte el seudesenvolupamenttecnològic i orientar-los cap a l'aprofitament de les energies renovables
- 23. Els municipis han d'acompassar les normes perquè els sistemes d'abastament de combustible deixen pas a sistemes de recàrrega de bateries.
- 24. Fer de la innovació i la recerca energètica un eix clau del desenvolupament industrial a través d'acords i programes amb les universitats i la industria.

- Canvi de model

- 25. Vincular les inversions de l'Estat en municipis i autonomies a la sostenibilitat, potenciant la bona gestió de la mobilitat i la creació de noves infraestructures al servei de la Mobilitat sostenible
- 26. Pla de Mobilitat Sostenible de l'Empresa Pública i les institucions

- en el qual s'incentive a les persones treballadores públiques i càrrecs electes a utilitzar mitjans de transport sostenibles al marge de l'automòbil.
- **27.** Formació ciutadana en qüestions de mobilitat sostenible, posant l'accent en l'educació en l'edat escolar.

- Finançament i fiscalitat

- 28. Increment substancial de les transferències de l'Estat a les Comunitats autònomes, Àrees Metropolitanes i ciutats, destinades a noves infraestructures de transport sostenible (tramvies, bicicleta, logística urbana), així com per al funcionament de sistemes de transport urbà.
- 29. Impulsar una llei de finançament del transport públic urbà col·lectiu que garantisca un finançament per integrar la planificació financera dels diversos tipus de transport, que millore la qualitat del mateix i facilite la coordinació en aspectes com l'accessibilitat i la intermodalitat del servei col·lectiu urbà de transport.
- 30. Promoure una fiscalitat favorable a l'ús de l'eco-mobilitat. És necessari establir uns objectius exigents pel que fa a emissions i gravar tant l'impost de matriculació i circulació com l'IVA en aquells vehicles que estiguen per sobre dels objectius establerts, beneficiant els que se situen per baix i molt especialment als de zero emissions.
- 31. Revisar les exempcions en l'Impost d'Activitats Econòmiques de què gaudeixen les empreses.
- 32. Eliminar l'exempció de l'IVA i Impost de Matriculació de iots i avionetes

- d'esbarjo.
- 33. Cal eliminar les subvencions a la compra d'automòbils (plans Renove, etc), i progressivament substituir-les per els incentius a la compra de vehicles elèctrics i d'una fiscalitat favorable, acompanyats de mesures per limitar l'accés als centres urbans que han d'estar cada vegada més lliures de trànsit i de les emissions de contaminants.
- **34.** Promoció dels Plans de Mobilitat d'Empresa, per a la reducció de viatges en automòbil, facilitant mecanismes de desgravació per les ajudes de les empreses a la mobilitat sostenible de la seua plantilla laboral.

Urbanisme

- **35.** Cal revisar la legislació vigent per restringir les expropiacions forçoses només a casos de necessitat social justificada, i no per emparar especulacions urbanístiques.
- 36. Restringir els projectes urbanístics que incorporen models d'ocupació dispersa del territori, els quals no han de ser aprovats més que quan no hi haja altres possibilitats de creixement connectat i compacte dels nuclis urbans tradicionals. Classificar de manera sistemàtica com a SNU (Sòl No Urbanitzable) aquelles tipologies de sòl d'alt valor ecològic o paisatgístic, com ara els terrenys forestals, els litorals, els d'elevada fertilitat i productivitat agrícola i els corresponents a estructures rurals tradicionals singulars amb condicions molt restrictives per a la re-classificació de SNU.
- 37. Creació d'un nou impost ambiental sobre el canvi de qualificació del sòl rústic a d'altres de major valor afegit. Establiment d'un fons específic que gestione els recursos així captats, per contribuir a l'equilibri d'usos i al manteniment i millora del medi natural a més de la creació d'un Banc de Capital Natural que custodie les zones protegides ambientalment.
- 38. Fomentar els "contractes de custòdia" o compromisos adquirits pels propietaris de mantindre les condicions naturals i ambientals i renunciar de manera indefinida a la urbanització de la zona, a canvi de compensacions econòmiques.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

12. Model econòmic

Model econòmic

Caminem cap a nou model econòmic basat en la sostenibilitat econòmica, mediambiental i social, en la planificació i la participació ciutadana, en l'ètica i la cooperació, i en què l'economia i el treball són instruments al servei del benestar de les persones. En aquest sentit, cal considerar la modernitat, les noves tecnologies i l'automatització al servei d'un model econòmic que no implique treballar i consumir més, sinó menys i millor.

Volem una economia per a les persones, que prioritze el seu benestar, la seua autorealització i el progrés de la societat en el seu conjunt; una economia per a la transició ecològica, que siga sostenible, respectuosa amb l'entorn i en què els sectors productius valencians se situen a l'avantguarda; una economia avançada i connectada, que promoga la innovació i permeta als sectors productius millorar cap al servei de les persones, i una economia feminista, que incorpore la perspectiva de gènere i l'aposta per nous sectors com la cultura o les cures.

- Desenvoluparem un model econòmic de transició cap a un model centrat en les persones i basat en els principis de l'economia feminista, situant la vida com a centre de l'economia, com un procés de transició en què es fomente el procés de canvi sense deixar ningú enrere.
- Planificarem juntament amb les entitats locals, medi ambient, els agents socials, les universitats i els sectors econòmics implicats les mesures per al desenvolupament sostenible de sectors clau per a la societat del benestar de cara a les pròximes dècades: sector d'atenció a persones dependents i tercera edat, sector de rehabilitació urbana, sector de les energies alternatives, turisme, economia del coneixement i transformació digital, cultura, etc.
- Farem una definició estratègica de les prioritats per a la sostenibilitat i el desenvolupament del nostre territori rural, amb creació de valor i marca pròpia.
- 4. Abordarem una reorganització del temps personal i dels treballs remunerats i no remunerats de forma equitativa, amb una racionalització justa dels temps

- de treball i de la renda. Això significa, entre d'altres, perseguir la reducció de la jornada laboral o afavorir la conciliació mitjançant la flexibilitat i la igualtat en matèria de permisos i, sobretot, salarial.
- Crearem l'Institut Valencià d'Estadística com a nova entitat autònoma de caràcter administratiu per a l'elaboració i difusió estadística i per a l'obtenció de noves dades que tinguen en compte la perspectiva de gènere així com indicadors de desenvolupament que complementen el PIB, que mesuren la contribució al bé comú, per a la millora de la planificació i previsió econòmica.
- Promourem les pràctiques de les empreses socialment responsables.
- 7. Farem valdre econòmicament els processos de sosteniment de la vida i de cura de les persones.
- 8. Impulsarem, en coordinació amb les empreses tecnològiques que operen al nostre territori, un ràpid desplegament de la Xarxa 5G i l'extensió de la seua cobertura a tot el territori per a estar al capdavant de les regions d'Europa en l'impuls a l'economia del coneixement.
- 9. Fomentarem un entorn empresarial més atractiu per al desenvolupament empresarial:
 - Impulsarem la simplificació, racionalització i transparència dels procediments administratius per a la gestió empresarial de l'activitat econòmica i promourem polítiques tributàries que fomenten una activitat econòmica sostenible.
 - Promourem l'accés a alternatives a l'oligopoli elèctric i energètic per part de pimes i autònoms i a més incidirem en l'establiment de polítiques d'eficiència energètica.
 - A les zones industrials elevarem l'estàndard mínim de serveis i utilitats (internet, accessos, mobilitat, aparcaments, etc.) perquè siguen

- realment atractives per a les empreses i així evitar possibles deslocalitzacions.
- Fomentarem una major coordinació entre la formació reglada i la formació contínua per a adaptar la qualificació dels recursos humans a les branques professionals que major demanda tinguen al territori.
- Fomentarem la incorporació de les noves tecnologies als sectors econòmics madurs i als de major fortalesa al nostre territori per tal d'incrementar tant la nostra productivitat com a territori com la de les pimes, migrant cap a tasques de major valor afegit així com cap a la formació del capital humà.
- Millorarem la gestió de l'Institut Valencià de Finances, facilitant l'accés a finançament empresarial per part de projectes necessaris per al desenvolupament econòmic del nostre territori.
- Regularem una fiscalitat homogènia al territori, amb clars criteris d'exempcions i bonificacions (criteris de sostenibilitat social, econòmica i ambiental), que eviten situacions de dúmping fiscal però també tributacions que reduïsquen la competitivitat del territori.
- Millorarem l'accés digital a la publicitat de l'oferta de contractació pública, amb criteris socials i de suport a les empreses valencianes i garantint la màxima transparència i la lliure competència.
- 10. Crearem un programa integral de foment de l'emprenedoria des dels criteris de sostenibilitat, amb l'objectiu de facilitar un suport eficaç a la creació d'empreses i crear un entorn més favorable perquè les persones emprenedores puguen posar en marxa i desenvolupar el seu projecte emprenedor: informació i orientació, estudis de viabilitat, desenvolupament de programes de formació en matèria de gestió empresarial, assessorament per a la realització del pla d'empresa i seguiment tècnic durant els tres primers anys de vida de l'empresa.
- 11. Reforçarem la cultura i els valors de l'emprenedoria en la societat valenciana i

- el reconeixement social a les persones emprenedores a través de la promoció i difusió de casos d'èxit i de bones pràctiques d'emprenedores i emprenedors valencians.
- 12. Introduirem i potenciarem les capacitats i la iniciativa emprenedora en els diferents nivells educatius i en la formació per a persones adultes, en especial en sectors productius emergents, sostenibles i d'alt valor per al nostre territori com el sector de les cures, l'economia verda i blava o el sector agroalimentari.
- 13. Inclourem en els itineraris formatius per a persones desocupades un mòdul sobre emprenedoria, incidint en les possibilitats que ofereix el cooperativisme.
- 14. Crearem un programa específic per a facilitar l'emprenedoria per a persones joves (de menys de 35 anys) a través de cooperatives de treball.
- 15. Desenvoluparem un programa específic per al foment de l'emprenedoria en l'àmbit rural.
- 16. Impulsarem accions positives de suport i reforç dels projectes d'emprenedoria de les dones.
- 17. En especial, afavorirem amb ajudes directes la creació de cooperatives d'ocupació domèstica i de neteja i, en particular, afavorirem les cooperatives de cambreres d'hotel, perquè trenquen la relació laboral individualitzada i garantisquen condicions laborals justes a les persones que hi treballen.
- 18. Fomentarem una xarxa de vivers d'empresa i coworkings amb instal·lacions adequades, coordinant els instituts tecnològics, les cambres de comerç i les agències de desenvolupament local.
- 19. Facilitarem un servei de coordinació de la informació, posant els punts de suport a l'emprenedoria (PAE) com a nodes de la xarxa.
- **20.** Establirem ajudes per a l'increment dels actius intangibles de les nostres empreses: millora de la capacitació del capital humà, marques i patents, I+D+i, fons de comerç, etc.

- 21. Reforçarem la relació entre el Sistema València d'Innovació, el sistema d'I+-D+i i les empreses per a facilitar la transmissió tecnològica, millorant la coordinació i l'eficiència dels recursos públics destinats.
- 22. Seguirem apostant per un model econòmic que prioritze el benestar de les persones i la seua autorealització, amb major igualtat i equitat social i que siga sostenible i respectuós amb el medi ambient, impulsant i donant suport a projectes sostenibles, arrelats al territori i que aporten al conjunt de la societat valenciana un valor afegit.
- 23. Fomentarem les cooperatives i l'economia social per a impulsar un canvi en el model productiu basat en valors democràtics, participatius, igualitaris i sostenibles. Promourem les fórmules cooperatives per a l'emprenedoria i per a la recuperació, per part dels treballadors i treballadores, d'empreses en procés de fallida.
- 24. Fomentarem l'economia social amb el desenvolupament d'un programa de suport integral a la creació d'empreses d'economia social que incloga formació, assessorament, finançament i accés a l'I+D+i. Ho vincularem a les polítiques de suport a l'emprenedoria.
- 25. Potenciarem les xarxes col·laboratives de l'economia social al nostre territori i, en particular, en sectors com l'educatiu, els serveis socials, el sanitari, el financer i el comercial.
- 26. Inclourem el model d'economia social als plans d'estudi dels diferents nivells educatius així com a la formació professional i impulsarem la professionalització en la gestió del sector a través, entre d'altres, de la formació en gestió directiva.
- 27. Reeditarem i reforçarem el Pla Biennal de Suport i Foment del Cooperativisme de la Comunitat Valenciana, FENT COOPERATIVES, amb l'objectiu de millorar la competitivitat de les cooperatives valencianes, d'acord amb quatre eixos fonamentals:
 - El creixement sostenible (social, econòmic i mediambiental).

- L'increment de l'ocupació de qualitat (estable, productiva i reproductiva).
- L'avanç en la presència igualitària de dones i joves en els àmbits empresarials de responsabilitat.
- L'extensió dels valors i principis propis del model cooperatiu a la resta del teixit empresarial valencià.
- 28. Facilitarem l'accés a fórmules que permeten la continuïtat de les empreses en processos de reestructuració societària si són adquirides pels/les treballadors i treballadores i impulsarem les regulacions estatuàries de les empreses mercantils que contemplen la participació dels treballadors i les treballadores en la gestió i els beneficis.
- 29. Divulgarem les fórmules societàries cooperatives i col·laboratives en camps com la centralització de compres per al xicotet comerç o el desenvolupament intensiu de mà d'obra
- 30. Afavorirem la creació de nous sistemes de distribució i xarxes col·laboratives i/o de col·laboració entre empreses menudes en sectors com el comerç, la distribució logística, l'hostaleria, etc. per tal de promoure la producció i el consum locals i millorar la seua competitivitat. Ho farem especialment en el sector dels productes agroalimentaris.
- 31. Impulsarem un nou model agropecuari ecològic i amb forta presència de l'economia social en el seu desenvolupament, que sustente una forta indústria agroalimentària.

Sectors productius

Entenem com a sectors productius tot allò que genera una riquesa afegida en benefici del territori i les persones que l'habitem. Tant la indústria existent com els nous clústers així com la transició ecològica són oportunitats per a generar nous sectors productius i millorar els existents.

Tanmateix, el canvi climàtic representa l'amenaça global més gran i el major dels reptes al qual ens enfrontem la humanitat. Per a fer-li front el conjunt de la societat ha d'estar implicada en frenar i revertir els efectes més perniciosos en la mesura del que és possible, contribuint amb accions i responsabilitat en els àmbits global, regional i local a que l'augment de la temperatura del planeta no sobrepasse els 1,5°C com recomana la Conferència de París sobre canvi climàtic.

El canvi climàtic ens dona la possibilitat de transformar el problema en oportunitat, transformant els nostres sistemes energètics, de mobilitat i transport, industrials i econòmics, generant ocupació i activitat econòmica en els nous sectors i situant la justícia ambiental i social en la base de les transformacions.

Es requereixen mesures per a augmentar la resiliència del nostre territori, reduir la vulnerabilitat dels nostres sistemes de producció primària i tots els sistemes productius i econòmics així com per a millorar les nostres capacitats socials i comunitàries per tal d'adaptar-nos millor als efectes climàtics que estan impactant sobre els sistemes naturals i productius.

Per això calen noves polítiques econòmiques, ocupacionals, energètiques i climàtiques que posen l'administració al servei del canvi de model i treballen en l'horitzó d'un model 100% renovable per a l'any 2050.

- **32.** Posarem en marxa una estratègia global per a poder fer la transició a un nou model sostenible.
- 33. Abordarem la redacció i posada en marxa d'un Pla per a la Transició Energètica per a passar d'una economia sustentada en energies fòssils i energia nuclear a una economia baixa en carboni amb energies renovables.
- 34. Treballarem per a retornar a la gestió pública directa el servei de les Inspeccions Tècniques de Vehicles (ITV) amb la total prioritat de salvaguardar la seguretat viària a les carreteres valencianes, la millora en la qualitat del servei, la rebaixa de les tarifes per a les persones usuàries i una gestió transparent i eficient.
- 35. Bastirem un gran acord transversal del Govern amb la societat: l'Acord Valencià per a la Transició Energètica, per a proposar i compartir un full de ruta cap a la transició energètica amb l'objectiu d'arribar a l'any 2050 amb un 100% de renovables en el sector elèctric, assolint també capacitat i sobirania per aconseguir-ho i alineant els altres sectors (transport, agricultura, indústria, etc.), amb els objectius de la UE.
- 36. Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030 per tal de complir la reducció d'emissions de CO i l'activació de la investigació aplicada, per a augmentar la resiliència del sector primari i la totalitat del teixit econòmic i productiu i per tal de minimitzar els possibles danys que puga produir el canvi climàtic sobre les persones, l'economia i el medi ambient.
- 37. Abordarem un nou planejament de política energètica que incorpore els objectius de l'Acord de París sobre Canvi Climàtic, un nou full de ruta valencià específic en clima i energia, garant del seu acompli-

- ment. I ho farem impulsant al seu torn les sinergies d'aquest objectiu amb la investigació i la innovació fetes amb la participació de les universitats i les empreses.
- 38. Abordarem un planejament energètic que abaste tots els camps de les energies renovables, l'eficiència energètica i l'economia baixa en carboni.
- 39. Impulsarem un nou Pla Eòlic amb una profunda revisió que incloga l'eòlica marina, la mitjana i la xicoteta eòlica.
- 40. Garantirem en el nou Pla Eòlic la participació de tota classe d'empreses i la possibilitat que els municipis puguen tindre les seues pròpies instal·lacions d'autoconsum, amb criteris per a aconseguir el màxim d'autoabastiment amb els seus propis recursos, de manera que cada municipi puga plantejar-se els seus objectius per a adaptar-se als del Paquet d'Hivern sobre Clima i Energia de la UE i assolir el màxim de sobirania energètica possible.
- 41. Establirem en el nou Pla Eòlic mecanismes reguladors perquè els actors locals tinguen l'oportunitat de participar com a productors en projectes de generació d'energia connectats a la xarxa i que la finalitat principal no siga l'autoconsum energètic.
- 42. Iniciarem un programa d'investigació pilot en l'eòlica marina i energies del mar com la undimotriz, per a impulsar un nou sector industrial amb creació de teixit productiu propi i d'impuls econòmic que genere sinergies industrials.
- 43. Fomentarem i farem valdre la capacitat tecnològica dels nostres sectors industrials perquè participen en la fabricació de components.
- **44.** En autoconsum i autoconsum compartit, desenvoluparem reglamentàriament amb urgència el Reial Decret-Llei 15/2018 de 5 d'octubre de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció

- dels consumidors, per a possibilitar una potent penetració de l'autoconsum energètic i de l'autoconsum compartit amb renovables i balanç net.
- 45. Potenciarem de forma especial les instal·lacions d'autoconsum compartit en comunitats de propietaris d'edificacions verticals, tant en edificis solts com entre edificis d'una mateixa illa. Entenem que aquestes instal·lacions són la pedra angular per a una vertadera democratització de l'energia.
- 46. Promourem la fotovoltaica en teulada en els polígons industrials, aparcaments i centres comercials enfront de les instal·lacions en terres rústiques, com a opció més eficient i sense impacte.
- 47. Promourem grans instal·lacions d'autoconsum en els equipaments públics, en concordança amb la seua demanda energètica.
- 48. Introduirem en els mitjans públics informació permanent sobre l'autoconsum, l'autoconsum compartit i l'ús sostenible de l'energia amb les línies de suport existents.
- 49. Inclourem als webs existents una base de dades amb exemples de les accions i projectes executats www.eneragen.es que motiven i informen. Hi posarem un marcador permanent de Kwh renovables produïts, amb percentatge de participació de les renovables i la reducció d'emissions produïda.
- **50.** Fomentarem el creixement de les empreses energètiques dels sectors renovable i de l'eficiència energètica.
- 51. En els sectors intensius en el consum d'energia, com el taulell o el tèxtil, seguirem implementant programes i establirem ajudes per a millorar l'eficiència i per a reduir la intensitat energètica amb nous materials de múltiples vides.
- 52 Impulsarem la rehabilitació energètica d'edificis i habitatges així

- com la nova capacitació d'empreses i la qualificació del personal a través de les estructures de formació de Labora.
- 53. Desenvoluparem conjuntament amb universitats i empreses l'emmagatzematge d'energia amb la conjunció de renovables, cotxe elèctric i xarxes intel·ligents com a l'estratègia vertebral per a estabilitzar el subministrament a partir de renovables, ja que l'emmagatzematge produeix beneficis al subministrament en fer la xarxa més flexible i més fiable. Ens situarem en tots els centres de planificació, decisió i investigació en l'àmbit internacional.
- **54.** Posarem en marxa els mecanismes per a ser Consumidor Directe de Mercat a efectes de subministrament a grans equipaments (hospitals, universitats i grans instal·lacions).
- 55. Impulsarem una plataforma pública "smart" de compra d'energia 100% renovable facilitant l'adhesió i contractació en l'àmbit autonòmic i municipal.
- **56.** Impulsarem la creació de noves activitats i negocis entorn de la gestió eficient en un marc de cooperació intersectorial (indústries, enginyeries, instituts tecnològics i universitats).
- 57. Abandonarem l'energia nuclear per ser la més perillosa i nociva de totes les fonts energètiques. A pesar que no emet CO durant el cicle d'operació els residus altament radioactius que genera representen un problema que es traslladarà a les generacions futures durant milers d'anys. Per això apostem per la no renovació de la llicència d'operació a la Central Nuclear de Cofrents en 2021.
- 58. Impulsarem un pla específic i permanent de difusió sobre energia en general i sobre energies renovables en particular per a alfabetitzar energèticament la ciutadania:
 - Per a apropar el consum, l'ús de l'energia i les instal·lacions existents al gran públic.

- Per a utilitzar en general els mitjans públics de comunicació per fer-ne ampla difusió.
- Per a educar en el nou model energètic i el canvi d'usos de l'energia.
- Per a fer partícip la ciutadania de les possibilitats de transformació i possibilitar la seua participació activa.
- 59. Impulsarem una estratègia industrial per al clúster valencià del sector de l'automoció que transforme el sector de combustió a elèctric; mantenint al màxim l'activitat industrial; fomentant el canvi cap a la mobilitat elèctrica i l'ús del vehicle elèctric compartit, connectat, autònom i amb zero emissions; impulsant les energies renovables, i contemplant altres elements de mobilitat (bicicletes, motos, patinets, altres elements de transport elèctric, etc.).
- 60. Elaborarem des de Labora, d'acord amb el sector i els agents socials (patronal, sindicats i universitats), un pla de formació i capacitació per a noves ocupacions.
- 61. Revisarem i ampliarem el Pla del Vehicle Elèctric i Desplegament de la Infraestructura de Recàrrega de la Comunitat Valenciana.
- **62.** Impulsarem una nova mobilitat elèctrica amb instal·lacions de recàrrega i participació de les empreses valencianes.
- 63. Ampliarem el Pla d'Instal·lacions de Recàrrega i que incloguen l'ús de l'autoconsum fotovoltaic.
- 64. Incentivarem especialment la compra de vehicle elèctric en el sector transport, les flotes d'empresa i per a ús compartit.
- **65.** Farem de la innovació i la recerca energètica un eix clau del desenvolupament industrial a través d'acords i programes amb les universitats i la indústria.

- 66. Continuarem apostant per revitalitzar el sector de la construcció, invertint en la rehabilitació integral i l'eficiència energètica dels edificis, ja que conté un important jaciment d'ocupació i un gran potencial de reactivació econòmica en la direcció que marca la nova Directiva Europea 2018/844 per a tendir a l'edifici de consum quasi nul.
- 67. Garantirem la participació dels sectors socials més desfavorits en un marc de transició energètica justa perquè puga produir-se una veritable i justa lluita contra el canvi climàtic, facilitant la implantació de mesures d'eficiència energètica per a les famílies més desfavorides i impulsant un pla d'actuacions específic per a fer front a la pobresa energètica:
 - Crearem instruments de diagnòstic, identificació, planejament, gestió i control.
 - Posarem en relleu el problema de la pobresa energètica identificant-la.
 - Farem un diagnòstic amb mapes de risc, per zones i per tipus de construcció.
 - Adoptarem les mesures pertinents, de facturació, financeres i fiscals.
 - Vincularem les ajudes per a la millora de l'eficiència energètica dels habitatges a la renda disponible de les famílies.
 - Impulsarem la rehabilitació energètica dels edificis com una de les principals mesures d'estalvi energètic i de lluita contra la pobresa energètica, al mateix temps que es reactive l'activitat econòmica local.
 - Garantirem el dret fonamental d'accés a l'energia.
 - Inclourem un programa específic per a la rehabilitació ener-

- gètica dels barris i llars més vulnerables a partir del Pla de Rehabilitació d'Habitatges 2018-2021.
- Implantarem la figura de l'Oficina Energètica i el Gestor Energètic.

Transformació del model industrial

Segons afirma l'Organització Internacional del Treball (OIT), en el seu informe "Perspectives socials i l'ocupació en el món 2018", les accions per a frenar el canvi climàtic crearan 24 milions d'ocupacions fins a 2030 a tot el món i compensaran la pèrdua de 6 milions de llocs de treball relacionats amb els combustibles fòssils. L'OIT recomana als governs mesures per a capacitar els treballadors en les noves habilitats necessàries que generaran llocs de treball addicional en nombrosos sectors clau de l'economia com ara serveis, mobilitat, energia i indústria en tota la cadena de valor amb noves ocupacions.

Per a transformar els problemes en oportunitats, generar ocupació i una economia sòlida cal alinear el canvi de model energètic amb la reindustrialització i la lluita contra el canvi climàtic, promovent un model fonamentat en el desenvolupament sostenible; en l'economia feminista com a impuls del canvi de model; en l'estudi i impuls dels models d'economia circular, verda i neta; en les energies renovables, i en l'eficiència energètica en tots els àmbits (l'edificació, el consum i la producció), reduint al màxim la dependència i entroncat amb el canvi de model productiu en sintonia amb el Full de Ruta sobre Clima i Energia de la UE.

Existeixen nombroses empreses valencianes que es poden emmarcar en el sector de l'economia baixa en carboni: renovables, eficiència, cartonatges, agricultura, residus, aigua, consultores, tecnològiques, d'economia productiva circular...

- 68. Bastirem un aparador empresarial per a projectar al mercat amb ajudes públiques al sector (fires, congressos o certàmens) i estimular-ne la transferència de coneixements i les sinergies, tot identificant perfectament aquest clúster d'empreses.
- 69. Facilitarem la tramitació d'esquemes innovadors en l'àmbit normatiu com el "sandbox" o Zones d'Innovació en Regulació. Això és, fa-

cilitarem espais on desenvolupar solucions innovadores a diferents problemes i aplicar-les en un entorn real controlat per a testejar solucions disruptives i pilots en el sector energètic per a crear projectes d'innovació.

- 70. Aprofundirem en el marc participatiu i d'acords amb la societat, entesa de manera global. La seua participació activa en la transició energètica ha de ser l'eix vertebral del canvi de model energètic.
- 71. Establirem un Pla Estratègic Industrial director de les accions i mesures dels sectors industrials contra el canvi climàtic, on la indústria jugue un paper fonamental que assegure la participació dels sectors productius i les entitats socials, sindicals, ambientals i ciutadanes.
- 72. Desenvoluparem el Pla Estratègic de la Indústria Valenciana (PEIV) i l'ampliarem a nous clústers emergents i potencials sobre els criteris de sostenibilitat. Potenciarem i farem valdre sectors productius com la ramaderia, la química verda, la cultura i el sector audiovisual, l'artesania o la prestació de serveis de cures.
- 73. Impulsarem programes específics per a donar suport a les pimes industrials que comptaran amb les necessitats de finançament productiu i d'inversions, per a la transformació digital, la incorporació d'R+D+i, la diversificació productiva i la internacionalització. També treballarem a escala estatal per a crear un pla integral de suport especial a les pimes i microempreses, per la seua importància per a la disminució de l'atur. Facilitarem l'accés al crèdit de les xicotetes empreses que siguen econòmicament viables.
- 74. Definirem els projectes estratègics prioritaris sobre la base de la sostenibilitat, perspectiva de gènere, dimensió econòmica i impacte social i, a través dels diferents programes de suport d'I+D+i, impulsarem la seua posada en marxa.
- 75. Aplicarem l'Agenda Indústria 4.0 per a l'increment de la competiti-

- vitat empresarial mitjançant la transformació digital i el desenvolupament, especialització i consolidació de l'oferta TIC avançada per a la indústria.
- 76. Difondrem la cultura industrial entre la societat i crearem una marca de productes industrials de qualitat, valencians i arrelats al territori.
- 77. Potenciarem l'I+D+i i la transferència tecnològica a les empreses, en especial a les PIMES.
- 78. Treballarem per a combatre la bretxa digital i la bretxa salarial així com la implantació de mesures de codecisió i corresponsabilitat.
- 79. Planificarem, en col·laboració amb entitats locals i comarcals i el sector industrial, l'adequació entre les necessitats de les empreses industrials i la preparació dels treballadors i treballadores a través del reforç de la formació professional i el desenvolupament de competències, de pràctiques laborals remunerades i altres programes de transició cap al mercat laboral, de la formació continuada i de programes per al retorn del nostre capital humà.
- 80. Potenciarem la capacitació i recol·locació dels treballadors i treballadores de sectors i activitats afectats per processos de reconversió industrial.
- 81. Impulsarem els Centres d'Innovació Digital (DIH) en els quals les empreses, especialment Pimes, puguen obtenir serveis per a millorar els seus negocis, processos de producció i productes així com noves oportunitats mitjançant tecnologia digital.
- 82. Promourem una llei d'instituts tecnològics que dote d'estabilitat el sector i d'un espai de col·laboració a llarg termini. Crearem una escola d'innovació que ajudarà les nostres pimes a introduir nous processos, noves maneres d'organitzar-se i principis de gestió avançada perquè puguen guanyar productivitat.

- 83. Impulsarem, en col·laboració amb les universitats i els instituts tecnològics, espais d'intercanvi d'idees, coneixements i I+D+i per a crear sinergies en els sectors i fomentar l'aparició de nodes específics de coneixement altament especialitzats, que afavorisquen la col·laboració entre les empreses i la participació conjunta en projectes prioritaris.
- **84.** Potenciarem i incentivarem l'ús del disseny, en especial de l'ecodisseny, per a la millora de la competitivitat de les empreses industrials i hi potenciarem la formació en disseny.
- 85. Fomentarem junt amb Educació la implantació d'estudis específics i territorialitzats de disseny, per tal d'impulsar l'excel·lència en la fabricació dels productes de sectors tradicionals com el calcer, el joguet o el tèxtil.
- 86. Col·laborarem en atraure capital d'organismes superiors en vincular la planificació industrial amb les directives marc de la UE, per tal d'ajudar que els nostres nodes de coneixement i indústria estiguen millor preparats i creen més riquesa.
- 87. Incentivarem la reinversió industrial perquè el valor creat es reutilitze i retorne per a la millora i modernització continua de les infraestructures, la tecnologia i els sistemes.
- 88. Crearem noves fórmules adequades per a garantir serveis i dotacions de qualitat, amb l'objectiu final de millorar la competitivitat i l'atractiu d'aquests importants pols de creació d'ocupació i recursos econòmics.
- 89. Impulsarem la col·laboració amb els Ajuntaments i la FVMP per a completar i actualitzar el Mapa del Sòl Industrial de l'IVACE, eina-visor per a localitzar els parcs empresarials de la Comunitat Valenciana i amb informació útil sobre disponibilitat del sòl, els serveis i dotacions disponibles, i reforçarem el seu paper com a instrument

- clau en la promoció interior i exterior del sòl industrial valencià.
- 90. Promourem les noves marques de qualitat de sòl industrial, els municipis industrials estratègics i els enclavaments tecnològics, que serviran per a reconéixer i impulsar la implicació dels ajuntaments i els propietaris en la millora i modernització dels polígons.
- **91.** Reeditarem el pla d'ajudes per a la millora i modernització dels polígons industrials, amb noves actuacions tendents a crear polígons intel·ligents i dotats d'energia renovable.
- 92. Desenvoluparem la llei de gestió, modernització i promoció d'àrees industrials i el mapa del sòl industrial de l'IVACE per a la modernització i millora dels serveis i dotacions dels polígons industrials i la generació d'un context industrial competitiu.
- **93.** Impulsarem la visió de gènere en les dotacions dels parcs empresarials, fomentant la corresponsabilitat.
- 94. Desenvoluparem el Pla d'Acció per a la Promoció de la Seguretat Industrial amb l'objectiu de millorar la qualitat de la prestació dels serveis de les empreses i fer valdre el benestar dels treballadors i treballadores. Hi difondrem la percepció de la seguretat industrial com a motor econòmic, la conscienciació de la ciutadania al respecte i reconeixerem i promourem la diferenciació a través del segell 'Sí, Seguretat Industrial'.
- 95. Impulsarem polítiques fiscals orientades al creixement verd+innovació industrial per a una implantació de l'economia baixa en
 carboni, que conduïsquen a majors efectes multiplicadors i acceleradors de l'economia en crear sinergies en tot el procés productiu,
 a connexions entre sectors i a connexions entre la fabricació i els
 serveis. Ho farem tenint en compte els efectes de l'externalització
 i adreçant-les al canvi tecnològic i de procediments de treball i a
 l'aplicació de les MDTs (millors tècniques disponibles) per a aconse-

- guir una millora ambiental significativa de l'activitat.
- **96.** Contribuirem a marcar una direcció política clara, amb una política fiscal que ajude a co-crear i co-modelar activament mercats cap a una economia verda, aportant recursos i premiant les persones que estiguen disposades a invertir i innovar.
- 97. Desenvoluparem una reestructuració radical i audaç del sistema tributari, sota els següents principis:
 - Posarem al centre les persones. Estudiarem els impactes dels canvis en la tributació en la distribució de l'ingrés de la riquesa perquè siguen socialment justos.
 - Incorporarem als pressupostos de la Generalitat un sistema d'indicadors per a l'impuls de l'economia baixa en carboni.
 - Impulsarem estudis de cost-efectivitat de cadascuna de les alternatives disponibles, tenint en compte impactes sobre els diferents grups socials i sobre altres aspectes del medi ambient, enumerant els beneficis no monetarizables tant com els monetarizables.
 - Exigirem a l'Estat la recaptació dels impostos verds en territori valencià atés que el gruix de la gestió de les competències mediambientals és autonòmica. Exigirem que la realitze l'Agència Valenciana Tributària.
 - Proposarem a l'Estat un pla de fiscalitat verda que unifique els criteris i tipus en totes les autonomies així com una Comissió Mixta que impulse un autèntic Pacte Verd.
 - Fomentarem els impostos que no afecten els salaris (IRPF, IVA) sinó que es vinculen a determinats comportaments ciutadans i empresarials en l'ús d'energia renovable i en l'ús i consum responsable, el reciclat i la recuperació de materials.

- 98. Fomentarem el cotxe elèctric, flotes de vehicles públics i privats elèctrics enfront de l'ús de vehicles no adaptats i contaminants.
- **99.** Fomentar el comerç verd vinculat a productes ecològics i de proximitat.
- 100 Desincentivarem les inversions financeres a curt termini.
- 101. Promourem incentius fiscals i desincentius dissenyats per a fer front als grans contaminants, disminuint la generació de residus per producte i el contingut de matèries primeres per producte així com fomentant la innovació en àrees com els residus i la durabilitat.
- **102.** Fomentarem actuacions públiques o empresarials de valor estratègic (alt impacte) per a la descarbonització de les seues activitats.
- **103.** Reorganitzarem una política fiscal que promoga la inversió directa i la innovació, com ara:
 - Estructures fiscals que recompensen inversions a llarg termini, particularment en mà d'obra i en I+D+i, en lloc de les operacions ràpides orientades a l'extracció de valor, que condueixen els actius financers cap a la inflació.
 - Acompanyarem els nostres sectors industrials en una anàlisi responsable, per a fer inversions en tot el conjunt de la cadena d'innovació, amb un enfocament tant en l'oferta i demanda, per a fer compromisos a llarg termini.
 - Les empreses i els desenvolupadors dels sectors verds han de ser capaços de créixer amb la confiança que el seu treball continuarà sent finançat tant en la investigació bàsica per a augmentar el coneixement científic i tecnològic com a través de la investigació aplicada a problemes del món real amb el suport dels nostres instituts tecnològics.
- 104. Per a promoure el canvi cal incentivar les empreses netes des de

l'administració pública, des de la seua capacitat de contractació:

- Impulsant una política de materials de baixa emissió de carboni i el seu desplegament en la construcció o fabricació dels projectes públics.
- Desenvolupant un pla renove de maquinària industrial que incorpore novetats tecnològiques en aquest sentit.
- 105. Crearem un marc permanent a llarg termini i finances estratègiques per a l'impuls de la innovació des de la difusió, la informació, la planificació o la creació d'una xarxa de desenvolupament que articule tota la cadena d'innovació. Per tal de reorientar el creixement cap a una transició verda calen polítiques.
- 106. Impulsarem des de la banca pública valenciana projectes basats en la sostenibilitat i de creixement inclusiu de l'economia baixa en carboni.
- 107. Incentivarem per a millorar la ràtio del risc-retorns en actius friendly (actius ambientals per a incrementar la resiliència de les ciutats al canvi climàtic) o qualificats de verds, particularment visibles en el camp de l'energia o les infraestructures.
- 108. Seguirem potenciant i fent valdre sectors tradicionals i també de nous, com la ramaderia, la química verda, la cultura o la prestació de serveis de cures, que cal impulsar des d'una perspectiva de sectors generadors d'ocupació i de beneficis.
- 109. Impulsarem conjuntament amb la conselleria competent en la matèria un pla de xoc per a situar la ramaderia i l'agricultura valenciana dins del desenvolupament de la llei d'estructures agràries, amb l'adequada planificació varietal i de mercats internacionals, tornant a utilitzar de forma sostenible el territori i lluitant contra l'abandonament de milers d'hectàrees de producció agrària.

- 110. Fomentarem la transformació dels productes agrícoles en una indústria agroalimentària que desvincule la demanda de l'estacionalitat i done valor afegit.
- 111. Seguirem fomentant l'agricultura ecològica i l'adaptació i suport al sector primari per al canvi climàtic.
- 112. Desenvoluparem una xarxa de mercats de proximitat, avançant cap a produccions diversificades, amb segells de qualitat i aprofitant la riquesa territorial, paisatgística i cultural.
- 113. Entenem que la cultura és, a més d'un valor intrínsec, un motor econòmic que cal fomentar i que s'ha de potenciar com a generadora de riquesa, que és sostenible i que treballa per a les persones.
- 114. Fomentarem els sectors audiovisuals valencians i la producció artística en general, per a la creació d'ocupació i potenciarem la cultura valenciana arrelada al territori.
- 115. Treballarem perquè l'art i l'artesania siguen un motor econòmic, fomentant les tradicions, la cultura i el treball de qualitat arrelat al territori, especialment en les zones rurals.
- 116. En matèria d'investigació i en la indústria química, impulsarem la química verda com un valor emergent amb moltes potencialitats com a resposta a les necessitats del sector agroalimentari i de la salut.
- 117. En relació amb la construcció, prioritzarem tant els processos de renovació i rehabilitació d'edificis i habitatges, en especial en matèria d'accessibilitat, com també de territoris i de zones urbanes degradades, limitant la construcció de nous habitatges i l'ocupació de més sòl per a l'urbanisme, especialment en les zones litorals o saturades.
- 118. En una societat feminista, el sosteniment de la vida i els serveis

de cures són un ample conjunt de generadors de serveis que estan obrint-se camí. A més són treballs relacionats amb la qualitat de vida i no deslocalitzables. Per això, els serveis que les dones han desenvolupat tradicionalment sense remuneració cal posar-los al mercat productiu i de treball. Seguirem impulsant la societat cuidadora i l'atenció a les persones dependents i, en general, les ocupacions que impliquen l'atenció a les famílies o les necessitats de cura.

Comerç, consum i artesania

- 119. Aprovarem i desenvoluparem el Pla d'Acció Territorial Sectorial del Comerç de la Comunitat Valenciana (PATSECOVA).
- 120. Establirem un impost valencià a les grans superfícies comercials, gravant els seus impactes mediambientals, amb caràcter general, per a totes les de més de 2.500 m² de superfície comercial, amb l'excepció dels mercats municipals.
- **121.** Establirem les mesures necessàries per a impedir l'establiment de macroprojectes comercials depredadors del territori i del model de comerc tradicional valencià.
- 122. Establirem una regulació de les Zones de Gran Afluència Turística (ZGAT) adaptada a la realitat de les necessitats dels municipis i comarques turístiques, respectuosa amb la conciliació laboral i familiar dels treballadors i treballadores de les grans empreses de distribució comercial i dels xicotets comerços, revocant aquelles ZGAT que no tinguen vinculació clara i directa amb les necessitats turístiques. Eliminarem l'obligació de comptar amb ZGAT per a les ciutats de València i Alacant.
- **123.** Elaborarem una normativa que regule la figura dels Centres Comercials Urbans o Àrees de Promoció Econòmica Urbana (APEU).
- 124. Tornarem a regular els períodes de rebaixes i regularem de forma eficient les vendes promocionals i les ofertes, per tal de garantir la defensa de les persones consumidores i la competència entre formats comercials.
- 125. Regularem el fenomen del comerç electrònic, afavorint-ne la utilització per part de les pimes i evitant l'expansió monopolística dels grans operadors.

- 126. Desenvoluparem el Pla d'Impuls al Comerç Electrònic, per a accelerar la transformació digital de les pimes del sector comercial minorista i d'artesania i afavorir l'adaptació del comerç a les TIC a través de la formació, l'assessorament i l'acompanyament personalitzat.
- 127. Donarem suport a la professionalització del sector comercial a través de la formació i l'acreditació de les competències professionals adquirides a través de l'experiència o de vies no formals de formació.
- 128. Seguirem donant suport al xicotet i mitjà comerç a través dels plans d'ajudes Avalem Comerç i Emprenem Comerç, el Pla d'impuls al Comerç Electrònic, la professionalització del sector comercial a través de la formació i l'acreditació de les competències professionals i el foment del consum del producte de proximitat i tradicionals.
- 129. Impulsarem l'artesania valenciana com a motor econòmic, cultural i patrimonial, tot incorporant el Centre d'Artesania de la Comunitat Valenciana en l'administració de la Generalitat.
- **130.** Impulsarem la creació d'espais públics i privats de treball col·laboratiu, exposició i venda d'artesania.
- **131.** Fomentarem la realització de fires municipals periòdiques de productes artesanals.
- 132. Incentivarem, en col·laboració amb ajuntaments i altres agents econòmics, la transformació dels mercats municipals en un referent local per a la promoció econòmica dels centres urbans. Actualitzarem el Cens de Mercats Municipals i planificarem la rehabilitació i modernització d'instal·lacions i infraestructures així com el desenvolupament del reconeixement de l'eficiència i excel·lència dels mercats municipals de la Comunitat Valenciana, potenciant la mar-

ca Mercats Excel·lents.

- 133. Fomentarem el consum de productes de proximitat (km 0) i tradicionals per tal d'afavorir l'activitat econòmica de la producció menuda i dels establiments locals, disminuint així l'empremta de carboni.
- 134. Fomentarem la xicoteta i mitjana indústria càrnia valenciana, com les carnisseries de poble i de barri, les fàbriques d'embotit artesanal i els escorxadors municipals i comarcals. Elaborarem un llistat d'especialitats amb l'objectiu de normalitzar-les i regularitzar-les, garantint així productes de qualitat i segurs per a les persones consumidores.
- 135. Restringirem al màxim la publicitat del joc i apostes esportives i establirem limitacions a la implantació de les cases d'apostes, equiparant-hi les condicions d'accés a les de bingos i casinos mitjançant el desenvolupament la Llei del Joc.
- 136. Impulsarem la col·laboració entre les cinc cambres de comerç valencianes i el Consell de Cambres de la Comunitat Valenciana per a la prestació conjunta de serveis i la gestió de programes.
- 137. Reformarem la Llei de Cambres per tal de permetre que l'àmbit d'actuació de les Cambres de Comerç d'Alcoi i Orihuela passe a ser comarcal.
- 138. Reforçarem la col·laboració entre les cambres de comerç, les institucions firals valencianes, l'IVACE així com altres institucions públiques en l'àmbit de la internacionalització de les empreses valencianes.
- 139. Mantindrem dins de l'esfera pública la gestió de Fira de València i la Institució Firal Alacantina (IFA) per tal de garantir que estiguen al servei dels sectors productius valencians i les empreses valencianes.

- 140. Vetllarem pel dret de les persones consumidores, especialment pel dret a la privacitat i la seguretat en Internet, i promourem l'educació per al consum.
- 141. Reforçarem les Oficines Municipals d'Informació al Consum en la seua funció de facilitar informació i assessorament a les persones consumidores i usuàries respecte dels seus drets i la manera d'exercir-los i en la seua activitat inspectora i de mediació.
- 142. Reforçarem el suport a federacions i associacions de persones consumidores, així com d'afectats per fraus d'ampli espectre, en especial de l'àmbit sanitari.
- 143. Realitzarem una campanya per impulsar l'adhesió d'empreses i professionals al Sistema Arbitral de Consum i fomentarem el sistema extrajudicial de resolució dels conflictes sorgits entre les persones consumidores o usuàries i les empreses o professionals.
- 144. Seguirem fomentant l'ajuda a la internacionalització de l'economia valenciana, amb major coordinació i divulgació de tots els recursos destinats a objectius clarament definits i amb la intenció de posicionar el nostre territori i la seua economia al mapa de les decisions internacionals.
- 145. Treballarem conjuntament amb la conselleria competent en matèria d'agricultura per a portar la defensa dels sectors valencians a Madrid i a Brussel·les quan s'inicien noves negociacions de tractats de lliure comerç així com per a fer que apareguen més DO valencianes en les llistes curtes dels tractats.
- **146.** Continuarem treballant de forma coordinada amb els diferents organismes públics de foment a la internacionalització de les empreses per tal d'evitar duplicitats.
- **147.** Continuarem avaluant l'efectivitat de les polítiques públiques de suport a la internacionalització per tal de continuar millorant en el

- seu disseny i en la seua adequació en funció de la mida de l'empresa i la seua capacitat exportadora.
- 148. Continuarem desenvolupant el pla estratègic de promoció exterior en companyia de les associacions sectorials.
- 149. Reeditarem programes de sensibilització i de formació en internacionalització en el territori, com el programa "Comença a exportar", en col·laboració amb els Ajuntaments i les Agències de Desenvolupament Local.
- **150.** Incrementarem el nombre d'accions de promoció de productes valencians en mercats estrangers.
- **151.** Continuarem reforçant la xarxa exterior de l'IVACE en funció de les noves oportunitats per als sectors valencians.
- **152.** Continuarem reforçant les beques per a joves en matèria d'internacionalització.
- 153. En aplicació del Pla Estratègic d'Atracció d'Inversió Estrangera a la Comunitat Valenciana i de la nova Llei d'Acceleració de la Inversió en Projectes Prioritaris (LAIP, 2018), impulsarem l'activitat del punt d'acceleració de la inversió com a instrument per a la promoció del País Valencià com un destí d'inversió idoni per a projectes d'inversió o reinversió sostenibles.
- **154.** Fomentarem l'ús del Mapa del Sòl Industrial de l'IVACE com a ferramenta per a mostrar totes les possibilitats de sòl, oficines, naus o solars tant públics com privats a les empreses interessades a implantar-se o reinvertir al País Valencià.

Hisenda i tributs

- **155.** Continuarem prioritzant els pagaments als proveïdors i proveïdores dels serveis públics bàsics de tots els valencians i valencianes: sanitat, educació i benestar social.
- 156. Promourem la modificació de la llei d'hisenda pública per a assegurar el finançament necessari de les ordres de subvencions i ajudes, perquè les entitats puguen complir amb el seu objectiu de poder transformar la societat.
- 157. Els serveis públics que presten les entitats locals són essencials. Per això continuarem negociant amb l'Estat mecanismes de finançament en condicions justes i d'acord amb el principi de prudència financera.
- 158. Consolidarem l'Agència de Tributs Valenciana com a entitat de dret públic que gestione els nostres tributs propis amb mecanismes de recaptació en executiva. Farem també que siga una ferramenta eficaç de lluita contra el frau fiscal.
- 159. Continuarem fent de l'Impost de Patrimoni i l'Impost sobre Successions i Donacions tributs clau per dotar de progressivitat el sistema tributari valencià.
- 160. Estudiarem la creació d'un fons de sostenibilitat turística que ajude a mitigar els efectes negatius socials i mediambientals que pot produir la pressió turística en zones de màxima afluència, finançat amb figures fiscals suficients i proporcionals.
- 161. Introduirem nous tributs, com l'impost sobre les begudes ensucrades, que ajuden a millorar el comportament saludable de la nostra població, utilitzant-ne la recaptació a finançar polítiques transversals que fomenten patrons de vida més saludables.

- **162.** Desenvoluparem la fiscalitat verda aplicada al transport, implementant l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia 2030.
- 163. Estudiarem noves figures impositives per raons d'eficiència i equitat, com l'impost a l'impacte territorial de les grans superfícies, adaptat a la normativa europea i complementat amb polítiques comercials que donen suport a polítiques que afavorisquen el comerç de proximitat.
- **164.** Emfatitzarem el paper de l'Agència de Tributs Valenciana (ATV) per tal d'augmentar l'eficàcia en el cobrament dels nostres tributs propis o de gestió cedida.
- 165. Aconseguirem una major coordinació de l'AVT amb l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (AEAT) pel que fa a l'intercanvi d'informació.
- 166. Implementar noves tecnologies per a fer de l'AVT una eina eficaç per a la gestió de la informació tributària i més pròxima al contribuent digitalment.
- 167. Reivindicarem la reforma del Sistema de Finançament Autonòmic per a garantir als valencians i valencianes un Estat de Benestar de qualitat i digne.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

12. Model econòmic

MODEL ECONÒMIC

Durant les últimes dècades, l'economia i la societat valenciana ha patit les conseqüències de l'aposta per un model productiu de competència via preus i especialitzat en activitats de baix valor afegit i escàs component tecnològic i innovador. La fragilitat del model productiu valencià ha estat evident durant la crisi econòmica, amb conseqüències dramàtiques pel que fa a les xifres d'atur i a l'impacte sobre les xicotetes i mitjanes empreses al territori. A més a més, el procés de globalització i l'imparable canvi tecnològic han tingut també conseqüències duríssimes per als sectors econòmics tradicionals valencians. Tots aquests elements, afegits a unes inversions i un finançament sistemàticament insuficient, han resultat en un model econòmic feble, intensiu en l'ús de recursos naturals, d'acusada especialització terciària, una renda per càpita decreixent i elevades taxes de temporalitat i precarietat laboral.

És per això que, des de Compromís ens proposem avançar en la construcció collectiva d'un nou model productiu que pose en valor l'experiència acumulada en els sectors econòmics valencians, per impulsar-la a partir de la tecnologia, el coneixement i la innovació. La clau del futur no està en reconversions màgiques, sinó en apostar decididament per allò que sabem fer i fer-ho bé, no competir en preus sinó en qualitat, garantint condicions de treball dignes i incorporant la dimensió social i ambiental com a variables clau per a l'economia del futur.

Una economia per a les persones

Proposem una nova aposta per un model productiu social a mitjà i llarg termini, basat en un ampli consens entre els agents econòmics, institucions i ciutadania. Volem posar les llums llargues i elaborar una política econòmica de caràcter estratègic per a propiciar un nou model d'economia, que prioritze per damunt de tot les persones i el seu benestar. Això implica apostar per les xicotetes i mitjanes empreses, pel coneixement, la innovació, les infraestructures i els serveis públics de qualitat.

- 1. Eliminar la morositat pública: La morositat pública d'ajuntaments, diputacions, autonomies i estat ha arruïnat moltes empreses sanes i ben gestionades. Garantirem que l'Administració pague en un temps màxim de 30 dies des de la presentació de la factura.
- 2. Invertir per a millorar les funcions econòmiques i socials de les diverses Administracions Públiques, particularment en les infraestructures generadores de competitivitat del sistema productiu. Abandó de les inversions improductives i de simple promoció política partidista (línies d'AVE sense viatgers, aeroports sense vols, carreteres innecessàries).
- 3. Donar facilitats administratives a la creació de noves empreses: generalització de la finestreta única a nivell comarcal i municipal en les poblacions que tinguen polígon industrial; agilització dels tràmits administratius; suport informatiu i formatiu a la creació de noves empreses.
- 4. Apostem per un suport especial a les Pimes i micro-empreses, per la seua importància per la disminució de l'atur. Facilitar l'accés al crèdit de les xicotetes empreses que siguen econòmicament viables.
- 5. Promocionar la cooperació entre xicotetes empreses per tal que

- amb la seua activitat conjunta puguen assolir una grandària eficient que els permeta consolidar-se, créixer, innovar, internacionalitzar-se i ser competitives.
- 6. Primar les mesures destinades a facilitar l'augment de la competitivitat de les empreses. Promoció d'ajudes dirigides a proporcionar serveis reals útils per a l'eixida als mercats internacionals, com millorar la quantitat, qualitat i disponibilitat de la informació sobre les característiques dels mercats estrangers, facilitar la creació de xarxa comercial exterior, de màrqueting internacional, etc.
- 7. Promocionar la demanda d'innovacions per part de les empreses sobre el sistema de recerca i desenvolupament públic, subvencionant les empreses que facen demandes concretes i ben definides.
- 8. Defensa dels productes industrials propis contra la competència deslleial dels productes extracomunitaris, promovent legislació europea adient (major control dels productes perniciosos i nocius en el consum, dels fabricats amb treball infantil o quasi-esclavitud, dels generadors de contaminació en la seua producció, etc.), acompanyada de mesures que possibiliten la seua aplicació.
- 9. Promourem la lluita contra els paradisos fiscals, la democratització en l'adopció de nous tractats internacionals i la revisió i control parlamentari de tots aquells tractats comercials TTIP, TISA CETA que amenacen nostra sobirania, democràcia, economia i l'Estat de benestar, per garantir que les regulacions socials i mediambientals siguen tingudes en compte i no tractades com a simples obstacles per al comerç. A més, establirem un diàleg amb altres Governs europeus per a que actuen de la mateixa manera.

- Economia social i cooperativa

L'economia social inclou cooperatives, empreses de treball associat i organitzacions no lucratives. Es tracta d'un sector empresarial que canvia la lògica lucrativa convencional per una lògica social. El seu objectiu principal és oferir un servei als associats i a la societat més que un benefici, i les seues formes d'organització parteixen d'una lògica participativa i horitzontal. Per açò, encarna bé el principi rector del model: la sostenibilitat integral (productiva, social i participativa). El cooperativisme destrueix menys ocupació i manté la seua activitat en el territori, lluny de la lògica deslocalitzadora que una part del sector privat ha practicat. L'economia social va un pas per endavanttambé en termes d'igualtat: són les empreses amb major presència de dones.

A més, organitzativament es tracta d'empreses amb una gestió més participativa, transparent i responsable en relació tant amb els seus socis com amb la comunitat local. La distribució de les rendes és menys concentrada que en la resta del sector privat. En definitiva, és clar que les empreses de l'economia social van un pas per davant en alguns dels objectius del model i per açò cal apostar de forma decidida per la seua promoció. Proposem:

- 10. Fomentar les cooperatives i l'economia social per impulsar un canvi de model productiu basat en valors democràtics, participatius, igualitaris i sostenibles. Promourem les fórmules cooperatives per a l'emprenedoria i per a la recuperació d'empreses en procés de fallida per part dels treballadors i treballadores.
- 11. Potenciar les mesures i instruments de suport a l'economia social, recolzant les seues estructures representatives, especialment les que demostren l'esforç d'agregació dels diferents sectors i incentivant les noves empreses, oferint assessorament respecte al pla d'empresa i/o formació per a la gestió empresarial a més de facilitar

- els avals per al creixement, així com l'aplicació de fórmules de capital risc.
- 12. Cal reservar una part de la licitació d'obres i serveis per a les empreses d'economia social, impulsant així la incorporació de clàusules socials en la contractació pública per incrementar l'impacte social dels projectes. A més, es desenvoluparan plans de suport per a la transformació de societats mercantils en crisi en cooperatives o societats laborals, per tal de garantir el manteniment dels llocs de feina.
- 13. Pla de promoció de les activitats rurals que generen oportunitats reals de desenvolupament econòmic que permeten viure dignament de les activitats que es poden desenvolupar en l'entorn rural. Foment de l'economia social, de les relacions econòmiques amb la ciutat, de l'aprofitament sostenible de les activitats tradicionals de l'entorn rural i la promoció dels canals que permeten que es desenvolupen aquestes activitats.
- 14. S'impulsaran els centres especials de treball i a les empreses que treballen per la inserció laboral de col·lectius amb risc d'exclusió social.
- 15. Enfortir els acords amb la Universitat per a l'ensenyament, la gestió d'accions formatives habituals i també la divulgació i coneixement del sector de l'economia social, a partir de les bones pràctiques que es realitzen en el que es refereix a les propostes emprenedores que signifiquen creixement d'ocupació.
- 16. Sol·licitarem als mitjans de comunicació, especialment als públics, de la divulgació de les realitats de l'Economia Social a més de la presència dels representants de l'economia social als organismes

de diàleg.

- 17. Suport financer a les experiències de banca ètica promogudes des de la societat civil, així com d'altres propostes d'economia solidària (consum ecològic, turisme solidari, agricultura ecològica, etc.).
- 18. Eliminarem totes les barreres burocràtiques a la creació de noves cooperatives.

- Economia de proximitat

Cal donar suport als consumidors i al xicotet comerç que és el que conforma i dóna vida als nostres pobles i ciutats, com a opció oposada a la progressiva desertització dels nostres pobles que obliga a un ús insostenible del transport particular, produeix menys ocupació i de menor qualitat. Front a les grans superfícies i la seua pressió per la desaparició del xicotet comerç amb el monopoli de la venda dels productes primers, donarem un suport absolut a les demandes del xicotet comerç per assegurar la seua persistència.

- 19. Pla de suport al xicotet i mitjà comerç, amb els corresponents recursos econòmics, gestionat per les comunitats autònomes amb participació de les organitzacions municipalistes, per dinamitzar, modernitzar i fer més competitiu el xicotet i mitjà comerç especialitzat i de proximitat.
- 20. Promourem una Llei de regulació dels horaris i calendaris comercials, per afavorir la conciliació familiar i la protecció del comerç de proximitat.
- 21. Cal fomentar un model de comerç basat en la diversitat, en la sostenibilitat ambiental i urbana, que siga respectuós amb els drets de les persones, que estiga integrat en la societat i que gènere riquesa

a nivell local.

- 22. Ampliació de les limitacions a la instal·lació d'equipaments comercials fora de la trama urbana i control de les operacions de simple especulació urbanística que es justifiquen amb la construcció de grans superfícies comercials.
- 23. Pla de mesures i sancions aplicable, d'ofici o a petició de les comunitats autònomes, a aquelles grans empreses, de capital espanyol o multinacional, implantades en més d'una comunitat autònoma i que, de forma sistemàtica, vulneren les normatives autonòmiques en matèries com ara la defensa de la competència, les rebaixes i d'altres.
- 24. Exigència d'assegurances de responsabilitat civil que cobrisquen els danys causats per l'activitat comercial prestada als consumidors en sectors sensibles o de risc per al públic, com ara els productes sanitaris i farmacèutics, alimentació, tallers d'automoció, electrodomèstics, drogueria i química, etc.
- 25. Per fomentar la comunicació entre els sector comercials i el govern es crearà un organisme de diàleg institucional entre el govern de l'Estat i el sector del comerç on estiguen representades les organitzacions d'àmbit estatal i autonòmic representatives del sector.

Una economia per a la transició ecològica

- Treball sostenible social i ecològicament

Promourem l'ocupació verda perquè, a més de ser sostenible, cree més llocs de treball que les indústries i serveis tradicionalsper a cada unitat monetària d'inversió. Proposem una innovadora manera de crear riquesa i prosperitat, respectant el medi ambient i fomentant una societat robusta i autònoma.

Mitjançant actuacions d'impuls centrades en l'eficiència energètica, les energies renovables, l'ecoturisme, l'agricultura ecològica, el transport sostenible i l'ecoindústria, considerem que és possible la creació de 107.800 llocs de treball al País Valencià, i de 1.068.000 llocs a tot l'Estat espanyol.

Aquest pla precisa una inversió de 15.000 milions d'euros, dels quals solament 3.000 han de ser diners públics (obtinguts mitjançant consignacions pressupostàries adients en el marc d'un pressupost expansiu gràcies al major control del frau fiscal i la corrupció què proposem en aquest programa), atés que la utilització de fons europeus i capital d'inversors privats ofereix un nivell d'apalancament suficient.

Amb l'ocupació verda fomentarem:

26. Un Pla d'Energies Renovables per a la Transició Energètica. Les energies renovables creen molts més llocs de treball en la construcció i en el manteniment de les instal·lacions que una central tèrmica o una nuclear. A més estalvia molts milions d'euros en petroli i fomen-

- ta l'autonomia energètica de la societat fent-la resistent a l'increment dels preus dels combustibles.
- 27. Programa específic per a la rehabilitació energètica dels barris i llars més vulnerables a partir del Pla de Rehabilitació d'Habitatges 2018-2021. La nostra proposta és la d'assolir en el 2040 el 100% de la generació d'electricitat amb fonts renovables d'energia i per al 2050 una aportació al sistema energètic pròxim al 100% renovable, superant el que estableix actualment el full de ruta de la UE. Per a això cal implicar totes les administracions: europea, estatal, autonòmica i local mitjançant objectius temporalitzats, objectivables, mesurables i revisables almenys cada 5 anys.
- 28. Promourem la producció local dels aliments i dels productes, de manera que es fomenten els llocs de treball pròxims al lloc de consum. L'agricultura ecològica és molt més saludable i dóna més ocupació que l'agricultura industrial. De manera semblant, la gestió segura i responsable dels residus és una oportunitat de crear més llocs d'ocupació que en la construcció d'una incineradora.
- 29. Promourem la creació d'un Fons de Turisme Sostenible que contribuisca a fer del turisme un sector econòmic capaç de revertir en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania: millorar les infraestructures, els valors territorials i paisatgístics i corregir els impactes mediambientals, socials i culturals.

Una economia per al canvi tecnològic i la modernitat

Volem un model econòmic que pose en valor l'experiència dels sectors productius tradicionals i que l'aprofite per a impulsar un nou model econòmic innovador i de base tecnològica. Volem un model econòmic que facilite la generació d'activitat econòmica arrelada al territori, que reforce la indústria i els serveis avançats, així com l'emprenedorisme i les activitats emergents.

Re-industrialització i Modernització Tecnològica

La tecnologia i l'automatització de la producció, lluny de veure's com a obstacles o dificultats, ha de convertir-se en un avantatge competitiu per produir millor i fent possible la reducció de la càrrega de treball de les persones.

Un nou model productiu exigeix millorar l'equilibri sectorial en l'economia valenciana i considerem, en aquest sentit, que la indústria ha de jugar un paper fonamental com a catalitzadora de la innovació i de l'increment del valor afegit. A més a més, cal recolzar activament les persones emprenedores i proporcionar suport i formació en totes les etapes de desenvolupament empresarial.

Això, entre d'altres, ha de ser possible mitjançant:

- **30.** Facilitant i estimulant la creació d'empreses. Per açò, apostem per reduir al mínim tots els entrebancs burocràtics.
- 31. Impulsant una política d'infraestructures industrials, que proveïsca el sòl industrial a preus favorables, vivers d'empreses, centres logístics, etc.

- **32.** Abaratint el cost i l'accessibilitat a fons financers per a les empreses integralment sostenibles.
- **33.** Establint com a fonamentals els mecanismes d'interconnexió entre tots els agents del sistema productiu.
- 34. Oferint una oferta pública de cursos de formació i qualificació de les persones treballadores i empresàries, enfocats a la dotació de les eines tècniques i les capacitats necessàries per a dinamitzar noves empreses o desenvolupar destreses requerides per als nous sectors.
- **35.** Fomentant la cooperació empresarial, en qüestions d'innovació, però també d'aprovisionament d'inputs, comercialització, publicitat i internacionalització per a xicotetes i mitjanes empreses.
- **36.** Impulsarem per l'emprenedorisme com a opció vital, però no com la utopia perfecta, ni com l'alternativa a la manca de treball. Volem recolzar projectes viables i arrelats al territori.
- 37. Iniciant programes de col·laboració i transmissió de coneixements entre grans empreses i Pimes.
- **38.** Millorant, com a punt fonamental, les infraestructures de transports i la logística.
- 39. Atracció de personal tècnic altament qualificat per a la introducció de noves tecnologies capdavanteres, a través de programes de mobilitat i intercanvi científic.
- **40.** Donant suport a la digitalització de les xicotetes i mitjanes empreses i la modernització de polígons industrials.
- 41. Aposta pels nous sectors de l'economia taronja, cultura i sectors creatius, interconnectant-los amb els sectors tradicionals per afavorir la transferència d'innovació en disseny i concepció dels productes.

Hisenda i tributs

- Per una banca al servei de la societat

- 42. Suport institucional a les activitats desplegades per la Banca Ètica.
- 43. Els bancs hauran d'estar obligats a tenir un coeficient de suport creditici reservat a les PIMES i a emprenedors individuals que demostren la viabilitat dels seus projectes d'inversió segons criteris objectius que es fixaran reglamentàriament.
- 44. Creació d'una Banca Públicaque puga cobrir el buit social propiciat per les caixes d'estalvi i que done especial atenció a les experiències d'economia social i treball associat

Per una fiscalitat verda, progressiva i justa

- 45. Cal alleugerir la pressió fiscal sobre les persones corrents i establir una fiscalitat justa i solidària on tots col·laborem en funció dels nostres ingressos i estiga garantit un sistema de serveis públics de qualitat, extens i estable en el temps.
- 46. Manteniment del caràcter progressiu de l'impost sobre la renda de les persones físiques, configurant una tarifa amb un nombre suficient de trams, uns tipus marginals mínims i màxims i les bases sobre les quals s'apliquen, i establirem el sistema de deduccions en la quota.
- 47. Millora en el tracte fiscal de les rendes salarials i modificació del

- tracte privilegiat de les rendes del capital i empresarial, per reequilibrar de manera justa el pes de les diferents rendes en l'impost i ampliar el seu caràcter redistribuïdor.
- 48. Impost per a grans fortunes i per a gravar les transaccions financeres especulatives, seguint el model de la Taxa Tobin.
- 49. Recuperació de l'impost de successions i donacions, elevant els mínims exempts però dotant-lo de millor progressivitat, perquè és de justícia que qui rep debades haja d'entregar una part a la societat.
- 50. Adopció de criteris ambientals en la fiscalitat per dissuadir de pràctiques contaminants de producció i consum, amb la creació d'un fons per al desenvolupament de les energies renovables, dotat amb els recursos provinents d'una taxa finalista sobre el consumde carburants fòssils, impostos sobre la producció termonuclear d'energia elèctrica i l'emmagatzematge de residus nuclears, per tal de finançar plans d'actuació que afavorisquen a les zones que suporten aquestes activitats.
- 51. Deduccions per eficiència energètica, especialment en la rehabilitació d'habitatges i edificis industrials i de serveis. Establiment del'ecotaxa per a què els turistes contribuïsquen al manteniment del nostre entorn que estan gaudint, tot gravant simbòlicament les pernoctacions hoteleres, el lloguer d'habitatges de temporada i el lloguer de vehicles per a ús turístic.
- **52.** Es crearà un impost que grave les plusvàlues obtingudes amb les requalificacions del sòl, per finançar activitats en defensa del patrimoni natural i la biodiversitat.
- 53. Lluitarem decididament contra el frau fiscal, impulsant actuacions en l'ordre internacional per aconseguir la desaparició de tots els paradisos fiscals, especialment els enclavats a Europa.
- 54. Invertirem en l'augment dels mitjans humans i materials de la Ins-

- pecció Fiscal per apropar-nos als nivells dels països més desenvolupats de l'OCDE.
- 55. Redefinició del delicte fiscal, que existirà quan la quota defraudada arribe als 50.000€ (i no els 120.000 € actuals), equiparant-ho al mínim exigit per a l'existència de delicte de frau en les subvencions rebudes de la Unió Europea.
- 56. Serà condició indispensable la residència fiscal a Espanya per què els artistes i els esportistes puguen representar internacionalment l'Estat i beneficiar-se de qualsevol tipus d'ajuts públics. També s'obligarà tributar a Espanya pels ingressos obtinguts a qualsevol lloc del món en exercici de funcions de representació internacional (campionats, olimpíades, etc.).

- IVA

Modificar la llista de productes subjectes a IVA super-reduït (4%) per a incloure els articles següents:

- **57.** Mitjans de transport individual de tracció humana (bicicletes, patins, monopatins), accessoris de seguretat i serveis de reparació relacionats.
- 58. Serveis de transport col·lectiu (més de 9 usuaris) terrestre i marítim de viatgers dins del mateix municipi.
- **59.** Productes d'higiene íntima: compreses, tampons i bolquers (per a bebés i adults).
- 60. Productes mèdics i ortopèdics per a persones amb discapacitat.
- 61. Elements d'aprofitament d'energies renovables.
- 62 Productes i serveis culturals.
- 63 Connexió a Internet.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Protegim la Terra

13. Nou model turístic

TURISME SOSTENIBLE

El Turisme ha esdevingut una activitat característica de la nostra societat, basada en una economia de serveis i amb una clara implicació transversal i multidimensional, amb un gran pes en el nostre PIB i en llocs de treball.

La realitat turística presenta diversos reptes per garantir la seua sostenibilitat que assegure uns nivells adequats de qualitat, eficiència, innovació i competitivitat. La planificació i la política turística, que ha de formular-se amb la participació i coordinació dels actors públics, empreses, treballadors/es, població local i persones usuàries dels serveis turístics, ha d'encaminar-se al desenvolupament sostenible dels destins turístics. Per això el nostre model de turisme es basa en la sostenibilitat:

- **Ambiental i paisatgística**: protecció i conservació de l'entorn, eficiència en l'ús d'ai gua i energia i tractament de residus, lluita contra el canvi climàtic.
- **Econòmica**: singularitat i autenticitat dels elements naturals, paisatgístics, cultu rals i patrimonials, locals i específics de l'oferta com a element diferenciador, diver sificació i desestacionalització de l'oferta.
- **Social**: accessibilitat, inclusivitat, turisme social, seguretat i benestar laboral, ser veis públics, intercanvi cultural.
- 1. Desenvoluparem les línies estratègiques de la nova llei de Turisme, Oci i Hospitalitat.
- Col·laborarem amb els municipis perquè, s'aplique la nova llei de Turisme, per a que regulen i delimiten, a través de l'ordenació urbanística, els recursos turístics; i donarem suport tècnic, en especial als municipis xicotets, per elaborar un Pla d'Ordenació dels Recursos Turístics (PORT).
- 3 Potenciarem la gestió i la promoció turística a nivell local i supramunicipal a

- través de les Mancomunitats per tal d'aprofitar sinèrgies entre municipis.
- 4. Desenvoluparem un Pla de suport per a la certificació de qualitat i sostenibilitat dels establiments turístics.
- 5. Establirem un Pla de creació de marques turístiques supramunicipals, estimulant i co-finançar accions de col·laboració en productes, marca i promoció entre municipis turístics, amb el suport multinivell de les administracions turístiques. Potenciarem la coordinació i creació de marques, d'activitats promocionals, de productes territorials aprofitant el treball dels Plans de Dinamització i Governança existents.
- 6. Impulsarem la participació de tots els actors en el Consell Valencià de Turisme, l'òrgan col·legiat superior de consulta i assessorament del Consell en matèria de turisme, i fomentarem la creació d'òrgans municipals de participació en matèria de turisme.
- 7. Col·laborarem amb els municipis perquè, s'aplique la nova llei de Turisme, per a que regulen i delimiten, a través de l'ordenació urbanística, els recursos turístics; i donarem suport tècnic, en especial als municipis xicotets, per elaborar un Pla d'Ordenació dels Recursos Turístics (PORT).
- Donarem suport tècnic, en especial als municipis xicotets, per elaborar un Pla d'Ordenació dels Recursos Turístics (PORT), l'objecte del qual és el de regular en el planejament, l'execució i la gestió dels sistemes generals de les infraestructures, els equipaments, els serveis i les activitats d'explotació de recursos en l'àmbit de l'ordenació turística, així com delimitar zones i àmbits turístics i de protecció, delimitar els recursos turístics, establir la densitat global màxima de població, les places d'allotjament totals, fixar la grandària i les característiques, i establir paràmetres mínims o màxims de superfície, volumetria, edificabilitat i equipaments.

- 9. Estimularem especialment la creació d'allotjaments i activitats turístiques en les zones interiors del País Valencià, per combatre la lluita contra el despoblament.
- 10. Activarem els Plans d'Acció territorials en les àrees amb més densitat turística, limitant el creixement de l'oferta d'urbanitzacions residencials i afavorint la reconversió de la planta hotelera i residencial ja edificada.
- 11. Augmentarem la inspecció i la lluita contra el intrusisme, mitjançant el reforç de la inspecció autonòmica i la col·laboració amb la policia local, la efectiva posada en marxa d'un enllaç en el portal turístic de la CV (art. 43 Llei) per a presentar, de manera àgil i eficaç, denúncies d'oferta il·legal, publicitat enganyosa i similars i l'obligació a que els habitatges turístics compleixen amb la normativa d'etiquetatge (distintiu).
- 12. Actualitzarem el Registre de Turisme de la Comunitat Valenciana perquè la totalitat dels apartaments turístics complisquen la normativa urbanística municipal i vigilarem el compliment de l'obligació de les plataformes digitals d'allotjament de fer constar el numero d'inscripció en totes les ofertes augmentant la inspecció i la lluita contra el intrusisme.
- 13. Estudiarem la implantació d'un impost per estada turística que ajude a mitigar els efectes negatius mediambientals, en especial en zones de màxima afluència i en el turisme de creuers que es podrà dedicar a fer més competitiva i sostenible l'activitat turística.
- 14. Millorarem les condicions laborals i la seguretat laboral dels treballadors i les treballadores del sector, en particular, dels col·lectius que més pateixen de precarietat laboral com les "kellys" i atendrem als fenòmens de l'externalització de serveis i dels "falsos autònoms". Pararem especial atenció a les desigualtats de gènere en el sector i impulsarem l'acreditació de les competències professionals adquirides a través de l'experiència o de vies no formals de formació
- 15. Ampliarem, en col·laboració amb la Conselleria d'Educació, la oferta de for-

- mació dels i les professionals, empresariat i persones emprenedores del turisme, reforçarem la Formació Professional dels Cicles formatius vinculats al turisme i revaloritzarem la figura del turismòleg.
- Donarem suport a modalitats i iniciatives turístiques diverses buscant l'especialització per productes per a segments específics gestionats diferenciadament (espectacles musicals i bandes de música, salut i benestar, idiomàtic, LGTB, esports, productes per a singles, natura, patrimoni industrial).
- 17. Que oferisquen l'estil de vida valencià amb un mix de cultura popular, salut i benestar, gastronomia mediterrània com a símbol de qualitat de vida i de reivindicació i promoció dels espais i empreses rurals, i diversificat com, entre altres, el turisme de natura, d'esport i aventura, familiar, de benestar i balnearis, ornitològic, arquitectònic, etnològic, cultural i patrimonial, d'experiències locals, gastronòmic, enològic, MICE (Aplecs, Incentius, Congressos i Exhibicions), cinematogràfic, industrial i agronòmic. Establirem programes de suport tècnic i financer per a la creació de nous productes turístics i per a empreses turístiques innovadores. Tot connectant l'Agenda Cultural Valenciana amb la informació turística de les diferents localitats.
- 18. Impulsarem un Pla de turisme rural en comarques d'interior, que done suport a les modalitats que més s'adeqüen a l'entorn cultural i ambiental, minimitzant impactes i creant efectes socioeconòmics sinèrgics amb les potencialitats del territori. Un eix transversal principal del Pla serà l'apoderament de les dones en el medi rural, com a agent de desenvolupament econòmic i generador de nova riquesa i de llocs de treball en les comarques rurals.
- 19. Incidirem en l'establiment de sinergies amb l'economia local desenvolupant la figura d'enllaç municipal entre les administracions públiques i el sector privat i les comunitats transnacionals residents, per tal de dinamitzar l'economia local.
- **20.** Fomentarem la incorporació de la cuina tradicional local i els productes de proximitat en els restaurants, especialment els provinents d'agricultura eco-

- lògica. La restauració i l'hostaleria han d'anar de la ma dels productes locals.
- 21. Crearem la Film Comission (Oficina de Promoció Audiovisual) del País Valencià que, en col·laboració amb les entitats locals i les film offices existents, fomente i promocione el nostre territori com a plató cinematogràfic i establisca un cercador amb un directori d'empreses i professionals valencians del sector i un catàleg de localitzacions.
- 22. Impulsarem, juntament amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP), la creació d'una Xarxa de Turisme Industrial del País Valencià que agrupe als municipis amb patrimoni industrial del territori valencià amb l'objectiu, d'una banda, de recuperar, protegir i valoritzar el patrimoni industrial recuperant-lo com a element museístic i, d'altra banda, crear oportunitats econòmiques a les empreses a través de visites a la indústria activa. Es tracta de generar una marca i una línia d'actuació comuna que siga un instrument de projecció, d'atracció de visitants i de creació d'activitat econòmica i cultural al voltant del turisme industrial.
- 23. Apostarem per la promoció de les rutes verdes i ciclovies, que ajudaran a la desestacionalització i al reequilibri territorial de l'activitat turística. Prioritzarem la finalització de la ruta cicloturística europea de Eurovelo (EV8 Ruta Mediterrània, de Cadis a Atenes) al seu pas pel País Valencià i impulsarem la seua connexió amb les víes verdes i altres ciclovíes. A més planificarem el condicionament, senyalització i interpretació d'altres corredors i itineraris.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Protegim la Terra

13. Nou model turístic

NOU MODEL TURÍSTIC

Apostem per una estratègia turística per als propers deu anys que, partint dels principis de sostenibilitat, rendibilitat i cooperació, permeta un nou model turístic. Un model de turisme basat en la sostenibilitat, capaç de reduir l'estacionalitat actual lligada, principalment, al turisme de sol i platja i que avalue els riscos del canvi climàtic.

La congestió del trànsit, el transport o les demandes que excedeixen la capacitat dels sistemes d'aigua potable, clavegueram o l'eliminació de residus són alguns del efectes negatius derivats del l'actual model de turisme. La vida silvestre pot veure's afectada pels grans fluxos de persones durant moments crítics de migració, alimentació, reproducció o cria.

El turisme sostenible ha de buscar un equilibri entre la població local i els visitants i aconseguir un fluxe més regular de turistes al llarg de l'any. A més, ha de tindre en compte les variables socials, econòmiques i mediambientals. Això es pot aconseguir promovent activitats econòmiques alternatives i sostenibles al llarg de l'any. Per dur-ho a terme és necessari el suport de polítiques públiques i la planificació d'una política turística formulada amb la participació i coordinació dels actors públics, empreses, treballadors/es, població local i persones usuàries dels serveis turístics, i mitjançant la potenciació de sis modalitats turístiques:

- Turisme de sol i platja
- Turisme en espais rurals
- Turisme de negocis i congressos
- Turisme esportiu
- Turisme de salut
- Turisme cultural i patrimonial

Propostes de millora per la qualitat turística

- 1 Pla Estatal de desestacionalització turística.
- Promoció del turisme rural i d'interior per a lluitar contra la despoblació, com a generador de riquesa en les àrees més deprimides i com a palanca d'estabilització de l'economia dels municipis d'interior.
- 3. Augment de la qualitat de les àrees turístiques del litoral:
 - Segell de qualitat que diferencie les platges verdes de platges blaves.
 - Moratòria en la construcció i ampliació de ports, fins que no s'estudie l'impacte sobre la dinàmica litoral de noves esculleres. Dotació de serveis amb la substitució de esculleres per embarcadors elevats.
 - Construcció de passeigs litorals en materials alternatius al ciment i reversibles.
 - Modificació de la llei de costes per a assegurar la sostenibilitat del nostre litoral protegint les zones que encara no han sigut urbanitzades.
 - Promoció del disseny i aplicació d'una estratègia d'adaptació al canvi climàtic en la costa.
- 4. Regulació com a servei principal de l'activitat econòmica del sector hostaler, tant el servei de cuina com de neteja, per evitar així l'externalització i precarització de les treballadores i treballadors del sector turístic.
- 5. Dotació d'ajudes públiques a la consecució d'objectius i certificacions de qualitat ambiental a empreses i crèdit per a joves emprenedors en turisme.
- 6 Aplicació de les degudes sancions a les construccions il·legals.
- 7. Promoció de la Creació d'un Fons de Turisme Sostenible que contribuïsca a fer

- del turisme un sector econòmic capaç de revertir en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania: millorar les infraestructures, els valors territorials i paisatgístics i corregir els impactes mediambientals, socials i culturals.
- Alineació i adaptació de la política turística a l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible
- 9. Potenciar la presència permanent en mercats emissors: Londres, Brussel·les, Berlín, Nova York, Beijing, Tòquio, etc.
- 10. Redisseny de les webs de promoció turística per mercats emissors geogràfics.
- 11. Recolzament a la cooperació internacional en formació i tecnologia turística.
- 12. Reorganització i racionalització dels recursos per a la formació turística: CDT, IES, Universitats, altres centres públics i privats.
- 13. Aposta per la formació virtual i a distància.
- 14. Modernització dels programes formatius reglats.
- **15.** Promoció d'incentius fiscals a la modernització empresarial i d'atractius públics turístics.
- 16. Potenciarem l'estudi de mercats turístics tecnològics.
- 17. Promoció de la renovació de les plantes hoteleres envellides i de totes les tipologies d'allotjament turístic assegurant la seua rehabilitació basada en l'eficiència energètica.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Garantim drets

14. Drets de la ciutadania

DRETS DE LA CIUTADANIA

Des de Compromís hem aconseguit que la lluita contra la corrupció, per recuperar la credibilitat de la política i per la regeneració democràtica, s'haja convertit en un eix estratègic de la Generalitat i la seua acció política. Hem posat unes bases sòlides per a l'acció política en matèria d'integritat institucional, reconeguda per organitzacions internacionals i institucions europees; i hem establit acords de futur amb entitats socials nacionals i internacionals líders en transparència i participació, amb l'objectiu d'ocupar el lloc que les valencianes i els valencians no hauríem d'haver abandonat mai.

Cal seguir avançant per a garantir els drets de ciutadania, que en aquest moment en són molts i passen per garantir des d'una infància digna fins a la memòria democràtica. Uns drets que garantisquen la protecció de la diversitat com a valor, siga lingüística, sexual, religiosa o ètnica. Uns drets de ciutadania que reclamen una administració eficient i centrada en les persones.

Transpariència i participació

- Continuarem aplicant les mesures per a regenerar la confiança de la ciutadania en les institucions i, alhora, permetre-li exercir el seu dret i tasca de control i fiscalització. Instaurarem polítiques de transparència activa i participació ciutadana proactiva.
- Potenciarem els sistemes d'alerta per a detectar possibles irregularitats en qualsevol procediment de contractació pública, i impulsarem aquestes mateixes mesures en l'administració central de l'Estat. També dotarem d'un nou impuls l'agència valenciana de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció.
- 3. Potenciarem aquesta agència dotant-la dels mitjans humans, econòmics i materials necessaris per a dur a terme els seus objectius.
- 4. Posarem en marxa una unitat en els serveis jurídics de la Generalitat per a recuperar els diners furtats per les trames de corrupció.
- 5. Crearem mesures per a garantir la protecció de les persones denunciants contra qualsevol tipus de pressió o coacció.

La societat ha d'estar ben informada sobre tot el que es fa a les institucions. Per tant, aquestes han de seguir impulsant el procés de major transparència i rendició de comptes, anant més enllà de la simple publicació de la informació. No solament es tracta de fer pública la informació en brut, sinó que aquesta ha de ser fàcilment accessible i comprensible per a tothom. Ha d'estar estructurada i redactada de forma clara i detallada, incorporant, per una banda, informació completa i veraç per a permetre el seguiment i fiscalització per part de partits polítics i altres organismes; i per l'altra, de manera que puga ser entesa sense el requeriment de coneixements tècnics específics.

- 6. Exigirem i facilitarem a la resta d'institucions d'àmbit autonòmic, municipal i supramunicipal, així com al sector públic instrumental, que s'adherisquen a aquestes pràctiques de transparència activa.
- 7. Crearem una guia de redacció i d'exposició pública que servisca de referència pràctica i immediata a l'hora de fer pública la informació.
- 8. Impulsarem una llei de govern obert, que òbriga les portes de l'administració a la ciutadania, que fomente la seua participació en la presa de decisions i que garantisca la transparència en la gestió dels diners públics.
- **9.** Crearem un programa per a dotar tots els ajuntaments i mancomunitats d'un sistema unificat de portal de transparència i dades obertes, adaptat a les seues necessitats i amb tècnics qualificats.
- **10.** Afavorirem mecanismes de transversalitat entre conselleries per a aprofundir en la transparència.
- 11. Aprofundirem en el projecte Palaus Transparents.
- 12. Desenvoluparem la primera llei de dació de comptes.
- 13. Impulsarem l'aplicació de la transparència en l'àmbit privat.
- 14. Farem una gran enquesta sobre pràctiques de transparència.
- 15. Aprovarem una llei de dret a la informació estadística que incloga el lliurament en brut de les dades estadístiques, les metadades i l'anàlisi de la informació per a l'ús per part d'entitats, institucions i empreses.
- 16. Seguirem fomentant entre la ciutadania la participació en el procés de fiscalització del que ja s'ha fet i també en la presa de decisions que afecten el nostre futur comú. Així, a més d'una cultura de transparència a les institucions, crearem una cultura de participació.
- 17. Crearem les eines i mecanismes per a facilitar la participació i difondre'ls activament, involucrant i apoderant tots els actors socials.

- 18. Fomentarem l'associacionisme com a via de participació en els assumptes públics.
- 19. Posarem en marxa accions que animen la ciutadania a considerar la participació com a una contribució valuosa a la construcció del nostre país i del nostre futur i no com una cosa tediosa i infructuosa, sense repercussions en la vida diària.
- 20. Redefinirem el sistema de subvencions i ajudes a ajuntaments i associacions primant la incorporació d'accions telemàtiques que afavorisquen la participació social i les habilitats en un rang de dades amb finalitats socials.
- 21. Crearem ajudes especials per a projectes pilot de participació municipal.
- 22. Consolidarem la xarxa d'assessorament i formació dirigida en el teixit associatiu valencià.
- 23. Crearem un portal web destinat a les associacions: un espai d'informació i de trobada de les entitats ciutadanes, on podran trobar informació i recursos del seu interés, contactar més fàcilment amb altres associacions, crear iniciatives de manera col·laborativa i trobar aliances.
- 24. Posarem en marxa programes, campanyes i accions encaminades a trencar el sostre de vidre existent en les associacions, en presidències, juntes directives i òrgans de presa de decisió.
- 25. Elaborarem una llei valenciana de consultes populars i participació ciutadana.
- **26.** Realitzarem consultes ciutadanes impulsades per la Generalitat en aquells assumptes que siguen de major transcendència per a la ciutadania.
- 27. Introduirem la participació en l'elaboració dels pressupostos de la Generalitat a través d'un mecanisme de participació telemàtica.
- 28. Implementarem processos participatius en l'elaboració de lleis, estratègies, plans, programes i altres instruments normatius i executius de la Generalitat. Per això, millorarem i dotarem de transversalitat i metodologia, a més de re-

- cursos per a la publicitat, disseny i realització, les experiències existents.
- 29. Elaborarem un model genèric per als òrgans de participació ciutadana de la Generalitat, caracteritzat per una major simplicitat, eficiència i autonomia i amb més participació de la societat civil.
- 30. Crearem el Parlament Rural, com a òrgan col·legiat de defensa dels interessos de dels pobles rurals i d'interior, des del qual formulen i canalitzen les seues propostes i necessitats a les administracions competents.
- 31. Crearem el Consell Valencià de Responsabilitat Social i el pla homònim.
- **32.** Fomentarem les accions i polítiques socialment responsables en les administracions públiques, el sector públic instrumental i en les empreses perquè incorporen criteris de sostenibilitat social, ambiental, econòmica i financera.
- 33. Promourem un pacte per a uns nous usos del temps, basat en la corresponsabilitat i el foment de la criança familiar, la redistribució del treball, el reconeixement de l'oci educatiu i el respecte envers el nostre medi ambient.
- 34. Impulsarem la contractació socialment responsable com una eina per a introduir en la societat les polítiques socialment responsables.
 - Inclourem en els plecs de contractació criteris socials, ambientals, ètics i de perspectiva de gènere.
 - A l'hora d'adquirir un producte o servei, valorarem la seua utilitat immediata i les seues característiques i també altres aspectes relacionats amb les condicions laborals i de producció de l'empresa, la participació de pimes, l'impacte ambiental dels processos i materials utilitzats, mirant d'afavorir també la contractació local, el comerç just i els productes de km 0.
- 35. Realitzarem un estudi de viabilitat per a iniciar una transició dels comptes de la Generalitat cap a bancs i cooperatives de crèdit ètics que no financen armes i guerres, en coherència amb la llei de responsabilitat social i els objectius de desenvolupament sostenible de Nacions Unides.

- 36. Desplegarem la llei valenciana de foment de la responsabilitat social per a garantir la inclusió de clàusules ètiques i socials en la contractació i les subvencions públiques a empreses i entitats.
- Reforçarem la inspecció de serveis i realitzarem plans d'actuació de la inspecció.
- 38. Realitzarem el pla d'implantació i desenvolupament d'alertes (red flags).
- 39. Desenvoluparem normativament l'Agència Valenciana Antifrau, incrementant-ne la dotació per a la seua plena reconversió en una institució de la Generalitat Valenciana.
- **40.** Crearem el marc legal i tecnològic per al desenvolupament de dades obertes i la col·laboració tecnològica per a la generació i difusió d'aplicacions per al bon govern.
- **41.** Reforçarem l'IGS i desenvoluparem el sistema d'alertes primerenques contra la corrupció (SATAN).
- **42.** Seguirem implementant el programa integral de formació per a funcionaris municipals Avalem integritat.
- 43. Redefinirem les polítiques d'investigació en integritat amb universitats valencianes i fundacions, en coordinació amb un institut d'estudis de la integritat.
- Elaborarem, en col·laboració amb l'Agència Antifrau, un programa de formació en integritat dirigit a professionals de l'educació, així com projectes subvencionats per a col·legis en aquesta matèria.
- 45. Impulsarem un fòrum social per a la possible revisió del contingut del Codi de Bon Govern.
- **46.** Desenvoluparem la llei de lobbys.
- **47.** Crearem l'Agència de Protecció de Dades i la desenvoluparem normativament, incrementant els mitjans tecnològics i jurídics perquè puga dur a terme les seues competències.

- 48. Crearem l'oficina de conflictes d'interessos i incompatibilitats.
- Crearem la llei de dret a la informació estadística.
- 50. Traslladarem, en la mesura oportuna, els requisits de transparència i integritat aplicables al Consell, als membres de les Corts i grups parlamentaris.
- 51. Implementarem materials i promourem formació del professorat en cultura de transparència i integritat.
- **52.** Promourem conferències entre les comunitats autònomes i l'estat en integritat i govern obert.
- 53. Crearem una plataforma amb tecnologia avançada en programari per a la realització d'anàlisis estadístiques prospectives per a les empreses valencianes.
- **54.** Dissenyarem un programa integral de qualitat en les polítiques de proximitat de GVA: atenció, simplificació, qualitat.
- 55. Promourem informes semestrals de compliment normatiu per a ajuntaments.
- 56. Incrementarem la participació de la ciutadania en l'elaboració i avaluació de les polítiques públiques, adoptant mecanismes de participació més accessibles, eficients i atractius.
- 57. Apostarem decididament per l'administració electrònica en la Generalitat, tant en els processos interns entre els òrgans administratius com en els procediments externs amb la ciutadania.
- 58. Institucionalitzarem i normalitzarem l'ús del correu electrònic i de les xarxes en les relacions amb la ciutadania, promovent els canvis normatius, organitzatius i logístics que calguen.
- 59. Impulsarem la simplificació de la documentació i del llenguatge administratiu per tal d'acostar els procediments administratius i fer-los més comprensibles a la ciutadania.
- 60. Portarem a terme un canvi en la cultura administrativa, encara molt analògica, per una digital.

- 61. Flexibilitzarem les competències dels grups de classificació professional del personal funcionari de carrera dins del marc que permeta el seu nivell de formació i responsabilitat.
- 62. Revisarem les taxes de reposició per a dotar els serveis públics del personal necessari i oferir un servei de qualitat als valencians i valencianes.
- 63. Reorganitzarem l'actual estructura orgànica de l'Administració de la Generalitat per a fer-la més eficient i més adequada a les funcions i polítiques que ha de desenvolupar l'administració valenciana.
- 64. Aprovarem una llei del sector públic valencià, que el regule de manera unificada i racional i en permeta una reordenació i simplificació de l'estructura i funcionament. Negociarem un conveni marc que regule les relacions laborals en els ens instrumentals. Garantirem que el personal directiu del sector públic instrumental siga seleccionat mitjançant convocatòria pública.
- **65.** Racionalitzarem els serveis comuns horitzontals de l'Administració de la Generalitat: personal, gestió econòmica, contractació, tecnologies de la informació i comunicació, patrimoni, etc.
- Donarem preferència a la titularitat pública i la gestió directa de tots els serveis públics, millorarem la gestió dels instruments de dret públic (contractes públics, gestió pressupostària, procediments administratius) i implantarem mecanismes avaluadors de l'eficàcia de l'activitat administrativa i dels serveis públics, a més de sistemes d'exigència de responsabilitats als gestors i gestores.
- 67. Impulsarem i desenvoluparem la cultura de la qualitat en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic per tal d'afavorir la millora contínua en la gestió pública: cartes de serveis, metodologies i guies, enquestes de satisfacció, difusió de bones pràctiques, certificacions. Elaborarem plans de millora i d'avaluació de totes i cadascuna de les unitats organitzatives de l'administració pública.
- 68. Aprovarem una actualització profunda de la Llei del Consell, que preveja que

- un lloc clau per a garantir la legalitat en l'actuació de les conselleries com són les sotssecretaries estiguen ocupades per personal funcionari de carrera del grup A1.
- 69. Aprovarem la nova llei de funció pública valenciana i la desplegarem en la normativa reglamentària, incloent-hi la regulació i implementació de la competència lingüística.
- **70.** Desenvoluparem la carrera professional i l'avaluació del compliment com a eines bàsiques per a fomentar l'excel·lència del personal empleat públic i la millora de la qualitat dels serveis públics.
- 71. Revisarem la nomenclatura dels llocs funcionarials superiors per a suprimir qualsevol connotació política.
- 72. Potenciarem l'IVAP per a convertir-lo en l'Escola Valenciana d'Administració Pública (EVAP), amb funcions de selecció, formació, recerca i publicació de llibres i revistes especialitzades.
- 73. Dissenyarem actuacions que garantisquen el manteniment del capital intellectual i de coneixement atresorat en l'administració mitjançant polítiques de personal que asseguren la satisfacció de les persones que hi treballen i l'adequat relleu generacional.
- 74. Seguirem implementant les beques del Programa 500 per tal d'aconseguir la democratització de la carrera judicial, amb una major professionalització del cos d'opositors a la funció pública valenciana, reduint el biaix social i econòmic que hi ha en l'actual accés i ampliant la potencial captació de nous talents per a l'administració pública.
- 75. Canviarem el sistema de selecció del personal funcionari de carrera, especialment els aspirants als cossos A, substituint el sistema de selecció negatiu per un sistema de selecció del talent.
- 76. Millorarem la planificació estratègica de les ofertes d'ocupació pública i dels plans d'estabilització per tal d'estabilitzar les ofertes d'ocupació a llarg ter-

mini i combinar-ho amb un pla d'estabilització del personal funcionari interí. Impulsarem una administració amb personal suficient per tal d'atendre en tot moment les necessitats variables que sorgisquen en l'exercici de les funcions públiques i la prestació dels serveis públics.

- 77. Continuarem implementant les innovacions tecnològiques que permeten agilitzar els tràmits dels ciutadans i ciutadanes amb l'administració.
- 78. Millorarem els sistemes d'informació i gestió informàtics per a fer una administració més eficaç i ràpida en les comunicacions internes.
- 79. Portarem la connexió a Internet a les zones aïllades i als polígons industrials per a reduir la bretxa tecnològica i guanyar competitivitat, respectivament.
- 80. Reforçarem l'estructura de la Generalitat amb noves places de funcionariat expert en assumptes europeus i amb competències lingüístiques, que servisquen d'enllaç entre les diferents conselleries i crear així una xarxa transversal de gestió dels assumptes europeus. D'acord amb l'Estatut d'Autonomia, les relacions de la Generalitat amb la Unió Europea, les seues institucions i altres agències europees, s'intensificaran i reforçaran per a aconseguir una presència forta en la UE.

L'estatut i la llei electoral

Treballarem per una reforma de l'Estatut que amplie el reconeixement de drets dels valencians i valencianes, en especial els drets socials; que incorpore en les institucions una visió de la democràcia més moderna i participativa, i que blinde les competències que exerceix la Generalitat i n'incorpore de noves, com la gestió de rodalies o la definició de l'estructura territorial. L'Estatut atorgà al poble valencià el reconeixement com a poble per a fer ús de l'autonomia, per a enfortir el sentiment identitari com a valencianes i valencians i per a gaudir d'un ordenament jurídic propi. Per això volem seguir millorant la nostra identitat com a poble i per a fer-ho:

- **81.** Reformarem les nostres institucions i incorporarem una visió de la democràcia més moderna i participativa.
- 82. Blindarem les competències que ja tenim i hi incorporarem competències noves, com la gestió de rodalies i la definició de l'estructura territorial.
- 83. Blindarem el servei de ràdio i televisió públiques en l'Estatut d'Autonomia per a garantir la seua independència, i continuarem donant suport a la reactivació del sector audiovisual valencià.
- **84.** Reconeixerem en l'Estatut d'Autonomia la llengua, història, cultura i símbols del poble gitano.

Tornarem a proposar una reforma de la llei electoral valenciana per a fer-la més democràtica, més moderna i més representativa, i acabar amb la barrera del 5%. Una llei que fomente la paritat entre dones i homes i facilite a la ciutadania el vot preferencial.

- 85. Augmentar la proporcionalitat rebaixant la injusta barrera electoral:
 - La barrera electoral actual del 5% dels vots emesos (vàlids+nuls) en l'àmbit autonòmic és la més dura de l'estat. Cal rebaixar-la al 3% dels vots vàlids

86. Vot preferencial, llistes desbloquejades:

Volem ser la primera comunitat autònoma que permeta a la ciutadania personalitzar el seu vot en les pròximes eleccions a les Corts, de manera opcional i sempre garantint la paritat entre dones i homes.

87 Llistes cremallera:

- Proposem llistes cremallera per a garantir la igualtat total entre homes i dones en l'accés a la representació.
- Les dones i els homes aniran ordenats alternativament, de manera que els llocs imparells corresponguen a un sexe, i els parells a l'altre fins a completar el nombre total de persones candidates.
- Cal blindar aquesta proporció de 50-50, fins i tot amb el vot preferencial, ja que les persones candidates d'un determinat sexe només promouran al lloc que ocupe el candidat o candidata del seu mateix sexe.
- Als efectes de la llei, volem que es considere vàlida la identitat de gènere expressada que estiga acreditada per la Generalitat Valenciana d'acord amb el que estableix la Llei 8/2017, de reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere.
- També proposem la paritat en la composició de la Junta Electoral Valenciana.

88. Incompatibilitats:

Serà incompatible l'exercici com a diputat o diputada per als membres de les corporacions locals, integrants dels gabinets de membres del Consell, persones que exercisquen la presidència o direcció general d'una caixa d'estalvis o titulars d'autoritats portuàries per nomenament de la Generalitat.

89 Primàries obertes:

Per a enfortir la democràcia interna dels partits s'incentivarà la realització de primàries obertes a la ciutadania, amb ajudes per a sufragar la despesa que comporta la realització de primàries.

90. Debats obligatoris:

Establirem l'obligatorietat de la celebració de debats electorals en la televisió pública valenciana en horari de màxima audiència, en els quals participaran les candidatures amb representació a les Corts i les que hagen obtingut almenys el 3 % dels vots vàlids en altres eleccions en el mateix àmbit territorial: generals o europees.

91 Publitramesa (mailing) unificat:

Per a estalviar recursos econòmics a l'administració i aconseguir un menor impacte en el medi ambient, cal optar per l'enviament centralitzat de paperetes i publicitat de les diferents candidatures.

92 Facilitar el vot a residents absents:

- Els i les residents a l'estranger han de tindre garantida la documentació necessària per a votar. A pesar que l'estat té les competències per a modificar el vot pregat, la nova llei electoral pot facilitar aquest vot, sobretot per a corregir el retard en l'arribada de la documentació.
- Els electors residents absents han de disposar de totes les paperetes de cada circumscripció en format electrònic per a poder-los imprimir i utilitzar amb total garantia.

93. Distribució proporcional d'espais electorals:

La distribució del temps gratuït de propaganda electoral en cada mitjà de comunicació de ràdio i televisió de titularitat pública s'ha de realitzar proporcionalment a la representació obtinguda en les Corts, però garantint cinc minuts per a les formacions sense representació a les Corts.

94. Adaptació de l'Estatut de 2006:

La nova llei s'ha d'adaptar a l'Estatut de 2006 i regular la dissolució avançada de les Corts i les denominacions estatutàries.

Infància i families

- 95. Desplegarem la llei valenciana de drets i garanties de la infància i adolescència mitjançant processos participatius amb la Plataforma per la Infància, els professionals del sector, les administracions municipals i sobretot amb els xiquets i les xiquetes.
- **96.** Crearem el Consell Valencià de la Infància i l'Adolescència com a fórmula de participació directa i codecisió en les polítiques públiques de les xiquetes, xiquets i adolescents.
- 97. Universalitzarem els serveis de prevenció i atenció a la violència cap a la infància des d'una òptica integral i en col·laboració amb totes les institucions intervinents seguint el model Barnahus.
- **98.** Professionalitzarem l'acolliment familiar per a continuar desinstitucionalitzant el sistema de protecció.
- **99.** Ampliarem la xarxa d'emancipació per a joves extutelats amb projectes de vida independent.
- **100.** Dissenyarem i implementarem un nou model de centre de dia amb perspectiva comunitària a totes les poblacions majors de 20.000 habitants i almenys un per cada àrea de serveis socials.
- 101. Crearem la nova comissió valenciana d'adopcions i alternatives familiars, professionalitzada i adaptada als nous contextos sociofamiliars.
- **102.** Implementarem el nou model de punts de trobada familiar, amb especial èmfasi en la intervenció i mediació en la llar familiar.
- 103. Donarem assessorament tècnic i suport econòmic als municipis per a dissenyar i desenvolupar ciutats amigues de la infància i de promoció del seus drets.

- 104. Implementarem el nou model d'atenció residencial amb les ràtios i professionals acordades.
- **105.** Obrirem llars d'atenció específica per a menors d'edat amb trastorns mentals greus i implementarem programes d'acompanyament per a les seues famílies.
- **106.** Realitzarem campanyes de sensibilització sobre la realitat de les persones menors d'edat no acompanyades i de denúncia de les causes per les quals fugen dels seus països d'origen.
- **107.** Promourem un servei de telenotícies setmanal en valencià adaptat i dirigit als i les xiquetes.
- **108.** Revertirem la gestió de totes les residències socioeducatives en règim tancat a la Generalitat en el període de quatre anys.
- 109. Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de la Infància.
- 110. Impulsarem espais de coordinació d'alt nivell a la Generalitat Valenciana per a garantir la transversalitat i coherència de les polítiques públiques que afecten la infància des de les diverses conselleries.
- **111.** Recollirem la infància expressament com a principi de prioritat pressupostària.
- 112. Promourem la creació d'estudis, anàlisis i recollida de dades així com indicadors clau per a mesurar el benestar de la infància en les dades de l'Institut Valencià d'Estadística.
- **113.** Impulsarem la llei valenciana de diversitat familiar i suport a les famílies.
- **114.** Promourem un programa de suport a la criança i foment dels bons tractes dirigit als xiquets i xiquetes de 0-3 anys i les seues famílies

- des d'una òptica comunitària i psicopedagògica.
- 115. Incrementarem la prestació per al sosteniment de la criança (PESC) fins als 500 € mensuals per xiquet, xiqueta o adolescent acollit en el mòdul general; 600 € en el cas de les famílies monoparentals, i 1.200 € en els casos de diversitat funcional o règim especial.
- 116. Implementarem els permisos iguals, intransferibles i no renunciables per naixement, acolliment i adopció en 2023 i afavorirem la implantació en les empreses mitjançant la contractació pública.
- 117. Dissenyarem i difondrem la guia de diversitat familiar i suport a les famílies on es recolliran els drets i corresponsabilitats de les famílies, en especial per les nombroses i monoparentals.

Poble gitano

- 118. Impulsarem la primera llei valenciana per a la igualtat i inclusió del poble gitano.
- 119. Ampliarem el programa Kumpania d'acompanyament a l'alumnat gitano i les seues famílies en totes les àrees de serveis socials.
- **120.** Dinamitzarem el Consell Valencià del Poble Gitano com a màxim òrgan de participació i treball de les polítiques destinades a la població romaní.
- **121.** Fomentarem el diàleg interreligiós i l'atenció a la diversitat religiosa respectant la neutralitat de l'Administració Pública.

Drets LGTBI

Amb la finalitat d'aconseguir la plena igualtat, el punt de partida ha de ser la plena consciència que lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals forman part d'aquesta societat i que les seues necessitats han de ser incloses de manera transversal en el marc d'actuació de les administracions públiques.

Gràcies al Govern del Botànic, en quatre anys s'han fet passos molt importants en la consecució de drets i el reconeixement d'aquesta realitat després de molts anys d'oblit i rebuig per part de l'anterior govern del PP a qualsevol mesura que comportara un avanç en els seus drets. L'aprovació de la Llei Trans i la Llei LGTBI, promogudes per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, han posat la Comunitat Valenciana a l'avantguarda dels drets civils de les persones LGTBI, perquè protegeix els seus drets de les situacions de discriminació que encara pateixen per orientació sexual, identitat o expressió de gènere o desenvolupament sexual.

Des de les institucions cal seguir treballant en pro de la igualtat legal, social i de facto entre totes les persones. Cal impedir que les conviccions morals o ideològiques individuals seguisquen posant entrebancs a l'avanç de la igualtat, que és el camí de la democràcia.

Tot i que gràcies als avanços legislatius i la conscienciació social la igualtat legal és ja una realitat generalitzada, encara hi han molts reptes pendents i molt de camí per recórrer per tal d'aconseguir la igualtat social i real del col·lectiu LGTBI.

La LGTBIfòbia continua manifestant-se a les aules, a les llars, als centres d'oci i de treball, i fins i tot, en les administracions i serveis públics.

Les persones LGTB i les seues famílies tenen dret a rebre una atenció integral i adequada a les seues necessitats socials, sanitàries, jurídiques, laborals i educatives, en igualtat efectiva de condicions i sense discriminació respecte de la

resta de la ciutadania. Per això és necessari el reconeixement a tots els sectors vinculats a les lluites socials, per ser els màxims responsables que ara mateix hi haja certs drets reconeguts a les persones LGTBI.

- **122.** Promourem el reconeixement institucional del Dia de l'Orgull LGTBI (28 de juny) i del Dia Internacional contra la LGTBIfòbia (17 de maig).
- 123. Aprovarem, amb les dotacions econòmiques pressupostàries corresponents, els decrets per a desplegar les lleis Trans i LGTBI i vetlarem pel seu compliment, així com la subscripció d'acords i convenis amb institucions, associacions i administracions per al seu correcte desplegament.
- **124.** Crearem una estructura administrativa per a implementar les polítiques LGTBI i aprovarem l'estratègia valenciana per al desplegament de les lleis Trans i LGTBI.
- **125.** Impulsarem ajudes perquè els municipis puguen realitzar estratègies per a la igualtat LGTBI.
- **126.** Consolidarem el servici d'atenció LGTBI a través de l'acció concertada i l'estendrem als municipis.
- **127.** Crearem un servei d'acolliment residencial per a persones LGTBI en situació d'exclusió social, amb especificitats per a persones trans.
- 128. Fomentarem els convenis i programes de cooperació internacional per a impedir la discriminació de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals, i garantir els seus drets humans en països on les lleis o la societat els discriminen. Garantirem el respecte als drets humans de les persones LGTBI en els protocols d'agermanament signats pel govern autonòmic amb institucions similars d'altres països.
- 129. Retirarem el suport públic a qualsevol entitat, religiosa o no, que insulte, agredisca o atempte contra la dignitat de les persones LGTBI i impedisca l'exercici de la seua ciutadania de ple dret.

- 130. Garantirem que l'accés des dels equips informàtics dels centres públics a la informació sobre la diversitat sexual no siga obstaculitzat per l'ocupació de filtres o tallafocs informàtics.
- **131.** Inclourem formació en matèria LGTBI a les persones que treballen en el servei d'atenció 112.
- 132. Promourem l'acompanyament específic per part de professionals a les dones d'altres cultures que patisquen discriminació per motiu d'orientació sexual o sexe.
- **133.** Adoptarem mesures i accions de garantia d'igualtat de tracte i incorporació social per a les filles i fills de persones LGTB en guarderies, centres infantils, escoles i altres serveis públics.
- **134.** Consolidarem la figura de coordinació d'igualtat i convivència, amb formació especialitzada en temes LGTBI i augment de les seues hores fins a quatre setmanals, a més del reconeixement per a concursar i en els processos d'oposició.
- **135.** Incorporarem al currículum educatiu la diversitat familiar, sexual i de gènere en totes les etapes educatives.
- **136.** Crearem materials sobre la diversitat familiar, sexual i de gènere per a treballar transversalment en totes les etapes educatives.
- **137.** Impulsarem la creació d'estudis LGTBI en les universitats publiques valencianes.
- **138.** Aprovarem la llei valenciana de diversitat familiar i suport a les famílies, amb el reconeixement de les famílies LGTBI.
- 139. Continuarem fomentant la transparència i eficàcia en els processos d'adopció i acolliment i garantint a totes les persones l'accés en plena igualtat i sense discriminacions.
- 140. Farem un especial reconeixement de les famílies LGTB en les políti-

- ques sobre famílies.
- **141.** Garantirem la igualtat de les unions de fet homoparentals en l'adopció i acolliment.
- **142.** Adaptarem els documents administratius per a incloure-hi la diversitat familiar.
- **143.** Millorarem l'assessorament psicològic de les famílies que inicien el procés d'acollida i adopció.
- 144. Implementarem la profilaxi preexposició (PrEP) quan el Govern central autoritze el tractament com a prevenció, mitjançant l'increment de recursos als centres d'informació i prevenció de la sida (CIPS), formació a professionals d'atenció primària i més presència de les entitats comunitàries en tot el procés d'assessorament.
- **145.** Fomentarem i promocionarem els CIPS amb recursos i personal, com a servei referent de la salut sexual i la prevenció d'infeccions de transmissió sexual (ITS).
- **146.** Promourem la formació i sensibilització en els centres d'atenció primària sobre la realitat de la diversitat sexual i de gènere i l'abordatge específic de VIH i ITS en la població LGTBI.
- 147. Ampliarem i millorarem el programa d'intervenció d'educació sexual (PIES), augmentant el rang d'edat, implementant accions d'educació afectivosexual, incloent la diversitat sexual, la prevenció d'embarassos no desitjats, el VIH i altres ITS i promovent la responsabilitat individual en la seua sexualitat, així com la sexualitat saludable.
- **148.** Implementarem una adaptació del programa PIES en l'última etapa de l'Educació Primària.
- **149.** Revisarem la inclusió dels protocols ginecològics per a incloure la realitat sexual de les dones lesbianes, bisexuals i transsexuals.

- **150.** Consolidarem les unitats trans amb perspectiva despatologitzadora.
- **151.** Posarem en marxa l'atenció psicosocial a les persones amb diferències en el desenvolupament sexual (intersex).
- **152.** Promourem la intervenció integral amb les víctimes de LGTBfòbia, amb atenció posterior a l'agressió que incloga assessorament, seguiment legal, mèdic, social i psicològic, i que incloga les mesures de seguretat necessàries per a garantir la seguretat de la víctima.
- **153.** Seguirem promovent campanyes contra el discurs d'odi i els estereotips i rols de gènere que afecten directament la percepció social d'aquest col·lectiu.
- 154. Impulsarem formació per als agents de la Policia Autonòmica i les policies locals en prevenció de la LGTBfòbia, posant l'accent principalment en la seua formació jurídica en la garantia de la igualtat de tracte i la no discriminació per raons d'índole personal, com és l'orientació sexual i la identitat de gènere.
- **155.** Promourem la creació d'un protocol d'actuació policial contra la LGTBfòbia, així com un protocol específic de la Policia Autonòmica.
- **156.** Amb campanyes de sensibilització, fomentarem que les persones homosexuals, bisexuals i transsexuals que patisquen assetjament, agressions verbals o físiques, o discriminació i les persones que presencien fets d'aquesta índole ho denuncien a la policia.
- **157.** Fomentarem la recollida sistemàtica de dades estadístiques sobre delictes d'odi contra la població LGTBI per part dels cossos policials.
- **158.** Posarem en marxa les unitats especialitzades d'atenció a la diversitat en les policies locals de municipis de més de 50.000 habitants i promoció d'aquestes en la resta de municipis.
- 159. Crearem l'observatori valencià per a la igualtat de tracte, la no-dis-

- criminació i la prevenció dels delictes d'odi que incloga la realitat LGTBI
- **160.** Implementarem dels mecanismes de la legislació autonòmica vigent en matèria de polítiques trans, tal com preveu la Llei Trans.
- 161. Promourem mesures antidiscriminatòries cap a lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals en l'àmbit laboral, amb incentius per a les empreses per a la inserció laboral de les dones i homes transsexuals i persones amb VIH, a més de facilitar la formació d'aquest col·lectiu.
- **162.** Elaborarem un pla d'acció específic per a la inclusió laboral i formativa de persones trans en risc d'exclusió social.
- **163.** Incentivarem la implantació d'un pla de diversitat LGTBI en les empreses.
- **164.** Impulsarem un tracte igualitari a les parelles del mateix sexe i a les persones LGTBI en centres de dia i residències de majors, proporcionant espais segurs a les persones LGTBI.
- **165.** Promourem la formació en diversitat sexual, de gènere i familiar als professionals que treballen amb persones majors i proporcionarem garanties de igualtat de tracte per a previndre la LGTBfòbia.
- **166.** Crearem protocols que garantisquen la incorporació social de persones LGTBI en centres de dia i residències.
- **167.** Facilitarem informació LGTBI en llocs visibles de centres de dia i residències.
- **168.** Crearem de l'Espai de la Memòria LGTBI a València i treballarem en col·laboració amb els ajuntaments perquè s'implante en altres municipis.
- 169 Desenvoluparem un programa d'intervenció sobre la diversitat se-

- xual, familiar i de gènere als centres de majors.
- 170. Inclourem el concepte de diversitat sexual en l'administració pública.
- 171. Redactarem un pla d'acció contra l'assetjament escolar LGTBI.
- 172. Promourem un programa de sensibilització dirigit al conjunt de la societat educativa, pares, mares, docents i alumnat, que destaque la importància de combatre la discriminació i educar en valors de convivència no sexistes, no LGTBfòbics, no masclistes i de respecte a la diversitat amb la finalitat de crear una societat lliure de discriminació.
- 173. Impulsarem els productes turístics que generen una major rendibilitat econòmica, social i mediambiental: ecoturisme, turisme LGTBI i turisme cultural.
- **174.** Fomentarem la presència de publicacions de temàtica LGTBI en les hemeroteques, videoteques i altres serveis públics on es distribuïsca o es preste material de lectura.
- **175.** Previndrem de la LGTBfòbia en activitats juvenils, associatives i esportives de temps lliure.
- **176.** Fomentarem la creació de seccions LGTBI a les biblioteques de municipis de més de 20.000 habitants.
- 177. Donarem suport a les iniciatives culturals LGTBI.

Drets lingüístics

La societat valenciana necessita un nou marc normatiu que complete i supere la Llei d'ús i ensenyament del valencià i que tinga com a element central l'equitat lingüística i com a objectiu final garantir la igualtat lingüística. Caldrà, per tant, reforçar els mecanismes que facen avançar el valencià en l'àmbit privat i empresarial.

- 178. Elaborarem i aprovarem una llei d'igualtat lingüística.
- 179. Establirem certificacions per a l'alumnat que haja seguit al llarg de l'escolarització un programa d'educació plurilingüe, segons els nivells que estableix el Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües.
- **180.** Elaborarem l'Estratègia Lingüística 2020-2030, com a full de ruta per a dissenyar i coordinar les accions en matèria lingüística de la dècada 2020-2030, en un procés participatiu obert a la ciutadania.
- 181. Consolidarem, al si de la Generalitat, el pla d'acompanyament lingüístic als empleats públics. Estendrem aquest pla a la resta d'administracions amb la finalitat de garantir les mateixes competències lingüístiques per a tot el personal públic.
- **182.** Garantirem que totes les persones siguen ateses per les administracions públiques en igualtat de condicions en qualsevol de les dues llengües oficials.
- **183.** Crearem la plataforma d'aprenentatge de valencià en línia per a incrementar-ne el coneixement entre la societat valenciana.
- **184.** Consolidarem i augmentarem les línies d'ajudes destinades a promocionar l'ús del valencià en tots els àmbits socials.
- 185. Dissenyarem mesures específiques per al sector privat i empresarial, especialment els comerços i l'hostaleria, encaminades a protegir, garantir i fomentar l'ús del valencià.

- 186. Incrementarem la presència del valencià en les indústries culturals i les vinculades al sector TIC amb accions d'estímul a la responsabilitat social empresarial (RSE).
- **187.** Consolidarem les campanyes de prestigi social del valencià amb la finalitat de sensibilitzar la societat en la diversitat lingüística com a font de riquesa cultural.

Justícia

- **188.** Crearem el Consell de Justícia de la Comunitat Valenciana (CJCV), previst en l'article 33 de l'Estatut d'Autonomia.
- 189. Negociarem el traspàs de més competències en matèria de personal, en particular, la transferència de la gestió del cos de lletrats de l'Administració de Justícia a la Generalitat.
- 190. Instarem el Govern central a avançar en les decisions conjuntes entre l'estat i la Generalitat en la política de demarcació i planta judicial, en concret en la creació de jutjats i tribunals i la delimitació del seu àmbit territorial.
- 191. Crearem ens autonòmics de suport: el Centre d'Estudis Jurídics, de formació del personal judicial i l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de la Generalitat Valenciana.
- **192.** Exigirem la transferència a la Generalitat de la titularitat dels comptes de dipòsits i consignacions judicials i dels seus rendiments, així com de les taxes judicials estatals.
- 193. Promourem la negociació i les reformes normatives que possibiliten la creació i pertinença a cossos propis del personal transferit a la Generalitat Valenciana.
- 194. Instarem la creació de nous jutjats a la Comunitat Valenciana, per a oferir un servei més pròxim, àgil i especialitzat a la ciutadania.
- 195. Instarem la creació de nous jutjats, amb noves unitats o transformant-ne algunes d'existents, amb la finalitat que totes les víctimes de violència de gènere siguen ateses per un jutjat especialitzat i exclusiu de la matèria.
- **196.** Traspassarem els documents històrics del Registre Civil als arxius històrics locals o a l'Arxiu del Regne i als històrics de Castelló i Alacant.
- 197. Aprovarem un decret que actualitze la regulació de les peritacions / vehicles.

- 198. Dignificarem la Justícia de Pau amb un pla anual de millora de les instal·lacions judicials, l'increment de les retribucions dels jutges i jutgesses, l'agrupació de jutjats de pau d'acord amb les peculiaritats territorials i la connexió amb el sistema de gestió processal.
- 199. Implantarem i desenvoluparem el model d'oficina judicial als nostres jutjats i tribunals d'acord amb el que preveu la reforma de la Llei Orgànica del Poder Judicial de 2003.
- **200.** Implantarem i desenvoluparem el model d'oficina fiscal a les fiscalies valencianes.
- **201.** Implantarem un nou sistema de gestió processal que faça possible l'expedient judicial electrònic.
- 202. Dissenyarem un nou model d'edifici judicial basat en quatre principis essencials: la funcionalitat per als funcionaris i funcionàries de jutjats i tribunals; l'accessibilitat per a les persones usuàries i les treballadores, la seguretat per a totes les persones i l'eficiència energètica.
- 203. Crearem un portal web autonòmic com a punt d'accés a l'Administració de Justícia.
- **204.** Garantirem en l'Administració de Justícia els drets lingüístics de les persones valencianoparlants amb places que incorporen l'exigència de competència lingüística en les relacions de llocs de treball.
- 205. Promourem l'ús i el coneixement del valencià en tots els àmbits de la justícia.
- **206.** Impulsarem el Servei de Justícia Gratuïta com a dret constitucional de la ciutadania per mitjà de la dignificació de la feina dels lletrats, unes retribucions dignes i una formació contínua.
- 207. Millorarem l'atenció a les víctimes del delicte, amb un reforçament de les

- actuals oficines (OVD) i una ampliació de la xarxa territorial, l'elaboració de protocols de funcionament i una major coordinació amb els recursos municipals i les forces i cossos de seguretat de l'estat.
- 208. Augmentarem les accions en la lluita contra la violència de gènere, amb una major coordinació entre les OVD i la resta de recursos, personal judicial i la conselleria competent en matèria d'igualtat; col·laborarem en la formació de jutges i fiscals; reforçarem les unitats de valoració de l'Institut de Medicina Legal; i la integració del sistema de registres de l'Administració de Justícia (SIRAJ) en el sistema de gestió processal.
- 209. Impulsarem la institucionalització dels sistemes extrajudicials de resolució de conflictes, com la mediació i l'arbitratge. Desplegarem la Llei de Mediació de la Comunitat Valenciana per a impulsar els procediments de mediació.
- **210.** Garantirem, mitjançant els serveis d'orientació jurídica dels col·legis d'advocats, l'atenció i assessorament als col·lectius de persones especialment vulnerables, com les persones migrants o estrangeres, d'acord amb el Decret 17/2017, d'assistència jurídica gratuïta.
- **211.** Publicarem en el portal web GVA els registres d'associacions, fundacions i col·legis professionals de la Comunitat Valenciana.
- **212.** Reforçarem el Protectorat de Fundacions de la Generalitat, com a garant de la supervisió pública al compliment de les seues finalitats d'interés general.
- **213.** Crearem un punt d'assessorament als col·legis professionals per al compliment de les seues potestats públiques, en especial la deontologia professional i la lluita contra l'intrusisme.
- **214.** Implementarem els procediments telemàtics perquè les associacions, fundacions i col·legis professionals realitzen els tràmits amb els seus corresponents registres.

Memòria democràtica

El valor de la memòria és la garantia final perquè la societat valenciana no puga mai oblidar els qui foren víctimes de les moltes formes de la repressió franquista. Aquestes víctimes i les seues famílies mereixen una reparació, que ha d'estar inspirada pels principis de memòria, dignitat, justícia i veritat. Han de convertir-se en una referència ètica per al nostre sistema democràtic, com a símbols de la defensa de la llibertat, de la democràcia i de l'estat de dret i com a exemple de la lluita pels drets polítics, civils i socials.

La clau de volta per tal d'aconseguir una reparació efectiva de les víctimes comença per la derogació de la Llei d'Amnistia de 1977 així com la declaració de nul·litat de les sentències i resolucions dictades pels tribunals, jurats i qualsevol altre òrgan penal o administratiu constituït per a imposar, per motius polítics, ideològics o de creença religiosa.

Cal un impuls polític per a posar en marxa l'Institut Valencià de la Memòria (tal com recull la Llei de Memòria Democràtica) amb la finalitat de coordinar la política pública de memòria en l'àmbit valencià i les funcions de commemoració, conservació, recerca, formació, participació, integració i consulta, així com la possibilitat de dur a terme totes les mesures recollides a la citada llei.

- 215. Promourem l'inventariat i l'anàlisi selectiva de la documentació dipositada en els diferents arxius relativa a l'aplicació de la Llei de Responsabilitats Polítiques.
- **216.** Farem l'inventariat i la primera aproximació dels expedients penitenciaris sobre presos polítics conservats en l'Arxiu del Regne.
- **217.** Localitzarem i classificarem la documentació dipositada en centres penitenciaris.
- **218.** Localitzarem i classificarem la documentació relacionada amb la repressió i el control social de postguerra en l'Expurgació Judicial i Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

- **219.** Inventariarem els sumaris dels consells de guerra del Tribunal Togat Militar número 13, actualment en l'Arxiu del Ministeri de Defensa.
- **220.** Reclamarem a l'estat el patrimoni documental valencià, especialment els sumaris dels consells de guerra espoliats en 2008.
- 221. Redactarem l'inventari i la classificació dels sumaris dels valencians encausats pel Tribunal Especial de Repressió de la Maçoneria i el Comunisme, actualment dipositats en el Centro Documental de la Memoria Histórica de Salamanca.
- 222. Impulsarem la recerca sobre la desaparició forçada de xiquets i xiquetes durant la guerra civil i la dictadura franquista fins a l'entrada en vigor de la Constitució de 1978, articulant els procediments legals que permeten investigar i conéixer tota la veritat sobre aquests delictes i procurant a les víctimes cobertura jurídica, psicològica i assistencial.
- **223.** D'acord amb el mapa de fosses localitzades al territori valencià, procedirem a la identificació i determinació de les que han de ser objecte d'actuació prioritària a fi de salvaguardar les restes d'accions de destrucció.
- **224.** Procedirem a la planificació i inici del procés d'exhumació de les restes de les víctimes desaparegudes.
- **225.** Realitzarem les proves bioantropològiques i genètiques de les restes per a identificar-les. Per a fer-ho, es crearà un banc de dades d'ADN.
- **226.** Elaborarem un cens de familiars de persones desaparegudes, de qui recollirem mostres de material genètic a fi de contrastar-les amb les obtingudes de les restes i procedir a la seua identificació.
- 227. Prioritzarem, donada l'edat avançada dels familiars més directes, la posada en marxa d'un banc d'ADN dels possibles familiars de les persones desaparegudes que siga tècnicament compatible amb els d'altres autonomies.

- 228. Crearem un catàleg de llocs i itineraris de la memòria democràtica valenciana i de patrimoni bèl·lic. Unificarem els criteris respecte dels ja creats per part d'ajuntaments, mancomunitats i FVMP. Posarem en marxa centres d'interpretació.
- 229. Impulsarem la configuració d'itineraris culturals de caràcter interdisciplinari on s'integre la memòria democràtica associada amb els valors ambientals i l'ocupació humana del territori des d'una perspectiva històrica.
- **230.** Confeccionarem itineraris didàctics i turístics de la Segona República, guerra civil, dictadura i transició democràtica.
- **231.** Identificarem els llocs de la memòria relacionats amb la repressió de les dones, persones LGTBI i les minories ètniques i religioses.
- 232. Procedirem a la senyalització dels llocs i itineraris de la memòria democràtica en la xarxa viària valenciana.
- 233. Coordinarem les diverses administracions (locals, provincials i autonòmica) en la comissió tècnica de coordinació per a l'elaboració del catàleg de vestigis relatius a la guerra civil i la dictadura en l'àmbit valencià.
- 234. Impulsarem el comité tècnic d'experts assessorant les administracions (locals locals, provincials i autonòmica) per a resoldre els dubtes sobre la retirada de vestigis on concórreguen raons artístiques, arquitectòniques, artístiques i religioses protegides per la llei.
- 235. Exigirem a l'administració central la retirada dels vestigis encara presents en edificis i espais de la seua competència.
- 236. Ampliarem les commemoracions als centres educatius del Dia d'homenatge i record de les víctimes de la guerra civil i la dictadura, declarat per la Llei de Memòria Democràtica i fixat en el dia 28 de març.

- 237. Promourem la investigació científica i la difusió sobre les experiències de persones i col·lectius referits en l'article 4.2 de la Llei en les convocatòries de projectes d'investigació i innovació educativa, accions, programes transversals i materials educatius.
- 238. Impulsarem la creació de materials curriculars, cursos de formació, jornades didàctiques i tallers per a promoure l'aprofitament didàctic d'exposicions i llocs i itineraris de la memòria.
- **239**. Organitzarem jornades sobre la repressió per raó d'identitat personal durant el franquisme.
- 240. Organitzarem un seminari d'encontres amb altres experiències institucionals d'estudi, recerca i divulgació de la memòria democràtica desenvolupades en altres comunitats autònomes, adreçat al personal tècnic de les conselleries integrades en la comissió interdepartamental i d'altres organismes que hi puguen col·laborar.
- 241. Impulsarem la signatura d'un conveni amb la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació i altres mitjans audiovisuals valencians de caràcter privat per a la creació i difusió audiovisual de la memòria democràtica.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Garantim drets

14. Drets de la ciutadania

DRETS DE LA CIUTADANIA

Tradicionalment un dels grans problemes de la nostra democràcia ha sigut la falta de mecanismes de legitimitat i participació. Durant molts anys la representació ha estat per dalt dels instruments de democràcia directa. Des de Compromís hem aconseguit que la lluita contra la corrupció, s'haja convertit en un eix estratègic de la Generalitat i la seua acció política per recuperar la credibilitat de la política i la regeneració democràtica. Volem traslladar les bones pràctiques del Govern del Botànic a les estructures de les institucions de l'estat per erradicar la corrupció i transformar-les en institucions transparents i participatives.

Hem de seguir avançant en els drets de ciutadania, que en aquest moment són múltiples i que passen per garantir des d'una infància digna fins a la memòria democràtica. Uns drets que protegeixen la diversitat com a valor, des de la religiosa fins a la sexual, passant per l'ètnica. Uns drets de ciutadania que reclamen una administració eficient i centrada en les persones.

Regeneració democràtica: una administració al servei de les persones honesta i transparent

- Rendició de comptes

- Volem que la rendició de comptes davant la societat forme part de la cultura de les institucions públiques; per això considerem imprescindible la rendició de comptes anual de tots el titulars de totes les carteres ministerials, i de la Intervenció General i de les institucions constitucionals davant el Parlament.
- 2. Establirem l'obligatorietat legal de publicació i de control parlamentari del grau d'execució pressupostària de manera trimestral de totes les institucions amb titularitat o finançament públic: de tots els ministeris, la Casa Reial, el Consell General del Poder Judicial, els partits polítics, els sindicats i les organitzacions públiques empresarials.
- 3. Promourem una proposició de llei orgànica sobre reprensió penal del finançament il·legal dels partits polítics.
- 4. Separació immediata dels comandaments implicats als casos en què es detecten seguiments i investigacions injustificades de ciutadans i partits polítics.
- Donarem compliment a les recomanacions en matèria de transparència exigides al Congrés en l'últim informe del Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO), dependent del Consell d'Europa.
- 6. En línia amb el Govern del Botànic, traslladarem a l'Estat la regulació de l'activitat dels lobbys, garantint la transparència en la par-

- ticipació dels grups d'interès en l'adopció de polítiques públiques i en l'elaboració de projectes normatius; tot açò d'acord amb els principis de legalitat, publicitat, transparència, rendició de comptes i responsabilitat en la gestió pública.
- 7. Promourem la reforma de la Llei de Transparència eliminant excepcions poc justificades com "els interessos econòmics i comercials", i perquè hi haja una veritable garantia d'accés a la informació per part de la ciutadania i de control de la administració pública i de govern amb un Consell de Transparència i Bon Govern veritablement independent.
- Publicació d'agendes d'alts i altes càrrecs.
- 9. Publicació de les declaracions de béns i activitats completes de les i els alts càrrecs; no només un extracte, com ocorre en l'actualitat.
- 10. Publicació del nom, currículum complet, sou i càrrec, data de nomenament i cessament de tot el personal eventual.
- 11. Publicació del llistat de viatges realitzats per part dels membres del Govern; així com l'objectiu, les persones que hi van acudir i el cost detallat per partides.
- 12. Auditoria ciutadana del deute de l'Administració Pública i de les empreses amb participació pública en capital, consorcis i instituts públics, amb una anàlisi de les possibles responsabilitats sancionables econòmiques i legals de governs anteriors.
- 13. Prohibició de condonació de deutes als partits polítics i fundacions

- que s'hi vinculen.
- **14.** Procediment públic i reglat dels indults que incloga l'exigència de motivació argumentada i que excloga la corrupció en els casos de possible atorgament del indult.
- 15. Foment de la «cultura de dades obertes» i publicació completa de la petjada administrativa: informes, esborranys o documents de treball.
- Suport al programari lliure.

- Participació ciutadana i transparència

- 17. La circumscripció electoral serà la comunitat autònoma, a què se li assignarà un nombre de diputats i diputades proporcional a la seua població.
- 18. Derogació de la Llei de Protecció de la Seguretat Ciutadana, coneguda com a llei mordassa.
- 19. Garantirem el lliure exercici dels drets fonamentals d'expressió, reunió i manifestació.
- 20. Derogació de les condemnes que impedeixen l'exercici del sufragi actiu.
- **21.** Garanties efectives de paritat en la representació parlamentària mitjançant la cremallera ampla.
- 22. Derogació del "vot pregat" per a les espanyoles i espanyols residents a l'estranger. Simplificació dels tràmits consulars per poder exercir el dret al vot, amb terminis d'enviament i recepció de paperetes raonables.

- 23. Dret al vot als 16 anys.
- **24.** Reforma de la llei de publicitat institucional per a introduir criteris objectius, control i transparència, tal i com s'ha fet a la nostra comunitat a proposta de Compromís.
- 25. Desenvolupament d'una Llei de Participació Ciutadana que regule i facilite el contacte permanent entre el teixit social i les instàncies polítiques que exerceixen l'acció de govern, i que preveja la dotació de fons econòmics per a fomentar l'associacionisme juvenil, veïnal i cultural.
- 26. Reforma del Reglament del Congrés que facilite un funcionament àgil i democràtic de la iniciativa parlamentaria i que garantisca un veritable control al govern.
- 27. Reforma de la Llei de Iniciativa Legislativa Popular en la línia de la llei vigent autonòmica valenciana aprovada a proposta de Compromís.
- 28. Impuls de la utilització dels referèndums perquè la gent puga participar de les decisions polítiques.
- 29. Eliminació l'aforament parlamentari perquè no supose un blindatge davant de l'acció de la justícia.
- **30.** Reforma de l'article 135 de la Constitució Espanyola per suprimir la prioritat absoluta atorgada al pagament del deute públic de les administracions públiques.
- 31. Desenvolupament de l'article 23 de la Constitució Espanyola per a estendre la democràcia participativa a altres esferes com el medi ambient, el dret públic de l'economia o les lleis procedimentals.
- 32. Els valors de la democràcia i la participació formaran part del currículum educatiu.

- Mesures contra el frau fiscal

- **33.** Prohibició de l'administració pública de relacionar-se mitjançant els paradisos fiscals i amb empreses que en facen us.
- **34.** Reforma del Tribunal de Cuentas per a garantir-ne la independència i que compte amb els mitjans suficients per a desenvolupar la seua tasca.
- 35. Creació d'una oficina antifrau que perseguisca qualsevol tipus d'illegalitat en l'àmbit de l'administració pública i en previnga el delicte.
- 36. Reforma de la pàgina web del Boletín Oficial del Registre Mercantil (BORME) perquè siga de fàcil consulta, de forma gratuïta i en línia la informació bàsica d'empreses i societats continguda en els registres mercantils.

- Contractació pública

- 37. Reforma de l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació perquè se'n garantisca la independència real i eficiència administrativa. La Presidència i les Vocalies seran nomenades pel Congrés.
- 38. Creació d'una figura de control ciutadà a les meses d'adjudicació de contractes de regulació harmonitzada, on seran convidats membres d'entitats socials o ciutadanes i ciutadans individuals, que podran observar-ne tot el procés i presentar-ne denúncia a l'organisme de control si s'escau.
- **39.** Garantir l'anonimat i protecció de les persones denunciants de casos de corrupció per llei. Mitjançant una bústia ciutadana anònima

- que permeta que la ciutadania, funcionaris inclosos, puguen denunciar irregularitats en la contractació sense por a represàlies.
- 40. Garantir la transparència en els preus d'adquisició de productes farmacèutics per part del sector públic tal i com exigeix la Llei de Contractes Públic. Així com en la publicació de tots els pagaments realitzats per la indústria farmacèutica a les organitzacions i els professionals sanitaris.

- Administracions públiques

- 41. Foment de la cooperació entre administracions.
- 42. Derogarem la Llei de Racionalització de l'Administració Pública, especialment en allò que afecta a la recuperació de les competències municipals en matèria de serveis socials per part dels ajuntaments.
- **43.** Implantació dels pressuposts per programa, l'avaluació de les polítiques públiques a tots els nivells i simplificació dels tràmits administratius.
- **44.** Delimitació precisa dels àmbits polític i administratiu, per eliminar la confusió entre les responsabilitats de direcció política i les de gestió.
- 45. Democratització de les administracions públiques, fent-les més transparents i acostant-les a les ciutadanes i ciutadans, tot implementant instruments de participació en la planificació, presa de decisions, desenvolupament, execució i gestió de les polítiques públiques, i en el control, funcionament i eficiència dels serveis públics.
- 46. Codi ètic per a l'actuació dels empleats públics, per promoure models de conducta com la prevalença de l'interès general sobre el

- particular, l'actuació amb objectivitat, imparcialitat i transparència, la no utilització de mitjans públics per a fins privats, la voluntat de servei a la ciutadania i la utilització amb eficàcia dels recursos públics.
- 47. Preferència de la titularitat pública de la gestió, i rectificació de l'actual procés privatitzador, millorant-ne la gestió dels instruments de Dret Públic (contractes públics, gestió pressupostària, procediments administratius) i implantant mecanismes avaluadors de l'eficàcia de l'activitat administrativa i dels serveis públics, i de sistemes d'exigència de responsabilitats als gestors i gestores.
- 48. Llei de transparència en la contractació del personal que accedeix a llocs de treball en empreses concertades amb l'estat, perquè la contractació es faça seguint els criteris generals d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat. Hi haurà borses auditades pels representants de les persones treballadores.
- 49. Simplificació dels nivells i escales funcionarials, i reducció efectiva de les diferències de sou entre els grups funcionarials en un màxim d'1 a 3, particularment en els cossos generals de l'Administració.
- 50. Agilització del pas voluntari dels funcionaris d'una administració a una altra diferent.
- 51. Extinció definitiva de la precarietat a la funció pública mitjançant la implantació dels sistemes de consolidació adients, sense obrir la porta, però, al favoritisme polític. L'administració ha de comprometre's a oferir públicament, com a màxim amb una periodicitat anual, la totalitat de les places disponibles en cada moment.
- **52.** Creació d'institucions formatives pròpies de les administracions, per tal d'assegurar la millora constant del nivell de coneixements dels funcionaris i la seua possibilitat d'ascens correlatiu, per descarregar la Universitat de la seua funció actual d'expenedora de

- títols quan els funcionaris necessiten per progressar laboralment.
- 53. Establiment de la tecnificació total de l'Administració, i inclusió de les comunicacions amb l'administració i eliminació de qualsevol tipus de cua, mitjançant la universalització del sistema de cita prèvia telefònica i/o informàtica.
- **54.** Supressió de l'administració perifèrica de l'Estat al País Valencià amb el traspàs a la Generalitat de totes les seues funcions.
- 55. Reconeixement dels alcaldes i alcaldesses com a representants de l'Estat i la Generalitat en el terme municipal. Reforçament de la dimensió política i l'autoritat de les administracions municipals.

Dret a l'autogovern

- Descentralització definitiva de l'Estat

És prioritari el reconeixement constitucional de la plurinacionalitat de l'Estat, a més del reconeixement que les nacionalitats són subjectes polítics sobirans que tenen dret a triar lliurement el seu futur.

- 56. Cal suprimir la divisió provincial i eliminar les diputacions provincials, transferint-ne les competències a la Generalitat i a les administracions locals.
- **57.** Reforma del Senat perquè desenvolupe la tasca d'autèntica representació territorial.
- 58. Modificació de l'article 145 de la Constitució, per eliminar la prohibició de federació de comunitats autònomes i l'autorització de les Corts Generals per fer-hi acords de col·laboració quan tinguen interessos comuns.
- **59.** Desenvolupament d'allò previst a l'article 150.2 de la Constitució per assumir totes les competències possibles (rodalies, ports, aeroports, costes, etc.)
- **60.** Establiment de mecanismes per lluitar contra el dúmping fiscal. Garantir una harmonització tributària entre els habitants d'una comunitat respecte d'una altra.
- 61. Modificació de l'article 149.1.8 de la Constitució per garantir la possibilitat que totes les comunitats autònomes, sense distinció, puguen legislar en matèria de Dret civil propi en les mateixes condicions.
- **62.** Reclamació de la posada en pràctica de l'article 156 de la Constitució Espanyola per assegurar que els serveis es puguen prestar en

- les mateixes condicions a tots els ciutadans i ciutadanes, amb independència del lloc de residència.
- 63. Totes les llengües de l'Estat han de ser cooficials i podran ser emprades a les Corts Espanyoles. Inversions per a la promoció interior i exterior de les llengües cooficials. La presidència del Govern tindrà com a competència pròpia el foment de totes les llengües de l'Estat.
- 64. Introducció del trilingüisme a tot el territori estatal. En el cas dels territoris amb llengua pròpia, s'ensenyarà, a més d'aquesta, el castellà i una d'estrangera (preferentment anglés); i als territoris de parla castellana, a més del castellà, s'ensenyarà una d'estrangera i una de les altres de l'Estat.
- **65.** Les diferents llengües de persones sordes reconegudes a l'Estat espanyol també gaudiran d'oficialitat plena.

Drets de la infància i l'adolescència

- Compromís d'estabilitat a les polítiques d'infància i adolescència

- 66. Augment de la inversió pública en polítiques de protecció social de les famílies i la infància fins arribar a la mitjana de la UE (passant de l'1'4% del PIB al 2'4%), mitjançant programes gestionats per les comunitats autònomes.
- 67. Inclusió obligatòria d'un informe d'impacte d'infància i adolescència en tots els projectes normatius, especialment en els Pressupostos Generals de l'Estat.
- **68.** Creació d'un fons de compensació interterritorial per a eliminar les desigualtats existents en l'exercici del dret a l'educació.

- Compromís amb els drets de la infància i adolescència

- 69. Creació del Consell de Consells Autonòmics de la Infància i l'Adolescènci que promoga la participació i la promoció de drets de forma transversal i garantisca la veu dels xiquets, xiquetes i adolescents en el disseny i implementació de totes les polítiques públiques.
- 70. Promoció i aposta per la participació infantil garantint que els xiquets i xiquetes tinguen l'oportunitat de ser escoltades en tots els procediments que els afecta. Així doncs, revisarem els procediments judicials i administratius que els afecten.

- 71. Una de les millors polítiques públiques per trencar amb la transmissió generacional de l'empobriment és una prestació per fill o filla a càrrec. Hem de treballar per assolir-ne, com hi ha en la major part dels països de la Unió Europea, però almenys per al 2020 hem d'implementar una prestació de 120 euros mensuals per fill o filla. A més, en el cas de famílies monoparentals, incrementar-la fins als 180 euros i de fills o filles amb una diversitat funcional superior al 60% de 250 euros mensuals.
- 72. Aprovació urgent d'una llei de la promoció dels bons tractes i contra les violències en la infància i l'adolescència que aborde de manera específica les diferents formes de violència contra la infància i l'adolescència (tracta, explotació, bullying, ciberbullying, segregació, desnonaments).
- 73. Aprovació d'un Pacte d'Estat per l'acolliment i l'atenció de xiquets, xiquetes i adolescents no acompanyats (MENA) amb un finançament anual de 65 milions d'euros. A més, impulsarem l'accés al permís de residència i de treball una vegada hagen assolit 18 d'edat i continuen en territori espanyol.
- 74. Promoció de la implementació efectiva de l'Estratègia d'Infància de la Cooperació Espanyola que reunisca els actors rellevants de l'Administració de l'Estat, Administracions Autonòmiques, societat civil i món acadèmic.
- 75. Inclusió, dins de les polítiques de protecció dels i les xiquetes, de mesures que en garantisquen la llibertat d'expressió de la sexualitat amb el fi de combatre el rebuig, l'estigmatització i l'assetjament pel fet de decidir lliurement l'opció sexual; i desenvolupament de programes específics d'atenció a infància víctimes de maltractaments, violència i abusos sexuals, en tots els àmbits.
- 76. Modificació de la Llei Orgànica de Responsabilitat Penal del Menor, ja

que representa un clar retrocés en oferir una resposta punitiva i vindicativa cada vegada més pròxima al dret penal de les persones adultes, relegant els principis de reeducació i reinserció. Defensem un model de justícia penal progressista amb mitjans econòmics, materials i humans suficients inspirat en l'interès superior del i la menor, no adreçat a satisfer el populisme punitiu ni l'alarma social.

77. Impuls de campanyes de prevenció de la violència de gènere, amb programes específics de prevenció de la violència masclista des de la infància i en tots els graus educatius, dins de l'horari lectiu. A més de la creació d'un pla d'intervenció amb xiquetes i xiquets exposats a violència masclista perquè puguen rebre assistència psicològica amb el permís d'un únic progenitor. Així com un pla d'intervenció especialitzat de xoc contra la violència masclista entre adolescents. Posarem atenció en el ciberassetjament i en tot tipus de violències masclistes que inunden les nostres pantalles com ara telèfons, ordinadors, televisió etc. que normalitzen les masculinitats violentes.

Dret de les families

- 78. Aprovació d'una llei estatal de famílies monoparentals o en situació de monoparenalitat, en el marc del decret 19/2018 de la Generalitat, que equipare les ajudes i bonificacions amb les famílies nombroses i en reconega la singularitat.
- 79. Creació d'òrgans d'anàlisi i control dels equips psicosocials adscrits als Jutjats de Família, així com protocols d'actuació per a tots els especialistes.
- 80. Promourem un pacte per uns nous usos del temps i coresponsabilitat basat en el foment de la criança familiar, la redistribució del treball, reconeixement de l'oci educatiu i el respecte amb el nostre medi ambient.
- 81. Disseny de noves polítiques de conciliació de la vida laboral i familiar amb mesures de flexibilització de l'horari laboral, incentius econòmics i flexibilitat laboral per a totes aquelles persones que vulguen augmentar-ne la dedicació a la criança dels fills i filles.
- **82.** Millora dels processos d'adopció internacional perquè garantisquen els drets de les xiquetes i xiquets als països d'origen i dotar-los de major transparència.
- 83. Foment i difusió de programes d'acolliment familiar.
- 84. Introducció en la Cartera de Prestacions del Sistema Nacional de Salut dels serveis amb biaix discriminatori; en concret, l'accés a les tècniques de reproducció assistida de les dones sense parella home i de les persones trans (amb capacitat de gestar) o les seues parelles.
- **85.** Reconeixement del dret a l'adopció i la filiació conjunta de les parelles del mateix sexe equiparant-les a les parelles de diferent sexe. Treballar en l'àmbit internacional per a eliminar les limitacions a l'adopció

- internacional per part de parelles del mateix sexe.
- **86.** Aprovació d'una llei de parelles de fet que equipare els drets dels fills i filles no matrimonials als matrimonials en els casos de parelles del mateix sexe.
- **87.** Reforma que canvie la denominació de la prestació social per maternitat i paternitat, que s'anomenaran permisos de criança i referenciaran la seua durada.
- 88. Suport i visibilització de la diversitat familiar en les actuacions de l'Administració de l'Estat en infància i família, que contemplaran la diversitat familiar i garantiran els drets dels i les menors, dels pares i mares.

Protecció de les pensions

- **89.** Blindatge de les pensions constitucionalment per evitar-ne cap intent de privatització.
- 90. Dignificació de les pensions, equiparant-les a la mitjana europea. Les pensions mínimes s'incrementaran com a mínim en un 60% del Salari Mitjà tal i com indica el Protocol Addicional de la Carta Social Europea. A més, en el marc de la protecció social, les pensions no contributives es vincularan al SMI i progressivament s'unificaran al marc del 60% del salari mitjà. Les pensions d'orfandat i les prestacions de caràcter assistencial quedaran equiparades al Salari Mínim Interprofessional i seran independents de la prestació no contributiva.
- 91. El Fons de Reserva de les Pensions només s'ha d'utilitzar en moments de crisis econòmica.
- **92.** Establiment d'una auditoria que quantifique els recursos procedents de les cotitzacions socials destinats a finalitats diferents del pagament de les pensions.
- **93.** Fi a la política de préstecs de l'Administració Central al sistema de Seguretat Social.
- **94.** Promoció d'unes relacions laborals que garantisquen salaris dignes per fer sostenible el sistema de Seguretat Social, així com eliminació de l'escletxa de gènere.
- **95.** S'ha d'estudiar una possible modificació de l'edat legal de jubilació per avançar-la, mai endarrerir-la.
- **96.** Dotació d'un sistema de finançament autonòmic suficient per a poder garantir unes pensions no contributives.
- **97.** Reforma de l'IRPF dins d'unes noves competències autonòmiques, i revisió del tractament fiscal de les càrregues familiars i millora del

- tractament a les rendes del treball.
- **98.** S'han d'establir totes les mesures necessàries per acabar amb la bretxa de gènere a les pensions.
- **99.** Homologació del matrimoni amb la parella de fet pel que fa al reconeixement del dret a la pensió de viudetat.
- 100. Garantia de l'actualització de les pensions com a mínim amb l'IPC.
- **101.** Derogació del factor de sostenibilitat.
- 102. No promoció des de l'administració pública de la contractació de Plans de pensions així com rebuig de l'acceptació per part dels nostres representants.

Igualtat de tracte

- **103.** Reconeixement i promoció de la llengua i cultura romanís com a elements integrants de les cultures hispàniques.
- 104. Desenvolupament d'una nova Estratègia Estatal d'Inclusió del Poble Gitano 2020-2025 amb dotació real pressupostària i impuls de polítiques actives per part de l'administració estatal per a complir-ne els objectius. A més, redefinició del pla de desenvolupament gitano, de 1989, i recuperació del finançament estable amb una dotació de 5 milions d'euros.

Justícia

- Més eficiència

- 105. Impuls del Servei de Justícia Gratuïta com a dret constitucional de la ciutadania per mitjà de la dignificació de la feina dels lletrats i procuradors, amb unes retribucions dignes i una formació contínua.
- **106.** Dotació pressupostària suficient per garantir una resposta immediata als conflictes que són sotmesos a la seua resolució.
- 107. Sistema d'accés a la carrera judicial i fiscal que abandone progressivament l'actual esquema d'oposició memorística i, en el seu lloc, permeta els llicenciats amb millor currículum acadèmic entrar com aspirants en els òrgans judicials per fer un període d'aprenentatge i, posteriorment, poder presentar-se a exàmens selectius de naturalesa essencialment pràctica, en línia amb el sistema alemany.
- 108. Increment del pes dels anomenats hui dia "tercer i quart torn" en el conjunt de la judicatura.
- 109. Millora de l'atenció a les víctimes del delicte, amb un reforçament de les actuals oficines (OVD) i ampliació de la xarxa territorial, elaboració de protocols de funcionament i una major coordinació amb els recursos municipals i les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.
- 110. Incrementar la lluita contra la violència de gènere, amb una major coordinació entre les OVD i la resta de recursos dels Lletrats de la Administració de Justícia, personal judicial i la conselleria competent en matèria de dones; col·laboració en la formació transversal en matèria de gènere de jutges i fiscals; reforç de les unitats de valoració de l'Institut de Medicina Legal; i la Integració del SIRAJ amb els sistemes de gestió processal.

- 111. Garantia que la formació especialitzada en matèria de gènere siga obligatòria i avaluable no només en les oposicions a Judicatura, Escola Judicial i formació continua anual, impartida pel Consejo General del Poder Judicial, així com als jutges i jutgesses ja en actiu.
- 112. Impuls de la institucionalització dels sistemes extrajudicials de resolució de conflictes, com la mediació i l'arbitratge, per tal de reduir la càrrega de treball dels jutges.
- 113. Adequació dels mitjans materials i personals a les necessitats actuals, prioritzant-ne l'adscripció de recursos als funcionaris públics amb competències en la lluita contra la corrupció, i reforç a les unitats de suport de la Policia, de l'Agència Tributària i de la Intervenció dels òrgans judicials i fiscals.
- 114. Dotació d'instruments materials suficients als òrgans encarregats de realitzar el decomís o l'embargament dels béns, mitjans, instruments i guanys del delicte; i, en determinats casos, del traspàs i adjudicació definitiva a l'Estat.
- 115. Dotació, als jutjats i a la Fiscalia, de les unitats de suport i de professionals del peritatge necessaris per a la seua màxima eficàcia. Garantirem que les fiscalies compten amb el mitjans suficients per a desenvolupar la seua tasca.
- 116. Aplicació en l'Administració de Justícia de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, que recull el dret a la progressió en la carrera professional horitzontal del personal titular, amb els complements retributius corresponents.
- **117.** Modificació de l'article 445 LOPJ perquè els lletrats de l'Administració de Justícia que actuen com a encarregats del Registre Civil continuen

- en la situació de Servei Actiu i no en la de Serveis Especials. Manteniment del Registre Civil com a servei públic i gratuït.
- 118. Adopció d'un llenguatge comprensible en les resolucions judicials i en totes les comunicacions adreçades als usuaris de l'Administració de Justícia.
- 119. Treball per la igualtat dins de l'Administració de Justícia, per revertir les estadístiques del Consell General del Poder Judicial i de la Fiscalia General de l'Estat que demostren l'actual paper subaltern de les dones en les activitats formatives, comissions de serveis, gestió institucional i representació externa. A igual treball, igual possibilitat de promoció professional per a jutgesses, fiscals i lletrades de l'Administració de Justícia.
- 120. Modificació de la Llei Orgànica del Poder Judicial perquè totes les convocatòries d'ingrés a l'Administració de Justícia engloben la totalitat de les places vacants existents en eixe moment, així com un nombre addicional que permeta cobrir les que previsiblement puguen produir-se fins a la següent convocatòria.
- **121.** Per tal d'evitar desplaçaments molests, generalització de l'us de la videoconferència per a totes aquelles declaracions d'intervinents en el procés en què no siga necessària la immediació.

- Més democràcia

- 122. Garantia que el Consejo General del Poder Judicial funcione amb independència i siga triat amb criteris de mèrit i capacitat tenint en compte la sobirania del poble. Potenciació del caràcter col·legiat del CGPJ i disminució de l'excessiu presidencialisme.
- 123. El Consell General del Poder Judicial i els Consells Judicials Autonò-

- mics han de ser harmonitzats, per tal que estos reben competències delegades d'aquells i s'arribe a articular un sistema de govern dels i les jutges que siga horitzontal en el plànol territorial.
- **124.** Ratificació del Fiscal General de l'Estat pel Congrés.
- 125. Garantia en l'Administració de Justícia dels drets lingüístics de les persones valencianoparlants, i promoció de l'ús i el coneixement del valencià. Reforma de l'article 2.3 de LOPJ per garantir a la ciutadania l'exercici del dret a utilitzar qualsevol de les llengües oficials de l'estat espanyol en l'àmbit de l'Administració de Justícia. Cal que els magistrats, membres del Ministeri Fiscal i funcionaris de l'Administració de Justícia acrediten un coneixement de la llengua oficial pròpia del lloc on estiguen servint, per tal de donar compliment a allò establert a l'article 120.2 de la Constitució Espanyola, que prescriu que les actuacions judicials seran predominantment orals.
- 126. Reforç de l'autogovern valencià en l'àmbit de la justícia:
 - Negociació del traspàs de majors competències en matèria de personal la gestió ordinària del qual ja correspon a la Generalitat com són el Cos d'Auxili judicial, Tramitació Processal, Gestió Processal i Metges Forenses; en particular, transferència de la gestió del Cos de Lletrats de l'Administració de Justícia a les CCAA a competències transferides.
 - Instància al govern central a avançar en la codecisió Estat-Generalitat en la política de demarcació i planta judicial, en relació a la creació de jutjats i tribunals i a la delimitació del seu àmbit territorial.
 - Exigència de la transferència a la Generalitat de la titularitat dels comptes de dipòsits i consignacions judicials i, per tant, dels seus rendiments, així com de les taxes judicials estatals.
- 127. Reforma de l'article 231 de la LOPJ així com de l'article 142 de la Llei

- d'Enjudiciament Civil per garantir l'exercici del dret a la ciutadania, així com del personal judicial, d'utilitzar qualsevol de les llengües oficials de l'estat espanyol en l'àmbit de l'Administració de Justícia.
- 128. Creació del Pla de Drets Humans, que siga fiscalitzat i monitoritzat per la societat civil i que garantisca la dignitat de tots els centres de detenció, especialment dels calabossos municipals, els centres de menors i les dependències judicials.
- 129. Reforma de la Constitució Espanyola per garantir la possibilitat que totes les comunitats autònomes, sense distinció, puguen legislar en matèria de dret civil propi, en igualtat de condicions i en la mesura que hagen assumit tal competència als seus respectius estatuts d'autonomia. Aquesta reforma substantiva també servirà per descarregar de treball a la Sala 1a del Tribunal Suprem i fer-ne redistribució entre les Sales del Civil dels Tribunals Superiors de Justícia quant als recursos de cassació i de revisió fonamentats en normes de dret civil autonòmic.
- 130. Cal continuar treballant perquè, en compliment d'allò preceptuat a l'article 152 de la Constitució, els processos judicials es mantinguen dins l'àmbit del Tribunal Superior de Justícia corresponent al lloc on s'haja suscitat la controvèrsia.
- 131. Supressió de la Sala Penal de l'Audiència Nacional, atès el caràcter d'òrgan judicial excepcional propi d'una etapa predemocràtica, i atès també que la realitat actual demostra que cauen sota la seua jurisdicció nombrosos fets delictius de discutible perillositat i alarma social, raó per la qual sotmetre els seus autors a l'acció d'un tribunal ubicat a Madrid, en molts casos llunyà dels seus domicilis, suposa un factor addicional de càstig injustificat.
- **132.** Extensió progressiva de la funció del jurat a tots els delictes de corrupció.

133. Eliminació progressiva dels llocs de lliure designació, substituint-lo pel concurs de mèrits com a sistema per a la cobertura de les places vacants de magistrats, jutges, fiscals i resta de personal dels cossos generals i especials.

Memòria democràtica

- 134. Impuls decisiu a l'ampliació de la Llei de Memòria Històrica estatal i reclamació d'un increment pressupostari que dote la llei dels recursos necessaris. Per tal de completar-la i que assegure màximes de reparació, localització i identificació de víctimes de la repressió franquista així com el reconeixement de la importància de la memòria democràtica de l'Estat. En la línea de la llei valenciana 14/2017 de memòria democràtica i per a la convivència, exemplar en la matèria.
- 135. Declaració de la nul·litat de les sentències i resolucions dictades pels tribunals, jurats i qualsevol altre òrgan penal o administratiu constituït per a imposar, per motius polítics, ideològics o de creença religiosa.
- **136.** Reconversió del Valle de los Caidos en un Centre d'Interpretació del Franquisme, traslladant les restes del dictador.
- **137.** Derogació de la Llei d'Amnistia de 1977.
- 138. Eliminació de vestigis: compliment efectiu de l'article 15 de la llei de Memòria Històrica que estableix que 'les Administracions públiques prendran les mesures oportunes per a la retirada d'escuts, insígnies i altres objectes commemoratius d'exaltació de la revolta militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la Dictadura'. Entre aquestes mesures podrà incloure's la retirada de subvencions o ajudes públiques.
- 139. En col·laboració amb les comunitats autònomes i altres administracions i organismes, s'abordarà la desaparició forçada de xiquets i xiquetes ocorreguda durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a l'arribada de la democràcia, articulant els procediments legals que permeten investigar i conéixer tota la veritat sobre aquests delictes de lesa humanitat, i dotant de cobertura jurídica, psicològica i assistencial les víctimes.

- 140. Confecció d'un cens de víctimes en el territori espanyol; així com l'elaboració de mapes de les zones del territori en les quals es localitzen o, d'acord amb les dades disponibles, es presumisca que puguen localitzar-se restes de víctimes desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura.
- **141.** Es posarà en marxa un banc d'ADN estatal, en col·laboració amb les CCAA, dels possibles familiars de les persones desaparegudes que siga tècnicament compatible amb els que ja s'han implantat en diverses autonomies.
- **142.** S'investigarà el total de diners incautat pel govern franquista després de 1936, que conformà el "Fons de paper moneda posat en circulació per l'enemic" i determinació de les persones afectades per aquest fet.
- 143. Modificació de la Llei 52/2007, del 26 de desembre, per la qual es reconeixen i s'amplien drets i s'estableixen mesures a favor dels qui van patir persecució o violència durant la Guerra del 1936-1939 i la posterior dictadura, per tal que es reconeguen el paper moneda i altres signes confiscats pel règim franquista i es reconega el dret de reparació als particulars afectats per la confiscació dels seus diners. Així com la recuperació dels béns dipositats a les caixes d'estalvis valencianes.
- **144.** Promoció i commemoració des de les institucions públiques del dia 28 de març, declarat com a Dia d'homenatge i record de les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura per la Llei de Memòria Democràtica.
- **145.** Promoció de la investigació científica i la difusió sobre la necessària memòria històrica.

- Laïcisme

- 146. Derogar els diferents acords particulars signats entre l'Estat i les diferents confessions religioses, com ara el cas del tractat signat amb la Santa Seu el 3 de gener de 1979, entre l'Estat i les esglésies evangèliques (Llei 24/1992, de 10 de novembre), comunitats jueves (Llei 25/1992, de 10 de novembre) i comunitats musulmanes (Llei 26/1996, de 10 de novembre).
- 147. Finalització del finançament de l'Església catòlica a costa dels pressuposts generals de l'Estat i supressió dels beneficis fiscals especials de què gaudeix, i possibilitat d'acollir-se a les excepcions pròpies d'associacions, entitats sense ànim de lucre i/o entitats benèfiques privades, segons siga procedent.
- 148. Impuls de la modificació de la normativa relativa a l'exempció dels impostos com ara l'IBI a l'Església catòlica i altres confessions religioses, així com a les seues organitzacions i centres d'ensenyament i proselitisme religiós així com a començar una campanya de cobrament del impost dels béns immobles no destinats al culte en coordinació amb la FEMP.
- **149.** Garantia mitjançant les reformes legals oportunes del caràcter laic que ha de revestir l'escola pública, deixant l'educació confessional fora del currículum i de l'àmbit escolar.
- **150.** Inici d'un procés de revisió de les immatriculacions realitzades per la pròpia església catòlica amb total transparència.
- **151.** Modificació de l'apartat 3 de l'article 16 de la Constitució per eliminar la referència privilegiada a l'Església catòlica.
- **152.** Substitució de la condició aconfessionalitat de l'Estat per la condició de laïcisme.

- 153. Impuls de reformes legislatives que tendisquen a assegurar la neutralitat dels poders públics estatals davant del fet religiós, tenint en compte l'opinió dels representants de les diferents confessions religioses i organitzacions laiques, per redactar una nova llei que regule la llibertat religiosa que garantisca la neutralitat de l'Estat davant el fet religiós, i d'aquesta manera, garantisca la llibertat de consciència.
- **154.** Impuls de la derogació del delicte d'ofensa als sentiments religiosos tipificat a l'article 525 del Codi Penal.

- República

La democràcia espanyola té un deute pendent amb la societat, com és la convocatòria d'un referèndum que permeta a la ciutadania optar entre continuar sent serfs o ser ciutadans lliures, optar entre la monarquia o la república com a model d'Estat. Per això considerem necessari que s'inicie la consulta i reforma constitucional que permeta al poble sobirà manifestar-se amb total llibertat al respecte per abordar la reforma constitucional necessària.

Comunicació i societat de la informació

El benestar comunicatiu ha de ser el quart pilar de l'estat del benestar, juntament amb el dret a la sanitat i l'educació públiques i gratuïtes i la prestació de serveis socials. El benestar comunicatiu ha de suposar:

- **155.** Garantia del dret a la informació del conjunt de la ciutadania, tot i posant-hi els mitjans per a fer-lo efectiu.
- **156.** Compliment del dret d'accés als mitjans públics i privats per part dels grups, associacions, entitats i persones afectades per qualsevol assumpte o problema.
- **157.** Establiment d'espais lliures i gratuïts d'expressió d'idees per a la formació d'una opinió pública crítica.
- **158.** Producció i difusió de continguts documentals, de ficció i entreteniment amb formats de qualitat i accessibles a la majoria social.
- 159. L'objectiu més urgent de les polítiques de comunicació ha de ser el reforçament de l'espai públic. Cal posar-hi, doncs, la infraestructura per a fer-lo efectiu, i això vol dir que la xarxa de difusió ha de ser pública i els usos n'han de servir per a la transmissió de dades i per a l'accés a Internet. Garantirem l'accés públic i gratuït a Internet per al conjunt de la ciutadania, i impulsarem l'alfabetització informàtica per tal de reduir l'escletxa de desigualtat en l'accés i l'ús dels recursos digitals.
- 160. Desgovernamentalització de RTVE, amb les reformes legals adients. Eliminació de qualsevol corretja de transmissió entre els entramats institucionals i les empreses de comunicació pública, tant en l'àmbit de la gestió corporativa com en les rutines professionals.
- 161_ Cal que RTVE reculla amb sensibilitat i respecte la diversitat informa-

- tiva, cultural i lingüística de tot l'Estat, de tal manera que complisca el seu paper vertebrador de les diferents realitats socials i nacionals del conjunt.
- 162. El Centre Territorial de RTVE al País Valencià tindrà una programació completa en valencià, la qual serà compartida i intercanviada amb les altres comunitats autònomes del nostre domini lingüístic.
- 163. Restabliment dels convenis amb els governs autònoms per tal d'impulsar la producció audiovisual del diferents territoris de l'Estat. Els recursos invertits en producció han de ser proporcionals a l'aportació poblacional del territori valencià.
- **164.** Cal posar en marxa el Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals CEMA com a òrgan regulador, supervisor i sancionador del sector, tot establint-ne per llei garanties per a la independència política i econòmica.
- **165.** Estatut de la Informació, per protegir els professionals del sector i instaurar un codi deontològic.
- 166. L'Estat ha de garantir que a tot el seu territori es podran veure totes les televisions públiques que emeten en les diferents CCAA amb l'objectiu d'ampliar el servei públic a la ciutadania i fomentar el coneixement mutu entre els pobles. Especialment, cal garantir la reciprocitat entre les televisions públiques autonòmiques que comparteixen un mateix sistema lingüístic. D'aquesta manera, l'audiovisual valencià podria estendre's a diferents parts de l'Estat, a Europa i al món.
- 167. L'espai radioelèctric és públic i totes les adaptacions i innovacions tecnològiques en la transmissió han de prioritzar els serveis públics de ràdio, televisió, multimèdia i xarxes. Les concessions privades s'atorgaran una vegada garantides les necessitats de servei públic i.

- en la mesura que aquestes concessions són un negoci, hauran de pagar una taxa per l'ús de l'espai públic, la qual s'invertirà en els mitjans públics.
- **168.** Reclamació que el pla tècnic estatal de ràdio i televisió es faça de forma negociada amb el govern de la Generalitat i que la distribució i assignació posterior siga competència de la comunitat autònoma.
- 169. Demanda d'un canvi en la reglamentació del Pla Tècnic de la TDT per tal que les TDT locals públiques puguen posar-se en marxa sense la necessitat d'un consens entre tots els ajuntaments d'una mateixa demarcació. Això ha suposat, a la pràctica, la mort de la TDT local pública. La seua revitalització permetria vertebrar millor el territori i ser un impuls per a la professionalització de la comunicació audiovisual de proximitat.
- 170. La ràdio, la televisió i les plataformes tecnològiques públiques han d'arribar a tota la ciutadania i, per això, s'han d'arbitrar els sistemes que permeten l'accés a les persones amb diferents capacitats.
- 171. S'ha d'avançar en l'emissió multilingüe de tal manera que les radiotelevisions públiques permeten difondre totes les llengües de l'Estat, com a estratègia cultural que també generarà importants nínxols d'ocupació i sinergies entre els sectors audiovisuals dels diversos territoris.
- **172.** Descentralització de la promoció i difusió de la producció audiovisual, de tal manera que l'Estat afavorisca la presència en fires i festivals, també internacionals, amb ajudes específiques.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Garantim drets

15. Feminismes

FEMINISMES

Vivim en un moment històric del feminisme, en el qual les dones, a través de les xarxes i les connexions globals, estan generant un canvi, una revolució que no té marxa enrere i que ho ha d'impregnar tot.

Des de Compromís desenvoluparem les polítiques d'igualtat, mitjançant polítiques públiques dirigides a promoure la igualtat en totes les accions, en tots els nivells i en totes les fases de planificació, execució i avaluació.

En una societat marcadament materialista, cal una nova perspectiva que canvie el focus d'allò material per allò personal. Des de l'economia feminista com a eina de transformació, podem canviar aquest focus, situant la vida de les persones en el centre de l'economia.

Farem especial incidència en la igualtat laboral. L'ocupació i la cultura empresarial han de ser els camps d'acció per a trencar tant l'escletxa salarial com el sostre de vidre i el terra enganxós, així com altres elements que frenen la igualtat en el món laboral. També en l'àmbit del llenguatge i dels mitjans. A través de la comunicació ens arriba la informació, per això cal incidir en les formes que s'utilitzen per a descriure el món i substituir la visió patriarcal per una d'igualitària.

Entenem el moviment feminista com un espectre que engloba multitud de visions i realitats culturals i socials. És per això que des de Compromís volem donar cabuda a tots aquests posicionaments que tenen en consideració les diverses lluites feministes que han tingut lloc al llarg de la història.

1. Desenvoluparem el primer pla estratègic valencià per al foment de la igualtat, la diversitat i la felicitat, coordinant totes les accions de la Generalitat, les diputacions i la FVMP, com a motor del canvi per a elaborar el relat de la construcció social igualitària.

- 2. Impulsarem una nova llei d'igualtat que serà capdavantera en tot l'estat i garantirà la igualtat real entre dones i homes des d'un vessant feminista, transversal i inclusiu per a construir una societat realment democràtica. Aquesta llei abordarà:
 - La discriminació salarial com a arrel de les discriminacions socials, contrarestada amb mesures contra l'escletxa salarial des de l'economia feminista.
 - La creació d'un observatori per la igualtat, que derogue l'actual observatori de publicitat no sexista, amb recursos i personal especialitzat propi i amb capacitat sancionadora, que previnga i elimine estereotips de gènere, la cossificació de les dones i que fomente les noves masculinitats en els mitjans de comunicació, la cultura i la publicitat.
 - Una nova perspectiva per als plans d'igualtat per a fer-los operatius per a totes les empreses, basats en un model comú, eficient i que incorpore ajudes per a la seua implementació eficac.
 - Codecisió i corresponsabilitat. La incorporació de la coresponsabilitat, els permisos igualitaris, així com la paritat en els òrgans de decisió i en les meses de representació social ens ajudaran a avançar cap a una igualtat real.

Desenvoluparem les polítiques d'igualtat en els següents àmbits d'acció:

- 3. Polítiques públiques. Implementarem actuacions específiques dirigides a eliminar les desigualtats i promoure la igualtat en totes les polítiques i accions, en tots els nivells i en totes les fases de planificació, execució i avaluació.
 - Incorporarem la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques i accions de govern.
 - Continuarem ampliant la xarxa d'agents i promotores d'igualtat.

- 4. Xarxa i participació. Generarem polítiques específiques per a enfortir la xarxa feminista i millorar la participació dels col·lectius al llarg del territori.
 - Posarem en marxa un web coparticipada amb la ciutadania.
 - Crearem un nou consell valencià de les dones i per la igualtat, més plural, inclusiu i que vertebre tot el territori, especialment les zones de l'interior i el món rural.
 - Desenvoluparem una genealogia de dones que incloga la construcció del relat i la memòria democràtica, que siga accessible i ampliable per a posar en valor la memòria de les dones valencianes.
 - Incentivarem les investigacions de gènere.
 - Promourem el feminisme al si de totes les associacions existents.
- 5. Campanyes de sensibilització. Les campanyes promocionals i de sensibilització han de passar a una planificació anual i global, és a dir, han de ser permanents i per a cadascun dels àmbits socials.
- 6. Igualtat laboral. En una societat treballcentrista, l'ocupació i la cultura empresarial ha de ser un dels camps d'acció on trencar l'escletxa salarial, el sostre de vidre i el terra enganxós, així com altres impediments que frenen la igualtat en el món laboral. Incorporarem en la nova llei d'igualtat mesures concretes per al seu compliment:
 - Dissenyar nous plans d'igualtat per a totes les empreses que garantisquen la igualtat salarial efectiva així com mesures que garantisquen la conciliació familiar i personal i que avancen en nous usos dels temps.
 - Fomentar la corresponsabilitat familiar i social, incorporant mesures com l'ampliació dels permisos de paternitat fins arribar a l'equiparació dels dos progenitors.
 - Incidir en la formació especialitzada en perspectiva de gènere del personal d'inspecció laboral.

- 7. Llenguatge i mitjans. A través de la comunicació ens arriba la informació, per això cal incidir en les formes que s'utilitzen per a descriure el món i substituir la visió patriarcal per una d'igualitària. Per a fer-ho cal insistir en aspectes tan diversos com:
 - Incorporar estratègies en política lingüística perquè totes les llengües incloguen el llenguatge inclusiu, així com campanyes sectorialitzades.
 - Transformar l'actual observatori de publicitat sexista en un observatori per a la igualtat, amb més competències, recursos i capacitat sancionadora.
 - Impulsar els valors de la igualtat en mitjans de comunicació, empreses publicitàries i marques i oferir-los assessorament en matèria d'igualtat.
- 8. Modificarem la Llei 7/2012, integral contra la violència sobre la dona, per a incloure totes les formes de violències masclistes i establir eines més eficaces per a combatre-les. Cal adaptar-la als avanços i acords del Pacte Valencià contra la violència de gènere i masclista i incorporar-hi les mesures de protecció contra les dones, fills i filles víctimes de violència de gènere, d'acord amb les recomanacions de l'informe CEDAW.
- 9. Continuarem desenvolupant el Pacte Valencià contra la violència de gènere i masclista i el dotarem del pressupost necessari perquè siga efectiu.
- 10. Ampliarem la xarxa de centres Dona 24 hores a Sagunt i Xàtiva i millorarem els recursos humans i econòmics per a reforçar l'atenció i garantir l'accés a totes les víctimes de violència de gènere i masclista.
- 11. Implementarem la figura de l'acompanyant de les víctimes de violència masclista, especialment per a les dones amb diversitat funcional, al llarg de tot el procés de trencament en el context de violència, recuperació integral i assoliment d'una vida independent.
- 12 Garantirem l'alternativa habitacional a les dones supervivents, derivades pels

- centres Dona 24 hores, mitjançant el parc d'habitatges públics o el lloguer social.
- 13. Crearem jutjats específics de violència de gènere per tot el territori, amb professionals especialitzades, dotats amb infraestructures inclusives, amables i segures com la cambra Gesell.
- 14. Desenvoluparem una estratègia valenciana per a l'erradicació de la violència sexual que incorpore la prostitució com una forma de violència cap a les dones.
 - Seguirem treballant per la inclusió social de les dones prostituïdes (consideració de víctimes de violència masclista) i perseguint i combatent el tràfic de blanques.
 - Crearem una campanya de sensibilització educativa permanent i específica per a lluitar contra l'acceptació social del consum de prostitució.
 - Defensarem un canvi de paradigma per a dirigir les mesures de control als agressors i no a les víctimes.
 - Crearem un servei de prevenció i intervenció per a homes agressors com a eina de prevenció de la violència contra les dones.
- 15. Promourem la formació obligatòria de prevenció i detecció primerenca de la violència masclista per al nou funcionariat i l'elaboració d'un pla formatiu anual per als i les professionals que treballen directament en l'atenció a dones supervivents i als seus fills i filles.
- 16. Incorporarem la realitat de les dones migrades que arriben a l'Estat Espanyol i desconeixen l'idioma. Cal promoure dinàmiques que faciliten el seu apropament a la nostra cultura per mitjà d'espais que elles mateixes puguen dirigir, amb l'acompanyament de personal sensibilitzat en aquestes situacions, amb l'objectiu de promoure la igualtat de drets d'aquest col·lectiu.
- 17. Elaborarem un protocol marc contra l'assetjament sexual i per raó de sexe en

l'àmbit laboral.

18. Implementarem un programa d'educació afectivosexual a les aules, a partir dels 6 anys, com a eina de prevenció de la violència masclista, foment dels bons tractes i dret a la sexualitat.

El feminisme, com a veritable eina transformadora, és l'eix que ha de vertebrar totes les polítiques del govern. Per tant, seguirem impulsant les polítiques d'igualtat transversals, perquè cada acció del Govern valencià tinga en compte la perspectiva de gènere.

En aquest espai es recullen les propostes d'igualtat més destacades en els àmbits d'acció política corresponents.

- 19. Seguirem promovent la feminització de la política, garantint la paritat de dones i homes en tots els òrgans de la Generalitat, començant pel mateix Consell. A més, ampliarem les noves fórmules implementades en la legislatura passada, de codecisió entre l'administració pública i la societat civil i les dotarem d'estabilitat i finançament.
- 20. Dotarem de més personal propi i especialitzat les unitats d'igualtat de totes les conselleries per a garantir la transversalitat de les polítiques públiques d'igualtat
- 21. Elaborarem un protocol de coordinació de la Xarxa Valenciana d'Igualtat amb els serveis municipals d'educació, serveis socials, cultura, esport, sanitat, mobilitat, prevenció de la violència, urbanisme i participació per a garantir la igualtat a tots els municipis
- 22. Seguirem incrementant els permisos de criança en l'administració pública, per a permetre l'alternança del temps de criança, garantir una corresponsabilitat real i evitar la discriminació laboral de les dones. Una vegada equiparats entre ambdós progenitors o progenitores, amb el manteniment íntegre del

salari, els permisos, de caràcter intransferible i irrenunciable, seran fins a les 24 setmanes per a tots dos per naixement, acolliment i adopció. En el cas de les famílies monoparentals, se sumaran els dos permisos. A més, en el cas, de xiquets i xiquetes amb diversitat funcional o necessitats especials, el permís s'ampliarà fins a les 26 setmanes.

- 23. Impulsarem la diferenciació entre la baixa laboral de recuperació per embaràs i part per a la mare i els permisos per criança, de manera que la recuperació física i psicològica del part estiga reconeguda de manera diferenciada de la crianca.
- **24.** Ampliarem a 36 mesos el temps d'utilització dels permisos de criança, per a garantir l'adequada atenció a les criatures durant els primers anys de vida.
- **25.** Desenvoluparem un model econòmic de transició que camine cap a un model centrat en les persones i que es base en els principis de l'economia feminista.
- 26. Posarem en valor econòmic els processos de sosteniment de la vida i de cura de les persones, que han de ser part del motor econòmic.
- 27. Abordarem una reorganització dels temps personal i dels treballs remunerats i no remunerats de forma equitativa, amb una racionalització justa dels temps de treball i de la renda, és a dir, apostar per la reducció de la jornada laboral o afavorir la conciliació amb la flexibilitat i la igualtat en matèria de permisos i igualtat salarial.
- 28. Crearem un pla específic contra l'escletxa salarial i lluitarem contra les formes de precarietat que castiguen especialment les dones.
- 29. Exigirem un canvi en el model de cotització per a les pensions que incorpore les tasques de cures i sosteniment de la vida. A més, exigirem a l'estat l'augment de les pensions no contributives (el 80% de dones) com a mesura per a pal·liar la pobresa de les dones.
- 30. Continuarem avançant en la consecució d'una distribució més igualitària en l'assignació de les inversions i despeses públiques, així com en l'elaboració

- d'uns pressupostos on la igualtat de gènere tinga un caràcter estructural i nuclear, amb desagregació per sexe, que posen de manifest l'impacte real de les mesures sobre les dones i la infància.
- 31. Impulsarem uns pressupostos amb una veritable perspectiva de gènere per a impulsar la igualtat i amb un seguiment anual i continu d'avaluació i millora.
- 32. Implementarem un programa amb mesures concretes per a pal·liar les bretxes salarials més greus, com el treball a temps parcial, i els sectors més precaritzats: artistes i recreatives, direcció i gerència, treballadores qualificades, comerç i restauració, no qualificades i mitjanes empreses.
- 33. Implementarem mecanismes de control salarial efectiu com la transparència salarial, per a visibilitzar les diferències entre gèneres i també en el mateix gènere.
- 34. Acordarem un nou pacte Empresa i Gènere que incloga la perspectiva de gènere en l'òptica empresarial i laboral amb mesures de corresponsabilitat, igualtat salarial i participació de les dones en els òrgans de decisió.
- 35. Afavorirem la creació de cooperatives amb ajudes directes, que trenquen la relació laboral individualitzada i garantisquen condicions laborals justes per a les persones que hi treballen, en especial l'ocupació domèstica, la neteja i, en particular, les cambreres d'hotel.
- 36. Seguirem promovent polítiques d'ocupació específiques per a les dones.
- 37. En l'àmbit rural, posarem en valor les dones agricultores com a motor de futur del sector, amb educació i formació específica per a incorporar les dones al camp. Dissenyarem un pla d'acció per a l'ocupació i el sosteniment de la vida de les dones rurals.
- **38.** Ampliarem els serveis d'atenció itinerant per a treballar amb les dones sobre l'apoderament i amb els homes sobre la corresponsabilitat, i seguirem fomentant l'accés a les noves tecnologies en el món rural.
- 39. Revisarem els plans d'igualtat per a convertir-los en un instrument eficient,

- útil i obligatori adaptat a totes les empreses i amb caràcter sancionador, a més de la transparència salarial, per a promoure la igualtat efectiva en el món laboral.
- 40. Implantarem mesures contra la desprotecció laboral i social que pateixen les dones en les activitats econòmiques submergides, amb la finalitat d'evitar-ne la desprotecció i afavorir que accedisquen als drets i a les prestacions del treball amb contracte.
- **41.** Baixarem la pressió fiscal per a les rendes menors de 12.000 €, on el 80% són dones.
- **42.** Promourem mesures per a posar en el mercat les tasques de les persones cuidadores i el treball de sosteniment de la vida.
- 43. Desenvoluparem un sistema impositiu més igualitari, just i solidari que contribuïsca a l'eliminació de la desigualtat de gènere, dissenyant un sistema valencià de deduccions sobre l'IRPF, més igualitari, solidari i corresponsable. Així, s'incrementarà l'import de les deduccions següents:
 - Per família monoparental que haja patit violència de gènere.
 - Per naixement, adopció o acolliment, quan els pares o persones acollidores tinguen la residència en municipis de menys de 10.000 habitants.
 - Per despeses de custòdia de fills i filles menors de 3 anys en escoletes o centres d'educació infantil, o cura d'aquests per treballadores de la llar, i que cobrisca íntegrament les despeses d'inscripció i matrícula. Cal incrementar el límit màxim de la deducció per a compensar el sacrifici econòmic de les famílies, també en el cas de famílies monoparentals i monomarentals, així com en el cas de residència en municipis de menys de 5.000 habitants.
- A més, i atés que la fiscalitat és una eina de transformació en la construcció d'una societat més igualitària i compromesa a eliminar els biaixos de gènere,

en la regulació normativa de l'IRPF s'introduiran, en les deduccions autonòmiques, aquestes NOVES DEDUCCIONS:

- Per paternitat: dirigida a incentivar que l'home s'agafe el permís de paternitat per a cuidar les filles i fills.
- Pel pagament de quotes a la Seguretat Social d'empleats de la llar i cuidadors de persones dependents.
- Per a contribuents de viudetat que només tenen com a font d'ingressos la pensió de viudetat, sempre que els ingressos no superen un determinat nivell de renda, per a compensar les viudes que pateixen unes condicions de difícil subsistència. Quedaran exclosos els homes condemnats, amb sentència ferma, per delictes de violència de gènere contra el cònjuge mort.
- Per ser víctima de violència masclista durant l'exercici corresponent o l'anterior, per a compensar el desequilibri patrimonial provocat per la situació de violència de gènere i la necessitat de començar una nova vida lluny de l'agressor.
- 45. En l'impost de successions i donacions, s'incrementarà la base de la reducció a descendents i adoptats quan la causant de la successió siga una dona que haja perdut la vida com a conseqüència d'un acte de violència de gènere.
- 46. En l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats per a dones víctimes de violència de gènere, en relació amb les despeses ocasionades per l'adquisició d'un habitatge per a començar una nova vida lluny de l'agressor, s'aplicarà un tipus de gravamen reduït i una bonificació del 100% en la quota de l'impost d'actes jurídics documentats.
- 47. Prioritzarem l'accés a la informació i les noves tecnologies com un dret ciutadà aplicant la perspectiva de gènere, en especial en el món rural i entre les dones majors.

La sanitat, com l'economia, abasta molts aspectes de la vida de les persones i també és un gran espai de discriminació de les dones. El model sanitari biomèdic actual obvia una gran part de les necessitats bàsiques de la salut de les dones.

Per això proposem un canvi cap a un model de salut que incorpore una perspectiva biopsicosocial, entenent que l'atenció a la salut comença en la prevenció i que ha d'anar més enllà del moment crític de la malaltia.

- 48. Redefinirem el concepte de salut (físic i psicosocial) i del sistema sanitari, centrat en la qualitat de vida de la pacient.
- 49. Iniciarem programes de prevenció de la salut a través de campanyes educatives multidisciplinàries, adreçades a grups de població amb patologia crònica, en especial a les de major incidència en les dones. Inclouran les patologies de l'aparell locomotor i els trastorns de l'estat d'ànim, sobretot en els sectors de població més vulnerables. Igualment, un pla d'envelliment actiu que continga programes d'exercici terapèutic per a les persones grans.
- 50. Augmentarem la qualitat en l'atenció. Atenció més personalitzada; regulació de ràtios professional-pacient; creació i gestió d'equips multidisciplinaris que incloguen la figura de psicoterapeuta, fisioterapeuta, gerontòleg i altres especialitats al mateix centre d'atenció primària, per a reduir, d'aquesta manera, les llistes d'espera en els centres d'especialitats.
- 51. Seguirem formant els i les professionals en perspectiva de gènere, en especial en la desmedicalització farmacològica i el biaix de gènere en els diagnòstics, així com en avanços en les ciències de la salut per a millorar la capacitat de diagnòstic diferencial en patologies de major prevalença, especialment pel que fa a les malalties de salut mental.
- **52.** Posarem especial atenció en el tractament del dolor de l'aparell locomotor per ser un dels problemes més freqüents i incapacitants entre les dones, des d'una visió complexa i multidisciplinària sobre mecanismes i fisiologia del dolor, evitant l'abordatge farmacològic com a única opció.

- **53.** Reavaluarem l'abordatge mèdic de les malalties de prevalença femenina com la depressió i altres sobremedicacions de les dones.
- Prioritzarem la investigació mèdica en camps on les dones es veuen més afectades o que afavorisquen la seua vida: endometriosi, menopausa o fibromiàlgia.
- 55. Incorporarem la perspectiva de gènere a les mesures i accions previstes en el Pacte Valencià per a l'atenció integral de la salut mental.
- **56.** Assegurarem l'atenció sanitària les dones migrades, que es troben en una situació de major vulnerabilitat i requereixen un seguiment més proper.

Els serveis socials són la tercera pota per a una vida digna i formen un triangle perfecte amb l'educació i la sanitat. Per això, la primera màxima és l'equiparació amb aquestes. La coordinació entre aquests tres serveis bàsics és la clau per a un model d'atenció ciutadana de qualitat.

Per tant, una de les mesures més importants ha de ser intensificar la interrelació i desenvolupar la funció pública pròpia en matèria de personal i gestió dels recursos.

- **57.** Farem una campanya per a desestigmatitzar i dignificar els serveis socials informant del catàleg de prestacions i cita preventiva a tota la població.
- 58. Seguirem apostant per la municipalització dels serveis socials, ampliant la formació als i les professionals en matèria de gènere, en especial per a trencar estereotips en assumptes de cura de les persones dependents.
- 59. Promourem un estudi sobre abusos a dones i situacions de precarietat o dependència econòmica a dones majors, dones en risc d'exclusió i dones amb diversitat funcional.
- 60. Impulsarem la independència econòmica de les dones, amb l'accés a la renda valenciana d'inclusió i a un habitatge, quan no tinguen recursos econòmics.

- 61. Continuarem prioritzant les prestacions a la dependència per ser un sector altament feminitzat, amb l'objectiu d'assolir la seua professionalització i cotització.
- 62. Abordarem l'atenció de les cuidadores, amb el reconeixement dels seus drets laborals i l'atenció a la seua salut.
- 63. Promourem campanyes per a introduir el concepte de jubilació de les ames de casa.
- **64.** Transformarem les llars de jubilats en espais d'oci, educatius i formatius. Elaborarem un programa de serveis i de xarrades en salut i formació, amb perspectiva de gènere, per a aquests espais.

La perspectiva de gènere és imprescindible en el territori, perquè aporta una visió des de l'ecofeminisme que prioritza la vida enfront de les velles formes especulatives.

- **65.** Seguirem incorporant la perspectiva feminista a les normatives vigents en matèria de territori.
- 66. Crearem una càtedra d'urbanisme feminista en la Universitat Politècnica de València per a la investigació i l'aplicació de la perspectiva feminista en els paràmetres urbanistes. Així mateix, establirem col·laboracions institucionals amb els col·legis professionals per a la formació contínua amb perspectiva de gènere dels i les professionals.
- 67. Desenvoluparem polítiques específiques per a les dones agricultores o de l'àmbit rural, per ser peça clau en el sosteniment del món rural.
- 68. Posarem en valor les capacitats de les dones i dels treballs que han exercit tradicionalment i la seua capacitat d'innovació i treball en xarxa, fomentant tots els espais de treball remunerat.
- Promourem la incorporació de les dones en tots els àmbits de la societat rural

- amb la proposta de mesures concretes des de tres eixos d'actuació: l'apoderament de les dones, la corresponsabilitat social i la tecnologia i innovació.
- 70. Reclamarem a la Unió Europea noves ajudes amb perspectiva de gènere (PAC) i generarem una línia específica per a dones i món rural

L'educació formal i no formal és l'espai fonamental per a incorporar el respecte per la igualtat i la diversitat, per això cal seguir treballant des de la coeducació.

- 71. Seguirem desenvolupant el Pla de Coeducació.
- **72.** Desenvoluparem una estratègia conjunta d'educació, igualtat i infància per a promoure currículums des de la igualtat, començant des dels zero anys.
- 73. Ampliarem progressivament l'horari i seguirem fomentant la formació i professionalització de la figura de coordinació d'igualtat en cada centre.
- 74. Inclourem progressivament en les noves convocatòries públiques places específiques amb formació reglada en igualtat de gènere, per a consolidar la figura de coordinació com un agent de dedicació exclusiva en matèria de coeducació.
- 75. Implantarem els patis coeducatius en tota la xarxa educativa.
- 76. Promourem campanyes en favor de la igualtat i la inclusió en els àmbits de l'educació no formal, com l'esport, la tradició, les festes o la música. Incidirem en la revisió dels seus principis i de la forma com l'entenem i la vivim per a poder generar des de baix cap a dalt una nova cultura.
- 77. Seguirem impulsant ajudes per a fer visibles les dones i els valors d'una societat igualitària en el món de la cultura i, en especial en el cinema, per a generar referents femenins i feministes.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Garantim drets

15. Feminismes

FEMINISMES

Vivim en un moment històric del feminisme, en el qual les dones, a través de les xarxes i les connexions globals, estan generant un canvi, una revolució que no té marxa enrere i que ho ha d'impregnar tot. .

La igualtat i l'equitat han de ser objectiu fonamental del nostre treball polític. És per això que les estratègies i les accions han de tindre un caràcter transformador d'una societat que reconeixem com a patriarcal i on la desigualtat per raó de gènere forma part de l'estructura social i afecta tots els àmbits de les nostres vides. La desigualtat econòmica i les càrregues i responsabilitats en la cura; la violència, des dels assassinats masclistes reconeguts a la llei de violència de gènere que quasi arriben a un miler des que existeixen dades, fins a les quotidianes violències quotidianes, passant pels assassinats no reconeguts com a violència masclista o les agressions fora de la parella. Però, també, la violència econòmica com l'escletxa salarial, el sostre de vidre i el sòl enganxós que coarta la llibertat personal i la participació en l'àmbit públic de les dones deixant fora a la majoria de la població de decisions fonamentals i participació ciutadana plena.

Ens cal polititzar la quotidianitat, que és des d'on es generen les condicions de desigualtat, cal fer sorgir les discriminacions de la vida quotidiana i generar dinàmiques ancorades en els principis feministes i de radicalitat democràtica on siga respectada la diversitat i on sempre es prioritze el treball horitzontal i des de la transversalitat. Cal reconéixer que l'economia se sustenta sobre un sistema on tota la tasca reproductiva i de cures es realitza de forma gratuïta cosa que aconsegueix que les dones estiguen poc reconegudes al mateix temps que precaritza el sector més important de les tasques quotidianes. Ens cal humanitzar l'economia donant-li vàlua i reconeixement a totes les tasques d'atenció personal. L'objectiu de l'economia no pot ser l'acumulació de la riquesa sinó la sostenibilitat social i la vida digna de totes les persones. Així doncs un canvi transformador requerirà valentia a l'hora d'establir les prioritats i l'ordre de les inversions.

La co-responsabilitat de les cures, on s'ha d'involucrar tota la societat. Cal transformar la societat en una 'societat cuidadora' en igualtat, on les cures i l'atenció a les persones dependents (xiquets i xiquetes, majors o amb diversitat funcional) siguen prioritàries. Així mateix, cal reconéixer que aquestes polítiques són un autèntic jaciment d'ocupació i d'activació econòmica, a banda de la riquesa i les sinergies positives per al conjunt de la societat.

Mecanismes públics per impulsar la igualtat i l'equitat

- 1. Reformarem la Llei d'Igualtat per tal de fer-la efectiva, incidint en especial en el caràcter transversal a tota l'administració i en les polítiques de redistribució. Inclourem la perspectiva feminista i el llenguatge inclusiu a través d'una comissió mixta entre la comissió d'igualtat i la comissió constitucional.
- 2. Els Pressupostos Generals de l'Estat s'elaboraran amb perspectiva de gènere tenint en compte l'impacte de gènere previ a l'elaboració dels mateixos i corregint l'impacte negatiu dels pressupostos anteriors i els informes d'impacte i d'avaluació seran vinculants.
- 3. Les administracions públiques exigiran plans d'igualtat i aplicaran la perspectiva de gènere en l'elaboració de les condicions per a accedir a la contracta pública.
- 4. Garantirem la paritat en els òrgans de decisió de les entitats públiques i privades amb la transposició dels compromisos adquirits amb la Unió Europea orientats a potenciar l'accés de les dones als llocs de decisió de les empreses.
- Millorarem l'accés als recursos financers: s'habilitaran línies de finançament específiques per a empreses liderades per dones, i s'adoptaran mesures de foment de l'emprenedoria femenina.
- 6. Garantirem la igualtat salarial i laboral amb mesures concretes com la publicació dels salaris de la plantilla, com incloure la perspectiva de gènere en la negociació col·lectiva.
- 7. Impulsarem la creació d'una Unitat d'Igualtat a la Inspecció de Treball que audite els Plans d'Igualtat i que tracte de manera especialitzada els incompliments empresarials en matèria d'igualtat:

- discriminacions, assetjaments, violència de gènere.
- Promourem la regulació com a servei principal de l'activitat econòmica del sector hostaler, tant el servei de cuina com de neteja, i deixar així de ser un servei complementari, per evitar l'externalització i la precarització de les treballadores i treballadors del sector turístic o del personal de neteja domèstic.
- 9. Impulsarem que les pensions no contributives es vincularan a l'SMI i s'unificaran al marc del 60% del salari mitjà per combatre la feminització de l'empobriment.
- 10. Implementarem, en tres anys de forma progressiva, dels permisos iguals, intransferibles i irrenunciables per naixement, acolliment i adopció fins a les 24 setmanes per part de les dues persones progenitores. En el cas, de les famílies monoparentals, es gaudirà de la suma dels dos permisos. A més, en el cas, que els xiquets i xiquetes amb diversitat funcional o necessitats especials s'ampliarà fins a les 26 setmanes.
- 11. Establirem una línia d'ajudes perquè les dones autònomes contracten altres dones durant els sis últims mesos de l'embaràs i els sis primers després del naixement o adopció.

La violència masclista

- 12. Impulsarem la transposició a l'ordenament legislatiu estatal totes les tipologies de violència masclista i contra la dona reconegudes al Conveni d'Istanbul perquè disposen de reconeixement, tractament i protecció a tots els nivells en igualtat de condicions a la llei de violència de gènere 1/2004.
- 13. Garantirem que l'Administració General de l'Estat financie a les Comunitats Autònomes i entitats locals, en el marc del Pacte d'Estat, amb 120 milions d'euros anuals per desenvolupar mesures del seu àmbit competencial més enllà dels 5 anys de vigència del Pacte d'Estat contra la violència de gènere i fins a aconseguir eliminar tot tipus de violència contra les dones.
- 14. La violència masclista és el pitjor conflicte polític del segle XXI. Per això, cal equiparar les indemnitzacions per terrorisme a les dones víctimes de violència masclista, als seus fills i filles, entorn familiar o aquelles persones que isqueren en la seua defensa en el moment de l'agressió amb un resultat de mort, gran invalidesa o incapacitat laboral permanent.
- **15.** Promourem la implementació d'un programa d'intervenció amb homes agressors en l'àmbit de les Institucions Penitenciàries.
- 16. Impulsarem una Llei de lluita integral i multidisciplinari contra el tràfic de dones i xiquetes amb fins d'explotació sexual, així com d'explotació reproductiva que contemple mesures de persecució i prevenció d'aquests delictes.
- 17. Crearem les condicions necessàries perquè cap dona puga ser obligada o es vega abocada a prostituir-se, a ser explotada sexualment o ser víctima de tràfic, així com reforçar la persecució i condemna de proxenetes i puters i tercera locativa perquè s'evite i s'eradique

- l'explotació sexual de dones, xiquetes i xiquets, al mateix temps que s'adopten totes les mesures necessàries perquè les dones prostituïdes s'inserisquen en l'àmbit social i laboral garantint la independència econòmica i les seues filles i fills.
- 18. Modificarem la Llei d'estrangeria perquè les dones en situació administrativa irregular deixen d'estar desprotegides davant la violència i explotació sexual, ja que la denuncia pot suposar l'apertura d'un expedient sancionador d'estrangeria o la detenció per a l'expulsió.
- 19. Promourem la modificació del Codi Penal, per incloure la perspectiva de gènere, i traslladar les exigències del moviment feminista per què el consentiment explícit de les dones siga clau en la tipificació dels delictes contra la llibertat sexual.
- 20. Garantirem que la formació especialitzada en matèria de gènere siga obligatòria i avaluable no només en les oposicions a judicatura, Escola Judicial i formació continua anual, impartida pel Consejo General del Poder Judicial, així com als jutges i jutgesses ja en actiu.

Salud feminista

- 21. Promourem la implementació d'incapacitat laboral temporal d'un mínim de dues setmanes, separades del permís de criança, per embaràs i part remunerat al 100%
- 22. Cal considerar les condicions i característiques específiques del cos de les dones per tal de garantir eficientment el dret a la salut. Cal una formació amb perspectiva de gènere del personal professional.
- 23. Promourem l'elaboració d'estudis i propostes de modificació de l'atenció a l'embaràs i el part. Implementarem equips d'acompanyament al part que informen de les diferents possibilitats d'atenció al part i garantisquen el compliment de les voluntats de la mare.
- 24. Impulsarem la revisió i modificació dels paràmetres d'anàlisis sanitaris així com els de diagnòstic de malalties incloent els paràmetres diferents i diferenciats entre homes i dones. Difusió de campanya dels símptomes diferents de les dones en malalties com l'infart de miocardi o altres situacions de la salut física de les dones que fins al moment només disposen de campanyes que inclouen els símptomes masculins.
- 25. Impulsarem la revisió del llistat de malalties professionals que donen dret a les prestacions d'invalidesa o incapacitat amb una perspectiva de gènere, per incloure, malalties feminitzades com la fibromiàlgia o l'endometriosi.
- 26. Cal restablir els drets de totes les dones a gestionar els seus propis cossos en la Llei de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs (Llei 11/2015 per la qual es limita el dret a la interrupció de l'embaràs a dones menors i a dones amb capacitat modificada judicialment). Dotar-la per a la seua efectivitat i incidir especialment en la prevenció dels embarassos no desitjats en adolescents i en la prevenció de malalties de transmissió sexual.

27. Promourem la creació d'un Banc públic d'ADN i gratuïtat en les proves per a les persones afectades pels casos dels anomenats «bebés robats» a l'àmbit estatal.

L'educació com a eina transformadora

- **28.** Tant l'educació formal com no formal és un element bàsic per transformar, o reproduir, els estereotips i els comportaments socials, per això cal:
- 29. Cal una llei d'educació coeducadora, que estiga fonamentada en els valors de cooperació i on estiguen presents totes les persones, que s'eduque en la igualtat, que incloga l'educació sexual i afectiva des de la diversitat i no des de l'heteronormativitat, on les genealogies i els sabers de les dones estiguen presents en igualtats de condicions, on el cos de les dones i xiquetes siga vist positivament i eliminació de tabús com la menstruació, els espais siguen compartits i es treballe l'apoderament i participació en els afers públics i en la presa de decisió de les dones.
- 30. La formació del professorat en igualtat serà obligatòria i de forma transversal. A més, tots els estudis, també els universitaris, hauran d'incloure la perspectiva de gènere en els seus currículums. Es treballarà per fer que diversos àmbits educatius siguen compartits i no es produïsquen exclusions en rames laborals per motiu de gènere. Tots els estudis, també els universitaris, hauran d'incloure la perspectiva de gènere.
- 31. Els mitjans de comunicació públics tindran com a objectiu prioritari treballar per la igualtat promovent les relacions sanes i igualitàries, garantint la presència de les genealogies i les dones, així com promoure les noves masculinitats.
- 32. Promourem l'activitat artística, de les arts plàstiques a l'audiovisual, el teatre, l'escriptura o a la música, que reivindique els valors de la igualtat i així mateix promourà la presència de les dones en tots els àmbits de la creació, el treball col·laboratiu i l'associacionisme.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Garantim drets

16. Joves

JOVES

La joventut valenciana volem tindre la garantia de poder definir i construir el nostre projecte vital, individual i col·lectiu, en igualtat d'oportunitats, considerant el nostre origen, situació social i context.

Per a aconseguir unes polítiques públiques que puguen respondre a aquest objectiu apostem per unes polítiques de joventut integrals. Unes polítiques que ens consideren com a subjectes des de totes les dimensions: educativa, laboral, emancipadora, d'oci, de salut; i que tinguen en compte els contextos socials, culturals, territorials i econòmics que ens envolten.

D'altra banda, aquestes polítiques de joventut han d'estar ben coordinades i suficientment finançades; a més a més, han de ser protagonistes de l'agenda de la Generalitat.

Per aquest motiu, apostem per unes polítiques de joventut transversals, que estiguen desenvolupades des de tots els departaments de la Generalitat que actuen en àmbits rellevants per a la joventut (inclusió, educació, habitatge o salut) i coordinades per la Conselleria competent en matèria de joventut mitjançant l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ).

- 1. Consolidarem i augmentarem el pressupost de l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ).
- Garantirem que l'increment anual de les partides destinades a polítiques de joventut siga, com a mínim, igual o superior al percentatge mitjà d'augment del pressupost de la Generalitat.
- 3. Dotarem l'IVAJ d'un paper de coordinació de les polítiques de joventut de la Generalitat, amb la capacitat d'incidir en altres conselleries que desenvolupen polítiques relacionades amb joventut.

- 4. Crearem un Observatori de la Joventut al si de l'IVAJ, amb capacitat per a realitzar estudis i conéixer la realitat de la joventut valenciana, i orientar les polítiques de totes les conselleries.
- 5. Consolidarem la Comissió Interdepartamental de Joventut, formada per les conselleries que desenvolupen polítiques relacionades amb joventut i coordinada per l'IVAJ, que s'haurà de reunir, com a mínim, tres vegades a l'any per tal de coordinar les actuacions en matèria de joventut de la Generalitat.
- 6. Desenvoluparem l'Estratègia Valenciana de la Joventut com a eix vertebrador de les polítiques de joventut de la Generalitat, amb el pressupost necessari perquè s'execute.
- 7. Consolidarem el Pla Concertat de Polítiques Municipals de Joventut com a via per a facilitar als ajuntaments els recursos econòmics i de personal necessaris per a atendre els projectes de la seua joventut.
- 8. Desenvoluparem una línia estable de finançament per a municipis i mancomunitats perquè elaboren Plans Locals de Joventut que desenvolupen les línies de l'Estratègia Valenciana de Joventut, i en l'elaboració dels quals participe la gent jove.
- **9.** Posarem en marxa en les Corts Valencianes una Comissió de Joventut que avalue, legisle i propose iniciatives per a la joventut valenciana.
- 10_ Implantarem la Xarxa Llibres en Batxillerat.
- 11. Reduirem les taxes universitàries en funció de la renda.
- **12.** Garantirem la remuneració de les pràctiques curriculars universitàries i de formació professional.
- **13.** Avançarem en el programa Generació Talent GenT, per tal de permetre la tornada de la joventut exiliada.

- 14. Incrementarem el personal dels departaments d'orientació dels centres d'ensenyament secundari.
- **15.** Incrementarem la formació del professorat de secundària en matèria d'acció tutorial.
- **16.** Promourem processos de mentoria entre iguals en les accions tutorials i les mediacions.
- Facilitarem la participació de l'estudiantat en els processos d'avaluació dels plans d'estudi.
- 18. Impulsarem una Xarxa Materials de socialització del material escolar als centres educatius.
- 19. Avançarem en l'equiparació dels graus superiors en ensenyaments artístics als graus universitaris.
- **20.** Organitzarem una lliga de debat estudiantil en els nivells d'ensenyament secundari i superior.
- 21. Visibilitzarem i potenciarem l'oferta formativa en l'àmbit no formal.
- **22.** Valorarem l'acreditació de competències adquirides en el voluntariat en les ofertes públiques d'ocupació.
- 23. Avançarem cap a un sistema públic d'acreditació de competències adquirides en el voluntariat, per tal que les empreses reconeguen les habilitats i capacitats adquirides en tasques de voluntariat.
- **24.** Ampliarem els recursos i el personal de la Xarxa Jove i dels Centres d'Informació Juvenil (CIJ).
- 25. Constituirem una Mesa entre les entitats juvenils d'oci educatiu i l'IVAJ per tal de facilitar la interlocució en temes relacionats amb la regulació d'activitats, la formació i la valoració del voluntariat.
- **26.** Desenvoluparem una campanya per a fer valdre les entitats juvenils d'oci educatiu.

- 27. Promourem programes de foment de l'esport basat en la no-violència i el joc net.
- 28. Posarem en marxa un portal únic de reserva i contacte amb instal·lacions juvenils disponibles per a activitats d'oci educatiu.
- 29. Atorgarem al Consell Valencià de la Joventut un paper determinant en el disseny de polítiques i programes de joventut.
- 30 Augmentarem el pressupost del Consell Valencià de la Joventut.
- 31. Promourem l'adscripció de les entitats juvenils al Consell Valencià de la Joventut, establint que la pertinença siga un valor afegit a l'hora de dialogar amb l'IVAJ o accedir a ajudes i projectes.
- **32.** Impulsarem la figura del Fòrum Jove com a espai de participació territorialitzat.
- **33.** Condicionarem les ajudes en matèria de joventut concedides als ajuntaments segons el suport econòmic que donen als seus consells locals de joventut.
- **34.** Crearem un Consell Valencià de l'Alumnat no universitari.
- **35.** Desenvoluparem una digitalització del Carnet Jove per a poder usarlo en els serveis en línia i com a eina d'accés a serveis i processos de participació.
- **36.** Actualitzarem les ajudes en matèria de joventut per a facilitar la tramitació per part de les entitats.
- **37.** Millorarem el suport econòmic a les entitats juvenils creant línies d'ajudes per al funcionament orgànic i estructural.
- **38.** Determinarem una quota de representació jove en tots els òrgans de participació de la Generalitat.
- **39.** Modificarem la Llei orgànica del règim electoral general per tal de fixar el dret a vot en els 16 anys.

- **40.** Promourem la col·laboració entre LABORA i els serveis d'inserció laboral dels centres educatius i universitaris per tal d'oferir assessorament integral i informació sobre eixides professionals i inserció ocupacional.
- **41.** Combatrem la precarietat laboral juvenil promovent que la joventut es forme en els seus drets, la capacitació i la sensibilització del mercat de treball.
- **42.** Crearem línies de contractació a la investigació científica, la innovació i la cultura en el programa Avalem Joves.
- **43.** Potenciarem els programes especialitzats de retorn d'investigadors i investigadores joves a les nostres universitats i centres d'investigació.
- **44.** Regularem les beques de la Generalitat per tal d'assegurar drets i condicions dignes.
- **45.** Augmentarem el nombre de professionals de LABORA dedicats a ocupació juvenil.
- 46. Fomentarem la creació de projectes empresarials joves, especialment a través de cooperatives, facilitant la cessió d'espais públics de treball compartit i acompanyant-los durant tot el procés de creació i consolidació.
- **47.** Valorarem en les contractacions públiques les empreses que tinguen joves en l'equip de treball, en condicions laborals dignes prèviament estipulades.
- **48.** Impulsarem exempcions fiscals per a les empreses que contracten joves.
- **49.** Optimitzarem les eines del Servei de Garantia Juvenil, LABORA i les Cambres de Comerç.

- **50.** Avançarem en el programa Jove Oportunitat JOOP per tal d'enfortir el sistema de segones oportunitats.
- **51.** Incrementarem el pressupost de la línia d'ajudes específica per a facilitar l'accés de la joventut a un habitatge digne a través de lloguer, establint criteris de renda.
- **52.** Inclourem la rehabilitació d'habitatges per part de la persona que lloga en el Pla Renhata.
- **53.** Crearem una xarxa d'habitatge públic i exigirem un 30% d'habitatge protegit en les noves promocions i un 7% específic per a joves.
- **54.** Fomentarem el cooperativisme d'habitatge en dret d'ús per a joves, per mitjà de la cessió de terrenys públics a preu assequible.
- **55.** Posarem en marxa residències d'estudiants públiques en les ciutats i pobles amb població jove universitària.
- Desenvoluparem i dotarem de majors recursos el Pla Director de Coeducació com a eina imprescindible per a aconseguir l'equitat i la igualtat d'oportunitats entre homes i dones dins de l'àmbit educatiu.
- **57.** Avançarem en el reconeixement laboral de les persones coordinadores d'igualtat dels centres educatius.
- 58. Fomentarem la presència de dones com a models de referència en el material escolar.
- **59.** Impulsarem projectes educatius per a promocionar la participació i l'accés a llocs de responsabilitat de les dones joves.
- 60. Promourem una Xarxa d'Espais Segurs Feministes: espais públics i privats, d'oci, de temps lliure, etc.
- 61. Incorporarem als plans d'igualtat dels centres educatius protocols d'atenció a dones en situació d'assetjament o violència.

- 62. Afavorirem la inclusió de la transversalitat de gènere com a eix vertebrador dels projectes de funcionament dels consells de joventut i les entitats juvenils.
- 63. Inclourem als estudis estadístics de l'administració pública valenciana ítems que permeten conéixer la situació real de les dones joves al nostre territori.
- **64.** Promourem campanyes de corresponsabilitat de les tasques domèstiques i de cures per a la joventut.
- 65. Desenvoluparem dins del Pla Director de Coeducació una línia de treball que tracte de fer visible la construcció de les diverses identitats i expressions de gènere.
- **66.** Promourem una Xarxa d'Espais Segurs LGTBI+: espais públics i privats, d'oci, de temps lliure, etc.
- **67.** Realitzarem campanyes per a visibilitzar la diversitat del col·lectiu jove LGTBI+.
- **68.** Establirem una quota de representació jove en el Consell Valencià LGTBI.
- 69. Desenvoluparem el servei d'atenció i assessorament a famílies LGT-BI+.
- **70.** Facilitarem el desenvolupament de trobades interculturals entre entitats juvenils.
- 71. Desenvoluparem un Pla Integral d'Educació en les Diversitats que incloga material didàctic específic, noves metodologies i formació del professorat en atenció a les diversitats; que fomente la igualtat de tracte i d'oportunitats, i que incloga coneixements en valors d'acollida, en la no-violència i en la no-discriminació cap a les persones migrants.

- **72.** Promourem campanyes de prevenció de delictes d'odi protagonitzades i dirigides a joves.
- 73. Garantirem que tots els equipaments públics de l'IVAJ complisquen criteris d'accessibilitat universal.
- 74. Ampliarem i consolidarem els programes d'èxit escolar en joves de col·lectius minoritaris i minoritzats.
- 75. Potenciarem l'acompanyament després dels 18 anys a persones joves que han estat subjectes a una mesura administrativa de protecció de menors o que han estat en un centre socioeducatiu per a l'acompliment de mesures judicials, i ampliarem la xarxa d'emancipació pública per a aquest grup.
- **76.** Facilitarem la creació d'òrgans de coordinació municipal entre serveis socials, sanitaris i educatius.
- 77. Conformarem equips especialitzats en l'atenció a joves que desenvolupen programes comunitaris dirigits a la població jove.
- 78. Determinarem serveis d'atenció residencial específics per a la joventut.
- 79. Desenvoluparem itineraris d'inclusió social dins de la Renda Valenciana d'Inclusió dirigits a la població jove.
- 80. Puntuarem positivament els projectes de cooperació subvencionats amb pressupost públic per incloure gent jove en els equips de treball.
- **81.** Fomentarem projectes de cooperació i educació per al desenvolupament impulsats des d'entitats joves.
- **82.** Establirem la joventut com a grup prioritari destinatari dins de la cooperació en el Pla Director de Cooperació de la Generalitat.
- 83. Obrirem l'educació al desenvolupament a entitats d'educació no

- formal, d'oci i de temps lliure.
- 84. Integrarem en un únic abonament de transport, amb tarifa reduïda, l'ús de les diferents modalitats de transport públic per tal de fomentar-ne l'ús, lluitar contra el canvi climàtic i garantir el dret a la mobilitat de la joventut valenciana.
- **85.** Garantirem el transport nocturn mitjançant la millora de la freqüència i els horaris de la FGV i la millora de les infraestructures per a una mobilitat adaptada a les necessitats de la gent jove.
- **86.** Augmentarem les beques de transport per a estudiants.
- 87. Implantarem tarifes joves en els serveis municipals de lloguer de bicicletes.
- **88.** Publicitarem i promocionarem als centres educatius de secundària els objectius de la guia Educació Ambiental en Ruta.
- **89.** Impulsarem programes municipals d'eficiència energètica per a centres educatius basats en la metodologia 50/50 en els quals participe activament l'alumnat.
- **90.** Fomentarem la participació de la joventut en concursos i projectes sobre medi ambient, innovació ecològica, solució de problemes mediambientals i creació de processos sostenibles.
- 91. Impulsarem un programa per a la naturalització dels centres educatius amb la inclusió d'elements com ara jardins i patis amb espècies autòctones, instal·lacions de compostatge, reciclatge i depuració d'aigües, i horts ecològics.
- **92.** Integrarem els centres escolars valencians en el projecte ESenRED (Escoles cap a la Sostenibilitat en Xarxa).
- **93.** Crearem premis per a estudis sobre sostenibilitat i innovació ecològica aplicats a l'àmbit valencià (TFG, TFM, investigacions doctorals,

- etc.).
- **94.** Possibilitarem la realització de pràctiques professionals i beques en el Centre d'Educació Ambiental de la Generalitat.
- **95.** Establirem la gratuïtat per a la gent en possessió del Carnet Jove en les visites a qualsevol exposició ambiental o parc natural.
- **96.** Crearem un programa de llars verdes joves per al lloguer basat en l'assessorament i l'acompanyament per a millorar la sostenibilitat de l'habitatge i el consum.
- 97. Impulsarem, junt amb la creació d'un Observatori del Món Rural, un projecte marc per a incentivar i facilitar el retorn i la inserció laboral de la joventut a les zones rurals.
- 98. Crearem una línia d'ajudes per a incentivar l'estada de persones joves universitàries en pràctiques remunerades a les empreses i organitzacions situades en municipis rurals.
- 99. Promocionarem la cooperació en projectes de dinamització social i la mancomunitat de serveis de joventut entre zones rurals amb les mateixes característiques socioeconòmiques.
- 100. Desenvoluparem una plataforma virtual de recursos i serveis dels municipis i comarques del món rural com a espai de referència per a la gent jove que busque informació en matèria d'habitatge, ocupació, educació, oci, cultura, etc.
- **101.** Fomentarem de manera específica la innovació juvenil en la creació de projectes empresarials al món rural.
- 102. Avançarem en la connexió del món rural per mitjà del transport públic i inclourem aquests serveis en l'abonament únic integrat amb avantatges per a joves.
- 103. Determinarem el desenvolupament rural com un criteri de discriminació

- positiva en les ajudes d'habitatge per a joves.
- 104. Impulsarem una Estratègia Valenciana de Salut Jove.
- 105. Establirem mecanismes per a garantir la qualitat nutricional i d'alimentació sostenible i saludable de les empreses que gestionen els serveis d'alimentació en els centres.
- **106.** Apostarem per formes properes i actualitzades de sensibilització en matèria de salut sexual i reproductiva als centres educatius.
- 107. Incrementarem el personal de suport especialitzat en salut mental als centres educatius.
- 108. Configurarem equips interdisciplinaris especialitzats en salut (física, sexual, mental, etc.) per a l'atenció en l'etapa de l'adolescència i la joventut.
- **109.** Desenvoluparem accions formatives i d'acompanyament a les famílies per a fomentar el benestar emocional d'adolescents i joves.
- 110. Augmentarem els punts de repartiment de material de prevenció i detecció de malalties de transmissió sexual.
- 111. Posarem en marxa una estratègia de prevenció, intervenció i sensibilització del suïcidi juvenil.
- **112.** Promourem descomptes en aliments saludables per mitjà del Carnet Jove.
- **113.** Desenvoluparem campanyes que promocionen un oci no consumista que permeta una reducció del consum de drogues i de noves tecnologies entre la joventut.
- **114.** Replantejarem els horaris dels serveis sanitaris per tal d'adaptar-los a les realitats joves.
- **115.** Crearem una xarxa de centres d'informació, control i tractament d'infeccions de transmissió sexual.

- **116.** Establirem una quota de representació jove en els jurats dels premis en què col·labora l'Institut Valencià de Cultura.
- **117.** Crearem línies de contractació al sector cultural i artístic en el programa Avalem Joves.
- **118.** Fomentarem de manera específica la innovació juvenil en la creació de projectes empresarials en el sector cultural i artístic.
- 119 Fomentarem la creació d'escoles municipals de Pilota Valenciana.
- **120.** Determinarem una quota de participació jove en les programacions culturals públiques, afavorint les produccions a càrrec de joves.
- **121.** Ampliarem l'oferta cultural vinculada al Carnet Jove i en maximitzarem els avantatges.
- **122.** Promocionarem l'Abonament Cultural Valencià entre la gent jove i el vincularem al Carnet Jove.
- 123. Promourem la modificació de la Llei d'Hisenda Pública a fi d'assegurar el finançament necessari en les ordres de subvencions i ajudes perquè les entitats puguen complir el seu objectiu de transformar la societat, promovent l'educació en valors en el temps lliure.
- **124.** Executarem el Pla d'Associacionisme de l'IVAJ per tal de donar suport a les associacions juvenils i a les plataformes de participació juvenil com ara els Consells Locals i Territorials de Joventut, i en fomentarem la creació.
- **125.** Desenvoluparem una guia en línia o una app que arreplegue tota l'oferta cultural valenciana i impulsarem programes itinerants de cultura.
- **126.** Impulsarem programes d'oci alternatiu que promoguen un model cultural no basat en el consum i l'abús, fomentant iniciatives d'apoderament de la joventut perquè els duguen a terme.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Garantim drets

16. Joves

JOVES

Volem desmitificar la idea que els joves som una generació perduda, poc mobilitzada i passiva. Som conscients que som una generació que hem viscut, pràcticament amb tots els avanços democràtics pels quals les nostres mares i pares, els nostres avis i àvies van lluitar sense descans. Però també som conscients que molts de nosaltres no hem conegut una altra cosa que no haja segut la precarietat constant com a conseqüència de la inestabilitat laboral. De fet, molts de nosaltres hem hagut d'emigrar a altres països perquè la precarització no ens va permetre iniciar la nostra carrera professional.

Una cosa tenim clara, i és que no volem que ens furten el nostre present. És més, volem avançar, volem ser el motor de la transformació social. Creiem en un món just, igualitari, feminista, inclusiu, ecologista i d'esquerres. Sabem que aquests drets i valors no estan garantits i poden estar en perill si torna la dreta (en qualsevol de les seues variants). De fet, ja ho comprovàrem durant els governs de PP. Però no ens facen por; al contrari, ens enfaden i aconsegueixen extraure la nostra força i el nostre orgull generacional. Així ho demostrem dia a dia quan eixíem al carrer amb les mobilitzacions feministes del 8M, a les concentracions pel clima amb el moviment Fridays For Future, i quan demanem un Tracte Just que ens permeta cobrir les despeses dels serveis públics i de qualitat que volem preservar.

Perquè totes estes reivindicacions siguen una realitat, necessitem tindre un peu als carrers i un altre a les institucions. I les institucions necessiten gent imparable que aconseguisca dur la veu del jovent i fer realitat les nostres reivindicacions.

Ocupació: Volem treball i no fer les maletes

- 1. Aprofundir en una estratègia d'ocupació estatal centrada a combatre la temporalitat i la parcialitat als contractes.
- 2 Millorar l'accés a l'assessorament jurídic per al sector jove.
- 3. Aprofundir en la qualitat del programa de Garantia Juvenil. Elaborar un nou Decret consensuat amb les Comunitats Autònomes centrant els esforços econòmics en afavorir les ajudes a la contractació a temps complet i indefinida; i que millore els procediments d'inscripció i participació amb una visió integral de la resta de serveis i programes d'ocupació jove propis.
- Promoure l'ocupació juvenil mitjançant la promoció de sectors estratègics poc desenvolupats relacionats amb l'ocupació verda, el sector primari i rural i relacionats amb el món de la dependència.
- 5. Incentius per a la contractació juvenil i per a la creació d'empreses per part dels joves.
- 6. Per posar fi al frau i abús de les beques i contractes de formació precaris, cal un Pla Estatal de beques de primer treball i formació laboral, així com per a investigadors.
- 7. Incentiu a l'ocupació dels i les joves amb diversitat funcional tant en el sector públic com en el privat.
- Foment de la xarxa investigadora que contribuïsca al foment de la investigació i done ocupació als joves investigadors que vulguen retornar.

Habitatge: necessitem el nostre espai

Espanya és un dels països de la Unió Europea amb major nombre d'habitatges buits, mentre que al mateix temps és un dels països on els seus joves tarden més a emancipar-se. Proposem:

- Impulsarem la promoció pública i reserva de quotes d'habitatges de lloguer a preus inferiors al mercat per a joves què no ultrapassen un nivell màxim d'ingressos, mitjançant una borsa pública d'habitatges. Implementarem l'obligació de destinar un 30% de la nova construcció a vivenda protegida de Protecció Oficial, de Preu taxat i de lloguer; del qual un 7% es destinarà a habitatge jove.
- 10. Crearem mecanismes d'ajuda (als joves) i estímul (als propietaris) perquè els habitatges que hui estan buits puguen generar un parc d'habitatges de lloguer per a joves.
- 11. Crearem residències i allotjaments protegits a preus assequibles destinats a estudiants, treballadors joves i per a col·lectius joves amb especials necessitats de tutela.
- **12.** Regularem la capacitat de les comunitats autònomes i dels ajuntaments per regular els preus màxims de lloguer en zones urbanes saturades.

Participació juvenil a tots els àmbits

El resultat de les polítiques que es fan hui, serà l'espill de la societat de demà. Els i les joves de la societat valenciana tenen moltes coses a dir en relació al seu futur. Necessitem afavorir la participació i empoderament de les i els joves en la vida social i decisions polítiques. Proposem:

- 13. Desenvolupar normativament l'article 48 de la CE, perquè contemple una llei de Participació Juvenil on es regule de forma específica el moviment associatiu juvenil: entitats d'educació en el temps lliure i de voluntariat juvenil, associacions d'estudiants, sindicats, partits polítics, organitzacions empresarials i religioses, etc. A més, establirem un marc per garantir els Consells de la Joventut en l'àmbit autonòmic com a organismes que han de ser garantits, amb figures independents de les administracions autonòmiques i amb suficiència de recursos per funcionar.
- 14. Crear una Secretaria d'Estat de Joventut que vetle per fomentar la investigació i les polítiques de joventut en tots i cadascun dels departaments ministerials i administracions públiques.
- 15. Blindatge del Consejo de la Juventud de España amb una Llei que el definisca com a màxim òrgan de participació i representació de la joventut en l'àmbit estatal, independent al Govern d'Espanya, amb capacitat per participar i prescriure als òrgans del Congrés i del Govern que desenvolupen polítiques de joventut, i amb recursos garantits per al seu funcionament.
- 16. Dret a vot a 16 anys.

Polítiques de joventut coordinades

- 17. Potenciar el paper de l'INJUVE com a organisme per a l'intercanvi i foment de les bones pràctiques en matèria de joventut.
- 18. Reforç i impuls de l'Observatori de Joventut de l'INJUVE, establint una regularitat i coordinació entre els diferents estudis i sondejos que realitza.
- 19. Elaboració d'un sistema d'indicadors sobre l'estat de la joventut que servisquen com a aplicació pràctica en els diferents projectes i plans establits.
- 20. Recuperació i regulació d'una comissió interministerial de joventut al govern d'Espanya, on es reunisquen periòdicament els ministeris que tracten assumptes més relacionats amb la joventut per coordinar les seues actuacions, i amb la participació del CJE.
- 21. Impuls i suport a les xarxes de professionals de joventut que es coordinen en l'àmbit estatal.

Educació: la nostra (la vostra) aposta de futur

- Educació formal

- 22. Defensem una escola pública i laica de qualitat, com a garantia de l'exercici del dret a l'educació de tothom en condicions d'igualtat i que respecte la llibertat de consciència, ensenye sense dogmes i elimine tota forma d'adoctrinament del currículum escolar.
- 23. Promourem la derogació de la LOMQE i paralització del calendari d'aplicació. És una llei mercantilista, antidemocràtica, discriminatòria i sexista, autoritària, segregadora, excloent i competitiva. No hi ha prou amb modificar-la.
- **24.** Reformarem el sistema de beques i ajudes a l'estudi per evitar les desigualtats a l'accés en el sistema educatiu obligatori i superior.
- 25. Posarem en marxa un pla de xoc contra el fracàs i l'abandonament escolar per a reduir-los amb mesures de prevenció, detecció i intervenció amb diferent incidència segons cada etapa educativa i el context de cada centre elaborades amb la comunitat educativa i els ajuntaments.
- 26. Laïcisme de l'escola pública com a garantia de l'exercici del dret a l'educació de tot el món en condicions d'igualtat respecte a la llibertat de consciència, i amb un ensenyament sense dogmes. La religió fora de les escoles.
- **27.** Augmentarem l'atenció educativa, amb recursos materials i personals, per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

- Educació no formal

- 28. Reconéixer i impuls de l'educació no formal i el voluntariat juvenil com a eina educativa, amb un suport a les entitats juvenils que eduquen en el temps lliure i fan voluntariat, i amb un suport a les iniciatives i propostes per a l'acreditació de les competències adquirides pels joves a l'educació no formal i el voluntariat.
- 29. Desenvolupar campanyes i plans coordinats amb el teixit associatiu juvenil per promocionar i afavorir el creixement de l'oferta d'educació no formal de base associativa.
- **30.** Impulsar la definició d'una homologació i acreditació efectiva de les titulacions en matèria d'activitats de temps lliure entre les diferents autonomies.
- 31. Fomentar la formació en matèria de temps lliure, afavorint i donant suport a xarxes d'escoles d'animació, i afavorint un procés per facilitar el reconeixement d'aquestes titulacions, en les diferents autonomies, per part de les administracions competents en educació i ocupació.
- 32 Promocionar i ampliar la xarxa estatal d'albergs juvenils.

Salut: cuidem els nostres cosos

Els joves també ens preocupem per la nostra salut. Volem que tots els i les joves tinguen garantit l'accés a uns serveis sanitaris i de qualitat sense entrebancs. Volem decidir sobre el nostre cos amb llibertat i sense impediments externs ni de terceres persones:

- **33.** Necessitem serveis, programes i campanyes educatives enfocades en la promoció d'una vida sana amb la implicació de l'administració.
- **34.** Revitalitzarem els serveis de planificació familiar i facilitarem l'accés de les persones joves a aquests serveis.
- 35. Millorarem l'accés als anticonceptius.
- 36. Reduirem les pràctiques que puguen suposar risc d'alcoholisme, drogues, i malalties de transmissió sexual mitjançant el desenvolupament de programes de prevenció i educació per a la salut en aquestes àrees.
- **37.** Elaborarem una estratègia de prevenció de la ludopatia amb mesures enfocades a l'àmbit de la joventut.
- 38. Crearem un pla de salut sexual des de la perspectiva de gènere i LGTBI que promoga en tota la ciutadania, i especialment entre els més joves -a través de la seua implementació en centres educatius-, l'educació sexual des d'un vessant positiu i de prevenció de violències malalties físiques i afectives.
- 39. Atenció als problemes psicosocials.
- 40. Incloure el concepte de diversitat sexual en l'Administració pública.

Igualtat i diversitat

- 41. Redactar un pla d'acció contra l'assetjament escolar LGTBI.
- 42. Programa de sensibilització dirigit al conjunt de la societat educativa, pares, mares, docent i alumnes, que destaque la importància de combatre la discriminació i educar en valors de convivència no sexistes, no LGTBIfòbics, no masclistes i de respecte a la diversitat i promoga la creació d'una societat lliure de discriminació.
- **43.** Impulsar un programa a l'àmbit educatiu per desterrar la LGTBIfòbia i per a respectar la diversitat afectiva-sexual
- 44. Aplicar mesures educatives perquè les dones siguen reconegudes com a ciutadanes de ple dret i, concretament, als centres escolars, s'aplicaran pràctiques d'igualtat des dels 3 anys.

Medi ambient i canvi climàtic

El canvi climàtic és un dels majors reptes al qual s'enfronta la societat però en especial el som nosaltres, el jovent qui més patirem les conseqüències. Conscients d'això, en els últims mesos, sota el nom de Fridays For Future, joves de tot el món hem eixit als carrers i hem deixat d'anar a les escoles, als instituts i universitats per demanar acció i justícia climàtica JA! Pel nostre present però també pel de les generacions futures, demanem contundència política enfront del canvi climàtic. Per això demanem:

- **45.** Declarar l'Estat d'Emergència Climàtica en tots els nivells de govern institucional
- **46.** Executar una reducció dràstica d'emissions i cessar el comerç de drets d'emissió. Instem que es complisquen els compromisos adquirits en l'Acord de París signats en 2015.
- **47.** Fomentar les energies renovables i l'autoconsum compartit de forma efectiva.
- **48.** Aplicar un pla immediat de Transició Energètica Justa per a permetre una societat lliure d'emissions, que pose especial èmfasi a acabar amb la pobresa energètica.
- 49 Establir mesures per a arribar al residu zero.
- 50. Reformular el sistema de mobilitat, orientant-lo a la millora del transport públic sostenible
- **51.** Promoció, divulgació i campanyes de conscienciació sobre la crisi climàtica que promoguen el consum crític i responsable a tots els nivells.
- **52.** La gestió forestal i urbanística ha de contemplar la recuperació dels boscos revertint la pèrdua de cobertura vegetal

- **53.** Acabar amb les indústries més contaminants, incloent-hi l'agricultura i la ramaderia industrial.
- **54.** Promoure un model agroalimentari ecològic, local, just i equitatiu.

Mobilitat accessible per arribar ben lluny

Per poder estudiar, trobar treball o tindre vida social, els joves i les joves hem de desplaçar-nos i poder comptar amb uns transports públics que arriben a tots llocs i que siguen econòmicament viables:

- **55.** Facilitar la mobilitat entre comarques i pobles de la mateixa comarca en aquelles on és escàs, com és el cas del: tren Gandia-Dènia, bus Gandia-Alcoi.
- **56.** Garantir preus assequibles per al transport públic. Crear abonaments joves a tot el territori de l'Estat fins als 30 anys.

Oci i Cultura: el nostre Temps lliure

- **57.** Promoció de la participació i l'associacionisme juvenil per a un model cultural alternatiu basat en l'humanisme, la cooperació i la solidaritat.
- **58.** Promoció i coordinació interterritorial de polítiques saludables d'oci i temps lliure.
- 59. Promourem una Llei integral del joc que considere el joc com una activitat d'especial risc per a la salut i introduirà limitacions a la publicitat similars a les que actualment s'apliquen a l'alcohol i al tabac i protegisca de manera prioritària als xiquets i xiquetes així com a la població adolescent amb la prohibició de publicitat de cases d'apostes i de la seua localització prop d'instituts, parcs, hospitals i centres de tractament d'addiccions.
- 60. Impuls de l'accés a l'esport tant en la infantesa com en la joventut a través de projectes públics de preus assequibles.
- 61. Foment del consum responsable i ètic.
- **62.** Recuperació l'espai públic per millorar l'associacionisme i la cooperació jove.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Garantim drets

17. Drets LGTBI

DRETS LGTBI

Amb la finalitat d'aconseguir la plena igualtat, el punt de partida ha de ser la plena consciència que lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals forman part d'aquesta societat i que les seues necessitats han de ser incloses de manera transversal en el marc d'actuació de les administracions públiques.

Gràcies al Govern del Botànic, en quatre anys s'han fet passos molt importants en la consecució de drets i el reconeixement d'aquesta realitat després de molts anys d'oblit i rebuig per part de l'anterior govern del PP a qualsevol mesura que comportara un avanç en els seus drets. L'aprovació de la Llei Trans i la Llei LGTBI, promogudes per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, han posat la Comunitat Valenciana a l'avantguarda dels drets civils de les persones LGTBI, perquè protegeix els seus drets de les situacions de discriminació que encara pateixen per orientació sexual, identitat o expressió de gènere o desenvolupament sexual.

Des de les institucions cal seguir treballant en pro de la igualtat legal, social i de facto entre totes les persones. Cal impedir que les conviccions morals o ideològiques individuals seguisquen posant entrebancs a l'avanç de la igualtat, que és el camí de la democràcia.

Tot i que gràcies als avanços legislatius i la conscienciació social la igualtat legal és ja una realitat generalitzada, encara hi han molts reptes pendents i molt de camí per recórrer per tal d'aconseguir la igualtat social i real del col·lectiu LGTBI.

La LGTBIfòbia continua manifestant-se a les aules, a les llars, als centres d'oci i de treball, i fins i tot, en les administracions i serveis públics.

Les persones LGTB i les seues famílies tenen dret a rebre una atenció integral i adequada a les seues necessitats socials, sanitàries, jurídiques, laborals i educatives, en igualtat efectiva de condicions i sense discriminació respecte de la

resta de la ciutadania. Per això és necessari el reconeixement a tots els sectors vinculats a les lluites socials, per ser els màxims responsables que ara mateix hi haja certs drets reconeguts a les persones LGTBI.

- 1. Promourem el reconeixement institucional del Dia de l'Orgull LGTBI (28 de juny) i del Dia Internacional contra la LGTBIfòbia (17 de maig).
- 2. Aprovarem, amb les dotacions econòmiques pressupostàries corresponents, els decrets per a desplegar les lleis Trans i LGTBI i vetlarem pel seu compliment, així com la subscripció d'acords i convenis amb institucions, associacions i administracions per al seu correcte desplegament.
- Crearem una estructura administrativa per a implementar les polítiques LGTBI i aprovarem l'estratègia valenciana per al desplegament de les lleis Trans i LGTBI.
- 4. Impulsarem ajudes perquè els municipis puguen realitzar estratègies per a la igualtat LGTBI.
- 5. Consolidarem el servici d'atenció LGTBI a través de l'acció concertada i l'estendrem als municipis.
- 6. Crearem un servei d'acolliment residencial per a persones LGTBI en situació d'exclusió social, amb especificitats per a persones trans.
- 7. Fomentarem els convenis i programes de cooperació internacional per a impedir la discriminació de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals, i garantir els seus drets humans en països on les lleis o la societat els discriminen. Garantirem el respecte als drets humans de les persones LGTBI en els protocols d'agermanament signats pel govern autonòmic amb institucions similars d'altres països.

- Retirarem el suport públic a qualsevol entitat, religiosa o no, que insulte, agredisca o atempte contra la dignitat de les persones LGTBI i impedisca l'exercici de la seua ciutadania de ple dret.
- Garantirem que l'accés des dels equips informàtics dels centres públics a la informació sobre la diversitat sexual no siga obstaculitzat per l'ocupació de filtres o tallafocs informàtics.
- 10. Inclourem formació en matèria LGTBI a les persones que treballen en el servei d'atenció 112.
- Promourem l'acompanyament específic per part de professionals a les dones d'altres cultures que patisquen discriminació per motiu d'orientació sexual o sexe.
- 12. Adoptarem mesures i accions de garantia d'igualtat de tracte i incorporació social per a les filles i fills de persones LGTB en guarderies, centres infantils, escoles i altres serveis públics.
- 13. Consolidarem la figura de coordinació d'igualtat i convivència, amb formació especialitzada en temes LGTBI i augment de les seues hores fins a quatre setmanals, a més del reconeixement per a concursar i en els processos d'oposició.
- 14. Incorporarem al currículum educatiu la diversitat familiar, sexual i de gènere en totes les etapes educatives.
- 15. Crearem materials sobre la diversitat familiar, sexual i de gènere per a treballar transversalment en totes les etapes educatives.
- **16.** Impulsarem la creació d'estudis LGTBI en les universitats publiques valencianes.
- 17. Aprovarem la llei valenciana de diversitat familiar i suport a les famílies, amb el reconeixement de les famílies LGTBI.
- 18. Continuarem fomentant la transparència i eficàcia en els processos

- d'adopció i acolliment i garantint a totes les persones l'accés en plena igualtat i sense discriminacions.
- 19. Farem un especial reconeixement de les famílies LGTB en les polítiques sobre famílies.
- **20.** Garantirem la igualtat de les unions de fet homoparentals en l'adopció i acolliment.
- 21. Adaptarem els documents administratius per a incloure-hi la diversitat familiar.
- **22.** Millorarem l'assessorament psicològic de les famílies que inicien el procés d'acollida i adopció.
- 23. Implementarem la profilaxi preexposició (PrEP) quan el Govern central autoritze el tractament com a prevenció, mitjançant l'increment de recursos als centres d'informació i prevenció de la sida (CIPS), formació a professionals d'atenció primària i més presència de les entitats comunitàries en tot el procés d'assessorament.
- **24.** Fomentarem i promocionarem els CIPS amb recursos i personal, com a servei referent de la salut sexual i la prevenció d'infeccions de transmissió sexual (ITS).
- 25. Promourem la formació i sensibilització en els centres d'atenció primària sobre la realitat de la diversitat sexual i de gènere i l'abordatge específic de VIH i ITS en la població LGTBI.
- 26. Ampliarem i millorarem el programa d'intervenció d'educació sexual (PIES), augmentant el rang d'edat, implementant accions d'educació afectivosexual, incloent la diversitat sexual, la prevenció d'embarassos no desitjats, el VIH i altres ITS i promovent la responsabilitat individual en la seua sexualitat, així com la sexualitat saludable.
- 27. Implementarem una adaptació del programa PIES en l'última etapa de l'Educació Primària.

- 28. Revisarem la inclusió dels protocols ginecològics per a incloure la realitat sexual de les dones lesbianes, bisexuals i transsexuals.
- **29.** Consolidarem les unitats trans amb perspectiva despatologitzadora.
- **30.** Posarem en marxa l'atenció psicosocial a les persones amb diferències en el desenvolupament sexual (intersex).
- 31. Promourem la intervenció integral amb les víctimes de LGTBfòbia, amb atenció posterior a l'agressió que incloga assessorament, seguiment legal, mèdic, social i psicològic, i que incloga les mesures de seguretat necessàries per a garantir la seguretat de la víctima.
- **32.** Seguirem promovent campanyes contra el discurs d'odi i els estereotips i rols de gènere que afecten directament la percepció social d'aquest col·lectiu.
- 33. Impulsarem formació per als agents de la Policia Autonòmica i les policies locals en prevenció de la LGTBfòbia, posant l'accent principalment en la seua formació jurídica en la garantia de la igualtat de tracte i la no discriminació per raons d'índole personal, com és l'orientació sexual i la identitat de gènere.
- **34.** Promourem la creació d'un protocol d'actuació policial contra la LGTBfòbia, així com un protocol específic de la Policia Autonòmica.
- 35. Amb campanyes de sensibilització, fomentarem que les persones homosexuals, bisexuals i transsexuals que patisquen assetjament, agressions verbals o físiques, o discriminació i les persones que presencien fets d'aquesta índole ho denuncien a la policia.
- **36.** Fomentarem la recollida sistemàtica de dades estadístiques sobre delictes d'odi contra la població LGTBI per part dels cossos policials.
- 37. Posarem en marxa les unitats especialitzades d'atenció a la diversitat en les policies locals de municipis de més de 50.000 habitants i

- promoció d'aquestes en la resta de municipis.
- 38. Crearem l'observatori valencià per a la igualtat de tracte, la no-discriminació i la prevenció dels delictes d'odi que incloga la realitat LGTBI
- 39. Implementarem dels mecanismes de la legislació autonòmica vigent en matèria de polítiques trans, tal com preveu la Llei Trans.
- 40. Promourem mesures antidiscriminatòries cap a lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals en l'àmbit laboral, amb incentius per a les empreses per a la inserció laboral de les dones i homes transsexuals i persones amb VIH, a més de facilitar la formació d'aquest col·lectiu.
- 41. Elaborarem un pla d'acció específic per a la inclusió laboral i formativa de persones trans en risc d'exclusió social.
- **42.** Incentivarem la implantació d'un pla de diversitat LGTBI en les empreses.
- **43.** Impulsarem un tracte igualitari a les parelles del mateix sexe i a les persones LGTBI en centres de dia i residències de majors, proporcionant espais segurs a les persones LGTBI.
- 44. Promourem la formació en diversitat sexual, de gènere i familiar als professionals que treballen amb persones majors i proporcionarem garanties de igualtat de tracte per a previndre la LGTBfòbia.
- **45.** Crearem protocols que garantisquen la incorporació social de persones LGTBI en centres de dia i residències.
- **46.** Facilitarem informació LGTBI en llocs visibles de centres de dia i residències.
- 47. Crearem de l'Espai de la Memòria LGTBI a València i treballarem en col·laboració amb els ajuntaments perquè s'implante en altres mu-

nicipis.

- **48.** Desenvoluparem un programa d'intervenció sobre la diversitat sexual, familiar i de gènere als centres de majors.
- 49. Inclourem el concepte de diversitat sexual en l'administració pública.
- 50. Redactarem un pla d'acció contra l'assetjament escolar LGTBI.
- 51. Promourem un programa de sensibilització dirigit al conjunt de la societat educativa, pares, mares, docents i alumnat, que destaque la importància de combatre la discriminació i educar en valors de convivència no sexistes, no LGTBfòbics, no masclistes i de respecte a la diversitat amb la finalitat de crear una societat lliure de discriminació.
- **52.** Impulsarem els productes turístics que generen una major rendibilitat econòmica, social i mediambiental: ecoturisme, turisme LGTBI i turisme cultural.
- **53.** Fomentarem la presència de publicacions de temàtica LGTBI en les hemeroteques, videoteques i altres serveis públics on es distribuïsca o es preste material de lectura.
- **54.** Previndrem de la LGTBfòbia en activitats juvenils, associatives i esportives de temps lliure.
- **55.** Fomentarem la creació de seccions LGTBI a les biblioteques de municipis de més de 20.000 habitants.
- **56.** Donarem suport a les iniciatives culturals LGTBI.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Garantim drets

17. Drets LGTBI

DRETS LGTBI

Si bé s'ha constatat un important avanç legislatiu respecte dels drets fonamentals per al col·lectiu lèsbic, gai, trans, bisexual, intersexual (LGTBI), tals com la modificació del Codi Civil en 2005 o la Llei d'Identitat de Gènere de 2007, és molt el camí que queda per recórrer: ha de desenvolupar-se un marc legal que garantisca la protecció dels drets de les persones trans i que combata efectivament la LGTBI-fòbia. En l'actualitat existeixen importants deficiències en l'aplicació de les normes i la jurisprudència en l'àmbit autonòmic, així com greus manques en el procés d'aconseguir la igualtat real de totes les persones, amb independència de la seua orientació sexual o identitat de gènere. Concretament, s'observa un creixent nombre d'agressions LGTBI-fòbiques, moltes de les quals no es denuncien per la falta de protocols adequats i de formació dels i les professionals als quals cal recórrer en aquests casos. A més, els programes autonòmics educatius no reflecteixen la diversitat sexual, de gènere i de família.

Promourem l'aprovació de la Llei Integral de Transsexualitat i intersexualitat que comprendrà modificacions d'alguns aspectes de la Llei d'Identitat de Gènere com la despatologització de la transsexualitat, la inclusió de UIT (Unitats Integrals de Transsexualitat), la garantia de la igualtat d'accés a prestacions i recursos sociosanitaris en totes les comunitats autònomes, la formació i sensibilització del personal sanitari i l'atenció integral de la realitat de les i els menors trans i amb comportaments de gènere no normatius, i la de les persones transmigrants. Aquesta Llei inclourà també la modificació de la llei 3/2007, de 15 de març, del canvi de registre civil, eliminant de la mateixa els requisits d'informes mèdics o psicològics, diagnòstic de disfòria de gènere, els dos anys de tractament hormonal i la no limitació de l'edat per a ser persona beneficiària de la llei.

- Promourem l'aprovació de la Llei per la Igualtat efectiva de Lesbianes, Gais, transsexuals i bisexuals; que incloga un òrgan que vigile el seu compliment, un sistema de penalització, atenció a la problemàtica de la violència en parelles del mateix sexe i la prohibició de qualsevol tipus de teràpia reparadora.
- Aplicació de la perspectiva de gènere, que engloba una perspectiva LGTBI, de manera transversal en tot el marc sanitari i els serveis socials de l'administració, des d'atenció primària a l'especialitzada que contemplarà, entre altres, l'especificitat de les dones que tenen sexe amb altres dones en l'atenció ginecològica o de fertilitat, o la dels homes que tenen sexe amb altres homes en les d'urologia o oncologia, també en geriatria o salut mental, per a posar altres exemples. En el cas de les persones trans, la necessitat és molt més evident.
- 4. Reforçarem les estratègies de prevenció i detecció ràpida de VIH i altres infeccions de Transmissió Sexual incrementant les partides pressupostàries amb aquest objectiu.
- 5. Implementarem l'ús de la profilaxi (PrEP) seguint les recomanacions per l'Organització Mundial de la Salut, amb especial atenció als col·lectius amb una alta incidència de noves infeccions.
- 6. Impulsarem el desenvolupament del Programa europeu d'acció comunitària Progrés i especialment la seua secció 4, denominada "Antidiscriminació i diversitat", que cerca donar suport a l'aplicació eficaç del principi de no-discriminació i promoure la seua incorporació en totes les polítiques de la UE.
- Promourem Vigilància del compliment dels principis d'igualtat i no discriminació que regeixen la Unió Europea en tots i cadascun

- dels països que la componen, així com proposar les actuacions pertinents (reformes legals, programes d'intervenció social i, si escau, sancions) per a lluitar contra la LGTBI-fòbia institucional que encara existeix en determinats països de la UE.
- 8. Impulsarem l'actuació diplomàtica per a la inclusió de la no discriminació per orientació sexual i identitat de gènere en la Carta dels Drets Universals.
- Garantirem el dret d'asil i assistència a les persones perseguides en els seus països d'origen per la seua orientació sexual o identitat de gènere Desenvolupament de campanyes de sensibilització i visibilitat del col·lectiu LGTBI als mitjans de comunicació de titularitat pública, especialment RTVE, que aplicaran els objectius recollits en el seu Programa-Marc respecte a la diversitat i la sensibilització per a lluitar contra la discriminació per origen racial o ètnic, geogràfic o social, religió o conviccions, discapacitat, edat, orientació sexual i identitat de gènere.
- 10. Desenvoluparem les actuacions previstes en la Llei 19/2007, d'11 de juliol, contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport que aborda la discriminació per motiu d'origen racial o ètnic, geogràfic o social, així com religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.
- 11. Promourem la formació al personal de les administracions de justícia i de les forces i cossos de seguretat de l'Estat sobre la realitat LGTBI, creant programes especialitzats d'atenció a les denúncies d'accions LGTBI-fòbiques.
- 12. Impulsarem la formació específica per als agents socials (persones empresàries i sindicats) sobre la realitat i promoció de la igualtat del col·lectiu LGTBI en l'àmbit laboral, i incorporar la mirada LGTBI de manera explícita en la seua política, plans i convenis.

- 13. Impulsarem la formació per a combatre la LGTBI-fòbia entre el personal de presons, i sobre el rebuig a les persones amb VIH. Accions de sensibilització de la població privada de llibertat sobre diversitat sexual, de gènere i VIH i sida. Promocionar i facilitar l'ús de preservatius en els centres penitenciaris.
- 14. Incentivarem a les Comunitats Autònomes perquè es forme al personal de residències de majors, de tutela, protecció i mesures judicials per a menors LGTBI, i sobre el VIH i sida. Accions de sensibilització de la població anciana sobre diversitat sexual, de gènere i VIH i sida. Suport a experiències d'autogestió de centres residencials per a persones majors LGTBI, seropositives o víctimes de discriminació per qualsevol raó.
- 15. Promocionarem les iniciatives culturals relacionades amb la realitat LGTBI i el debat sobre el gènere i la sexualitat. Es promourà, cercant la col·laboració de les universitats, la reflexió i la recerca científica sobre la diversitat sexual i de gènere.
- **16.** Promourem el compromís i cooperació per a la defensa i promoció dels drets de les persones LGTBI en tots els fòrums i organismes internacionals en els quals participa Espanya.
- Donarem suport al desenvolupament, coordinació i funcionament associatiu LGTBI i promoció de la interlocució entre les administracions de l'Estat i l'associacionisme LGTBI.
- 18. Promourem la commemoració del dia de l'Orgull LGTBI, com a dia de celebració i reivindicació dels drets humans de les persones lesbianes, gais, trans, bisexuals, intersexuals i queer.
- 19. Impulsarem la realització de Programes de promoció de l'autoestima i l'autorreconeixement de les i els adolescents LGTBI, creació i/o suport a serveis de suport i orientació a joves LGTBI i d'espais segurs i oberts per a la socialització.

- 20. Impulsarem la gratuïtat en els tràmits a l'administració central que vinguenestablits en les Lleis per a les persones trans de les diferents autonomies.
- 21. Desenvoluparem protocols contra la LGTBI-fòbia, que siguen integrats i adequats per a donar respostes i solucions a les persones que pateixen agressions per la seua orientació sexual, identitat de gènere, o expressió de gènere, perquè siguen declarats «delictes d'odi» i se'ls done una resposta contundent. Per a açò s'aportaran els recursos necessaris, a més de portar a terme una formació adequada en tots els nivells de l'Administració autonòmica, facilitant eines eficaces per a la prevenció, detecció i atenció dels delictes per LGTBI-fòbia i establint punts d'informació i assistència en temes d'igualtat, incloent-hi la perspectiva LGTBI per tot el territori. Es prestarà especial atenció a combatre la bretxa d'igualtat existent entre espais urbans i espais rurals, on la desigualtat per a les persones LGTBI s'accentua en aquests últims.
- 22. Promourem mesures efectives i urgents per a la introducció de la Diversitat Sexual, de Gènere i Familiar en el sistema educatiu i bandejar la LGTBI-fòbia, també per a la prevenció de l'assetjament escolar per orientació sexual i identitat de gènere, que incloga la formació i informació sobre la realitat LGTBI, i l'atenció i orientació a les problemàtiques específiques de les persones LGTBI a tots els i les professionals del sistema educatiu.
- 23. Garantirem que el servei psicopedagògic mantinga una estreta col·laboració amb els col·lectius LGTBI en tots els centres públics d'ensenyament, perquè puga tindre coneixements sobre diversitat sexual, familiar i de gènere, així com atendre a persones estudiants, familiars, tutors i tutores, equip docent i directiu de cada centre; o, si és necessari, intervindre en els conflictes que sorgisquen en els centres.

- 24. Impulsarem l'aplicació de la Directiva Europea 2000/78/CE sobre la igualtat de tracte en el treball i l'ocupació amb el concurs i la implicació de sindicats i associacions d'empresaris/ àries per a lluitar contra la discriminació per orientació sexual i identitat de gènere en l'àmbit laboral.
- 25. Promourem mesures específiques d'inserció per a les persones trans, especialment les dones, que encara pateixen situacions greus de discriminació i alts percentatges d'atur, així com cap a les persones amb VIH.

Programa Electoral per a les Eleccions a les Corts Valencianes de 2019

Garantim drets

18. Cooperació

COOPERACIÓ I RELACIONS INTERNACIONALS

En quatre anys hem esborrat l'injust descrèdit de la cooperació internacional valenciana i hem recuperat per a les ONG el valor de la seua activitat solidària. Ara som una administració pionera en l'aplicació dels objectius de desenvolupament sostenible en l'Horitzó 2030, en mesures de participació i activació del món associatiu i en polítiques de transparència. I avancem cap a una administració oberta que done compte de la seua acció de manera transparent i comprensible, on les entitats socials són entitats col·laboradores per una democràcia avançada.

Una de les senyes d'identitat pròpies de la societat valenciana és la seua vocació de cooperació descentralitzada, amb un gran teixit associatiu d'organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), així com la voluntat de cooperació i solidaritat amb els pobles del Sud.

- 1. Signarem un nou pacte valencià contra la pobresa i desenvoluparem el quart pla director de la Cooperació Valenciana per a complir els acords internacionals. Dedicarem el 0,7% dels pressupostos públics consolidats i promourem el desenvolupament humà sostenible impulsant processos de democratització, bon govern, foment de la pau i del respecte als drets humans, a les dones i als homes; i considerant les persones com a titulars de drets i les administracions com a titulars d'obligacions.
- 2. Incrementarem els pressupostos destinats a la cooperació internacional, amb perspectiva de gènere i enfocament de drets humans, per a complir els compromisos del Pacte Valencià contra la Pobresa.
- Garantirem el prestigi i la reputació de la cooperació internacional i del treball de les ONGD com a mostra de la solidaritat del poble valencià i assegurarem la màxima transparència, el control i la rendició de comptes

- en la gestió de la cooperació.
- 4. Millorarem la participació de les ONG en el disseny de les polítiques i les actuacions de cooperació internacional, reforçant el paper del Consell Valencià de Cooperació en l'avaluació i la rendició de comptes per la gestió.
- Exigirem a l'Estat Espanyol i a la Unió Europea una política migratòria més solidària i el compliment de les xifres d'acollida de refugiats aprovades pels diferents països.
- 6. Exigirem el tancament del centres d'internament d'estrangers (CIES) i una solució solidària, humana i sostenible al problema de les persones en situació irregular.
- 7. Instarem l'Estat Espanyol que considere la migració per motius relacionats amb el canvi climàtic criteri per a concedir l'asil als refugiats climàtics.
- 8. Establirem els mecanismes per a garantir un habitatge digne i l'accés als estudis i al treball als menors tutelats per l'administració i als menors estrangers no acompanyats (MENA), especialment quan complisquen 18 anys, per a evitar que es queden sense empara, protecció legal o fins i tot perden el permís de residència a l'Estat.
- 9. Modificarem i posarem en funcionament el comité valencià per als afers europeus previst en l'Estatut d'Autonomia i encarregat d'assessorar i realitzar estudis i propostes per a millorar la participació en les qüestions europees. La futura composició haurà de prioritzar la presència de professionals de reconegut prestigi en assumptes europeus i respectar criteris de paritat.

- 10. Reforçarem les direccions generals encarregades del finançament europeu potenciant així la participació en programes europeus de la Generalitat valenciana.
- 11. Crearem una oficina autonòmica que puga assessorar ajuntaments, associacions ciutadanes, culturals i organitzacions no governamentals durant tot el procediment per a promoure la seu participació en projectes europeus.
- 12. Promourem la difusió de la Unió Europea i les seues polítiques entre la ciutadania valenciana, per a fomentar la seua participació activa en aquestes, guiats sempre per la màxima de lluitar per una Unió Europea més humana i social.
- 13. Reforçarem la presència d'oficines com EuropeDirect Comunitat Valenciana i promourem l'organització de jornades, debats i formació sobre assumptes europeus.
- 14. Sol·licitarem la incorporació del País Valencià a l'Euroregió Pirineus-Mediterrània (Agrupació Europea de Cooperació Territorial), instrument europeu de cooperació transnacional i interregional creat per a posar en marxa projectes cofinançats per la Unió Europea i altres accions.
- 15. Reivindicarem la reforma del Reglament del Comité de les Regions per a incloure l'ús de les llengües minoritzades de la Unió Europea, tant per a expressar-se de manera oral com per a presentar iniciatives o dirigir qualsevol tipus de comunicació.
- **16.** Tornarem el control de les oficines EuropeDirect a la Generalitat Valenciana.
- 17. Crearem un programa de motivació i suport a joves titulats valencians per a accedir a llocs de treball en les institucions europees, conjuntament amb les universitats.

- 18. Elaborarem l'estratègia valenciana de migracions amb la participació directa de totes les entitats, organismes i institucions implicades en la inclusió i atenció de totes les persones emigrants, immigrants i refugiades.
- 19. Crearem l'oficina valenciana de persones refugiades com a servei d'atenció, assessorament legal i acompanyament a les persones refugiades i sol·licitants d'asil en la seua inclusió en la societat valenciana.
- **20.** Dissenyarem el nou model d'atenció residencial a persones migrants i implementarem el concert social.
- 21. Impulsarem programes per tal d'afavorir el sentiment de pertinença a la col·lectivitat de les persones migrades de segona i tercera generació des de l'òptica de la interculturalitat.
- 22. Finançarem campanyes de formació i sensibilització (escolars, juvenils i generals) en matèria d'asil i refugi, afavorint el respecte i evitant actituds xenòfobes.
- 23. Treballarem activament pel desmantellament dels centres d'internament d'estrangers (CIE).
- **24.** Impulsarem una llei valenciana d'igualtat de tracte, no-discriminació i prevenció dels delictes d'odi.
- **25.** Aprofundirem en la formació i coordinació dels grups especialitzats en prevenció de delictes d'odi que preveu la Llei 23/2018, de policies locals.
- **26.** Crearem la xarxa valenciana antirrumors per a previndre els discursos d'odi i fomentar referents positius.
- **27.** Formarem els professionals que treballen en la xarxa d'atenció residencial de la Generalitat amb una perspectiva que incloga l'atenció a la diversitat.

Programa Electoral per a les Eleccions Generals de 2019

Garantim drets

18. Cooperació

COOPERACIÓ I RELACIONS INTERNACIONALS I DRET A EMIGRAR

En el context actual en el qual s'està produint un alarmant augment dels missatges xenòfobs, racistes i d'odi cap a les persones migrants i refugiades, calen mesures per combatre les narratives que danyen la dignitat, estigmatitzen i criminalitzen a les persones migrants i refugiades al mateix temps que amenacen greument la cohesió social i la convivència intercultural. Calen, per tant, polítiques que construïsquen societats inclusives i solidàries.

Hem de recuperar i situar en el centre de l'acció exterior una Cooperació ambiciosa, transformadora i connectada amb la ciutadania. Hem de superar els anys de retallades i menyspreu que s'ha produït per part dels governs de dretes cap a la cooperació internacional. Quan encara estem patint els escàndols del cas Blasco - ara ja en els jutjats- hem de recuperar una política pública de cooperació enfortida, estable, innovadora, de qualitat i basada en la dimensió internacional de l'Agenda 2030. La cooperació, per tant, ha de ser entesa com a una ferramenta definitòria del nostre paper en el món com a país solidari i compromés amb els principals reptes globals: el canvi climàtic, l'equitat de gènere, migracions, fiscalitat, drets humans i pau.

Les polítiques de migració focalitzades en el control de fronteres han demostrat ser inútils a l'hora d'avançar en un sistema d'asil comú europeu. En els últims cinc anys hem vist que la mal anomenada 'crisi dels refugiats' i les diferències entre països en política migratòria s'ha aprofundit fins al punt que la unitat europea sembla estar trencada.

Donàrem una lliçó de solidaritat quan l'Aquarius va arribar a València, però calen polítiques migratòries i d'asil coordinades a tots els àmbits institucionals. La Unió Europea segueix incomplint deliberadament i reiteradament les seues obligaci-

ons internacionals d'asil i refugi i està permetent les devolucions en calent. Tenim clar que construir murs o fer tanques més altes, no són opcions viables, i permetre que el Mediterrani es convertisca en un cementeri, menys encara. Salvar vides en la mar no és un crim, és una responsabilitat. Ajudar als migrants mai ha de ser un acte criminalitzant, sinó un Dret Humà a garantir.

Cooperació internacional

- 1. Reconeixerem, assumirem i impulsarem la política de cooperació com a política social pública i transparent, que responga a la lluita contra la pobresa, la desigualtat i la insostenibilitat, centrant els esforços a aconseguir una fiscalitat justa i en la millora dels models de producció i consum; i estiga destinada en enfortir les capacitat de les societats dels països de destí.
- 2. Assumirem un compromís ferm amb la defensa dels drets humans, situant en el centre de l'agenda a les persones i la garantia del ple exercici dels seus drets, l'enfortiment de la democràcia des d'àmbit local, la transparència i rendició de comptes i la participació ciutadana i mai des de l'intervencionisme exterior i les ingerències pernicioses del neoliberalisme.
- 3. Promourem un procés de reformes sobre la política de Cooperació que garantisquen l'eficàcia, la seguretat jurídica a llarg termini i l'adaptació al nou marc de l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible.
- 4. Impulsarem la creació d'espais de participació real i efectiva de la societat civil, en el disseny i en la implementació de les polítiques de cooperació i de les campanyes de sensibilització, així com la generació de mecanismes de transparència informativa i rendició de comptes.
- 5. Incrementarem gradualment el pressupost destinat a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) fins a situar-nos en convergència amb els Països de la Unió Europea, és a dir, destinarem el 0,5% de la Renda Nacional Bruta, en 2023, com pas intermedi fins a arribar al compromís adquirit amb l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible.
- 6. Impulsarem la Coherència de Polítiques per al desenvolupament com a condició necessària per al compliment de l'Agenda 2030.

7. Considerarem la migració com a estratègia d'adaptació al canvi climàtic establint una major cooperació entre polítiques ambientals i migratòries, planificant i finançant accions a facilitar la mobilitat i assegurar els drets i benestar de les persones desplaçades. A més, promourem la Introducció del concepte de refugiats climàtics en la legislació de migració i asil.

8.

9.

- 10. Garantirem la màxima transparència en l'execució dels pressupostos i eliminació de les diferències que hi ha actualment entre pressupostos aprovats i pressupostos finalment executats per a desenvolupar les polítiques de cooperació internacional.
- 11. Impulsarem de manera significativa l'Educació per al Desenvolupament com a ferramenta fonamental per a sensibilitzar en la construcció d'una societat conscient i solidària. Fomentarem l'educació en valors de coneixement i respecte de la interculturalitat de la nostra societat i del món.
- 12. Inclourem en l'Educació obligatòria la matèria d'"Educació per a la ciutadania", d'acord amb els estàndards promoguts pel Consell d'Europa.
- 13. Promourem l'adopció de la compra pública ètica, el comerç just i el consum responsable a través d'un programa de política coherent i integral per a generar una cultura d'economia social i solidària, situant les persones en el centre del model econòmic.
- 14. Promourem iniciatives de finances ètiques en l'acció de les administracions públiques introduint criteris de responsabilitat social, impulsant la imposició de taxes a les transaccions financeres, la lluita contra el frau fiscal i l'eliminació dels paradisos fiscals.

Relacions internacionals: Pau i seguretat

- 15. Tenim un compromís ferm i actiu en la resolució pacífica dels conflictes internacionals. La nostra política exterior està basada en la màxima "Ni guerres ni morts, volem política".
- 16. Donem suport als processos populars democràtics en curs arreu del món, cooperant salvaguardant els drets de la ciutadania, les seues identitats i el respecte a les minories existents.
- 17. Reconeixem el dret a l'autodeterminació del poble sahrauí, en tots els fòrums per a la prompta resolució del conflicte i la finalització de l'ocupació marroquí. Reforma de l'article 22 del Codi civil espanyol per equiparar els sahrauís a la resta de pobles que conformen la "comunitat històrica espanyola" i facilitar el seu accés a la nacionalitat espanyola.
- 18 Reconeixement immediat de Palestina com a estat sobirà.
- 19. Suport a totes les iniciatives diplomàtiques conduents a la pacificació del conflicte a Siria i al Pròxim Orient.
- **20.** Promourem un procés de recuperació de la memòria democràtica i colonial que restaure a les víctimes.
- 21. Assegurarem que les actuacions de política exterior no posen en risc a les persones defensores dels drets humans i proporcionarem, en origen i en territori europeu, en coherència amb el RD 1257/2007, el suport estable, integral i amb perspectiva de gènere a aquestes persones, a les seues comunitats i a les seues organitzacions.
- 22. Reconeixement explícit de la competència de les Comunitats Autònomes per intervindre en la resolució de crisis humanitàries internacionals mitjançant l'aportació dels recursos de què puga disposar legalment,

- respectant les competències diplomàtiques que corresponen a l'Estat.
- 23. Promourem activament la universalització del Tractat sobre el Comerç d'Armes (TCA) per garantir que no s'exporten armes a aquells països on existeix un risc preponderant per a cometre violacions flagrants dels drets humans i del dret internacional humanitari en conflicte armat intern i on hi haja perill d'exportació d'armes a països en conflicte com ara és el cas de lemen.
- **24.** Promourem una revisió de l'aplicació de la Llei 53/2007 en la qual s'identifique
- 25. les mesures per a reforçar els mecanismes de transparència, control de les exportacions, sota la supervisió del control parlamentari.
- 26. Ratificació de la Carta Social Europea revisada: La Carta Social Europea revisada contempla una sèrie de drets socials que reforçarien el nostre Estat social i democràtic de dret i que s'adapten millor a la realitat existent; entre altres, cal ressaltar el dret a la protecció contra la pobresa i l'exclusió social o el dret a l'habitatge.
- 27. Signatura i ratificació del protocol sobre reclamacions col·lectives. El protocol de reclamacions col·lectives garanteix que, davant la vulneració d'un dret contingut en la CSE, es puga sol·licitar l'empara del Comité Europeu de drets socials, òrgan de control de la correcta aplicació de la Carta. Gràcies a la jurisprudència d'aquest Comité s'han pogut revertir nombroses mesures a Grècia i França, entre altres Estats, que vulneraven i minoraven els drets socials.
- 28. Signatura i ratificació del Protocol nº 16 al Conveni per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, que permet sol·licitar al

Tribunal Europeu de Drets Humans, que emeta opinions consultives sobre qüestions de principi relatives a la interpretació o a l'aplicació dels drets i llibertats definits en el Conveni o els seus protocols. El procediment és molt similar al de les qüestions prejudicials, tant en l'àmbit del Tribunal de Justícia de la Unió Europea com dels òrgans jurisdiccionals interns, per la qual cosa no hauria d'haver-hi cap problema quant a la seua signatura i ratificació, garantint a més una correcta aplicació del Conveni Europeu de Drets humans.

- 29. Promourem la lluita decidida contra el terrorisme internacional i les seues xarxes. Impulsarem la coordinació internacional dels cossos de seguretat. Adoptarem mesures efectives per tallar-ne les fonts de finançament, i promourem l'aplicació de sancions econòmiques i diplomàtiques als països que no ho facen.
- 30. Promourem una reforma legislativa per passar a exigir una majoria de 2/3 dels vots favorables de Congrés i Senat per poder comprometre l'Estat en missions exteriors que comporten l'ús de la força.
- 31. Pla interdepartamental de seguretat que analitze les causes de la delinqüència i elabore propostes i polítiques de tipus social. Suport tècnic i econòmic a la creació d'equips de mediació i educadors socials a tots els municipis de més de 10.000 habitants, com a mètode d'educació i prevenció. Elaboració d'un mapa del risc, característiques del delicte, perfil delinqüencial i mesures d'actuació, coordinat amb els municipis i les comunitats autònomes. Potenciació de mecanismes de participació reals i efectius entre la ciutadania en polítiques de seguretat, de manera coordinada i territorialitzada.
- 32. L'Estat ha de garantir la plena coordinació policial entre els cossos i forces de seguretat de l'Estat, les policies autonòmiques i les policies locals. Incorporació de les policies locals als sistemes d'informació policíaca.
- 33. Coordinació de les juntes locals de seguretat dels municipis de més de

- 20.000 habitants per intentar harmonitzar les actuacions i els criteris de seguretat. Creació de comissaries de policia a tots els municipis de més de 20.000 habitants.
- 34. Reformulació dels serveis d'informació dels diferents cossos de seguretat perquè no tinguen en cap cas finalitats de caràcter polític o partidista.
- 35. El Congrés assumirà un control efectiu sobre les activitats realitzades pels serveis policials i d'intel·ligència i sobre totes les partides de fons reservats gestionades per l'Estat.
- **36.** Separació immediata dels comandaments i funcionaris investiguen casos de corrupció, tortura, violació dels drets humans, ús d'informació reservada o abús de poder

El dret a migrar com a dret humà

- 37. Acabarem amb la criminalització i penalització de les persones defensores de drets humans i garantirem el respecte cap a les polítiques migratòries, impedint la pèrdua de vides humanes. Promourem programes de protecció i acollida temporal de defensores i defensors de Drets Humans en coordinació amb les entitats especialitzades, programes que ja s'estan portant a terme en altres Comunitats Autonomes i ciutats.
- 38. Acabarem amb el cicle repressiu contra les persones migrades: concertines, les expulsions "en calent" i qualsevol altre tipus de pressió policial a les fronteres; els vols de deportació i batudes racistes i les identificacions policials per raons racials.
- 39. Canviarem la política repressiva a les fronteres per una vigilància antimàfies i per la defensa activa del dret a la vida i del dret a no patir tractaments inhumans i tortura, de manera que no es vulnere l'accés al Dret d'Asil i a la Protecció Internacional.
- 40. Garantirem l'accés i la informació al procediment de protecció internacional amb l'accés a assistència lletrada i d'intèrpret en tots els punts fronterers i promourem una correcta identificació de persones amb necessitats especials com són els menors no acompanyats, les de víctimes de tracta amb fins d'explotació sexual o laboral, víctimes de tortures, etc.
- 41. Facilitarem el treball que realitzen les organitzacions de rescat incrementant al mateix temps els recursos públics destinats al salvament de vides humanes i garantint, en tots els casos, un desembarcament segur.
- 42. Tancarem d'immediatels Centres d'Internament d'Estrangers (CIE).
- 43. Adoptaren un Pla d'acció en l'àmbit estatal per donar resposta adequada a l'increment d'arribades de persones migrants i refugiades a les costes espanyoles, en el qual s'incloga un protocol unificat d'actuació, amb els

- mateixos mitjans i recursos en tots els punts d'arribada, que servisca per a millorar la gestió de les arribades en tots els punts fronterers aeris, marítims i terrestres i assegurar la identificació de necessitats de protecció i derivació als canals de protecció adequats.
- 44. Dotarem de mitjans materials i recursos humans i tècnics suficients a l'Oficina d'Asil i Refugi, a la Policia Nacional a les oficines d'estrangeria de les delegacions i subdelegacions de l'Estat com als registres civils; procurant la seua formació contínua, sobretot en drets humans, delictes d'odi i lluita contra la discriminació.
- És urgent concloure la instrucció dels milers d'expedients que pateixen reiterats retards de manera injustificada. Garantirem que als sol·licitants d'asil se'ls proporcione l'accés a assistència legal corresponent, els recursos bàsics i se'ls brinde d'oportunitats, tal com estableix l'article 18 Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària. Garantirem un procés sense dilacions, en les cites per a formalitzar, i en la instrucció dels casos assegurant la correcta i immediata documentació i renovació de la documentació dels i les sollicitants d'asil.
- 46. Derogarem la Llei d'Estrangeria i la substituirem per una Llei de Ciutadania que incloga la igualtat de drets i llibertats de les persones estrangeres a l'Estat espanyol. Prohibirem que les persones estrangeres siguen interceptades sense que aquesta expulsió haja estat acordada judicialment amb audiència de la persona migrant i amb la corresponent assistència lletrada i d'intèrpret, si cal. D'aquesta forma s'acomplirà a la jurisprudència establida pel Tribunal europeu de drets humans i al mateix Conveni europeu de drets humans. Suprimir les restriccions a la llibertat de circulació de sol·licitants d'asil a Ceuta i Melilla i els criteris discrecionals i discriminatoris del trasllat a la península, garantint

- el cessament de les devolucions il·legals de persones que arriben a les fronteres d'aquestes ciutats.
- 47. Establirem rutes segures i regulars per a Europa, a través de visats humanitaris, obrint vies legals per a l'arribada de persones migrades i avançant en la reforma del conveni de Dublín. Promourem la possibilitat de sol·licitar asil en missions diplomàtiques (ambaixades i consolats), potenciarem programes de reubicació i reassentament, de reagrupament familiar.
- 48. Defensarem una posició garantista en les negociacions de la reforma del Sistema Europeu Comú d'Asil (SECA) que respecte i faça complir les obligacions internacionals contretes pels Estats membres de la Unió Europea, tant els drets establits pel Conveni europeu de drets humans, com per la Carta Social Europea, i per la resta de normativa internacional. La Unió Europea i els seus estats membres han de posar fi a les polítiques d'externalització de fronteres i a la signatura de països que no respecten els Drets Humans.
- 49. Promourem el procés de descentralització del sistema d'asil perquè totes les Comunitats Autònomes mantinguen les mateixes garanties, servei i cobertura a les persones sol·licitants d'asil, evitant generar múltiples sistemes dins del territori espanyol. Garantir que davant la descentralització del sistema d'acollida i inclusió no es perda l'especialització en l'atenció a les persones sol·licitants d'asil i refugiades, contant plenament amb les entitats especialitzades.
- 50. Els Estats membres de la Unió Europea han de garantir l'articulació de sistemes d'acollida que asseguren que tots els sol·licitants d'asil tinguen un nivell de vida dignes. Complirem els estàndards del Consell d'Europa en matèria de migracions i drets de les persones migrades.
- 51. Garantirem l'articulació d'un sistema d'acollida flexible i sostenible que assegure a totes les persones sol·licitants d'asil un procés d'inclu-

- sió efectiu, adequant-se a les necessitats socials i laborals, i tenint en compte els mitjans oportuns per a atendre persones amb necessitats especials.
- 52. Exigirem a la Unió Europea a desenvolupar instruments de finançament comú, com ara el pressupost comunitari, per a donar suport a tots els territoris que reben a un gran nombre d'immigrants o refugiats, facilitant així la integració i abordant les qüestions socials i sanitàries.
- 53. Garantirem que el personal dels llocs fronterers reba formació en matèria de gènere per a identificar i atendre adequadament les necessitats especials derivades de situacions d'especial vulnerabilitat, de possibles casos tracta amb finalitats d'explotació o de violència sexual.
- Garantirem la reagrupació familiar, establint criteris uniformes per a l'acreditació de la relació de parentiu, dependència o existència de convivència prèvia. Aquests criteris han d'estar adaptats a les realitats socioculturals dels països d'origen i residència dels familiars, de les condicions de seguretat, així com dels criteris sobre els casos en què es requereixen les proves d'ADN.
- **55.** Reconeixerem la persecució per "mares" i colles a Amèrica Central com a motiu de concessió de protecció internacional, en línia amb les sentències de l'Audiència Nacional.
- 56. Eliminarem l'actual requisit per poder obtindre la nacionalitat espanyola, el 'test de nacionalitat espanyola'. Reduirem els terminis per obtindre la nacionalitat i facilitarem la regularització d'aquelles persones migrants amb treball, garantint uns mitjans de vida adequats, sense que, en cap cas, puguen suposar incentius al frau per part de les empreses, o els ocupadors.
- **57.** Promourem les reformes necessàries per a garantir el dret de sufragi actiu i passiu a les persones migrants.
- 58. Instaurarem un pla de lluita contra el racisme, la xenofòbia i qualsevol

forma de discriminació, tant per a les persones d'origen espanyol en l'exterior com per a les persones d'origen estranger a Espanya, amb especial atenció tant al racisme social com al racisme institucional. D'igual forma es lluitarà per tots els mitjans legals contra el discurs d'odi en les xarxes.

- **59.** Promourem les habilitats i competències de les dones que pertanyen a minories ètniques, contribuint així a legitimar el seu paper actiu com agents de canvi i transformació dins de la seua pròpia cultura.
- 60. Abordarem la violència masclista patida per les dones que pertanyen a minories ètniques des de totes les perspectives que contribuïsquen a la seua total eradicació. Combatrem la síndrome de múltiple invisibilitat de les dones que pertanyen a minories ètniques, perquè constitueix una barrera per a la seua participació política i social.
- 61. Visibilitzarem i legitimarem la diversitat identitària de gènere i sexual existent a la realitat de les diferents cultures.